

Budsjett 2020

Økonomiplan 2020 - 2023

Foto: Arne Ove Østebrot

Administrasjonens budsjettforslag

EIGERSUND KOMMUNE
Sammen for alle

FREMDRIFTSPLAN FOR BUDSJETTET 2020

Hvem	Hva	Tidspunkt
Regjeringen	Fremleggelse av forslag til statsbudsjett 2019	
Rådmannen	Presentasjon av rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan 2020 – 2023	06.11.2019
Administrasjonsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	11.11.2019
Felles brukerutvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	13.11.2019
Levekårsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling	18.11.2019
Planteknisk utvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	19.11.2019
Formannskapet	Behandle budsjett og øk.plan 2020 – 2023.	20.11.2019
Formannskapet	Behandle budsjett og øk.plan 2020 – 2023.	27.11.2019
Allmennheten	Budsjettet ligger ute til offentlig ettersyn.	29.11.19 - 13.12.19
Kommunestyret	Vedta budsjett og øk.plan 2020 – 2023.	16.12.19
Stortinget	Vedta statsbudsjett.	Desember 2020

Oktober 2019								November 2019								Desember 2019							
Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø	Uke	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
40		1	2	3	4	5	6	44					1	2	3	48							1
41	7	8	9	10	11	12	13	45	4	5	6	7	8	9	10	49	2	3	4	5	6	7	8
42	14	15	16	17	18	19	20	46	11	12	13	14	15	16	17	50	9	10	11	12	13	14	15
43	21	22	23	24	25	26	27	47	18	19	20	21	22	23	24	47	16	17	18	19	20	21	22
44	28	29	30	31				48	25	26	27	28	29	30		52	23	24	25	26	27	28	29
																1	30	31					

Aktuelle budsjett- og regnskapsdokumenter på kommunens nettsider

På våre nettsider finner du under menyen Aktuelle budsjett- og regnskapsdokumenter alle budsjett- og regnskapsdokumenter som er aktuelle for det politiske miljøet i budsjettprosessen.

Dokumentene legges ut fortløpende gjennom hele budsjettprosessen med de nyeste dokumentene øverst.

Du finner blant annet følgende dokumenter her:

- Rådmannens forslag (gul bok), samlet og pr. kapittel, herunder aktuelle regneark i Excel for eventuelt egne beregninger.
- Rådmannens budsjettpresentasjon 30.10.2019.
- Alle økonomirapporter for 2019.
- Siste tilgjengelige årsmelding for Eigersund kommune (2018).
- Siste tilgjengelige regnskap for Eigersund kommune (2018).
- Budsjett- og regnskapsdokumenter for tidligere år, herunder rådmannens forslag, partienes forslag, formannskap og kommunestyrets behandling – med endelig vedtak.

FORKLARING AV BEGREPER

Listen er felles for budsjett og regnskap. En del av begrepene finnes kun i regnskapsdokumentet.

Akkumulert premieavvik(pensjon)....	Opparbeidet differanse mellom innbetalt premie og beregnet pensjonskostnad.
Amortisert premieavvik(pensjon).....	Årlig premieavvik fordeles for føring de neste 15 år. Ny beregning foretas hvert år.
Anleggsmidler.....	Eiendommer, anlegg, utstyr, maskiner, biler, aksjer og andeler, pensjonsmidler samt utlån.
Anordningsprinsippet.....	Alle kjente inntekter og utgifter skal bokføres i den perioden det hører hjemme, uavhengig av betalingstidspunktet.
Ansvar.....	Den enkelte enhet eller spesielle områder vi ønsker å vise i regnskapet (4 sifret). Eks. Rundevoll skole, lønningskontoret m.m
Arbeidskapital.....	Omløpsmidler – kortsiktig gjeld.
Balanse.....	Balansen forteller hva kommunen eier, hvor stor gjeld samt egenkapitalen.
Brutto driftsresultat.....	Kommunens samlede inntekter fratrukket samlede utgifter.
Bundne fond.....	Består av midler som "andre" enn kommunen har øremerket spesielle formål.
Driftsbudsjett/regnskap.....	Budsjett/regnskap over løpende utgifter og inntekter.
Egenkapital.....	Alle fond, regnskapsmessig mer-/mindreforbruk, likviditetsreserve og kapitalkonto.
Eksterne finansutg./inntekter.....	Kommunenes samlede utgifter/inntekter til renter og avdrag.
Estimatavvik(pensjon).....	Antatte beregninger året før – faktiske tall.
Funksjon.....	Beskriver hvem eller hva pengene er benyttet til(3 sifret). Eks. grunnskole, hjelp i hjemmet, distribusjon av vann m.m.
Interne finanstransaksjoner.....	Avsetning og bruk av fond, samt dekning tidligere års merforbruk eller bruk av tidligere års mindreforbruk.
Investeringsbudsjett/regnskap.....	Budsjett/regnskap over nybygg, nyanlegg, aksjekjøp m.m.
Kapitalkonto.....	All av- og nedskrivning samt aktivering av anlegg føres mot denne. I tillegg føres alle avdrag på lån, endringer i pensjon samt kjøp og salg av aksjer og andeler.
Konto-art.....	Beskriver type utgift eller inntekt(5sifret). Eks. lønnsutgift, billettsalg m.m
Kontostreng.....	Består av ulike begreper som vi bokfører etter. Vi benytter 4 begreper i Eigersund kommune, hvorav 2 er pålagte(kostra). Ansvar-funksjon-konto/art og evt. prosjekt.
KOSTRA.....	Kommune-Stat-Rapportering. Pålagt rapportering.
Likviditetsreserve.....	Består av endringer i periodisering pålagt av staten.
Memoriakonti.....	"Huskekonti" – ubrukte lånemidler samt gamle refusjoner.
Momskompensasjon.....	Vi får kompensert betalt moms etter gitte regler, mot trekk i rammetilskuddet.
Netto driftsresultat.....	Kommunens samlede inntekter fratrukket samlede utgifter(brutto driftsresultat) samt de ekstern finansutgiftene/inntektene.
Nettorammer.....	Avdelingens budsjetterte utgifter fratrukket budsjetterte inntekter.
Omløpsmidler.....	Kortsiktige fordringer, premieavvik(pensjon), obligasjoner samt innestående i bank i kasser.
Premieavvik(pensjon).....	Innbetalt premie pensjon – beregnet pensjonskostnad på beregningstidspunktet.
Prosjekt.....	Benyttes når vi ønsker å se utgifter/inntekter samlet på tvers av ansvar. Eks. alle investeringsprosjektene våre, samt en del i drift hvor vi for eksempel mottar statsstøtte og det kreves særskilte regnskap.
Regnskapsmessig merforbruk.....	Det samme som underskudd.
Regnskapsmessig mindreforbruk.....	Det samme som overskudd.
Ubundne fond.....	Består av frie midler.
Utestående fordringer.....	Er midler som er inntektsført i regnskapet, men ikke betalt.

Budsjett og økonomiplan
2020 (2020-2023)

**Budsjett og økonomiplan
2020 (2020-2023)**

Forklaring:

Denne oversikten viser rådmannens forslag samt nettorammer til avdelingene/ anvarsområdene, for driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet. Oversikten er korrigert for nye tiltak/prosjekt.

Forklaring til regnearkoppsettet.

Fra og med budsjettet for 2005 ble budsjettoppsettet endret noe, dette pga:

- * Det tidligere oppsettet ble ved noen enkelt ganger feiltolket i budsjettbehandlingen.
- * Vi får nå oppsettet likt for resultatsiden, driften og investeringene.
- * Det blir lettere å avstemme Unique Økoplan (budsjettssystem i økonomisystemet vårt).
- * I forbindelse med selvkostberegningene innenfor vann- og avløpssektoren må vi vise kostnadene på en noe annen måte enn tidligere.
- * Vi skiller videre mellom **varige rammeendringer** (dette er varige driftstiltak som varer over mange år eller er "uendelig") og **tidsbegrensede rammeendringer** (som er kortvarige tiltak, dvs. tiltak som gjelder for ett eller noen få år).
- * *Eksempelet er et hypotetisk eksempel - dog hentet fra en tidligere økonomiplan.*

I vedlagt eksempel vil vi vise hvordan tabellene "leses".

Nettorammen er hentet fra 2007. Videre er denne ført videre for hele perioden.

Det enkelte tiltak legges inn kun for det året tiltaket skal gjelde. For nevnte konkrete tiltak gjelder kun i 2011, men ikke i 2008 - 2010.

Eksempel hentet fra Sent.adm.

Budsjett og økonomiplan

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2007	Økonomiplan			
			Budsjett 2008	2009	2010	2011
Nettobudsjett		35 621	38 422	38 422	38 422	38 422
Fratrekk engangsforhold		-1 737	-2 145	-2 145	-2 145	-2 145
Varige rammeendringer:						
Næringsutvikler	1110	400	250	250	250	250
Tilskudd Julebyen	1076	120	30	30	30	30
Sum varige rammeendringer		2 393				
Tidsbegrensede rammeendringer						
Stortingsvalg	1031			500		
Kommunevalg	1031					800
Samlet ramme avd.		38 422	39 247	39 337	38 487	39 287

Rammen til avdelingen summeres nedover for det enkelte år. Utgangspunktet er nettorammen fra 2007.

Nevnte tiltak viser hva som ble lagt inn i bud. 2007 og eventuelle endringer i kommende år. For tilskuddet til Julebyen betyr dette at at det ble avsatt 120.000 kr i 2007 og at denne økes med 30.000 kr i 2008 - dvs. et total tilskudd på 150.000 kr.

Drift - endringer	Ansvar	Regnskap 2018	Justert budsjett 2019	Økonomiplan			
				Budsjett 2020	2021	2022	2023
Frie inntekter (Kap. 8)							
Skatteinngang	8000	-421 333	-445 000	-453 200	-453 200	-453 200	-453 200
Netto inntektsutjevning	8040	-16 197	850	-9 400	-10 300	-10 300	-10 300
Rammetilskudd	8040	-361 730	-380 500	-383 900	-383 900	-383 900	-383 900
Rammetilskudd ekstra	8040		-1 000	0	0	0	0
Skjønnsmidler fra fylkesmannen	8040	-4 305	-2 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Ressurskrevende tjenester HO	8045	-43					
Rente-tilskudd omsorg	8043	-2 841	-2 600	-2 300	-2 000	-1 700	-1 400
Vertskommunetilskudd	8045	-53 506	-52 500	-51 500	-50 500	-49 500	-48 500
Tilskudd kirkeordning (Husbanken)	8046	-154					
Statstilskudd flyktninger	8050	-38 464	-26 500	-17 700	-13 600	-12 200	-12 400
Eiendomsskatt - annen fast eiendom	8010	-31 879	-35 057	-35 150	-35 150	-35 150	-35 150
Eiendomsskatt vindmøller (næring)	8010	-9 311	-9 840	-9 900	-9 900	-9 900	-9 900
Eiendomsskatt - verk og bruk	8010	-7 240	-7 240	-6 200	-6 200	-6 200	-6 200
Eiendomsskatt - næring	8010	-11 118	-11 520	-12 700	-12 700	-12 700	-12 700
Momskompensasjon - drift	8041	-23 559					
Investerings tilskudd GR97	8042		0	0	0		
Refusjon rentefrie skolelån	8044	-525	-600	-550	-500	-450	-400
Kalk. rent./avd.	8099	-20 493	-20 651	-23 381	-24 840	-29 238	-30 371
Sum frie disponible inntekter		-1 002 698	-994 158	-1 008 881	-1 005 790	-1 007 438	-1 007 421
Finansposter (Kap. 9)							
Renteutgifter på lån	9000	20 068	25 900	29 500	37 250	40 450	42 450
Avdrag på lån	9010	44 724	55 900	62 700	77 400	80 500	82 800
Lån til kirken (Helleland)	9010		150	150	150	150	150
Avdrag og renter fra kirken (Helleland)	9010		-150	-150	-150	-150	-150
Amortiseringstilskudd 1 og 2	9005						
Netto renteutg på forvaltningslån	9020	617	600	600	600	600	600
Renter av innskudd fond	9000	-1 725	-200	-200	-200	-200	-200
Andre statlige tilskudd/utbytte	9000						
Renter ved for sen betaling	9000	-103	-50	-50	-50	-50	-50
Renteinntekter av bankinnskudd	9000	-4 960	-3 600	-4 200	-4 000	-4 000	-4 000
Konsesjonskraft	9008	-918	-350	-450	-450	-450	-450
Utbytte Svåheia Eiendom AS	9009	-1 320	-660	-5 600	-660	-660	-660
Utbytte Dalane Energi AS	9009	-9 007	-11 240	-11 100	-14 700	-16 600	-16 600
Utbytte Lyse Energi AS	9009	-14 755	-16 230	-17 700	-18 400	-19 180	-19 200
Rente Lyse Energi AS	9000	-1 910	-1 800	-1 700	-1 600	-1 500	-1 400
Finansbelastning prosjekt	9080	-1 084	-4 000	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Netto finansposter		29 627	44 270	49 300	72 690	76 410	80 790
Avsetninger							
Bundne / frie avsetninger	9000/8010	12 536	1 140	0	0	0	0
Overføring til investeringsregnskapet	9000	13					
Bruk av fond reguleringsplan				-500			
Bundne / frie avsetninger	8040	7 800					
Avsetning/bruk av Flyktningefondet	8050	-2 800					
Frie avsetninger til Driftsfond	9040	6 356	3 800	0			
Bruk av Driftsfondet	9080/9040	-9 192	-1 800	-975	-500	-2 010	
Bruk av frie driftsfond	9040	-18 890	-18 950	-2 400	-21 178	-18 091	-9 300
Bruk/avsetning Finansfondet	9009		1 292	-4 292			-1 697
Bruk av Vertskommunefondet	9040			0			-17 076
Bruk av Flyktningefondet	9040		-2 005	-1 050	0		-5 500
Netto avsetninger		-4 177	-16 523	-9 217	-21 678	-20 101	-33 573
Til fordeling drift							
Sentraladministrasjonen		65 266	68 629	73 330	70 499	66 971	68 271
Fellesfunksjoner - Kap 7		9 484	-1 894	-1 846	2 909	10 109	17 464
Kirken		6 311	5 464	5 414	5 414	5 414	5 414
Kultur og oppvekst		396 803	404 997	406 777	399 115	395 222	395 082
Helse- og omsorg		392 002	389 415	390 970	384 031	378 541	377 706
VA-sektoren - selvfinansierende							
Teknisk avdeling		105 335	99 800	94 153	92 810	94 872	96 267
Sum fordelt til drift		975 201	966 411	968 798	954 778	951 129	960 204
Resultat (avsetn. fond)		-2 047	0	0	0	0	0

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2019	Økonomiplan			
			Budsjett 2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett		66 071	68 629	68 629	68 629	68 629
Fratrekk engangsforhold 2018		-2 700	-1 510	-1 510	-1 510	-1 510
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	Diverse	1 619	721	721	721	721
Statsbud. 2020-Overføring av skatt til staten			-1 105	-1 105	-1 105	-1 105
Endringer mellom enheter/avd	Diverse	650				
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	Diverse	-3 521				
100%-st digitalisering/datasikkerhet	1331	200				
100%-st Prosjektkoordinator FRAM	1203	700				
Økte midler FRAM og omstilling	1203	800			-800	-800
Krav om gevinstrealisering B2019	1900	-110	-640	-1 821	-3 099	-3 099
Div. utgifter Kontrollutvalg/rev. (SD-19)	1041	140	130	130	130	130
Øvrig kontroll og revisjon	1042	280				
EN&H KF - videref. av tilsk. ang tomtsalg	1082	800				
Informasjon og web. - Utg til Custom pub.	1101	40				
Øk.avd. - 100% rådgiverst.	1300	150	150	150	150	150
Øk.avd. - 100% controller	1300			150	300	300
Pålagte vedl.avt. til nye innførte IKT-løsn.	1310	800	100	400	300	300
Digi Rogaland - medlemskap	1330	225				
Arkiv - div. lisenser mm	1330	200				
Arkiv - 100% stilling som arkivar	1331	700				
Bemanningsmessige endringer	Diverse			-750	-750	-750
Juridiske tjenester	1900	75				
Fellessamlinger ledergrp. (SD-10)	1290		100	100	100	100
Varaordfører - +20% st. (SD-2)	1000		295	295	295	295
IKT - 100% stilling (SD-4)	1310		350	700	700	700
Læringer - økt antall og pensjon (SD-12)	1231		300	300	300	300
IKT- vedlikehold/service (SD-13)	1310		300	300	300	300
Norsk Helsenet - red. medlemsavg. (SD-14)	1310		-100	-100	-100	-100
Beredskap - Cim, nødnett mm (SD-16-18)	1133		60	60	60	60
IKT- dr.utg ifm. digitaliseringsstrategi (SD-27)	1310		500	1 000	1 500	2 000
Plankontor - 100% stilling planrådgiver (SUD-4)	1111		500	850	850	850
Kommunejurist 70% av 100% st. (SUD-11)	1111					
Sum varige rammeendringer:		3 748				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Valg	1031	800		800		800
Områderegulering EIE	1114	500				
Omstillingskommune - 3 årig prosjekt	1087	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Tilskudd Omstillingskommune	1087	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Dekning underskudd EP KF	1300	710		-710		
Bruk og tilbakeføring av Næringsfondet	1300	-710		710		
Revidering av kommuneplan	1112	110				
Konseptutvikling Egersund Sentrum	1107	200				
Konseptutvikling - bruk av driftsfond	1107	-200				
Aktivitet i sentrum	1090	100				
Opplæring politikere (SD-1)	10xx		200			
Lederutviklingsprogram (SD-9)	1233		200			
Ny grafisk profil (SD-21)	1330		100			
Reg.plan sentrum (SUD-3)	1111		400	800		
Kommunedelplan fritidsbeb. (SUD-5)	1111		200	400		
Tils. planarbeid jernbane Sandnes-Egnd (SUD-6)	1111		3 000			
Reguleringsplan Tua (bhg) - (SUD-7)	1111		200			
Reg. og prosjektering havnepromenade (SUD-10)	1111		250			
Sum tidsbegrensede rammeendringer		1 510				
Samlet ramme avd.		68 629	73 330	70 499	66 971	68 271

Kap. 7 - Fellesfunksjoner

Budsjett og økonomiplan

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2019	Økonomiplan			
			Budsjett 2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett		7 706	-1 894	-1 894	-1 894	-1 894
Fratrekk engangsforhold 2018		20 720	18 500	18 500	18 500	18 500
Varige rammeendringer:						
Gevinstrealisering SA mot pensjon	7430	1 200				
Reduserte pensjonskostnader	7430	-6 855				
Div forhold Statsbud 2019	7410	-284				
Pensjonsutgifter	7431			-4 000	-4 000	-4 000
Flytte lønn til avdelingene lønnsoppgjør	7490	-25 881	-12 117	-12 117	-12 117	-12 117
Avsetning lønnsnett for budsjett	7490	20 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Sum varige rammeendringer		-11 820				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Bruk av Pensjonsfondet (eget fond EK)	7430					
Overskudd 2019 KLP	7430	-6 500				
Premieavvik SPK	7431	2 500	-4 675	-3 365	-3 400	-3 400
Amortisert premieavvik - SPK	7431		-60	585	1 020	1 575
Premieavvik KLP	7431	-25 500	-47 700	-47 700	-47 700	-47 700
Bruk av lønnsnett - engangsforhold	7490					
Amortisert premieavvik - KLP	7431	11 000	16 100	22 900	29 700	36 500
Sum tidsbegrensede rammeendringer		-18 500				
Samlet ramme avd.		-1 894	-1 846	2 909	10 109	17 464

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2019	Økonomiplan			
			Budsjett 2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett		400 339	404 997	404 997	404 997	404 997
Fratrekk engangsforhold 2018		-7 495	-6 150	-6 150	-6 150	-6 150
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	Diverse	10 293	4 548	4 548	4 548	4 548
Komp VA-endr lag/foreninger (iht endringer)	2352			90	155	215
Flytting av midler mellom avdelingene	Diverse	-169				
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	Diverse	-2 950				
Flytte pensjonsdiff SPK-ordningen	Diverse	-1 000				
SFO-nedgang antall deltakere	22x1	-400	-300	-300	-300	-300
Gevinstrealisering	2103	-8 400	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Krav om gevinstrealisering B2019	2103	175	-4 253	-11 780	-15 428	-15 428
Div. forhold Statsbudsjett 2019	2500	15				
Div. forhold i Statsbudsjett 2020	2xxx		3 322	3 322	3 322	3 322
Økte pensjonsutgifter for avd	2xxx	-40				
Økt tilskudd private barnehager (KD-15)	2501	-1 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Barnevern - Økt ramme tiltak	2721	5 800	-1 800	-2 800	-2 800	-2 800
Barnevern - reduksjon reverseres (KD-11)	2721		800	1 800	1 800	1 800
Barnevernet - kvalitetsansvarlig/-sikring	2720	400				
Tidlig innsats/lærernorm tilskudd utgår	2100	24	2 800	2 800	2 800	2 800
Voksenoppl. endret vilkår for Norsktilsk.	2410	1 992		250	250	250
Bibliotek - bøker/medier	2340	100		50	50	50
Barnevern - Barnevernsvakt pålegg FM	2727	1 050				
Utekontakt - Nye lokaler	2830	90	90	90	90	90
Ungdomsråd - Lovpålagt	2100	50	50	50	50	50
Dalane folkemuseum - Just. tilskudd	2355	250	150	175	175	175
Alternativ mot vold - ordning (EG)	2100	200	200	200	200	200
Driftstilskudd ny kunstgressbane Eiger	2351	23	33	33	33	33
Barnevern - 200% stilling (KD-02)	2720		1 450	1 450	1 450	1 450
Barnevern - 100% stilling fra fond	2720		-750	-750	-750	-750
Barnevern - Botiltak EM nedlegges (KD-12)	2723		-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Barnevernsvakt - Bjerkreim (KD-13)	2727		-200	-200	-200	-200
Voksenoppl. lavere inntekter (KD-14)	2410		1 920	1 520	1 210	1 010
Barnehage - red. stillinger iht bem.norm (KD-16)	25xx		-670	-670	-670	-670
Tidl. innsats i skolen tilsk. inn i ramme(KD-17)	2100					
Lerviksgården - husleie/felleskostn. utgår PPT	2101		-310	-310	-310	-310
Sum varige rammeendringer:		6 003				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Frivillighetstilskudd - nye tiltak	2360	100				
KNA Raceways - engangstilskudd	2100	5 900				
Tilskudd bygdebok	2350	150	150			
Sum tidsbegrensede rammeendringer		6 150				
Samlet ramme avd.		404 997	406 777	399 115	395 222	395 082

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2019	Økonomiplan			
			Budsjett 2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett		392 335	389 415	389 415	389 415	389 415
Fratrekk engangsforshold 2018		0	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	Diverse	11 568	5 475	5 475	5 475	5 475
Flytting av midler mellom avdelingene		-6				
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	Diverse	-4 314				
Flytte pensjonsdiff sykepl ordningen	Diverse	-2 300				
Red. vertskom.tilskudd	3106	-1 000	-1 000	-2 000	-3 000	-4 000
Gevinstrealisering	3411	-10 900	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200
Krav om gevinstrealisering B2019		190	-4 689	-12 993	-17 478	-17 478
Sosiale tjenester - samlet	33XX	-500	-700	-700	-700	-700
Red. i antall motatte flyktninger	3311	-3 800	-2 700	-4 400	-4 300	-4 300
Bosetting 15 flykt/7 utv.introprg. (HD-11)	3311		1 800	4 900	4 000	4 100
Brukerbetalinger	Diverse	-5	-5	-10	-15	-20
Div forhold Statsbudsjett 2019	3xxx	817				
Div forhold Statsbudsjett 2020	3xxx		1 181	1 181	1 181	1 181
Boligsosialt velferdsprogram Husbanken	3150	-375				
Flytte driftsmidler Tekn.tj. Lagård til TA		-500				
NAV 100% st Flyktninger	3301	360				
Økte utgifter - sosiale tjenester	3301	500				
Hestnes - borettslag, bemanning (HD-03)	3573	3 500	120	290	290	360
Red. innslagspkt ress.tjenester	3900	-600				
Felleskostnader NAV	3308	320				
Lerviksgården legesent. Økt leie	3235	60				
Statlige regulering leger og fysio (HD-10)	32/37xx	1 165	1 500	1 500	1 500	1 500
Ø-hjelp oppsigelse Sokndal og Lund	3753	975				
2-Øst nedlegging (red. inntekter)	3735	300				
Psykolog 100% st. Lovkrav 2020 (HD-01)	3590		578	578	578	578
Velf.tekn - pasientvarslingssystem (HD-04)	3152	150	650	1 450	2 250	2 250
Arb.plikt unge sos.hjelpsmottakere	3313	200	600	600	600	600
Bruk av fond Arbeidsmarkedstiltak 2016	3314	-550	-250			
Jobbmestring Flyktninger	3314	550	250			
Ny ress.krevende bruker 480% (HD-02)	3580	175	1 900	1 900	1 900	1 900
Husbanken etableringstilskudd (HD-07)	3322		1 355	1 355	1 355	1 355
BPA 100% stilling (HD-16)	3416		600	600	600	600
Redusert leie Lerviksgården (HD-31)	3235		-220	-220	-220	-220
Opptrappingsplan rus/psykiatri (HD-32)	3590		410	410	410	410
Sum varige rammeendringer		-4 020				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Helsestasjon - -Kursmidler COS P (HD-9)	3250	100				
Ekstra bosetting flykting 2019	33xx	1 000				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		1 100				
Samlet ramme avd.		389 415	390 970	384 031	378 541	377 706

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2019	Økonomiplan			
			Budsjett 2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett		108 960	99 800	99 800	99 800	99 800
Fratrekk engangsforhold 2018		-13 185	-9 700	-9 700	-9 700	-9 700
Varige rammeendringer:						
Lønnsendringer	Diverse	2 247	778	778	778	778
Momskompensasjon fra Kap 8 til avd	Diverse	-9 957				
Gevinstrealisering		-2 000				
Krav om gevinstrealisering B2019	6312	0	-1 218	-3 466	-5 899	-5 899
Brukerbetaling	Diverse	-5	-5	-10	-15	-20
Div. forhold i Statsbudsjett 2020	6xxx		173	173	173	173
Tekn.tj. Lagård fra HO	6316	500				
Husleie HO-adm (flyktningefond i 2017)	6319	25	25	25	25	25
Veiledningstorg FRAM	6120	-650				
Leie og drift - midlertidig brannstasjon	6331		250	250	-1 250	-1 250
Ny brannstasjon - finansutgifter (egen sak)	6330		500	3 000	6 000	7 200
Husleie Espelandshallen AS	6315	-1 450				
Driftsutgifter svømmehaller egen sak	6315			0	0	0
Driftsutgifter S-bygget Lagård u skole	6310	-150				
Økte tilskudd - prisstigning	6710	30				
Endring generelle utgifter	6100	85				
Husleie - Kultur inn i Lerviksgården	6310	-50				
Prisjusteringer generelt - alle enh. (TD-14)	6xxx	1 000	500	500	500	500
Energi - økte kostnader	6311	2 100	-500	-500	-500	-500
B&E - Energi eiendommer (TD-16)	6311		3 000	2 500	2 500	2 000
ENØK-tiltak	6311	1 000				
Espelandshallen	6321	1 150				
Midl. Brakker Tengs - VU		450				
Ny base Teknisk - finansutgifter (egen sak)	6320		500	2 000	5 000	5 700
Gravlund - 20% stilling (TD-2)	6750		110	110	110	110
B&E - Vedlikehold bygn. (TD-4)	6320		500	500	500	500
B&E - Leie lokaler SUS (TD-11)	6316		100	100	100	100
Kommunejurist 30% av 100% st. (TD-18)	6100		80	80	80	80
Økt forsikring bygg og kjøretøy (TD-20)	6310		100	100	100	100
Oppmåling geodata - Prisregulering (SUD-1)	6415		50	10	10	10
Lerviksgården - Husleie utgå + husleieinnt.	6319		-3 480	-3 480	-3 480	-3 480
Lerviksgården - Felleskost. fra KO	6319		40	40	40	40
Sum varige rammeendringer		-5 675				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Prosjektering ny brannstasjon	6510	2 000				
Forstudie svømmehall	6322	1 300				
Finansiering forstudie svømmehall	6322	-1 300				
Økte energiutgifter - bygg og gatelys	6311, 6771	3 000				
Byggesak - redusert inntekt	6210	600				
Eiendomskattetaksering	6411	3 000				
Tyskerbro - erstatninger	6100	500				
Digitalisering av bygg- og eiendomsarkiv	6100	600	1 600			
Midlertidige lokaler Eigerøy skole	6335	3 160	3 160	1 580		
Finansiering midl. lokaler Eigerøy skole	6335	-3 160	-3 160	-1 580		
B&E - Maling kulturbygg	6318		800			
Naturforvalt. Oppgr. turveier (TD-13)	6710		150			
Sum tidsbegrensede rammeendringer		9 700				
Samlet ramme avd.		99 800	94 153	92 810	94 872	96 267

Finansiering av investeringene

Budsjett og økonomiplan

Investeringer	Prosjekt	Justert budsjett 2019	Økonomiplan			
			Budsjett 2020	2021	2022	2023
Til fordeling investering:						
Sentraladministrasjonen		13 000	12 875	12 975	12 975	12 975
Kirken		31 500	0	0	0	15 000
Kultur og skole		38 900	93 500	126 700	500	0
Helse- og omsorg		4 750	6 550	31 750	27 250	18 300
Vannsektoren		22 200	107 800	64 000	25 400	2 300
Avløpssektoren		5 800	13 600	8 200	5 000	9 400
Teknisk avdeling		85 200	118 700	35 450	19 500	14 250
Investeringer i anleggsmidler		201 350	353 025	279 075	90 625	72 225
Start lån	1196	27 500	30 000	30 000	30 000	30 000
Årlig finansieringsbehov		228 850	383 025	309 075	120 625	102 225
Finansiering						
Bruk av lånemidler (VA)	1999	28 000	121 400	72 200	30 400	11 700
Bruk av lånemidler (kommunalt)	1999	105 950	110 000	155 000	49 000	46 000
Bruk av lån - Lerviksgården	1999		59 900			
Bruk av lånemidler (kirken)	1577	4 000				
Bruk av lånemidler ny brannst.	1851	2 050				
Låneopptak Start lån	1196	27 500	30 000	30 000	30 000	30 000
Sum ekstern finansiering		167 500	321 300	257 200	109 400	87 700
Avsetning til Investeringfondet	1999	4 950	4 950	4 950	4 950	2 950
Avsetning til Tomteutv.fondet	1999	2 000	2 000	4 000	4 000	0
Avsetning fond rådhus/kulturhus	1999	2 000	2 000			
Egenkapital						
Momsrefusjon	1999	19 900	23 000	32 000	11 000	10 000
Momsrefusjon forst. brannstasjon	1851	450				
Bruk av investeringsfond	1999	1 500	575	975	225	525
Bruk av fond Lindøy Batteri			150			
Bruk av inv.fond ny brannstasjon	1851	9 500				
Avdrag ansvarlig lån Lyse	1999	2 950	2 950	2 950	2 950	2 950
Salg av tomter	1140	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Refusjon infrastruktur tomter	1140	25 000	14 000	13 000		
Salg av bygninger	1999	2 000	2 000	2 000	2 000	
Bruk av Tomteutviklingsfondet	1999	5 000	14 000	5 900		
Fond Utbygging næringsområder	1999		10 000	0		
Ref. infrastruktur EN&H-tomter	1951					
Sum egenkapital		70 300	70 675	60 825	20 175	17 475
Udekket / udisponert		0	0	0	0	0

Investeringer	Prosjekt	Justert budsjett 2019	Økonomiplan			
			Budsjett 2020	2021	2022	2023
Vannforsyning						
Tiltak på vannledningsnett (TI-11)	1647	1 000	2 000	2 000	2 000	2 300
Utbygging ny vannkilde (TI-16)	160402	14 200	69 800	5 000		
Sanering vannledning (TI-17)	1605	2 000	2 000	2 000		
Saneringsanlegg Motalaveien	1905					
Saneringsanlegg Nonsfjellveien	1906					
Saneringsanlegg Ø. Prestegårdsvei	1907					
Ledningstrase Revsvatnet utv. (TI-9)	160403	5 000	30 000	55 000	16 000	
Sanering VA Lindøyveien	1611				7 400	
VA- Leidlandsveien - Krossvikveien	1667		4 000			
VA-ledning i g/s Skjerpe - Krossmoen	1666					
Sum vannforsyning		22 200	107 800	64 000	25 400	2 300
Avløp						
Tiltak på avløpsnett	1697	1 000	2 500	2 500		
Ny lastebil (TI-1)	1671					2 000
Saneringsanlegg Motalaveien	1905					
Saneringsanlegg Nonsfjellveien	1906					
Saneringsanlegg Ø. Prestegårdsvei	1907					
Nye kloakkpumpestasjoner (TI-10)	1650	1 000	1 000	1 000		1 100
Aase offentlig VA	1653			1 000		
VA- Leidlandsveien - Krossvikveien	1667		5 600			
VA-Leidlandsvn-Krossvikvn. Slamavsk.	1667	1 800	-1 800			
Saneringsanlegg Duganeveien (TI-14)	1672		1 100			
Saneringsanlegg Gamlevn./Lundevn. (TI-15)	1673		5 200			
Saneringsanlegg Høgevollsveien (TI-13)	1674			2 100		
Saneringsanlegg Haføyveien (TI-12)	1675			1 600		3 300
Sanering avløpsledning Utv.	1655				2 000	
Sanering avløpsledning sentrum	1657	2 000			3 000	3 000
Sum avløp		5 800	13 600	8 200	5 000	9 400
Samlet ramme avd.		28 000	121 400	72 200	30 400	11 700

Investeringer	Prosjekt	Justert budsjett 2019	Økonomiplan			
			Budsjett 2020	2021	2022	2023
HMS/verneutstyr og bekledning	1991	250				
Brannstasjon - undervisningsmateriell	1992	100				
Brann-Løftetruck/gaffeltruck	1989	200				
Renovering skoler/bygninger	1830	17 000	8 000	8 000	8 000	5 000
Egersundshallen - utsk. vindu + solavskjerming	1813	1 000				
Tilpasning/renovering/inventar skoler/barneh	1207	1 500				
Forprosjekt skolegårder og barnehager	1781	450				
Kjøp av Lerviksgården (TI-27)	1182		59 900			
Utsk. brann-/redning-/tank- og stigebil	1987	0	3 000	3 000		
Brann-utskif. redningsutst, henger,båt	1988				300	
Bil til feier (TI-21)	1970		400			
Opprustning lekeplasser	1401	3 000	3 000	3 000	1 500	1 500
Fornyelse maskinpark - Utstr til vintervedl.	1981	200	800	800	800	800
Egenandel trafikkisikkerhetstiltak	1774	500	300	300	300	200
Nærmiljøanlegg (TI-7)	1414	300	800	800	800	550
Friluftsomåder	1425	250	250	250	250	250
Hestnes boligfelt byggetrinn II	114002	20 000	4 000	13 000		
Boligfelt Helleland	1703	5 000	10 000			
Forprosjekt ny Base Utemiljø (TI-28)	1757	2 000	3 000			
Forprosjekt ny brannstasjon	1851	12 000				
Grunnkart - oppdatering (SUI-1)	1794				1 350	250
Oppmåling - ny bil	1795				500	
Overføring EN&H - Utvikling næringsområder	1951	0	10 000	0	0	0
Gravemaskin (belter)	1985	1 700				
2 nye varebiler	1782	900				
Renovering kommunale broer	1709	150	800	800	800	
Gatebelysning - utfasing av HQL lyskilder	1710	800	200	200	200	200
Tiltak på veianlegg	1711	800	500	500	500	500
Større renoveringsprosjekt veisektor	1714	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Utskifting mindre maskiner/utstyr/varebil vei	1981	1 500	1 500	700	700	
Egersund Torg - renovering	1423	2 000				
Sopebil	1990		2 100			
Gravemaskin/hjulgraver	1984		2 100			
Gatebelysning-utfasingHQL lyskilder utv.	1710		600	600		
Sentralidrettsanl. - oppgr. Gardorober (TI-4)	1730		1 500		0	
Gang og sykkelvei Hållå	1777	2 000				
Flomsikring Nyeveien 1-19	1783	800	800			
Belysning Maurholen - Eie	1530	500	500	500	500	
Ferdigstillelse flomsikring	1101	7 300	0	0		
Turvei Langevann vest (TI-2)	1775		1 500			
Bytte ut større maskin Vei og utemiljø (TI-3)	1717					2 000
Opprusning Lindøy batteri (TI-24)	1535		150			
Samlet ramme avd. (ex tilbakebet)		85 200	118 700	35 450	19 500	14 250

Budsjett og økonomiplan
2020 (2020-2023)

Økonomiske oversikter
Drift og investering
Budsjettforutsetninger
(skjema 1A og 2A)

Forklaring:

Denne oversikten viser obligatoriske skjema i hht. forskriftene.

Viser sum inntekter, utgifter, avsetninger og resultat i drift og investering, samt hvor mye som fordeles den enkelte avdeling.

Økonomisk oversikt - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE - 2020

05,11,2019

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	30.068.000,79	29.917.000,00	30.089.000,00	30.094.000,00	30.099.000,00	30.104.000,00
Andre salgs- og leieinntekter	78.912.519,52	89.496.500,00	91.387.000,00	108.271.000,00	113.634.000,00	116.852.000,00
Overføringer med krav til motytelse	158.046.811,29	134.299.610,00	125.698.000,00	125.723.000,00	125.328.000,00	125.598.000,00
Rammetilskudd	382.231.449,00	382.650.000,00	396.300.000,00	397.200.000,00	397.200.000,00	397.200.000,00
Andre statlige overføringer	76.842.105,00	69.029.080,00	64.060.000,00	62.710.000,00	61.360.000,00	60.010.000,00
Andre overføringer	47.376.987,88	30.894.315,00	18.362.000,00	14.972.000,00	12.862.000,00	13.062.000,00
Skatt på inntekt og formue	421.332.709,40	445.000.000,00	453.200.000,00	453.200.000,00	453.200.000,00	453.200.000,00
Eiendomsskatt	59.538.454,78	63.657.000,00	63.950.000,00	63.950.000,00	63.950.000,00	63.950.000,00
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	1.254.349.037,66	1.244.943.505,00	1.243.046.000,00	1.256.120.000,00	1.257.633.000,00	1.259.976.000,00
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	672.867.915,24	685.618.190,00	686.018.000,00	688.156.000,00	687.489.000,00	687.690.000,00
Sosiale utgifter	175.920.163,98	204.511.707,00	182.104.000,00	186.858.000,00	194.058.000,00	201.413.000,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	201.696.183,54	194.244.786,00	184.270.000,00	179.811.000,00	177.673.000,00	178.002.000,00
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	130.291.554,93	114.356.000,00	119.467.000,00	119.617.000,00	119.704.000,00	119.828.000,00
Overføringer	83.129.143,21	75.347.110,00	77.965.000,00	55.773.000,00	40.994.000,00	41.269.000,00
Avskrivninger	57.636.145,00	58.000.000,00	62.000.000,00	66.000.000,00	75.000.000,00	82.000.000,00
Fordelte utgifter	-32.742.270,21	-32.014.481,00	-30.678.000,00	-30.678.000,00	-30.678.000,00	-30.678.000,00
Sum driftsutgifter	1.288.798.835,69	1.300.063.312,00	1.281.146.000,00	1.265.537.000,00	1.264.240.000,00	1.279.524.000,00
Brutto driftsresultat	-34.449.798,03	-55.119.807,00	-38.100.000,00	-9.417.000,00	-6.607.000,00	-19.548.000,00
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	57.322.986,89	59.531.000,00	68.831.000,00	69.350.000,00	76.328.000,00	77.381.000,00
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmi)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	500,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Sum eksterne finansinntekter	57.323.486,89	59.581.000,00	68.881.000,00	69.400.000,00	76.378.000,00	77.431.000,00
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	42.410.249,11	48.302.432,00	56.880.000,00	70.091.000,00	83.689.000,00	88.721.000,00
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	44.905.005,00	56.000.000,00	62.850.000,00	77.550.000,00	80.650.000,00	82.950.000,00
Utlån	0,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00

Økonomisk oversikt - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE - 2020

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	05,11,2019
Sum eksterne finansutgifter	87.319.254,11	104.352.432,00	119.780.000,00	147.691.000,00	164.389.000,00	171.721.000,00	
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-29.995.767,22	-44.771.432,00	-50.899.000,00	-78.291.000,00	-88.011.000,00	-94.290.000,00	
Motpost avskrivninger	57.636.145,00	58.000.000,00	62.000.000,00	66.000.000,00	75.000.000,00	82.000.000,00	
Netto driftsresultat	-6.809.420,25	-41.891.239,00	-26.999.000,00	-21.708.000,00	-19.618.000,00	-31.838.000,00	
Interne finanstransaksjoner							
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	1.863.930,45	1.820.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Bruk av disposisjonsfond	67.713.478,00	32.166.164,00	15.544.000,00	25.625.000,00	22.468.000,00	35.940.000,00	
Bruk av bundne fond	44.093.864,69	17.395.739,00	12.230.000,00	575.000,00	575.000,00	575.000,00	
Sum bruk av avsetninger	113.671.273,14	51.381.903,00	27.774.000,00	26.200.000,00	23.043.000,00	36.515.000,00	
Overført til investeringsregnskapet	1.367.630,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Avsatt til disposisjonsfond	91.214.349,69	8.731.000,00	0,00	710.000,00	0,00	0,00	
Avsatt til bundne fond	12.232.515,67	759.664,00	775.000,00	3.782.000,00	3.425.000,00	4.677.000,00	
Sum avsetninger	104.814.495,54	9.490.664,00	775.000,00	4.492.000,00	3.425.000,00	4.677.000,00	
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	2.047.357,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Økonomisk oversikt - investering

1 EIGERSUND KOMMUNE - 2020

05,11,2019

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	10.276.175,16	39.147.000,00	20.000.000,00	19.000.000,00	6.000.000,00	4.000.000,00
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	69.254.921,50	509.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	17.481.005,92	43.753.000,00	23.000.000,00	32.000.000,00	11.000.000,00	10.000.000,00
Statlige overføringer	3.130.165,93	5.529.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	3.146.202,87	12.210.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	103.288.471,38	101.148.000,00	43.000.000,00	51.000.000,00	17.000.000,00	14.000.000,00
Utgifter						
Lønnsutgifter	154.697,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	37.855,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	172.682.240,26	194.662.000,00	339.525.000,00	275.575.000,00	87.125.000,00	68.725.000,00
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	17.373.726,82	189.322.000,00	10.000.000,00	0,00	0,00	0,00
Renteutgifter og omkostninger	2.413.928,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	192.662.448,98	383.984.000,00	349.525.000,00	275.575.000,00	87.125.000,00	68.725.000,00
Finansieringsbehov	139.235.461,45	336.035.000,00	348.975.000,00	267.025.000,00	112.575.000,00	91.175.000,00
Finansieringsstransaksjoner						
Avdrag på lån	10.052.936,47	4.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	24.835.111,99	27.500.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00
Kjøp av aksjer og andeler	7.201.878,00	5.000.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	7.635.010,34	16.699.000,00	8.950.000,00	8.950.000,00	8.950.000,00	2.950.000,00
Avsatt til bundne investeringsfond	136.547,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	49.861.483,85	53.199.000,00	42.450.000,00	42.450.000,00	42.450.000,00	36.450.000,00
Dekket slik:						
Bruk av lån	119.167.538,08	301.908.000,00	321.300.000,00	257.200.000,00	109.400.000,00	87.700.000,00
Salg av aksjer og andeler	58.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	12.469.377,29	3.999.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00
Overført fra driftsregnskapet	1.367.630,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Økonomisk oversikt - investering

1 EIGERSUND KOMMUNE - 2020

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	05,11,2019
Bruk av tidligere års udisponert	334.971,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	5.837.444,64	30.128.000,00	24.725.000,00	6.875.000,00	225.000,00	525.000,00	525.000,00
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	139.235.461,45	336.035.000,00	348.975.000,00	267.025.000,00	112.575.000,00	91.175.000,00	
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Skjema 1A - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE - 2020

05,11,2019

Regnskap 2018 Budsjett 2019 Budsjett 2020 Budsjett 2021 Budsjett 2022 Budsjett 2023

Budsjettskjema 1A - drift

Skatt på inntekt og formue	421.332.709,40	445.000.000,00	453.200.000,00	453.200.000,00	453.200.000,00	453.200.000,00
Ordinært rammetilskudd	382.231.449,00	382.650.000,00	396.300.000,00	397.200.000,00	397.200.000,00	397.200.000,00
Skatt på eiendom	59.538.454,78	63.657.000,00	63.950.000,00	63.950.000,00	63.950.000,00	63.950.000,00
Andre direkte eller indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre generelle statstilskudd	76.842.105,00	69.029.080,00	64.060.000,00	62.710.000,00	61.360.000,00	60.010.000,00
Sum frie disponible inntekter	939.944.718,18	960.336.080,00	977.510.000,00	977.060.000,00	975.710.000,00	974.360.000,00
Renteinntekter og utbytte	57.322.986,89	59.531.000,00	68.831.000,00	69.350.000,00	76.328.000,00	77.381.000,00
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidle)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	42.410.249,11	48.302.432,00	56.880.000,00	70.091.000,00	83.689.000,00	88.721.000,00
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	4.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	44.905.005,00	56.000.000,00	62.850.000,00	77.550.000,00	80.650.000,00	82.950.000,00
Netto finansinnt./utg.	-29.996.267,22	-44.771.432,00	-50.899.000,00	-78.291.000,00	-88.011.000,00	-94.290.000,00
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	91.214.349,69	8.731.000,00	0,00	710.000,00	0,00	0,00
Til bundne avsetninger	12.232.515,67	759.664,00	775.000,00	3.782.000,00	3.425.000,00	4.677.000,00
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	1.863.930,45	1.820.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne avsetninger	67.713.478,00	32.166.164,00	15.544.000,00	25.625.000,00	22.468.000,00	35.940.000,00
Bruk av bundne avsetninger	44.093.864,69	17.395.739,00	12.230.864,00	575.000,00	575.000,00	575.000,00
Netto avsetninger	10.224.407,78	41.891.239,00	26.999.000,00	21.708.000,00	19.618.000,00	31.838.000,00
Overført til investeringsbudsjettet	1.367.630,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Til fordeling drift	918.805.228,56	957.455.887,00	953.610.000,00	920.477.000,00	907.317.000,00	911.908.000,00
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	916.757.871,21	957.455.887,00	953.610.000,00	920.477.000,00	907.317.000,00	911.908.000,00
Mer/mindreforbruk	2.047.357,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Skjema 2A - investering

1 EIGERSUND KOMMUNE - 2020

05,11,2019

Regnskap 2018 Budsjett 2019 Budsjett 2020 Budsjett 2021 Budsjett 2022 Budsjett 2023

Budsjettskjema 2A - investering

Investeringer i anleggsmidler	192.662.448,98	383.984.000,00	349.525.000,00	275.575.000,00	87.125.000,00	68.725.000,00
Utlån og forskutteringer	24.835.111,99	27.500.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00
Kjøp av aksjer og andeler	7.201.878,00	5.000.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00	3.500.000,00
Avdrag på lån	10.052.936,47	4.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	7.771.557,39	16.699.000,00	8.950.000,00	8.950.000,00	8.950.000,00	2.950.000,00
Årets finansieringsbehov	242.523.932,83	437.183.000,00	391.975.000,00	318.025.000,00	129.575.000,00	105.175.000,00
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	119.167.538,08	301.908.000,00	321.300.000,00	257.200.000,00	109.400.000,00	87.700.000,00
Inntekter fra salg av anleggsmidler	10.334.675,16	39.147.000,00	20.000.000,00	19.000.000,00	6.000.000,00	4.000.000,00
Tilskudd til investeringer	6.276.368,80	17.739.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	17.481.005,92	43.753.000,00	23.000.000,00	32.000.000,00	11.000.000,00	10.000.000,00
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	81.724.298,79	4.508.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00	2.950.000,00
Andre inntekter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	234.983.886,75	407.055.000,00	367.250.000,00	311.150.000,00	129.350.000,00	104.650.000,00
Overført fra driftsbudsjettet	1.367.630,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	334.971,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	5.837.444,64	30.128.000,00	24.725.000,00	6.875.000,00	225.000,00	525.000,00
Sum finansiering	242.523.932,83	437.183.000,00	391.975.000,00	318.025.000,00	129.575.000,00	105.175.000,00
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Budsjett og økonomiplan
2020 (2020-2023)

Rådmannens forslag(tekstdel)

Forklaring:

Denne beskrivelsen viser hvilke tiltak og prosjekt rådmannen har lagt inn i sitt forslag – som er en beskrivelse av rådmannens prioriteringer.

Gjennom frigjøring av alle ressurser vil vi kunne sikre velferden for alle

Fortsatt omstilling må til for å kunne sikre mer og mer behov med færre ressurser

Forutsetningene i budsjett og økonomiplan for 2020-2023 viser en negativ trend også neste fireårs periode på tross av stor omstillingsaktivitet med reduserte kostnader og en mer bærekraftig praksis. Det økonomiske handlingsrommet er fraværende på grunn av reduserte inntekter og økte behov som ikke blir kompensert i rammeoverføringer fra staten. I tillegg ligger det inne et omfattende investeringsprogram de neste åtte årene. Bakgrunnen for investeringsprogrammet er udekkede behov for ulike arbeidsplasser som ivaretar alle kravene i ulike lovverk og som muliggjør en bærekraftig praksis. Bygningsmassens tilstand har etter rådmannens vurdering ført til forhold, som ikke er i tråd med dagens krav verken ovenfor brukere eller ansatte. I tillegg har ulike «sparepakker» mange år tilbake i tid ført til at arbeidet er til dels både underorganisert og uten nødvendig tilpasning til krav for tjenestene. Dessuten trenger vi bedre analyser, systemer og strukturer, for å sikre rett utvikling med bedre ressurseffektivitet og etterlevelse av lover og regler. Med disse hovedinntrykkene henviste rådmannen i årsberetningen for 2016 at det ikke kan sies at vi har betryggende kontroll. Høye kostnader og feil kvalitet enkelte steder av naturlige grunner kunne derfor ikke møtes med osthøvel-prinsippet: kutt i budsjettene og fortsette som før. Omstilling av måten vi arbeider på og valg av bærekraftige løsninger er den eneste farbare veien ut av en situasjon som er oppstått over utallige år, kanskje 20 år eller mer. Ettersom situasjon har blitt forverret av høy arbeidsledighet og innstramminger i statlige overføringer, også indirekte på grunn av nye krav og oppgaver uten full-finansiering, er det altså ingen tvil om at en målrettet og verdiskapende omstilling må til.

Arbeid som den viktigste faktoren for et bærekraftig samfunn

Arbeid som en målrettet og verdiskapende aktivitet, er det aller viktigste vi kan skape sammen i Eigersund kommune. Vi trenger flere innbyggere og andre som skaper arbeidsplasser både i nye og gamle virksomheter. Dette betyr imidlertid ikke at kommuneorganisasjonen kan vokse i antall årsverk, uten at det er helt nødvendig for å kunne levere lovlige, forsvarlige og effektive tjenester til innbyggerne og næringslivet. I dag er det lovpålagte oppgaver som ikke gjøres på grunn av manglende kapasitet og kompetanse på for eksempel innen saksbehandling, forvaltning, prosjekt, HMS, styring og ledelse. Dette kan gå utover verdiskapingen for kritiske aktører i et samfunn. I tillegg er det generelt høy grad av slitasje på grunn av stress og press over tid med forventningsgap, mange endringer i behov og rammer uten tilpassede arbeidsbetingelser. Dette er ingen holdbar situasjon, og spørsmålet er hvordan vi kan

- tilpasse arbeidssituasjonen bedre til ressursene og behovene som finnes
- rekruttere og beholde nødvendig kompetanse
- justere forventningene til det som er mulig å levere av tjenester med dagens og framtidige rammer.

For å ivareta alles velferd også med knappere ressurser, må alle forberede seg på:

«å yte etter evne, få etter behov.»

Kommunens ansatte har stått i krysspress ovenfor alle forventninger uten nødvendige rammer for arbeidet, og gapet mellom forventningene og tilgjengelige ressurser med mulighet til å innfri forventningene, bare vokser og vokser. Det er ikke forsvarlig å fortsette med å skape inntrykk av at det er nok penger til alle ønsker, når vi knapt klarer å dekke alle behov tilfredsstillende i dag. Nå er det snakk om å få ressursene til å rekke over alle nødvendige behov, også ansattes behov for å kunne gi og skape en lovlig, forsvarlig og effektiv tjeneste sammen med alle aktørene inkludert innbyggerne og næringslivet.

Samarbeid som driver for vekst

Samarbeid er en nødvendig driver for å skape vekst både i samfunnet som helhet og i ulike virksomheter, både offentlig og privat. Offentlig sektor er avhengig av at alle ressurser finner hverandre enkelt og uten sløsing av tid og penger og med effekt på det behovet som skal løses. Dette skjer kun gjennom samarbeid, siden ingen yter alt alene i et vakuum. Alle innbyggerne og hele næringslivet kan sammen med kommunens ansatte utgjøre **et kraftsenter for verdiskaping**, hvis mange nok vil det. Nødvendig omstilling skjer ikke hvis vi skal vente til alle er enige. Vi kan ikke løse vanskelige, vonde og viktige problemer uten at noen må ta en beslutning som ikke alltid faller i god jord hos alle. Det handler altså ikke om å være for eller i mot noe, men heller skape effektfulle tiltak som løser et problem eller dekker et behov på en bedre og billigere måte enn tidligere. Silotankegang i en organisasjon kan forhindre de beste og billigste løsningene, men dette gjelder også for samfunnet og næringslivet. Derfor må vi ha mer fokus på behov i møte med innbyggere og næringsdrivende og så sammen finne bærekraftige løsninger på behovene; altså vurdere hva som gir best effekt i det lange løpet basert på de knappe ressursene vi har og vil få.

Beste praksis utvikles systematisk på hver arbeidsplass og for helheten

En bærekraftig utvikling vil gi en helsefremmende, lønnsom og effektiv kommuneorganisasjon, hvor kommunens ansatte har arbeidsbetingelser som gjør det lett å skape bedre og billigere løsninger totalt sett. I tråd med «langtidsfrisk-modellen» kan alle arbeidsplasser jobbe etter følgende sirkulær prosess som skaper mening, kvalitet og prioritering:

1. BØR: MÅL/VISJON: Hvordan skal det være når det som best?
2. NÅ-SITUASJON: Hvordan er det nå?
3. VELG: Hva trengs av tiltak? Handlingsplan
4. GJØR: Gjennomfør forbedring
5. EVALUER: Evaluer, reflekter, feire framgang

Fra utenforskapet til fellesskapet - helt innenfor!

Drømmen bak visjonen vår «sammen for alle» er nettopp at alle deltar aktivt i fellesskapet uansett person og situasjon, at ingen faller utenfor og blir overlatt til seg selv. Det er oss mennesker som er samfunnet, og alle mennesker trenger trygge rom for å kunne være seg selv og vokse i møte med andre. Dette handler om livskvalitet gjennom hele livet. Alle mennesker har ressurser, og sammen kan vi hjelpe hverandre til å hjelpe oss selv først, så den andre. Å skape det gode sammen, uansett person og situasjon, forutsetter likefullt at grenser respekteres og anerkjennes.

«Vi må stoppe med å bare trekke opp mennesker fra elva.
Vi må gå oppstrøms og finne ut av hvorfor menneskene har falt uti.»
fritt oversatt Desmond Tutu

Kommunens ansatte møter innbyggere i de mest sårbare situasjoner i livet, og vi trenger derfor standarder for hvordan vi kan ivareta menneskene som både får og gir tjenester. I alle tjenestene ligger det hardt arbeid bak hvert eneste resultat som gir positive gevinster for samfunnet som helhet og for menneskene isolert sett.

Organisatorisk ser vi at det fortsatt er store mangler både formelt og praktisk på tross av stor innsats fra alle.

Omstilling: Eksempler på framgang innenfor utvalgte forbedringsområder:

- Hverdagsmestring er blitt en naturlig del av hjemmesykepleien og gode resultater for helse og omsorgstjenesten i krevende omstillinger
- Spesialundervisningsandelen går ned bla gjennom økt inkludering i fellesskapet gjennom stor innsats fra mange på tross av reduserte årsverk
- Økt kvalitet på politiske saker gjennom bedre intern samordning
- Arbeidsplasser: Nytt kulturkontor, ny helsestasjon, HMS-tiltak for 4. etasje i rådhuset ivaretas i Lerviksgården gjennom kjøp uten økte driftskostnader
- Midlertidige løsninger i påvente av permanente: Brannstasjon, teknisk base, HTV, Eigerøy skole..
- På nett med publikum: Veiledningstorg i Lerviksgården og ny hjemmeside er etablert
- Systematisk kvalitetsledelse: Delegeringsreglement er ferdigstilt, kvalitetsutvalg i helse og omsorg er i gang, kvalitetshåndbok er utarbeidet, funksjonsbeskrivelser er påbegynt, 1 kvalitetsdag pr år, rekruttert ny prosjektleder for neste fase som er helhetlig kvalitetssystem som integrerer styring- og utviklingsprosesser
- Digitale tjenester: ny strategi på vei, e-post til alle, DigiRogaland, testing av Lean
- Struktur for framsynt organisasjon og ledelse: Ny struktur for kommunalsjefområder er ferdigstilt, og neste fase er igangsatt og må tilpasses behovene og andre oppgaver
- Renhold: omlegging til ny praksis gir reduserte kostnader, vi jobber med å justere kvalitet og teste ut nytt utstyr

Gro Anita Trøan

Rådmann

Innholdsfortegnelse

GJENNOM FRIGJØRING AV ALLES RESSURSER VIL VI KUNNE SIKRE VELFERDEN FOR ALLE.....	1
FORTSATT OMSTILLING MÅ TIL FOR Å KUNNE SIKRE MER OG MER BEHOV MED FÆRRE RESSURSER	1
ARBEID SOM DEN VIKTIGSTE FAKTOREN FOR ET BÆREKRAFTIG SAMFUNN.....	1
SAMARBEID SOM DRIVER FOR VEKST	2
BESTE PRAKSIS UTVIKLES SYSTEMATISK PÅ HVER ARBEIDSPASS OG FOR HELHETEN.....	2
FRA UTENFORSKAPET TIL FELLESSKAPET - HELT INNENFOR!.....	2
BUDSJETTERT OVERSKUDD I ØKONOMIPLANPERIODEN.....	9
<u>BUDSJETTERT MINDREFORBRUK (OVERSKUDD)</u>	9
<u>REGNSKAPSMESSIG OG BUDSJETTMESSIG DRIFTSRESULTAT</u>	10
<u>SAMLEDE ØKONOMISKE HOVEDTALL FOR EIGERSUND KOMMUNE</u>	11
<i>Samlede driftsinntekter i 2020</i>	11
<i>Samlet investeringsbudsjett for økonomiplanperioden</i>	11
<u>NETTO RAMMER FOR TJENESTEOMRÅDENE</u>	12
<u>FORSLAG TIL GEVINSTREALISERING I BUDSJETT / ØKONOMIPLAN 2020 – 2023</u>	12
<i>Gevinstrealisering i økonomiplan-perioden 2017 – 2023</i>	13
DEN VIDERE FREMDRIFTSPLAN FOR BUDSJETTET 2020	14
ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL BUDSJETTVEDTAK.....	14
ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN VEDTAK	16
RÅDMANNENS OPPSUMMERING OG KOMMENTARER.....	17
<u>UTGANGSPUNKT FOR BUDSJETTBEHANDLINGEN</u>	17
<u>KOMMUNEPLANENS HANDLINGSPLAN ER ØKONOMIPLAN</u>	17
<u>ØKONOMISK FORDELING AV BUDSJETTMIDLER – BRUTTO DRIFTSRAMMER</u>	18
<u>PRESSET KOMMUNEØKONOMI – MED LITE HANDLINGSROM</u>	19
<u>FORHOLD SOM RÅDMANNEN VIL KOMME TILBAKE TIL I 2020</u>	19
ENDRINGER INNENFOR 1A (KAP. 8 OG 9), FELLES (ADM) OG FELLESOMRÅDE (KAP. 7)	21
<u>ANSVARsomRÅDE/ENHETER</u>	21
KOMMENTARER KNYTTET TIL KAP. 8 (1A)	21
<u>NØKKELDATA FOR KAP. 8 SKATT OG STATLIGE TILSKUDD</u>	21
<i>Enheter ved Kap. 8</i>	21
<i>Antall ansatte ved Kap. 8</i>	22
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 8</i>	22
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR KAP. 8 SKATT/ TILSKUDD</u>	22
<i>Kommentarer knyttet til spesielle inntekter</i>	22
Forventet skatteinngang og rammetilskudd i 2020 - 2023	22
Forventet rammetilskudd i 2020 - 2023.....	24
Differanse mellom statens makro anslag på skatt og rammetilskudd vs adm.....	24
Skjønnsmidler for 2020 - 2023	24
Endringer knyttet til reduksjon og endringer i vertskommunetilskuddet.....	25
Statstilskudd flyktninger.....	26
Kalkulatoriske poster	26
<u>ENDRINGER I BETALINGSSATSER FOR TJENESTER VED KAP. 8</u>	26
<i>Kommentarer knyttet opp mot eiendomsskatt</i>	26
<i>Forslag til vedtak knyttet opp mot eiendomsskatt 2020</i>	28
KOMMENTARER KNYTTET TIL KAP. 9 (1A)	28
<u>NØKKELDATA FOR KAP. 9 FINANSPOSTER</u>	28
<i>Enheter ved Kap. 9</i>	28
<i>Antall ansatte ved Kap. 9</i>	28
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 9</i>	28

<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR KAP. 9 FINANSPOSTER</u>	29
<i>Renteutgifter på lån</i>	30
<i>Avdrag på lån</i>	31
<i>Minimumsavdragsbetaling i økonomiplanperioden</i>	31
<i>Renteinntekter av bankinnskudd</i>	31
<i>Utbytte fra Svåheia Eiendom AS, Dalane energi AS og Lyse AS</i>	31
<i>Rente fra ansvarlig lån i Lyse</i>	31
KOMMENTARER KNYTTET TIL KAP. 7 FELLESOMRÅDET/FELLESUTGIFTER	32
<u>NØKKELDATA FOR KAP. 7 FELLESOMRÅDET/FELLESUTGIFTER</u>	32
<i>Enheter ved Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter</i>	32
<i>Antall ansatte ved Kap. 7</i>	32
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 7</i>	32
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR KAP. 7 FOR PERIODEN</u>	32
<i>Kommentarer knyttet opp mot rammeendringer</i>	33
<u>ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED KAP. 7</u>	33
KOMMENTARER KNYTTET TIL FELLES (TIDL. SENTRALADMINISTRASJONEN)	34
<u>NØKKELTALL FOR FELLES</u>	34
<i>Enheter ved Felles</i>	34
<i>Økonomiske hovedtall for avdelingen</i>	34
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR FELLES</u>	35
<i>Kommentarer knyttet til enkelt poster / tiltak ved Sentraladministrasjon:</i>	36
<u>ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN</u>	37
<u>FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR FELLES (TIDLIGERE SENTRALADMINISTRASJONEN)</u>	38
<i>Kommentarer knyttet til gitte investeringsprosjekt for Felles</i>	38
<i>Forslag til investeringssmessige reduksjoner ved Felles</i>	39
KOMMENTARER KNYTTET TIL KIRKEN	39
<u>ØKONOMISK ANSVAR OVERFOR KIRKEN</u>	39
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR KIRKEN</u>	39
<i>Kommentarer knyttet til enkelt poster / tiltak overfor kirken:</i>	39
<u>FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR KIRKEN</u>	39
<i>Kommentarer knyttet til enkelt investeringsprosjekt overfor kirken</i>	40
<i>Trosnøytralt bygg i forbindelse med gravferd – Hestnes gravlund</i>	40
ENDRINGER INNENFOR LEVEKÅRSUTVALGETS ANSVAR	41
<u>ANSVARsomRÅDE/ENHETER FOR UTVALGET</u>	41
KOMMENTARER KNYTTET TIL HELSE OG OMSORG	41
<u>NØKKELDATA HELSE- OG OMSORG (HO)</u>	41
<i>Enheter ved Tjenesteområdet HO</i>	41
<i>Økonomiske hovedtall HO</i>	41
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR HO</u>	42
<i>Kommentarer til noen driftsmessige endringer ved HO</i>	42
<u>ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED TJENESTEOMRÅDET</u>	43
<u>FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR HO</u>	44
<i>Kommentarer til investeringene ved HO</i>	44
KOMMENTARER KNYTTET TIL KULTUR- OG OPPVEKST (KO)	45
<u>NØKKELDATA FOR KULTUR- OG OPPVEKST (KO)</u>	45
<i>Enheter ved tjenesteområdet Kultur- og oppvekst</i>	45
<i>Økonomiske hovedtall KO</i>	45
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR KULTUR- OG OPPVEKST</u>	46
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer ved Kultur- og oppvekst</i>	46
<i>Oversikt over beregnet barnehagetilskudd til private barnehager for 2020</i>	47
<u>ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN</u>	48
<i>Kommentarer knyttet til barnehagesatsene / foreldrebetaling for opphold</i>	48
<i>Kommentarer knyttet til andre brukerbetalinger</i>	48
<u>FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR KULTUR- OG OPPVEKST</u>	49

<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer ved Kultur- og oppvekstavdelingen</i>	49
ENDR. INNENFOR PLANTEKNISK UTVALG SITT ANSVAR	50
<u>ANSVARsomRÅDE/ENHETER FOR UTVALGET</u>	50
KOMMENTARER KNYTTET TIL TEKNISKE TJENESTER	50
<u>NØKKELDATA FOR TEKNISKE TJENESTER</u>	50
<i>Enheter ved Tekniske tjenester</i>	50
<i>Økonomiske hovedtall Tekniske tjenester</i>	50
<u>FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN FOR TEKNISKE TJENESTER 2020 – 2023</u>	51
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer ved Tekniske tjenester</i>	51
<i>Informasjon om forhold som burde vært lagt inn</i>	52
<u>ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED TJENESTEOMRÅDET</u>	53
<i>Endringer i generelle priser</i>	53
<i>Endring av husleie – til gjengs leie</i>	53
<i>Endringer i kommunale gebyrer for vann og avløp</i>	53
<i>Avløpsgebyr</i>	53
<i>Vanngebyr</i>	54
<i>Endringer i Feiegebyr</i>	54
<i>Endringer i Renovasjonsgebyr</i>	54
<i>Dato for fakturering av kommunale gebyr</i>	54
<u>SAMLET ENDRING I KOMMUNALE GEBYR FOR VANN, AVLØP OG FEIER</u>	54
<u>FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR TEKNISKE TJENESTER</u>	56
<i>Investeringer innenfor Tekniske tjenester – vann- og avløpssektoren</i>	56
<i>Kommentarer knyttet til investeringsprosjekt ved Tekniske tjenester – VA-sektoren</i>	56
<i>Investeringer innenfor Tekniske tjenester – kommunal del</i>	58
<i>Kommentarer knyttet til investeringsprosjekt ved Tekniske tjenester</i>	58
<i>Salg av tomter og bygninger</i>	59
<i>Forslag til investeringsmessige reduksjoner ved Tekniske tjenester</i>	59
LIKVIDITETSMESSIG SITUASJON	60
FINANSIERING AV FORESLÅTTE INVESTERINGER	61
<i>Informasjon om Start-lån</i>	61
<i>Informasjon om bruk av lån i økonomiplan</i>	63
GJELDSSITUASJON FOR EIGERSUND KOMMUNE	63
<u>GJELDSUTVIKLINGEN I ØKONOMIPLANPERIODEN</u>	63
<u>MULIGE TILTAK FOR Å REDUSERE GJELDEN TIL EIGERSUND KOMMUNE</u>	65
AVSETNINGER/DISPONERINGER FOR BUDSJETTET	66
VEDLEGG TIL RÅDMANNENS BUDSJETTFORSLAG	67
VEDLEGG 1 – BUDSJETTBREV EIGERSUND KIRKELIGE FELLESRÅD	67
VEDLEGG 2 – BUDSJETTINNSPILL KONTROLLUTVALGET	67
VEDLEGG 3 – KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER	67
<u>STATUS, UTFORDRINGER OG MULIGHETER</u>	67
<u>ANTALL ÅRSVERK I EIGERSUND KOMMUNE</u>	67
<i>Antall årsverk pr. 30.09.18</i>	67
<i>Antall årsverk pr. 30.09.19</i>	68
<i>Endring av antall årsverk fra 01.10.18 frem til 30.09.19</i>	68
Administrasjonen:	68
Kultur og oppvekst:	68
Helse og omsorg:.....	68
Tekniske Tjenester	68
<u>REKRUTTERING</u>	68
<i>Årlige fellesarrangement for ansatte</i>	69
<i>Kompetanseutvikling</i>	69

<i>Digital kompetanse</i>	69
<i>Medarbeiderundersøkelse – 10-FAKTOR</i>	70
<i>Internkontroll, kvalitet og forbedringsarbeid</i>	70
DELEGERINGSREGLEMENT	70
HELSE, MILJØ OG SIKKERHET	70
<i>Varsling</i>	71
<i>Sykefravær</i>	71
Prosjekt Arbeidsglede, NED med sykefraværet.....	72
<i>Informasjonssikkerhet og personvern</i>	72
<i>Lærlinger</i>	73
<i>Praksisplasser/ studenter</i>	73
<i>Heltidskultur</i>	73
<i>Likestilling og mangfold</i>	74
<i>Aldersfordeling</i>	74
OMSTILLING OG UTVIKLING	75
<i>Nytt organisasjonskart f.o.m 01.02.2019:</i>	76
<i>Organisasjonsutvikling - Prosjektprogrammet FRAM</i>	76
Prosjekt Digitale tjenester.....	77
Prosjekt Livslang læring.....	77
Prosjekt Orden i eget hus.....	77
Prosjekt Veiledningstorg.....	77
<i>Lederprogram 2019-2020</i>	78
Strategisk lederutvikling.....	78
Ledernes verktøykasse.....	78
Mentorordning.....	79
MÅL FOR LANGTIDSPERIODEN	79
TILTAK I 2020	79
VEDLEGG 4 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR HELSE- OG OMSORGSDELINGEN	82
<i>Hovedmål</i>	82
<i>Strategiske tiltak pr tjenesteområde:</i>	82
<i>Hvordan møte fremtidens utfordringer og krav</i>	83
<i>Leve hele Livet. Meld.St. 15</i>	83
<i>Kompetanse</i>	83
<i>Velferdsteknologi</i>	83
<i>Samhandling mellom Kultur/oppvekst og Helse og omsorg</i>	84
<i>Frivilligsentralen</i>	84
<i>Legedekning</i>	84
<i>Aktivitetsplikt</i>	84
VEDLEGG 5 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR KULTUR- OG OPPVEKST	85
<i>BTI – Bedre Tverrfaglig Insats</i>	87
<i>Barnehage</i>	87
<i>Kostnad ordinær drift barnehage</i>	87
<i>Skole</i>	88
<i>Grunnskolepoeng</i>	88
<i>Ressurser og spesialundervisning</i>	89
<i>Trygt skolemiljø</i>	89
<i>Ambulerende team – bekymringsfullt skolefravær</i>	89
<i>Kulturskolen</i>	90
<i>Barnevern</i>	90
<i>Voksenopplæringen</i>	90
<i>Kulturavdelingen</i>	90
VEDLEGG 6 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR TEKNISK	91
VEDLEGG 7 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR SAMFUNNSUTVIKLING	93
VEDLEGG 8 – FINANSIELLE MÅLTALL FOR EIGERSUND KOMMUNE	98
VEDLEGG 9 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR KO	100

VEDLEGG 10 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR HO	101
VEDLEGG 11 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR TA.....	104
BYGG OG EIENDOM.....	104
FEIERVESENET	104
VANN OG AVLØP	104
VEDLEGG 12 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER SAMFUNNSUTVIKLING...	107
SEKSJON OPPMÅLING.....	107
BYGGESAK.....	108
GEBYR FOR PLANSAKER.....	111
VEDLEGG 13 – FORSLAG TIL STATSBUJSJETT FOR 2020 – INFORMASJON OG KOMMENTARER	114
<i>Nye statlige endringer i B2020</i>	<i>115</i>
<i>Samlet økonomisk endring for Eigersund kommune fra 2019 til 2020 – samt dekning</i>	<i>116</i>
VEDLEGG 14 – PRESSET KOMMUNEØKONOMI – MED LITE HANDLINGSROM.....	116
<i>Generelle forhold som forklarer en presset kommuneøkonomi.....</i>	<i>117</i>
<u>FORUTSETNINGER I FREMLAGT BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN</u>	<u>118</u>
<u>POSITIVE INDIKATORER (MULIGE SCENARIER)</u>	<u>118</u>
<u>NEGATIVE INDIKATORER (MULIGE SCENARIER)</u>	<u>118</u>
<u>KONSEKVENSER OG ALTERNATIV HVOR BUDSJETTFORUTSETNINGENE IKKE HOLDER</u>	<u>119</u>
<i>Konsekvenser hvis budsjettforutsetningene ikke holder.....</i>	<i>119</i>
Informasjon om ROBEK.....	119
<i>Alternativer hvis budsjettforutsetningene ikke holder.....</i>	<i>120</i>
VEDLEGG 15 – ANALYSE KOSTRA- OG EFFEKTIVITETSANALYSE	121
<i>Ang. Effektivitetsanalyse</i>	<i>121</i>
<i>Ang. Demografianalyse</i>	<i>122</i>
<i>Økonomiske rammebetingelser</i>	<i>122</i>
KOSTRA.....	123
Korrigerte frie inntekter.....	123
<i>Effektivitetsanalyse.....</i>	<i>128</i>
VEDLEGG 16 – OVERSIKT OVER FOND I EIGERSUND KOMMUNE.....	132

BUDSJETTERT OVERSKUDD I ØKONOMIPLANPERIODEN

Budsjettert mindreforbruk (overskudd)

I rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan fremkommer følgende resultat for de siste årene – samt for kommende økonomiplanperiode 2020 – 2023:

2002:	Underskudd på 19.605.000 kroner (dekket inn i 2004 – 2005).
2003:	Underskudd på 6.901.000 kroner (dekket inn i 2004 – 2005).
2004:	I balanse etter dekning av akkumulert underskudd. Eigersund kommune fikk et udisponert overskudd på 11.708.000 kroner i 2004. Dette ble benyttet til å dekke tidligere underskudd. I 2004 dekket vi totalt 23,4 millioner kroner i tidligere underskudd på 26,5 mill.kr.
2005:	Et samlet mindreforbruk på 11.590.985 kroner, hvorav et udisponert mindreforbruk (overskudd) på 4.144.419 kroner. Det ble det satt av 7.446.566 kroner på Driftsfondet. Netto driftsresultat var 36.382.163 kr.
2006:	Udisponert mindreforbruk var 11.673.356 kr. Netto driftsresultat var 35.003.021 kr.
2007:	Udisponert mindreforbruk var 7.949.622 kr. Netto driftsresultat var 28.531.211 kr.
2008:	Udisponert mindreforbruk var 52.835 kr. Netto driftsresultat var 26.088.340 kr.
2009:	Regnskapsmessig merforbruk (underskudd) på 22.395 kr
2010:	Regnskapsmessig balanse – dvs. overskudd på 0 kr.
2011:	Udisponert mindreforbruk var 876.983 kr. Netto driftsresultat var 20.311.602 kr.
2012:	Udisponert mindreforbruk var 139.109 kr. Netto driftsresultat var 19.688.850 kr.
2013:	Udisponert mindreforbruk var 0 kr. Netto driftsresultat var 12.296.322 kr.
2014:	Udisponert mindreforbruk var 11.136 kr. Netto driftsresultat var 2.833.417 kr.
2015:	Udisponert mindreforbruk var 1.691.073 kr. Netto driftsresultat var 68.693.758 kroner.
2016:	Udisponert mindreforbruk var 21.266.905 kr. Netto driftsresultat var 56.705.271 kroner.
2017:	Udisponert mindreforbruk var 1.863.930 kr. Netto driftsresultat var 35.518.446 kroner.
2018:	Netto driftsresultat på -6.809.420 kr (merforbruk). Etter bruk/avsetning til fond fikk vi et regnskapsmessig mindreforbruk på 2.047.357 kr.
2019:	Budsjettert til å ha et mindreforbruk (overskudd) på 0 kr. Netto driftsresultat er budsjettert til å ha et merforbruk (underskudd) på -41.891.239 kroner.
2020:	Budsjettert til å ha et netto driftsresultat på -26.999.000 kroner (merforbruk).
2021:	Budsjettert til å ha et netto driftsresultat på -21.708.000 kroner (merforbruk).
2022:	Budsjettert til å ha et netto driftsresultat på -19.618.000 kroner (merforbruk).
2023:	Budsjettert til å ha et netto driftsresultat på -31.838.000 kroner (merforbruk).

Merforbruket dekkes ved bruk av ulike driftsfond.

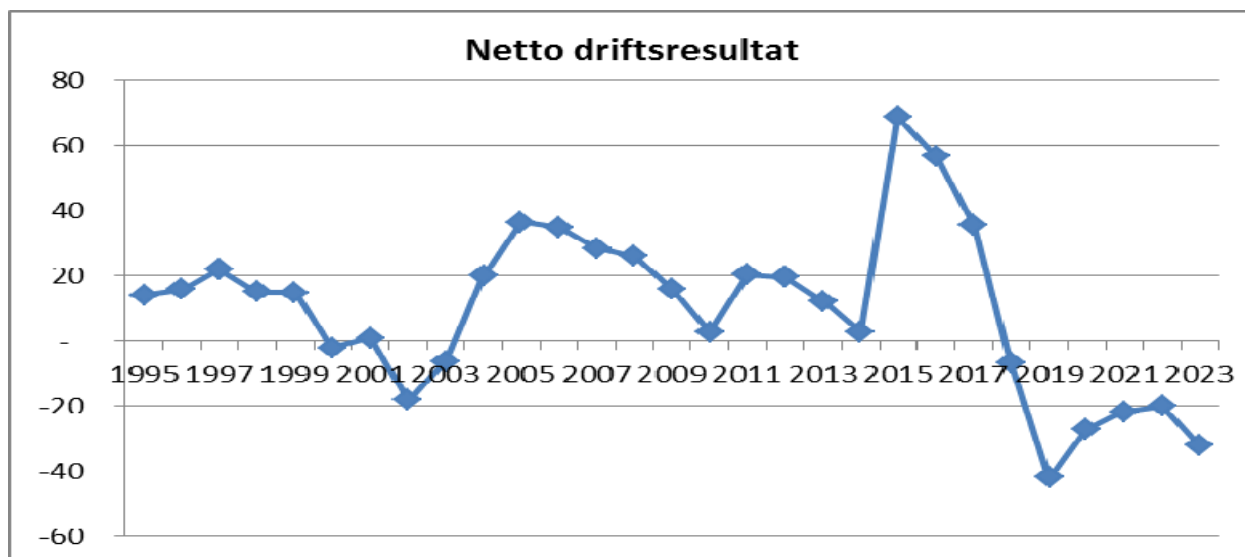
For økonomiplanen 2020–2023 har fremlagt budsjettforslag følgende avsetning til driftsfond:

- 2020 – 0 kr
- 2021 – 710.000 kr (budsjettert tilbakeføring fra Eigersund Parkering KF)
- 2022 – 0 kr
- 2023 – 0 kr

En påpeker at dette baserer seg på gitte forutsetninger og beregnet overskudd er for lite. Det budsjetteres med bruk av ulike driftsfond. Det påpekes at en av årsakene til at netto driftsresultat er lavt i både 2017, 2018, 2019 og 2020, henger bla. sammen med en budsjettert bruk av vann- og avløpsfondene. Dette iht forskrift.

Regnskapsmessig og budsjettmessig driftsresultat

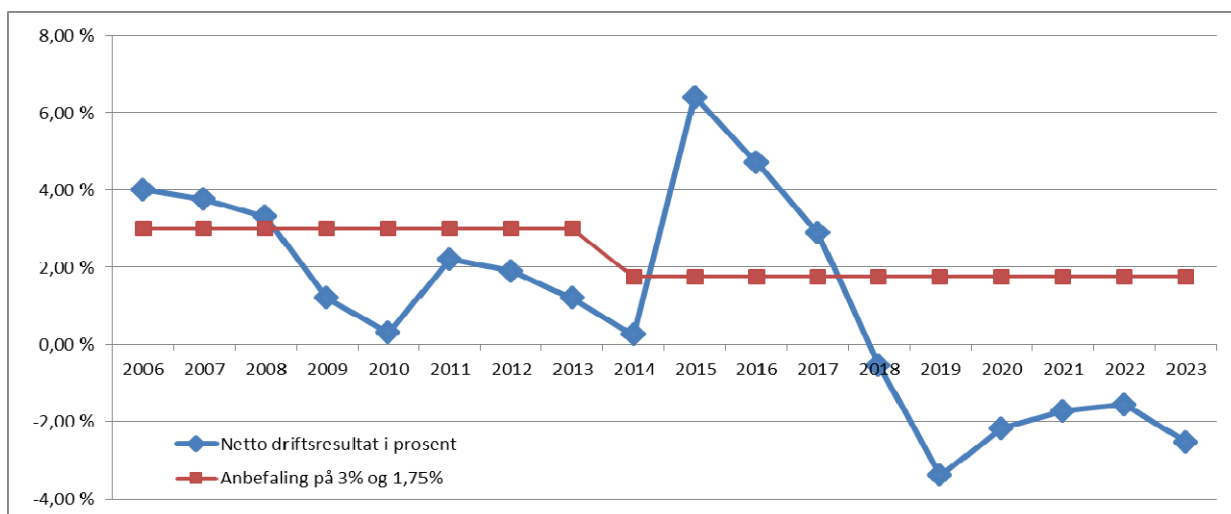
I det kommunale regnskapet brukes **netto driftsresultat** (etter finansposter, men før interne avsetninger til fond og bruk av fond) som «resultatmål». Tabellen nedenfor viser netto driftsresultat over tid – herunder kommende økonomiplanperiode – for Eigersund kommune.

Oversikten viser at Eigersund kommune i en periode fra 2003 til 2017 har hatt positivt netto driftsresultat (mindreforbruk/overskudd). Det er også grunn til å peke på at regnskapet har blitt mer positivt enn det som har vært budsjettet. I løpet av ovennevnte periode har vi klart å bygge opp ulike driftsfond – disse blir disponert løpet av kommende økonomiplanperiode.

Oversiktene viser svingninger. Det er derfor viktig at en kommune setter av penger på ulike fond når økonomien tillater det, noe som vi klarte i enkelte perioder. Det er foreslått at kommunene bør ha et netto driftsresultat på 1,75% av driftsinntektene.

Oversikten nedenfor viser netto driftsresultat for Eigersund kommune i perioden 2006 til 2023, oppgitt i prosent av driftsinntekter (blå linje er netto driftsresultat for Eigersund kommune, mens rød linje viser KS sin anbefaling):

Perioden 2006 – 2018 er regnskapsmessig – dvs. etter avlagt årsregnskap. Også i denne sammenheng kan vi vise til at for perioden 2015-2018 har regnskapet blitt bedre økonomisk enn budsjettet. Dette henger bla. sammen med lavere netto utgifter knyttet opp mot pensjon. Som følge av dette er det i 2019 redusert en pensjonsavsetning – og hvor en foreslår en ytterligere reduksjon innenfor pensjonsområdet i 2022.

Samlede økonomiske hovedtall for Eigersund kommune

Eigersund kommune har følgende hovedtall i fremlagt forslag til budsjett:

Samlede driftsinntekter i 2020

Samlede inntekter for Eigersund kommune er i 2020 budsjettet til å utgjøre 1.243.046.000 kr. I tillegg kommer budsjetterte finansinntekter på 68.881.000 kroner. Motpost for avskrivninger er ikke med i denne oversikten.

Samlet investeringsbudsjett for økonomiplanperioden

Samlede investeringer i anleggsmidler for Eigersund kommune i perioden 2019 – 2023:

- 2019 – 383.984.000 kroner
- 2020 – 349.525.000 kroner
- 2021 – 275.575.000 kroner
- 2022 – 87.125.000 kroner
- 2023 – 68.725.000 kroner
- Samlede investeringer for perioden 2019 – 2023 er på 1.164.934.000 kroner.
- I tillegg til dette ligger tildeling av Start-lån (lån som Eigersund kommune videreformidler / låner ut til andre) som er totalt på 147,5 millioner kroner for perioden 2019-2023. Iht. regnskapsforskriftene skal disse føres i investeringsbudsjettet.
- En peker samtidig på at følgende prosjekt ikke ligger inne i investeringsbudsjettet:
 - Svømmeanlegg
 - Ny brannstasjon
 - Ny driftsbasis Tekniske tjenester
 - HO-anlegg Lagård – både nybygg og eventuell overtakelse av eksisterende fra Helse Stavanger
 - Renovering Grøne Bråden skole og Husabø-skolene
 - Dette vil øke investeringsplanen ytterligere og er forhold som rådmann vil komme tilbake til.
- En vil komme tilbake til en nærmere beskrivelse av investeringsbudsjettet, men peker på at selv om prosjektene er viktige- så er investeringsprogrammet ekspansivt. Det vil være meget krevende både å realisere dette innenfor oppsatt tid og å finne økonomisk dekning til økte finansutgifter.

Netto rammer for tjenesteområdene

Rådmann har fattet vedtak når det gjelder ny organisasjonsstruktur på hovednivå. Dette vil få konsekvenser for enkelt enheter og rammene mellom tjenesteområdene. Basert på at strukturen under hovednivå ikke er slutført er budsjettet utarbeidet etter eksisterende struktur – og en vil komme tilbake til endringer mellom avdelingene (som følge av ny organisasjonsstruktur). Dog så vil nettorammene etter ny struktur se slik ut:

Organisasjonstruktur Fra og med 2020	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Fellesområde	67 302	66 971	64 643	65 943
Kultur og oppvekst	406 977	399 315	395 422	395 282
Helse og omsorg	390 731	383 792	378 302	377 467
Samfunnsutvikling	16 140	13 600	12 400	12 400
Teknisk	89 494	88 191	90 253	91 648
Kap. 7 - Fellesfunksjoner	- 1 846	2 909	10 109	17 464
Kap. 8 - Frie inntekter	- 1 008 881	- 1 005 790	- 1 007 438	- 1 007 421
Kap. 9 - Finansposter	40 083	51 012	56 309	47 217

Alle tall oppgitt i hele tusen kr

Som informasjon så ville tidligere organisasjonsstruktur hatt følgende netto rammer:

Organisasjonstruktur Til og med 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sentraladministrasjon	78 744	75 913	72 385	73 685
Kultur og oppvekst	406 777	399 115	395 222	395 082
Helse og omsorg	390 970	384 031	378 541	377 706
Tekniske tjenester	94 153	92 810	94 872	96 267
Kap. 7 - Fellesfunksjoner	- 1 846	2 909	10 109	17 464
Kap. 8 - Frie inntekter	- 1 008 881	- 1 005 790	- 1 007 438	- 1 007 421
Kap. 9 - Finansposter	40 083	51 012	56 309	47 217

Alle tall oppgitt i hele tusen kr

En viser til at i ny hovedstruktur er tjenesteområdet Samfunnsutvikling etablert.

Forslag til gevinstrealisering i budsjett / økonomiplan 2020 – 2023

I rådmannen forslag til budsjett og økonomiplan ligger det inne en gevinstrealisering i den enkelte avdeling. Dette bygger videre på tidligere vedtatt gevinstrealisering. Årsaken til dette er at det er et gap mellom mål og behov (satt av både staten og oss) og det vi bla. får som inntekt via statlige overføringer. Samtidig så ser vi at våre utgifter øker innenfor områder som det ikke gis statlig kompensasjon på – noe som gir oss en økonomisk utfordring.

Gevinstrealisering i økonomiplan-perioden 2017 – 2023

Følgende budsjettert krav til gevinstrealisering er lagt (summen for 2023 og 2022 er lik):

Gevinstrealisering status Eigersund Kommune	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Opprinnelig vedtatte krav til gevinstrealisering i budsjett og økonomiplaner	-8 580	-22 645	-28 400	-16 800	-19 260	-11 844	-107 529
Redusert gevinstrealisering iht KS vedtak 065/19 - 17.06.2019	-	-	6 355	500	-	-	6 855
Netto vedtatte krav til gevinstrealisering	-8 580	-22 645	-22 045	-16 300	-19 260	-11 844	-100 674
Gevinstrealiseringskrav vedtatt i budsjett tidligere år, uten varige tiltak		-5 189	-13 302	-19 005	-33 085	-52 045	
Akkumulert krav til gevinstrealisering iht budsjett og øk.plan	-8 580	-27 834	-35 347	-35 305	-52 345	-63 889	-100 674
Årlig endring iverksatte tiltak:							
Varig tiltak 2017 med helårseffekt fra 2018	3 391	2 189	-	-	-	-	
Varig tiltak 2018 med helårseffekt fra 2019	-	12 343	11 967	1 150	300	-	
Varig tiltak 2019 med helårseffekt fra 2020	-	-	4 375	1 070	-	-	
Varig tiltak 2020 med helårseffekt fra 2021	-	-	-	-	-	-	
Varig tiltak 2021 med helårseffekt fra 2022	-	-	-	-	-	-	
Varig tiltak 2022 med helårseffekt fra 2023	-	-	-	-	-	-	
Sum besluttede tiltak omstilling/innsparing	3 391	14 532	16 342	2 220	300	-	36 785
Rest - krav til gevinstrealisering uten varige tiltak	-5 189	-13 302	-19 005	-33 085	-52 045	-63 889	-63 889
Midlertidige tiltak	-	-	7 900	2 030	1 210	450	
Rest - krav til gevinstrealisering uten inndekning av varig/midlertidige tiltak	-5 189	-13 302	-11 105	-31 055	-50 835	-63 439	-63 889

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Dette er det samme forholdet som administrasjonen rapportere på til kommunestyret i KS-sak 092/19 – til møte 23/9-19. Det er ikke lagt inn økt krav til gevinstrealisering. Som oversikten viser har det blitt foretatt gevinstrealiseringer tilsvarende 37 millioner kroner i varige tiltak. Det gjenstår ca. 64 millioner kroner i en årlig gevinstrealisering. En viser til at dette vil gjelde fra 2022 og som en årlig gevinstrealisering og fordeles slik på det enkelte tjenesteområde:

Krav til gevinstrealisering	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Felles (adm)	-	-	-	-640	-1 821	-3 099	-3 099
Kultur og oppvekst	-2 189	-3 200	-4 290	-9 243	-16 770	-20 418	-20 418
Helse og omsorg	-3 000	-10 102	-14 715	-21 984	-29 988	-34 473	-34 473
Teknisk	-	-	-	-1 218	-3 466	-5 899	-5 899
Sum tjenesteområdene	-5 189	-13 302	-19 005	-33 085	-52 045	-63 889	-63 889

Alle tall er oppgitt i hele tusen kr.

Rådmannen vil fremme egne saker knyttet opp mot budsjettert krav om gevinstrealisering i løpet av 2020. Inndekning av disse midler skal bla. skje via flere omstillingsprosjekt i organisasjonen og via tjenesteområdene.

Rådmannen viser til at det er forhold som ikke er innlagt – dvs. forhold som avdelingene har pekt på i forbindelse med budsjettprosessen. Ellers viser en til kommentarer under den enkelte avdeling som viser til konsekvensene med foreslåtte tiltak.

Rådmannen påpeker videre:

- Fordelingen kan/vil bli endret i de videre prosesser som vil bli videreført. Fordelingen nå er rent matematisk basert på netto rammer og hvor gitte forhold (f.eks. vertskommunetilskuddet og tilskudd til private barnehager) er holdt utenfor. En bygger videre på samme fordeling som var tilfelle for 2019.

- HO har budsjettert reduksjon i vertskommunetilbudet. Dette kommer utenom og er ikke med i tabellen over.
- En vil ha kontakt med samarbeidspartnere for å få alle med på en samlet gevinstrealisering.
- Kostnadsdrivere skal analyseres – noe det må settes av ressurser til.
- Rådmann legger videre opp til dialog med Fylkesmann i Rogaland om både budsjettmessige forhold og prosess knyttet opp mot realisering av budsjettert gevinstrealisering.
- Gevinstrealiseringen blir ikke balansert ved bruk av driftsfond.

DEN VIDERE FREMDRIFTSPLAN FOR BUDSJETTET 2020

Hvem	Hva	Tidspunkt
Regjeringen	Fremleggelse av forslag til statsbudsjett 2020.	07.10.2019
Rådmannen	Presentasjon av administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan 2020 – 2023.	06.11.2019
Arbeidsmiljøutvalget (HAMU)	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	07.11.2019
Administrasjonsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	11.11.2019
Felles brukerutvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	13.11.2019
Levekårsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	18.11.2019
Planteknisk utvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	19.11.2019
Formannskapet	Behandle budsjett og øk.plan 2020 – 2023.	27.11.2019
”Allmennheten”	Budsjettet ligger ute til offentlig ettersyn.	01.12.19 - 15.12.19
Kommunestyret	Vedta budsjett og øk.plan 2020 – 2023.	16.12.2019
Stortinget	Vedta statsbudsjett.	Desember 2019

ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL BUDSJETTVEDTAK

- 1) Administrasjonens forslag til drifts- og investeringsbudsjett for Eigersund kommune for 2020 vedtas.
- 2) Inntektsskatten for 2020 utliknes etter de satser som Stortinget bestemmer.
- 3) Formuesskatten til kommunen for 2020 utliknes etter de satser som Stortinget bestemmer.
- 4) Marginavsetning av innbetalt skattebeløp settes til 9%.
- 5) Budsjettrammene for 2020 for Eigersund kommune fastsettes som bindende for virksomheten og må ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra bevilgende myndigheter etter fullmakter gitt i reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker.
- 6) Fra 01.01.2020 settes renovasjonsgebyret til
 - a) 3.300 kroner for boliger.
 - b) 1.600 kroner for hytter/fritidsboliger.
 - c) 3.000 kroner for septiktømtømming (standard tank)
 - d) Alle beløp er oppgitt eksklusivt merverdiavgift.
 - e) Dalane Miljøverk IKS fakturerer alle beløp for Eigersund kommune.
- 7) Fra 01.01.2020 økes gebyrene knyttet opp mot forbruk (målt forbruk etter måler eller areal samt abonnement) av vann med +20% - i forhold til nivået i 2019.
- 8) Fra 01.01.2020 økes gebyrene knyttet opp mot forbruk (målt forbruk etter måler eller areal samt abonnement) av avløp med +10%.
- 9) Rådmannen får fullmakt til å foreta stillingsendringer innenfor budsjettrammen.

- 10) For 2020 legges det opp til en samlet låneramme på 321.300.000 kroner (inkl. Start-lån).
- 11) Det tas opp kommunale etableringslån (Startlån) til videre utlån på 30.000.000 kroner
- 12) Eigersund kommune betaler avdrag etter minimumsavdragsprinsippet iht. Kommunelovens §50 pkt 7a. Avdragstid på nye lån settes til maksimalt 40 år.
- 13) Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån / økt trekkrettighet på bankkonto innenfor en kredittramme begrenset oppad til 50 millioner kroner. Likviditetslån / økt trekkrettighet må være innfridd innen årets utgang.
- 14) På Startlån settes nedbetalingstid til Eigersund kommune lik Husbankens vilkår.
- 15) Endringer knyttet opp mot 1A (økonomiske rammer) fremmes som sak for Kommunestyret.
- 16) 100% av mindretgiftene i forhold til vedtatt budsjett gjøres overførbare til 2021 – forutsatt driftsoverskudd.
- 17) Ubrukte investeringsmidler i forhold til vedtatt budsjett gjøres overførbare til 2021.
- 18) Ved mindreforbruk i avdelingene og enkelt ansvar, har rådmannen fullmakt til å sette av inntil 100% av mindreforbruket innen drift på driftsfond – forutsatt driftsoverskudd.
- 19) Formannskapet skal snarest underrettes dersom det viser seg at bevilgende midler ikke vil bli tilstrekkelig, eller de oppførte inntektsanslag vil svikte.
- 20) Rådmannen får fullmakt til å se IKT-prosjektene under ett.
- 21) Pris for kommunale tjenester – som ikke er endret gjennom egne reguleringer – justeres i den grad det er mulig med 3,0%. De inntektene som kan, justeres fra 1/1-2020.
- 22) Skatteinntekter og rammetilskudd (løpende inntektsutjevning) ut over eventuelt justert budsjett settes av på ”Skattereguleringsfondet”.
- 23) Et eventuelt mindreforbruk innenfor finanskostnadene (renter og avdrag) settes av på ”Finansfondet”. I forbindelse med avlegging og behandling av årsregnskapet tar kommunestyret stilling til disponeringen av (eventuelt) avsatte midler – herunder til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.
- 24) Et positivt premieavvik – ut over budsjett - settes av på ”Premieavviksfondet”. Kostnader relatert til tidligere positive premieavvik dekkes av ”premieavviksfondet” og / eller et positivt premieavvik i kalenderåret.
- 25) Ved tilførsel av mer midler avsettes disse til driftsfondet eller investeringsfond.
- 26) Finansielle måltall settes iht vedlegg i denne sak.
- 27) Kommunale gebyr og betalingssetser for 2020 vedtas iht. vedleggene i sak om budsjett 2020 og økonomiplan 2020 – 2023.
- 28) For eiendomsskatt 2020 vedtas følgende:
 - a. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det for skatteåret 2020 ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen.
 - b. For utskriving av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1).
 - c. Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille.
 - d. I medhold av eiendomsskatteloven § 12 differensieres satsene ved at
 - i. skattesatsen for boliger og fritidsboliger settes til 3 promille (esktl. § 12 bokstav a).
 - ii. skattesatsen for ubebygde tomter settes til 5 promille (esktl. § 12 bokstav b).
 - e. Det gis ikke bunnfradrag på bolig/fritidsbolig.
 - f. Det skrives ut skatt på et særskilt skattegrunnlag som følge av at produksjonsutstyr og -installasjoner ikke skal medtas i takstgrunnlaget når de tidligere verk og bruk skal takseres og regnes som næringsseiendom fra 2019. Det særskilte skattegrunnlaget er differansen mellom ny takst for objektene fra 2020 og

skattegrunnlaget i 2018. Grunnlaget skal i 2020 være redusert med to syvendedeler (jf. overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første punktum). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget skal være 7 promille.

- g. For skatteåret 2020 skal det gis fritak for eiendommer i henhold til eiendomsskatteloven § 7 bokstav a). Følgende skal fritas:
- i. Private barnehager
 - ii. Idrettslag tilsluttet Norges idrettsforbund
 - iii. Bedehus og lokaler tilhørende religiøse samfunn og -foreninger
 - iv. Eiendom tilhørende ikke-kommersielle stiftelser, institusjoner og foreninger.

Fritak innrømmes ikke hvis bruken av eiendommen bidrar til en konkurransevridning i forhold til private foretak. Dette gjelder tilsvarende for del av eiendom.

Eiendom tilhørende andre stiftelser/organisasjoner kan bli vurdert fritatt av kommunestyret på grunnlag av søknad.

- h. For skatteåret 2020 skal fredede bygninger gis fritak i henhold til eiendomsskatteloven § 7 bokstav b).
- i. Nye boliger fritas etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav c i 2 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket.

ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN VEDTAK

1. Administrasjonens forslag til Økonomiplan 2020 - 2023 vedtas og drifts- og investeringsrammer legges til grunn ved kommunens budsjettarbeid og øvrige planleggingsvirksomhet.
2. Pris for kommunale tjenester – som ikke er endret gjennom egne reguleringer – justeres i den grad det er mulig med den kommunale defaltoren. De inntektene som kan, justeres fra 1/1-2021.
3. Neste rullering av økonomiplan finner sted høsten 2020.

Fra åpningen av Elveparken.

RÅDMANNENS OPPSUMMERING OG KOMMENTARER

Utgangspunkt for budsjettbehandlingen

Utgangspunktet for budsjettet for 2020 (B2020) er justert budsjett for 2019. Rådmannen viser her til økonomirapporten for perioden januar – august 2019. Med justert budsjett mener vi budsjettet for 2019 som kommunestyret vedtok i desember 2018 – korrigert med de endringer som fremkommer i forbindelse med økonomirapporter og/eller egne saker i 2019.

Videre har en lagt til grunn Kommuneproposisjonen for 2020 og regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2020.

Det er alltid knyttet usikkerhet til fremtidige forhold. Det gjelder også for kommunens virksomhet og påvirker selvsagt budsjettbehandlingen for 2020.

Kommuneplanens handlingsplan er økonomiplan

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens viktigste overordnede plan. Samfunnsdelen er mer enn et styringsdokument. Den er med å definere og formidle kommunens identitet og hvor en vil. Perspektivet i samfunnsdelen må være langsiktig, men satsingsområder med mål og strategier må være utformet på en måte som gjør at de gir føringer for arbeide i virksomhetene, og for arbeidet med handlingsdel fremmes via økonomiplan.

Skal vi få til en velfungerende samfunnspolitikk i tråd med lov og forsvarlighet er vi avhengig av en god sammenheng mellom politikk og økonomi. God økonomistyring gir økt politisk handlingsrom, både på kort og lang sikt. Samtidig trenger virksomhetsstyringen klare politiske føringer for hva som er kommunestyrets satsingsområder og hovedstrategier. Disse føringene legges i kommuneplanens samfunnsdel.

Arbeidsdelingen i det kommunale plansystemet

Planene i det kommunale plansystemet må ha en god funksjon i forhold til hverandre.

I oversikten nedenfor er det vist hvilken funksjon de ulike planene har.

Kommuneplan	Kommunedelplan	Fag- og temaplaner	Handlingsdel med økonomiplan
<p>“Visjon og satsingsområder”</p> <p>PBL § 11</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visjon • Satsingsområder • Hovedtrekk arealbruk 	<p>“Eventuell utdyping av kommuneplanen”</p> <p>PBL § 11</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samfunnstema • Areal- for en del av kommunen 	<p>“Konkretisering”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hovedmål og delmål for område/tema • Forslag til tiltak 	<p>“Prioriteringer og tildeling av ressurser”</p> <p>PBL § 11 og KL § 44</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av satsingsområder i samfunnsdelen • Sortering og prioritering av tiltak fra fag- og temaplaner og eventuelle kommunedelplaner • Fordeling av driftsbudsjett og investeringer i fireårsperioden

PBL viser til plan- og bygningsloven, og KL viser til kommuneloven. I tillegg til planene vist i oversikten lages det virksomhetsplaner som vedtas administrativt og er nært knyttet opp mot årsbudsjettet.

I kommuneplanens samfunnsdel tas kommunens situasjon og de langsiktige samfunnstrendene opp til diskusjon. Som for eksempel utviklingstrekk knyttet til befolkning, næringsliv, innbyggernes forventninger til kommunens tjenester, skole, boligpolitikk og miljøutfordringer. Dette er også forhold som har stor betydning for kommunens økonomiske situasjon og økonomiplanlegging.

Skal plansystemet fungere må samfunnsdelen føring for arbeidet med handlingsdel med økonomiplanen. Gjør den ikke det, mister samfunnsdelen mye av sin funksjon.

Kommuneplanen skal etter § 11-1 ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter kommunelovens § 44 kan inngå i handlingsdelen. I handlingsdelen med økonomiplan bør det gis en beskrivelse av hvordan føring i samfunnsdelen følges opp. Ved å koble handlingsdelen sammen med økonomiplan blir det generelt lettere å forstå økonomiplanen. En ønsker fremover å ha en samlet økonomiplan med handlingsdel for å få frem disse koblingene. Dette må bygges opp over tid.

Det er viktig å få til en god sammenheng mellom samfunnsdelen og den årlige rulleringen av handlingsdel med økonomiplan. Det er noen viktige prinsipper som må følges for at en skal få dette til:

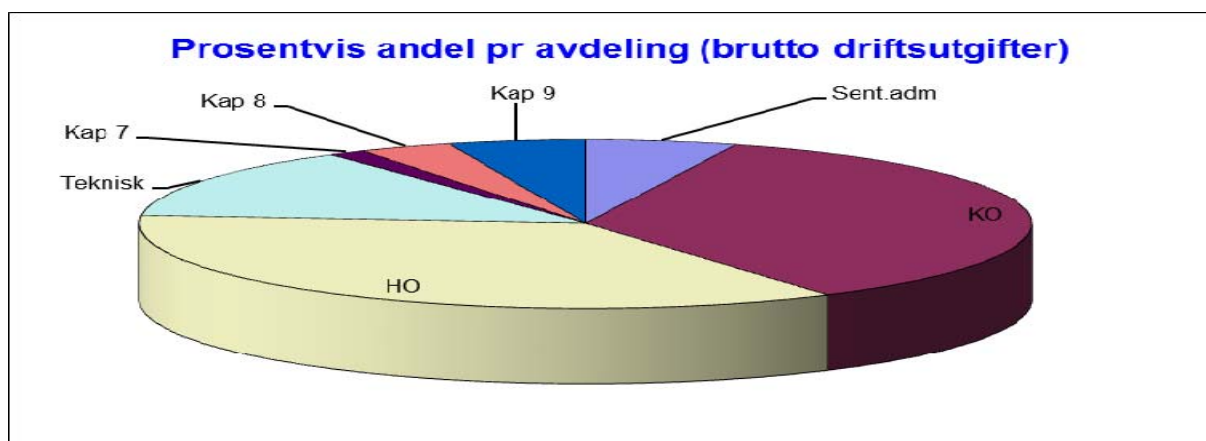
- Kommunens administrative ledelse er opptatt av at det skal være en sammenheng.
- Samfunnsdelen har tydelige satsingsområder og er aktuell (revidert etter behov).

Satsingsområdene i samfunnsdelen følges opp og synliggjøres i handlingsdel med økonomiplan. Enten ved at det under tjenesteområdene synliggjøres hvordan samfunnsdelens satsingsområder følges opp med tiltak og aktiviteter, eller ved at handlingsdelen bygges opp.

Rådmannen har lagt til grunn kommuneplanens samfunnsdel i utarbeidelsen av forslag til budsjett og økonomiplan. Tjenesteområdene bruker kommuneplanen for å sette mål – samt å si noe om hvordan disse skal nås. Disse er lagt som vedlegg for det enkelte tjenesteområde.

Økonomisk fordeling av budsjettmidler – brutto driftsrammer

Figuren nedenfor viser hvordan budsjettmidlene er disponert mellom avdelingene. Med brutto driftsutgifter menes de pengene som avdelingene har som brukes til drift (utgifter).

For 2020 er brutto driftsutgifter (kostnader) fordelt på følgende måte mellom avdelingene:

Avdeling	Budsjett 2020	Prosentvis andel	Budsjett 2019	Prosentvis andel
Sent.adm	93 272	6,5 %	91 970	6,4 %
KO	487 162	34,0 %	489 925	33,9 %
HO	482 996	33,7 %	486 880	33,7 %
Teknisk	212 945	14,9 %	221 773	15,4 %
Kap 7 - Fellesutg.	- 1 346	-0,1 %	5 106	0,4 %
Kap 8 - Skatt/ramme	62 000	4,3 %	58 000	4,0 %
Kap 9 - Finans	95 350	6,7 %	89 882	6,2 %
TOTALT	1 432 379	100 %	1 443 536	100,00 %

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

En viser til at budsjett 2020 her viser brutto driftsutgifter i hele tusen kroner. Videre er det gitte ansvar som har betydelige inntektsposter (som ikke fremkommer i denne tabellen). En peker videre på at under Kap. 7 ligger det felles poster – bla. lønnsporten – som blir overført til avdelingene i løpet av driftsåret. En viser videre til at det i 2019 er enkelt forhold som ikke er videreført i 2020.

Netto driftsutgifter (netto driftsramme) danner den økonomiske rammen til avdelingene. Det er kommunestyret som vedtar hvilken nettoramme den enkelte avdeling skal ha. Netto driftsramme fremkommer ved at en trekker fra inntektene som avdelingene har selv (for eksempel brukerbetalinger) fra brutto driftsutgifter (alle utgiftene avdelingen har).

Presset kommuneøkonomi – med lite handlingsrom

Både budsjettet og tidligere økonomirapporter viser at økonomien gir lite handlingsrom og hvor det også er interne forhold som gjør den økonomiske situasjonen vanskelig – dette omfatter også allerede vedtatt gevinstrealisering. Det er derfor viktig å ha fokus på økonomisk styring. I dette dokument legger rådmannen til grunn driftsmessig endringer og viderefører budsjettet krav om gevinstrealisering (dog uten endringer).

Samtidig viser ulike dokument og dialog med andre kommuner at den økonomiske situasjonen for kommunene er presset. Det er dog grunn til å påpeke at den økonomiske situasjonen i kommunene er forskjellig. Videre har kommuneøkonomien blitt bedre enn forventet, men dette henger sammen med høyere skatteinngang i løpet av tidligere år. Høyere skatteinngang både i 2018 og 2019 henger blant annet sammen med tilpasninger til økt utbyttebeskatning og økt sysselsetting. Ved å redusere skattøret (kommunenes andel av skatteinngangen) blir dette «ett års tilfeller».

Rådmannen påpeker at i vi er i en situasjon hvor ressursene går ned, men samtidig er det viktig å ha fokus på at vi må dekke behovene innbyggerne faktisk har.

Forhold som rådmannen vil komme tilbake til i 2020

Rådmannen viser også til at det er forhold som en ikke legger frem i budsjettforslaget. Dette er forhold som må utredes nærmere før politisk behandling. Rådmannen viser bl.a. her til:

- Oppfølging av foreslåtte gevinstrealisering.
- En peker på at følgende prosjekt ikke ligger inne i investeringsbudsjettet, men hvor det er lagt inn økte driftsutgifter (som også kan brukes til økte finansutgifter):

- Ny brannstasjon
- Ny driftsbasis Tekniske tjenester
- For disse prosjekt vil det bli fremmet egne saker som ser på både investeringsutgifter og driftsutgifter. Det er satt av driftsmidler – men en påpeker at en må forvente endringer på disse beløp. I disse overslag har en tatt primært hensyn til økte finansutgifter og ikke lagt inn økte driftsutgifter.
- Renovering av bygg, herunder Husabø-skolene og Grøne Bråden skole.
- Det vil bli fremmet en egen sak som ser på realisering av Lystgården – herunder med alternative løsninger.
- Kostnad ordinær drift barnehage. Gjennom KOSTRA ser vi at vi fortsatt har høyere driftskostnader pr. barn enn sammenlignbare kommuner. Dette gjelder både på ordinær drift, drift av bygg og antall barn med ekstra ressurser. Når det nå er innført pedagog og bemanningsnorm gir dette grunnlag for nærmere analyse av dette forholdet. En anbefaling vil være å finne årsaken til hvorfor Eigersund kommune har høyere kostnader pr barn i kommunale barnehager i forhold til andre kommuner. En ny stor kommunal barnehage vil mest sannsynlig gi en mer lønnsom og effektiv drift som vil gjenspeiles i tilskudd til private barnehager fremover i tid. Analysen vil derfor gi svar på noen forhold, men for å finne ut hvorfor vi har høyere kostnader enn andre kommuner vil analyseteamet på barnehage se nærmere på alle forhold knyttet til barnehagedriften.
- Hellvik barnehage. Det er lagt inn midler til reguleringsgjennomgang i 2020 og en vil komme tilbake til forholdet.
- Flomsikring.
- Eventuell overtakelse/kjøp av Helse Stavanger sin andel av Lagård Sjukeheim – herunder ombygging.
- Rådmann viser til at det tidligere er vedtatt at det ikke skal settes opp et bygg på ny gravlund. Kirken viser til dette og har tidligere uttrykt behov for et trosnøytralt bygg som kan nyttes i forbindelse med gravferd. Dette er et forhold som en bør vurdere og som rådmannen vil komme tilbake til i egen sak. Det er satt av midler til dette i 2023.
- Konseptutredning. En viser til egen sak om dette forhold og viser til at det arbeides for å etablere Eigersund Sentrum AS.
- Byggesak (selvkostområde som ikke er i økonomisk balanse). En viser her til følgende forhold:
 - Ved gjennomgang av selvkostberegningene er det en underdekning på 1.850.000 kroner innenfor byggesak. Dette ligger inne som et udekket beløp.
 - Basert på selvkostberegningene kan dagens inntekter dekke 2-2,5 årsverk (det er 5 årsverk ved byggesak i dag).
 - Byggesak viser til et svar fra departementet som sier at utgifter knyttet opp mot byantikvar ikke kan dekkes ved gebyr (dette utgjør 50% årsverk).
 - Departementet viser videre til at veiledning ikke kan dekkes ved gebyr. Byggesak viser til at dette også gjelder grunnlaget. Dette utgjør 100% årsverk.
 - Rådmann har igangsatt en analyse av området og vil komme tilbake til dette forhold – herunder hvilke tjenester som skal ytes og eventuell inndekning.
- Det vil bli fremmet egen sak knyttet opp mot svømmehaller. Det er ikke lagt inn midler til dette forhold. Hvis det skal foretas endringer innenfor tjenesteområdet svømmehaller må det samtidig vurderes om eiendomsskatten skal settes opp – for å kunne realisere dette. Et foreløpig anslag viser at finansutgiftene kan komme på 11 millioner kroner årlig (noe Eigersund kommune ikke har dekning til).

- Isbane på Eie. Dette vil det bli fremmet en egen sak på. Foreløpig driftsbudsjett viser årlige driftsutgifter på 400.000 kr/året. Slik sett snakker vi om samlede driftsutgifter på 8 millioner kroner (400.000 kr x 20 år) – noe det ikke er satt av midler til.

Bybåt i Eigersund – en uke i september 2019.

ENDRINGER INNENFOR 1A (KAP. 8 og 9), FELLES (ADM) OG FELLESOMRÅDE (KAP. 7)

Ansvarsområde/enheter

Formannskapet har et overordnet (politisk) økonomisk ansvar for Eigersund kommune.

Videre ligger følgende avdelinger/enheter under Formannskapet:

- Kap. 8 Skatt og statlige tilskudd (1A - fastsettes av kommunestyret)
- Kap. 9 Finansposter (fastsettes av kommunestyret)
- Kap. 7 Fellesområde for Eigersund kommune (rådmann fullmakt til å fordele lønnsnett iht reglement)
- Felles (tidligere Sentraladministrasjonen) – herunder overføringene til Kirken

Kommentarer knyttet til Kap. 8 (1A)

Nøkkeldata for Kap. 8 Skatt og statlige tilskudd

Enheter ved Kap. 8

Området inneholder følgende:

- Skatt på inntekt og formue (kommunens andel)
- Eiendomsskatt
- Statlige rammeoverføringer (rammetilskudd og skjønnsmidler)
- Vertskommunetilskuddet
- Statstilskudd knyttet opp mot flyktninger
- Tilskudd (refusjon) knyttet opp mot ressurskrevende tjenester HO.
- Ulike statlige tilskudd (bla. rentefrie skolelån og tilskudd for omsorgsboliger / sykehjemsplasser).

Antall ansatte ved Kap. 8

Det er ingen ansatte ved nevnte kapitel.

Økonomiske hovedtall for Kap. 8

Moment/år	B-2020	B-2019	R-2018
Utgifter	62 000	58 000	67 764
Inntekter/tilskudd	-1 070 881	-1 052 158	-1 064 760
Netto ramme	-1 008 881	-994 158	-996 996

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. I nettorammen ligger bruk av fond, avsetning til fond og overføring til investeringsbudsjettet.

Forslag til økonomiplan for Kap. 8 Skatt/ tilskudd

Drift - endringer	2020	2021	2022	2023
Frie inntekter (Kap. 8)				
Skatteinngang	-453 200	-453 200	-453 200	-453 200
Netto inntektsutjevning	-9 400	-10 300	-10 300	-10 300
Rammetilskudd	-383 900	-383 900	-383 900	-383 900
Rammetilskudd ekstra	0	0	0	0
Skjønnsmidler fra fylkesmannen	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Ressurskrevende tjenester HO				
Rente-tilskudd omsorg	-2 300	-2 000	-1 700	-1 400
Vertskommunetilskudd	-51 500	-50 500	-49 500	-48 500
Tilskudd kirkeordning (Husbanken)				
Statstilskudd flyktninger	-17 700	-13 600	-12 200	-12 400
Eiendomsskatt - ammen fast eiendom	-35 150	-35 150	-35 150	-35 150
Eiendomsskatt vindmøller (næring)	-9 900	-9 900	-9 900	-9 900
Eiendomsskatt - verk og bruk	-6 200	-6 200	-6 200	-6 200
Eiendomsskatt - næring	-12 700	-12 700	-12 700	-12 700
Momskompensasjon - drift				
Investerings tilskudd GR97	0	0		
Refusjon rentefrie skolelån	-550	-500	-450	-400
Kalk. rent./avd.	-23 381	-24 840	-29 238	-30 371
Sum frie disponible inntekter	-1 008 881	-1 005 790	-1 007 438	-1 007 421

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. I tabelloversikten ligger IKKE bruk av fond, avsetning til fond og overføring til investeringsbudsjettet.

Kommentarer knyttet til spesielle inntekter**Forventet skatteinngang og rammetilskudd i 2020 - 2023**

Grunnlaget for skatteanslaget er basert på forventet skatteinngang og rammetilskudd – iht. lokale vurdering og KS sin beregningsmodell for inntektssystemet. KS sin beregningsmodell er lik statens beregning, med unntak at denne går over 3 år og ikke 1 år. Ut fra det er statens anslag lagt til grunn for 2020. Utgangspunktet er en økning for landet på 3,8% i 2019, og en økning på 2,1% i 2020 (for kommunene totalt).

Som en kjenner til så har vi foretatt budsjettendringer i løpet av 2019. Det er grunn til å peke på at Eigersund kommune i ulike år har hatt engangsinntekter som ikke kommer i 2020 (bla. knyttet opp mot Verran-saken). Dette gjør at vår skatteinngang ikke automatisk kan sammenlignes med et gjennomsnitt av kommunene, men det må foretas lokale vurderinger.

Vår skatteinngang – og prosentvis vekst – henger sammen med Aker-effekten frem til 2014. Aktiviteten ved Aker Solution Egersund er viktig for Eigersund kommune – både direkte og indirekte. Forskjellene i den prosentvise veksten kan vises slik:

Forhold	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kommunene		5,7%	1,9%	6,0%	9,7%	4,5%	3,8%	3,8%	2,1%
EK		13,9%	8,8%	-1,0%	3,9%	0,6%	0,1%	5,6%	1,9%
Skatt i% av gjennomsnitt	94,6%	102,1%	108,9%	102,1%	97,4%	94,8%	92,1%	94,7%	94,7%

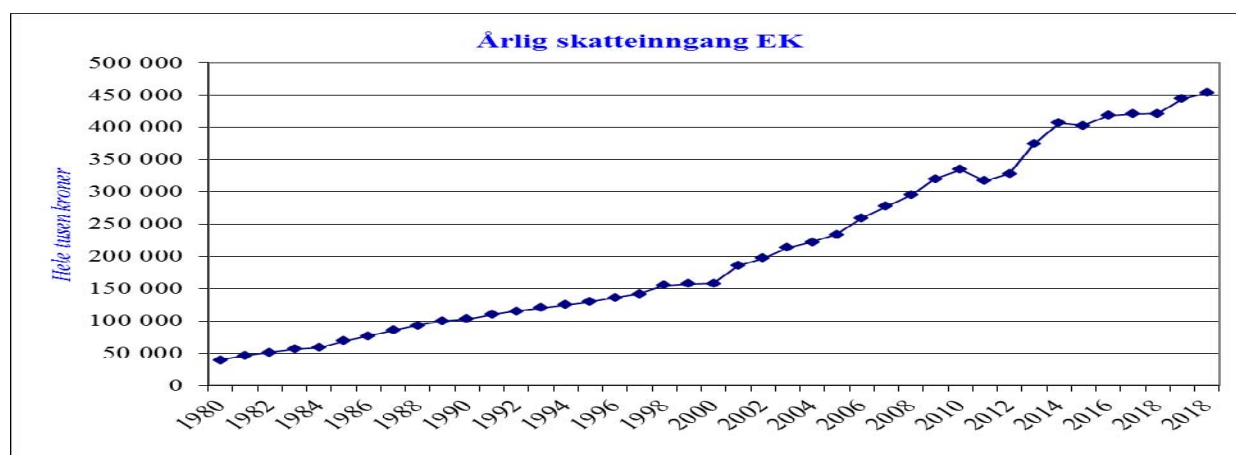
En peker på at den prosentvise skatteveksten i 2019 og 2020 er basert på anslag. Hvis vi ser på skatteandelen i prosent av landet kan en her trekke frem følgende kommuner, som vi kan sammenlikne oss med (innenfor flere områder) for 2020:

- Haugesund – 93,0%
- Hå – 84,6%
- Klepp – 94,4%
- Time – 96,5%
- Karmøy – 84,1%
- Gjesdal – 87,9%
- Mandal – 82,5%
- Stord – 92,6%.

Alle forholdene er som skatt i prosent av landsgjennomsnittet (som er 100%). I utgangspunktet så vil en historisk se at Eigersund kommune ligger på 92% - 95% av landsgjennomsnittet. En viser videre til at i enkelt år har det vært en del engangsforhold som har trukket skatteinngangen opp. Dette gjelder også fordelingsoppgjør som har gitt oss flere millioner kroner i pluss (som forklares med høy aktivitet ved Aker Solutions Egersund).

Vi vil videre se at kommuner som ligger i Stavanger-regionen ligger høyre enn landsgjennomsnittet – noe som er knyttet opp mot næringslivet i denne regionen og basert på tidligere års utviklingstrekk.

Årlig skatteinngang for Eigersund kommune har hatt en stigning og kan vises på følgende måte, og har de siste årene hatt høyere prosentvis vekst enn landets kommuner i gjennomsnitt:

En må i denne sammenheng være klar over at skatteinngangen styres av ulike forhold, herunder:

- Lønnsutvikling og antall skatteyttere er to vesentlige forhold.
- En annen viktig faktor er kommunens andel av innkommet skatt (styres via skattøre). Den kommunale skattøren for personlige skattytere. Denne blir redusert for både 2020

vs 2019 og 2019 vs 2018. På denne måten reduserer statens skatteinngangen til kommunene (vi får ikke beholde veksten).

- Fordelingen mellom rammetilskudd og skatt er styrt av statlige beregninger.
- Arbeidsledighet.
- For Eigersund kommune er utviklingen ved Aker Solutions Eigersund viktig og betyr mye skattemessig.

Samtidig så er det grunn til å peke på at ved å ligge på en forventet skatteinngang på 94,7% så betyr dette at Eigersund kommune får tilført 9,5 millioner kroner som netto inntektsutjevning (et tilskudd som vi får). Ved endret skatteinngang så vil dette få konsekvenser for netto inntektsutjevningen.

Hvis vi legger oss på en skatteinngang som er 100% av landsgjennomsnittet så vil de frie inntektene (skatt og rammetilskudd) øke samlet sett med 10 millioner kroner. Dog så betyr det at skatteinngangen må økes med 26 millioner kroner. Dette anser en ikke som realistisk.

En viser i denne sammenheng til at Fylkesmann i Rogaland har – i sitt brev av 03.07.19 – tatt opp skatteanslaget til Eigersund kommune og at dette lå høyere enn statens anslag (B2019). Ut fra dette bør vi være forsiktig med å anslå et høyere skatteanslag – samtidig som en viser til at skatteinngangen i Eigersund kommune er betydelig høyere enn sammenlignbare kommuner.

Forventet rammetilskudd i 2020 - 2023

Rammetilskuddet er et tilskudd som kommunene får fra staten – basert på et større antall kriterier og flere overgangsordninger. Størrelsen på rammetilskuddet blir påvirket av skatteinngangen og netto inntektsutjevning.

Rammetilskuddet består av ulike elementer. Henger sammen med følgende forhold:

- Innbyggertilskuddet og andre enheter – som er faste og fremkommer i statsbudsjettet.
- Budsjettert skatteinngang – får konsekvenser for netto inntektsutjevning.
- Skjønnsmidler fra fylkesmann. Videreføres ut hele perioden (lokal forutsetning)

Merk at det ligger føringer fra staten hvordan disse midlene skal brukes.

Differanse mellom statens makro anslag på skatt og rammetilskudd vs adm

En har for 2020 lagt seg på statens anslag (KS sin beregningsmodell for inntektssystemet). Vi bruker en modell for kommunenes frie inntekter utarbeidet på grunnlag av statsbudsjettet for 2020, men der skatteanslaget beregnes ut fra gjennomsnittet de siste tre årene. Videre tar statens anslag utgangspunkt i at folketallet 1/1-20 er likt folketallet 1/1-19. I 2020 er det ikke avvik i forhold til KS sin beregningsmodellen og rådmannens forslag til skatt/rammetilskudd. For 2021 har rådmannen lagt inn en økning i skatteinngangen for landet med 500 millioner kroner), men hvor skatteinngangen for oss ikke endres. Dette gir oss en økt Netto inntektsutjevning på 900.000 kroner. Dette er lagt inn som en økt inntekt fra og med 2021.

Skjønnsmidler for 2020 - 2023

For 2020 har vi fått totalt 3,0 millioner kroner i skjønnsmidler. Skjønnsmidlene blir tildelt av Fylkesmann i Rogaland som en del av rammetilskuddet. Dette er frie driftsmidler. Årsaken til at vi får skjønnsmidler henger sammen med en totalvurdering og hvor bla. kompensasjon knyttet opp mot betaling av plasser ved Uninor har blitt vektlagt. Videre informasjon har vi

ikke mottatt fra Fylkesmann i Rogaland. Rådmannen viser til at Fylkesmann i Rogaland følger tidligere avtale og en oppfatter dette positivt.

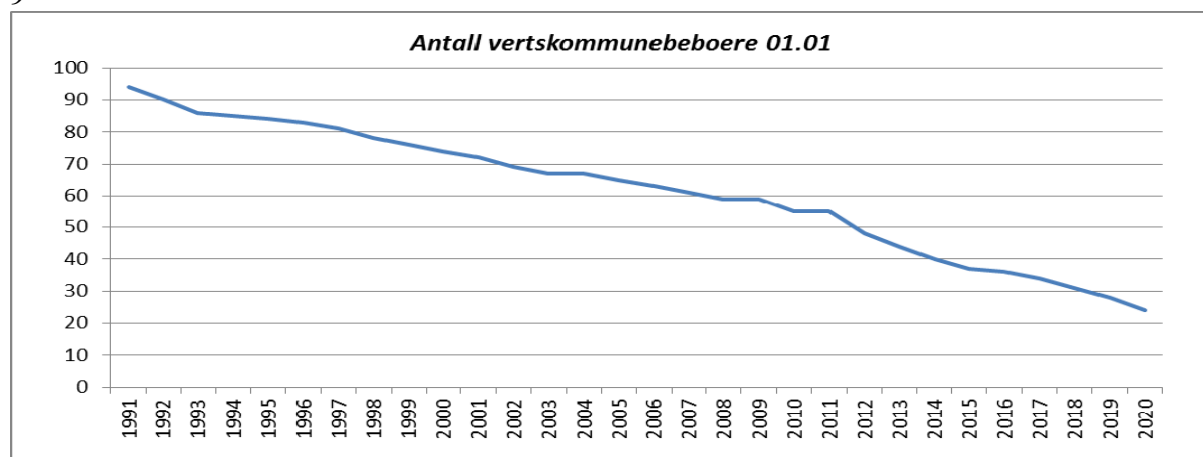
Endringer knyttet til reduksjon og endringer i vertskommunetilskuddet

Vertskommunetilskuddet er et tilskudd som 33 kommuner mottar som følge av at de hadde spesielt store institusjoner for mennesker med psykisk utviklingshemming i 1991.

Vertskommunetilskuddet har nå blitt lagt inn som et eget tilskudd for disse kommunene. I forslag til statsbudsjett videreføres nedtrappingsordning (som har blitt endret flere ganger). Videre ligger det inne at vertskommunetilskuddet skal være et eget tilskudd så lenge det fortsatt lever vertskommunebeboere. En viser videre til at nedtrappingsordningen er god for vertskommunene. I rådmannens budsjettforslag legges det til grunn nedtrapping av ordningen ved HO (ved naturlig bortgang) og en reduksjon av tilskuddet i perioden.

Antall brukere som omfattes av ordningen, har (som følge av naturlig bortgang) blitt redusert siden 1991 – noe følgende figur viser:

9

Opprinnelig var 94 personer omfattet av ordningen. Pr oktober 2019 har vi 24 personer i ordningen. En viser til at det foreligger ulike beregninger knyttet opp mot vertskommunetilskuddet og hvor ordningen på sikt skal avvikles (ved naturlig bortgang).

Vertskommunetilskuddet er beregnet til å utgjøre 51.500.000 kroner i 2020. Beløpet er beregnet basert på den informasjon vi har mottatt. Dette føres som en inntekt i driftsbudsjettet. Dvs. midlene går med til dekning av direkte og indirekte utgifter for brukerne. En påpeker at dette vil bli gjennomgått og vurdert løpende i forbindelse med utarbeidelse av prosjektrengskap for det enkelte år.

Det er videre viktig å støtte det arbeidet LVSH gjør knyttet opp mot pensjonsutgifter som vil ligge i kommunene etter at ordningen opphører. Vi har videre tatt opp at dette også vil gjelde en del bygningsmasse i kommunene.

En peker på at dette er en ordning som vil bli gradvis avviklet – i form av naturlig bortgang, men hvor ordningen vil fortsette så lenge det fortsatt er vertskommunebeboere i vertskommunene.

Statstilskudd flyktninger

Statstilskuddet er budsjetter med bakgrunn i faktiske personer – med informasjon og utregning fra flyktingetjenesten. I tillegg er vurdering knyttet opp mot forventet mottak av flyktninger.

Eigersund kommune får flyktingetilskudd de første 5 årene – noe som gjør at inntektene går ned. Videre vil ikke utgiftene gå tilsvarende ned.

Inkludering av flyktninger er et forhold som det bør sees særskilt på da det er viktig å lykkes – ellers vil differansen mellom inntekter og utgifter gi oss betydelige økonomiske utfordringer. Dette ser vi tydelig i fremlagt økonomiplan og bør være et fokusområde.

Kalkulatoriske poster

Dette er – kort fortalt – dekning av finansutgifter som vi har knyttet opp mot selvkostområdene. Det foreligger selvkostberegninger for samtlige selvkostområdene til Eigersund kommune (disse blir revidert av Rogaland Revisjon i forbindelse med årsregnskapet).

Endringer i betalingssetser for tjenester ved Kap. 8

Her må en skille mellom forhold som er satt av staten – for eksempel skattenivå og rammetilskudd – og *forhold som den enkelte kommune selv kan bestemme*. Den ordningen som kommunen selv kan fastsette innenfor Kap. 8 er nivået på eiendomsskatt. Dette kan skje med skattepromille og/eller bunnfradrag.

Kommentarer knyttet opp mot eiendomsskatt

Utviklingen i eiendomsskatt har vært slik:

År	Regnskap	Budsjett
2008	-15.104.272,74	-14.400.000,00
2009	-15.522.819,33	-15.100.000,00
2010	-15.978.608,11	-15.500.000,00
2011	-16.149.809,61	-16.000.000,00
2012	-24.534.992,83	-24.500.000,00
2013	-26.185.664,27	-26.440.000,00
2014	-27.156.160,61	-27.150.000,00
2015	-27.707.986,58	-27.750.000,00
2016	-28.120.181,82	-28.750.000,00
2017	-43.586.177,33	-43.500.000,00
2018	-59.452.868,41	-58.800.000,00
2019	-64.049.588,00	-63.657.000,00

En viser at i løpet av denne perioden har det kommet inn eiendomsskatt på vindmøller som utgjør 9,9 millioner kroner.

I møte 28/9-2015 vedtok kommunestyret følgende:

Eigersund kommune starter ikke opp noen prosess med alminnelig omtaksering nå, men baserer seg på Eiendomsskatteloven §8 A-4 Kontorjustering - fra og med skatteåret 2018.

Det gjøres oppmerksom på følgende forhold:

- Eiendomsskatten er en fri inntekt. Dvs. at kommunen kan disponere inntekten til de driftstiltak (den tjenesteproduksjonen) en ønsker.
- Det er ikke lov til å fjerne bunnfradrag og sette opp promillesatsen samme år (for samme gruppe). Eiendomsskatteloven §13.1.
- Eiendomsskatten kan ligge mellom 2 og 7 promille.
- Eiendomsskatten kan ikke økes med mer enn 1 promille hvert.
- Eiendomsskatten kan settes ned til de nevnte minstegrensene fra ett år til det neste – uansett hvor høyt skattesatsen var fra før.
- Maks sats skal være 5‰ mot dagens 7‰ – for hytter og hus. Gjelder ikke næring. Dette gjelder fra 2020 og får ikke konsekvenser for oss.

Det foregår nå en ny taksering av eiendommer i Eigersund kommune, noe følgende legges til grunn:

- a) Endringer knyttet opp mot grunnlag:
 - i) Formuesgrunnlag brukes ved verdsettelse av boligeiendom for eiendomsskatteformål fra 2020 – hvor dette foreligger
 - ii) For de eiendommene som det ikke foreligger et formuesgrunnlag på blir det en ny taksering.
 - iii) Fra 2020 er det innført en obligatorisk reduksjonsfaktor i eiendomsskattegrunnlaget som skal settes til 70 % av takstverdien for all bolig- og fritidseiendom.
 - iv) Kommunene vil fortsatt stå fritt til å velge en høyere reduksjonsfaktor enn dette.
- b) Ovennevnte forhold er nye og gir endringer for oss.
 - i) Stikkprøver viser at dette gir oss økt eiendomsskattegrunnlag (på hytter og hus).

I dette er det grunn til å peke på følgende forhold:

- Formuesverdien er 25 % av boligverdien.
- Eiendomsskattegrunnlaget skal etter nye regler settes til 70 % av boligverdien.
- Eiendomsskattegrunnlag = Formuesverdi x 4 x 0,7 = Formuesverdi x 2,8.

Eiendomsskattekontoret har tatt ulike stikkprøver og viser at endringen fører til at eiendomsskatten for enkelt eiendommer (hus) øker etter endringen. Dette i form av at grunnlaget øker.

Det vil bli fremmet egen sak/gitt mer informasjon (før endelig budsjettvedtak) på disse forhold, men foreløpig foreslår vi at den generelle skattesatsen for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille. Videre at det med hjemmel i eiendomsskattelovens § 12 bokstav a settes skattesatsen for bolig- og fritidseiendommer til 3 promille (ned fra 4,0 promille). Dette forutsetter at det ikke gis bunnfradrag på bolig/fritidsbolig. På denne måten vil eiendomsskatten ligge på samme nivå som i 2019, men en påpeker:

- Dette er en foreløpig prognose.
- Den endelige satsen må settes når mer detaljert informasjon forekommer (herunder etter prøvetaksering) og når formuesgrunnlaget kommer (tidligst i november 2019).
- Rådmann vil komme tilbake til dette forhold.
- Selv om promillesatsen settes ned for hus – og samlet eiendomsskatt ligger på samme nivå som 2019 – vil dette føre til endringer innenfor hus/hytter.

Samtidig er det grunn til å peke på at andre konkrete eksempler på privatboliger i Eigersund kommune vil i 2020 få en samlet eiendomsskatt på over 10.000 kroner. Eiendomsskatt er uten mva.

Forslag til vedtak knyttet opp mot eiendomsskatt 2020

I vedtaket må det tas med at kommunen skriver ut eiendomsskatt og hvilket utskrivingsalternativ en benytter (punkt a) samt hvilke eiendommer kommunestyret fritar etter § 7 (punktene f – h). Dette skal det være årlige vedtak på.

Kommentarer knyttet til Kap. 9 (1A)

Nøkkeldata for Kap. 9 Finansposter

Enheter ved Kap. 9

Kap. 9 Finansposter omfatter følgende forhold:

- Renteinntekter/-kostnader
- Avdrag på lån
- Konesjonskraft
- Bruk og avsetning av fond
- Overføringene fra drift til investeringsbudsjettet foregår regnskapsmessig via Kap. 9.

Antall ansatte ved Kap. 9

Det er ingen ansatte ved nevnte kapittel.

Økonomiske hovedtall for Kap. 9

Moment/år	B-2020	B-2019	R-2018
Utgifter	95 350	89 882	87 802
Inntekter/tilskudd	-55 267	-62 135	-66 009
Netto ramme	40 083	27 747	21 793

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Forslag til økonomiplan for Kap. 9 Finansposter

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2020	2021	2022	2023
Finansposter (Kap. 9)				
Renteutgifter på lån	29 500	37 250	40 450	42 450
Avdrag på lån	62 700	77 400	80 500	82 800
Lån til kirken (Helleland)	150	150	150	150
Avdrag og renter fra kirken (Helleland)	-150	-150	-150	-150
Amortiseringstilskudd 1 og 2				
Netto renteutg på forvaltningslån	600	600	600	600
Renter av innskudd fond	-200	-200	-200	-200
Andre statlige tilskudd/utbytte				
Renter ved for sen betaling	-50	-50	-50	-50
Renteinntekter av bankinnskudd	-4 200	-4 000	-4 000	-4 000
Konsesjonskraft	-450	-450	-450	-450
Utbytte Svåheia Eiendom AS	-5 600	-660	-660	-660
Utbytte Dalane Energi AS	-11 100	-14 700	-16 600	-16 600
Utbytte Lyse Energi AS	-17 700	-18 400	-19 180	-19 200
Rente Lyse Energi AS	-1 700	-1 600	-1 500	-1 400
Finansbelastning prosjekt	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Netto finansposter	49 300	72 690	76 410	80 790

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Under Kap. 9 Finansposter ligger deler av bruk av fond. Fondsbruken er økende i perioden og sentrale driftsfond disponeres fullt ut. Vedlagt tabell viser bruk av fond på fellesområdene:

Drift - endringer	2020	2021	2022	2023
Avsetninger				
Bruk av fond reguleringsplan	-500			
Bruk av Driftsfondet	-975	-500	-2 010	
Bruk av frie driftsfond	-2 400	-21 178	-18 091	-9 300
Bruk/avsetning Finansfondet	-4 292			-1 697
Bruk av Vertskommunefondet	0			-17 076
Bruk av Flyktningefondet	-1 050	0		-5 500
Netto avsetninger	-9 217	-21 678	-20 101	-33 573

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Følgende fond brukes i løpet av perioden:

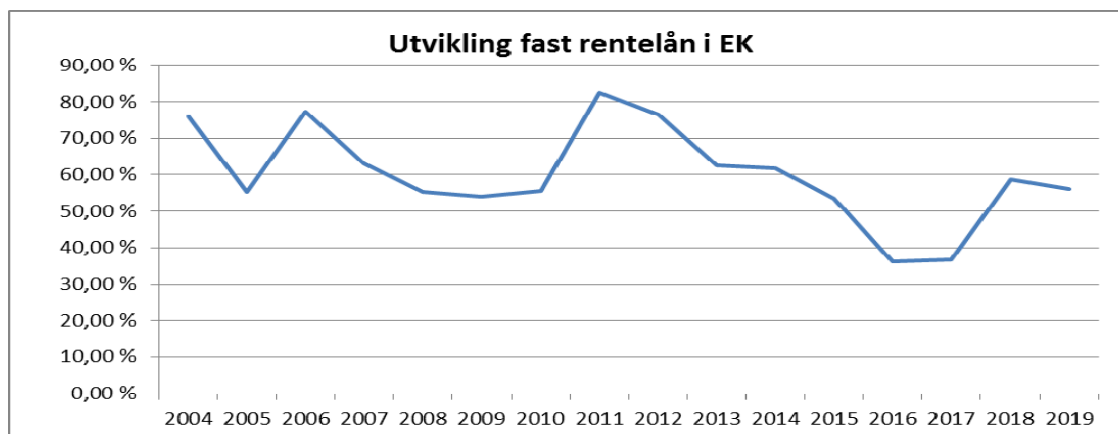
Bruk av fond	2020	2021	2022	2023
Bruk av Pensjonsfondet		-13 835	-5 495	0
Bruk av Premieavviksfondet			-12 596	
Bruk av Skattereguleringsfondet	-2 900			-1 400
Lønnsnett fondet		-2 843		-6 900
Bruk av Eiendomsskattefondet				-1 000
Bruk av Barnehagefondet		-4 500		
Bruk av Driftsfondet	-975	-500	-2 010	
Bruk av Finansfondet	-4 292			-1 697
Bruk av Vertskommunefondet				-17 076
Bruk av Flyktningefondet	-1 050	0		-5 500
Samlet bruk av fond Kap 9	-9 217	-21 678	-20 101	-33 573

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. Fondsbruken er økende i perioden og sentrale driftsfond tømmes.

Renteutgifter på lån

På rentesiden legges det vekt på følgende forhold:

- NIBOR 3 mnd er i skrivende stund 1,83 % (mot 1,17% i 2018, 0,77% på samme tid i 2017 og 1,08% på samme tidspunkt i 2016). Dette viser at markedsrenten har økt i løpet av en kort periode.
- Historisk sett har nye lån blitt tatt opp med flytende rente. Dette henger sammen med at låneopptaket foretas formelt i desember i budsjettåret – men hvor utbetaling skjer i januar. Årsaken til dette er å skyve på finansutgiftene og regnskapstekniske forhold knyttet opp mot ubrukte lånemidler. Det er et rentepåslag i forhold til Nibor.
- Iht. finansreglementet kan rådmannen foreta rentebindinger på lån – noe som gjennomføres. Grunnen til at dette gjøres er å sikre mest mulig stabile finansutgifter og samtidig unngå å tape penger på varslede renteøkninger.
- På eksisterende lån er årlig gjennomsnittlig rente beregnet til rentebinding.
- Låneopptaket for 2019 er ikke gjort, men vil bli fremforhandlet i november/desember og med utbetaling i 2020. Dette til flytende betingelser.
 - Gjennomsnittrenten for eksisterende lån (inkludert rentebindinger) er:
 - Gjennomsnittrenten for 2019 er beregnet til å være 2,15%.
 - Gjennomsnittrenten for 2020 er beregnet til å være 2,27%.
 - Gjennomsnittrenten for 2121 beregnet til å være 2,23%.
 - Gjennomsnittrenten for 2022 er beregnet til å være 2,51%.
 - Gjennomsnittrenten for 2023 er beregnet til å være 2,71%.
 - Renten på nye lån er satt til 2,37%
 - I oppsatt budsjett er det ingen ”rentebuffere”.
- Utvikling på rentebindinger – fast rente – viser følgende utvikling:

Som informasjon så kommer vi til å vurdere ytterligere rentebindinger fram mot årsskiftet og i forbindelse med låneopptaket knyttet opp mot 2019. Ut fra dette kan fastrenten komme til å ligge på over 60% ved årsskiftet (på eksisterende og utbetalte lån).

Avdrag på lån

Nye lån opptas med 25 – 40 års nedbetalingstid for lån. For allerede løpende lån er gjennomsnittlig gjenstående nedbetalingstid 19 år.

Minimumsavdragsbetaling i økonomiplanperioden

I fremlagt budsjettforslag har det vært nødvendig å bruke *Kommunelovens § 50 Låneopptak punkt 7a*. Denne paragraf går på at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved sist årsskifte. Dette blir beregnet ved en egen beregningsmodell. I den sammenheng blir det beregnet et minimumsavdrag som kommunen må betale. Dette blir kontrollregnet i forbindelse med regnskapet for 2020.

Renteinntekter av bankinnskudd

Beregnet etter forventet likviditet, forventet rente.

Renteinntektene omfatter flere forhold:

- Renter av bankinnskudd.
 - Eigersund kommune har likviditeten i rene bankinnskudd.
 - Blir påvirket av likviditet, uttak (betaling av faktura) og rentenivå.
 - Legger til grunn dagens rentenivå.
 - Likviditeten svinger og er synkende.
- Renter av innskudd på fond.
 - Settes til 200.000 i 2020 og ut.
 - Fondsmidler blir disponert.
 - Gjelder øremerkede fondsmidler og avkastningen på disse.
 - Utjevnes med tilsvarende avsetning til bundne fond og gir dermed ingen økonomisk netto effekt.
- Renter ved for sen betaling settes til 50.000 kr.

Utbytte fra Svåheia Eiendom AS, Dalane energi AS og Lyse AS

I økonomiplanperioden har rådmannen lagt til grunn det utbytte som er skissert fra selskapene og/eller som baserer seg på verdier i selskapene. Rådmannen viser til at utbytte fra Dalane energi er basert på tilbakemelding fra selskapet og tidligere økonomiplan.

Utbytte fra Svåheia Eiendom AS lagt inn med et ekstraordinært utbytte i 2020 – dette knyttet opp mot sak i Regionrådet Dalane (som vil bli fremmet for den enkelte eierkommune). Fra og med 2021 har en lagt seg på samme nivå som tidligere år.

Budsjettert utbytte fra Lyse er i tråd med tilbakemelding selskapet har gitt og tidligere økonomiplan.

Rente fra ansvarlig lån i Lyse

Lyse energi betjener to ansvarlige lån. Vår andel av ett av de ansvarlige lånene ble tilbakebetalt i 2004. For det ansvarlige lånet vi har igjen i Lyse energi betjenes lånet med

markedsrenten (3 mnd Nibor) +2%. Fra og med 2009 blir lånet nedbetalt med årlige avdrag. Forholdene er lagt til grunn ved beregningen. Avdraget som blir betalt av Lyse blir regnskapsført i investeringsregnskapet og blir satt av på Investeringsfondet.

Kommentarer knyttet til Kap. 7 Fellesområdet/Fellesutgifter

Nøkkeldata for Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter

Enheter ved Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter

Vi fører her:

- Utgifter forbundet med personalforsikringer for alle ansatte i Eigersund kommune.
- Pensjonsutgifter – felles. Viser til at det trekkes pensjonsmidler fra avdelingene – på det enkelte ansvar, men samtidig føres det pensjonsberegninger som omfattes av føring på dette ansvar.
- AFP-kostnader
- Lønnsporten avsettes (og fordeles gjennom året – etter lønnsforhandlinger – til avdelingene).
- Bruk av tidligere års andel av overskudd fra KLP (pensjon). Dette skjer ved bruk av det som er vårt pensjonsfond i KLP.
- Føring av premieavvik og amortisert premieavvik.

Antall ansatte ved Kap. 7

Det er ingen ansatte ved nevnte kapitel.

Økonomiske hovedtall for Kap. 7

Moment/år	B-2020	B-2019	R-2018
Utgifter	-1 346	5 106	25 904
Inntekter/tilskudd	-500	-7 000	-16 420
Netto ramme	-1 846	-1 894	9 484

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. Forskjellen mellom de ulike år henger sammen med bruk av fondsmidler og flytting av midler på lønnsporten.

En påpeker at tabellen kan gi en noe feil fremstilling. I løpet av året flyttes midler fra bla. lønnsporten ut til avdelingene. Videre vil dette også skje med gitte pensjonsmidler. Ut fra dette er dette et ansvarsområde som "tømmes og fylles".

Forslag til økonomiplan for Kap. 7 for perioden

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett	-1 894	-1 894	-1 894	-1 894
Fratrekk engangsforhold 2018	18 500	18 500	18 500	18 500
Varige rameendringer:				
Pensjonsutgifter		-4 000	-4 000	-4 000
Flytte lønn til avdelingene lønnsoppgjør	-12 117	-12 117	-12 117	-12 117
Avsetning lønnpott for budsjett	30 000	30 000	30 000	30 000
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Premieavvik SPK	-4 675	-3 365	-3 400	-3 400
Amortisert premieavvik - SPK	-60	585	1 020	1 575
Premieavvik KLP	-47 700	-47 700	-47 700	-47 700
Amortisert premieavvik - KLP	16 100	22 900	29 700	36 500
Samlet ramme avd.	-1 846	2 909	10 109	17 464

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet opp mot rammeendringer

I forbindelse med budsjettet legges det inn midler knyttet opp mot:

- Midler til lønspotten.
- Føringer knyttet opp mot premieavviket. Dette er beløp som er beregnet av livselskapene. I løpet av 2020 kan det være at Eigersund kommune får en andel av overskuddet i 2019 – som da kan nyttes til redusert premie i 2020. Dette vil få konsekvenser for premieavviket (som blir redusert tilsvarende) og arbeidsgiveravgift. Dette vil føre til en budsjettendring.
- Premieavviket er en regnskapsteknisk føring. Føringen beregnes etter egne regler som ble bestemt i 2002 og i korte trekk skal beregningene ta hensyn til hva vi egentlig skulle ha belastet regnskapet med i pensjon under gitte forutsetninger. Utgangspunktet var i 2002 at pensjonsutgiftene skulle regnskapsmessig reduseres. Dette gir oss en spesiell regnskapsmessig føring av pensjon – hvor vi vil få en regnskapsmessig inntekt i gitte år. Videre skal det som vi i år 0 fører som inntekt - kostnadsføres de påfølgende 7 år. Premieavviket og akkumulert premieavvik baserer seg på informasjon fra livselskapene. En viser spesielt til utviklingstrekkene – som er økende. Dette er – på mange vis – en dramatisk utvikling (som gir oss føringer som skal utgiftsføres).

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved Kap. 7

Brukerbetalingene er her knyttet opp mot de ansatte sin egenandel på pensjonsforsikringen. Denne er regulert av Hovedtariffavtalen og er satt til 2%. En påpeker at selv om brutto prosentats har økt betydelig står de ansatte sin andel (2%) fast. Da dette er et forhold som er regulert gjennom hovedtariffavtalen (HTA) kan ikke Eigersund kommune foreslå eller gjennomføre egne forhold knyttet opp mot dette forhold.

Ansatte betaler også en egenandel knyttet opp mot lovpålagte personforsikringer.

Åpning av Veiledningstorget

Kommentarer knyttet til Felles (tidl. Sentraladministrasjonen)

Nøkkeltall for Felles

Enheter ved Felles

Avdelingen består av følgende administrative enheter:

- Rådmann
- Kommunikasjon
- Organisasjon og læring
- Finans og analyse
- En viser for øvrig til at de økonomiske forholdene knyttet til politiske råd og utvalg - samt ordfører / varaordfører ligger i tjenesteområdet.

Rådmannen viser til at det innenfor tjenesteområdet har blitt besluttet en annen organisasjonsstruktur på hovednivå – men hvor endelig struktur ikke er fastsatt. Budsjettmessige endringer vil skje i forbindelse med oppbygging av de nye enhetene i løpet av 2019/2020.

Økonomiske hovedtall for avdelingen

Moment/år	B-2020	B-2019	R-2018
Utgifter	93 772	91 970	95 015
Inntekter/tilskudd	-15 028	-17 877	-23 438
Netto ramme	78 744	74 093	71 577

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. I tallene ligger overføringen til Kirken.

Forslag til økonomiplan for Felles

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett	68 629	68 629	68 629	68 629
Fratrekk engangsförhold 2018	-1 510	-1 510	-1 510	-1 510
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger	721	721	721	721
Statsbud. 2020-Overføring av skatt til staten	-1 105	-1 105	-1 105	-1 105
Økte midler FRAM og omstilling			-800	-800
Krav om gevinstrealisering B2019	-640	-1 821	-3 099	-3 099
Div. utgifter Kontrollutvalg/rev. (SD-19)	130	130	130	130
Øk.avd. - 100% rådgiverst.	150	150	150	150
Øk.avd. - 100% controller		150	300	300
Pålagte vedl.avt. til nye innførte IKT-løsn.	100	400	300	300
Bemanningsmessige endringer		-750	-750	-750
Fellessamlinger ledergrp. (SD-10)	100	100	100	100
Varaordfører - +20% st. (SD-2)	295	295	295	295
IKT - 100% stilling (SD-4)	350	700	700	700
Lærlinger - økt antall og pensjon (SD-12)	300	300	300	300
IKT- vedlikehold/service (SD-13)	300	300	300	300
Norsk Helsenett - red. medlemsavg. (SD-14)	-100	-100	-100	-100
Beredskap - Cim, nødnett mm (SD-16-18)	60	60	60	60
IKT- dr.utg ifm. digitaliseringsstrategi (SD-27)	500	1 000	1 500	2 000
Plankontor - 100% stilling planrådgiver (SUD-4)	500	850	850	850
Kommunejurist 70% av 100% st. (SUD-11)				
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Valg		800		800
Omstillingskommune - 3 årig prosjekt	2 500	2 500	2 500	2 500
Tilskudd Omstillingskommune	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Dekning underskudd EP KF		-710		
Bruk og tilbakeføring av Næringsfondet		710		
Opplæring politikere (SD-1)	200			
Lederutviklingsprogram (SD-9)	200			
Ny grafisk profil (SD-21)	100			
Reg.plan sentrum (SUD-3)	400	800		
Kommunedelplan fritidsbeb. (SUD-5)	200	400		
Tils. planarbeid jernbane Sandnes-Egnd (SUD-6)	3 000			
Reguleringsplan Tua (bhg) - (SUD-7)	200			
Reg. og prosjektering havnepromenade (SUD-10)	250			
Samlet ramme avd.	73 330	70 499	66 971	68 271

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner. Endringene i forhold til økonomiplan er markert med rød skrift

Kommentarer knyttet til enkelt poster / tiltak ved Sentraladministrasjon:

Nye forhold er markert med rød skrift og omfatter bla. følgende forhold:

- SD – 1: Det vil påløpe ekstra utgifter knyttet til opplæring av de nye politikere.
- SD – 2: Ny politisk struktur og ordning. Endring i stillingsprosent på varaordfører - denne økes fra 30 % til 50 %.
- SD – 4: Ny 100 % stilling ved IKT-kontoret – dette som følge av at økende arbeidsmengde. Det er stadig nye prosjekter og oppgaver som krever deltakelse fra

IKT. Det legges inn halvårs-virkning av stillingen i 2020, men helårsvirkning fra 2021.

- SD – 9: Økte utgifter knyttet til lederutviklingsprogram. Det er inngått en kontrakt med MindUp for 2019/2020.
- SD – 10: Utgifter knyttet til felles samlinger for ledergruppen.
- SD – 12: Økte lønnsutgifter som følge av økt antall lærlinger. Plassene er fylt opp og en har i 2019 nådd målet om 30 lærlinger. Fra og med 2020 vil lærlinger også bli omfattet av pensjonsordning.
- SD – 13: Økte utgifter ved IKT knyttet til vedlikehold/service – gjelder infrastruktur og div.lisenser.
- SD – 14: Årlig abonnement for kommunens tilknytning til Norsk Helsenett er redusert – medlemsavgift har gått ned.
- SD – 16-18: Gjelder div. utgifter ved beredskap – nærmere bestemt drift av nødnett, øvelse i beredskap (forberedelse og gjennomføring) samt funksjon som gjelder CIM-modulen.
- SD – 19: Økte utgifter knyttet kontrollarbeid (kontroll og tilsyn) - budsjett er basert på kontrollutvalgets vedtak.
- SD – 21: Gjelder utgifter til ny grafisk profil for Eigersund kommune.
- SD – 27: Økte driftsutgifter knyttet til ny IKT/digitaliseringsstrategi i perioden 2020-2023. Tiltak gjelder blant annet implementering av Microsoft Teams/O365 og DigiHelse.
- SUD-11 – Kommunejurist 30% samfunnsutvikling og 70% tekniske tjenester. Kommunen har behov for egen kommunejurist på tvers av tjenesteområdene.
- SUD- 4 - 100 % stilling som planrådgiver/arkitekt jfr. at plansjef har gått over i ny stilling som Kommunalsjef og det er behov for å erstatte/styrke kapasiteten ved plankontoret.
- SUD – 3 - Reguleringsplan for deler av Eigersund sentrum med konsekvensutredning må startes i løpet av 2020. Dette er en viktig og nødvendig oppfølging av kommuneplanen og mulighetsstudiet for deler av Eigersund sentrum og vil avklare bruken av Bytelttomta, Arneneset, Nytorget, Rådhuset og torget. Dette arbeidet må samordnes med gatebruksplanen som Tekniske tjenester arbeider med.
- SUD – 5 - Kommunedelplan for fritidsbebyggelse jfr. Kommunestyrevedtak i juni 2019. Eget ansvar jfr. kommuneplan o.l. Planarbeidet er omfattende og det må utarbeides planprogram, fagutredninger og analyser, trykking m.m.
- SUD – 6 - Tilskudd fra Eigersund kommune til det forestående planleggingsarbeidet på strekningen Sandnes- Nærbø. Jernbanedirektoratet bærer risikoen dersom planleggingsarbeidet blir dyrere enn det som er anslått i forslaget til avtalen. Gjelder Vedtak KS 048/19.
- SUD-7 – Reguleringsendring Tua på Hellvik - få på plass mulighet for utvidelse av barnehagen samt redusere vei i feltet. Haster pga. økende barnetall på Hellvik.
- SUD – 10 – Regulering og prosjektering havnepromenade.

Det vises ellers til at budsjettet til Kontrollutvalget er iht. kontrollutvalgets vedtak. Kontrollutvalgets sak om deres budsjett legges med i saksutredningen.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

En viser til vedlegg.

Forslag til investeringer innenfor Felles (tidligere Sentraladministrasjonen)

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	2020	2021	2022	2023
Nye PC'er/servere (SI-1)	111005	700	700	700	700
IKT-skolene utskifting eksisterende utstyr	111020	200	200	200	200
Oppgradering software (Office)	111018	200	200	200	200
Nettverk	111009	1 000	250	250	250
Oppgradering av IKT-utstyr – HO	111030	250	250	250	250
Oppgradering av felles utstyr/servere	111041	900	900	900	900
IP-telefoni	1117	150	150	150	150
IKT-sikkerhet	111038	100	100	100	100
Digitalisering	111002	100	100	100	100
Nytt IKT-utstyr skolene (økt tetthet)	111020	1 250	1 250	1 250	1 250
Integrasjon mellom ulike system	111021	200	200	200	200
IKT-utstyr barnehagene	111022	200	200	200	200
PC-er til elever med spesielle behov (SI-3)	111040	75	75	75	75
Årlig egenkapitalinnskudd KLP	1120	3 500	3 500	3 500	3 500
Felles trådløs nettverksløsning	111008	250	250	250	250
Velferdsteknologi (SI-2)	111012	500	500	500	500
Digitalisering (SI-4)	111035	2 650	3 500	3 500	3 500
Felles trådløs nettverksløsning - økn.	111008	250	250	250	250
IKT-utstyr skolene - økn.	111020	400	400	400	400
Samlet ramme avd.		12 875	12 975	12 975	12 975

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet til gitte investeringsprosjekt for Felles

En peker på at alle IKT-investeringer for Eigersund kommune er sentralisert til Felles. Rådmannen viser til at innenfor IKT skjer utviklingen fort. Det kan derfor være behov for å foreta endringer mellom prosjektene. Rådmannen ber derfor om at en kan se IKT-prosjektene under ett for å få en så kostnadseffektiv bruk av midlene som mulig. Dette er i samsvar med tidligere budsjettvedtak.

Rådmannen foreslår at midlene til digitaliseringsprosjektet videreføres. Dette vil omfatte flere forhold – herunder også forhold som ikke er avklart/kjent i dag. Midlene knyttet opp mot dette prosjekt vil gå med på dekning av konkrete planer og strategier som foreligger innenfor digitalisering og IKT-ordninger, hvor det arbeides med en egen IKT-plan (som blir fremlagt). Midlene kan også nyttes til bemanning.

Andre kommentarer til enkelt prosjekt:

- SI – 1: Økning i klientutstyr (stasjonært utstyr, bærbare maskiner, nettbrett, skrivere, skjermer etc) i kommunen medfører økte utgifter knyttet til både utskiftninger og oppgraderinger.
- SI – 2: Som følge av implementering av pasientvarslingssystem, kreves det en betydelig oppgradering av infrastruktur på bo- og servicesentrene. Dekningsgrad må blant annet opp, samt Tekniske tjenester tilrettelegging i pasientrom etc.
- SI – 3: I forhold til tidligere år er behovet for IKT-utstyr til elever med spesielle behov betydelig redusert i skolene. Det er årlig tatt kontakt med skolene ang. behov og tilbakemeldingene tilsier redusert antall tiltak her.
- SI – 4: Tiltak knyttet til ny IKT/digitaliseringsstrategi i perioden 2020-2023.

- SUI-1 - Grunnkart – oppdatering. Kartverket har oppdatert kostnadsoverslaget for prosjektet.

Forslag til investeringsmessige reduksjoner ved Felles

Beløpene på forslagene på investeringsprosjektene er iht. innmeldte behov.

Kommentarer knyttet til Kirken

Økonomisk ansvar overfor kirken

Deler av kirkens budsjett skjer ved overføringer fra kommunene. Det er den enkelte kommune som fastsetter størrelsen på rammeoverføringen. Disponeringen av kirkens samlede økonomiske budsjett vedtas av menighetsrådene. Rammeoverføringen til kirken skjer på et eget ansvarsområde ved Felles. Kirkelig fellesråd har behandlet budsjett og økonomiplan, hvor vedtatt oversendes er lagt med som vedlegg (i saken).

Forslag til økonomiplan for Kirken

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett	5 464	5 464	5 464	5 464
Fratrekk engangsførhold 2018	-50	-50	-50	-50
Varige rammeendringer:				
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Samlet ramme avd.	5 414	5 414	5 414	5 414

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet til enkelt poster / tiltak overfor kirken:

Menighetsrådets forslag til budsjett og økonomiplan er lagt med som vedlegg. Endringer i lønn og pensjon vil bli lagt inn som kompensasjon for Kirken. Dette vil føre til endringer i den økonomiske rammen.

Rådmannen viser til at Eigersund kirkelige fellesråd har bedt om en rammeøkning knyttet opp mot forhold som ikke er lagt inn i rammen. Rådmann peker på at et økt tilskudd til kirken vil også føre til et økt tilskudd til andre trosretninger – iht. forskrift/lov. Rådmannen viser videre til at vi utbetaler tilskuddet samlet til kirken – tidlig i året. Ut fra dette vil det tilfalle renteinntekter til kirken – som vil være en form for rammeøkning.

Forslag til investeringer innenfor Kirken

Investeringer	Prosjekt	2020	2021	2022	2023
Hestnes gravl. - livsnøytralt seremonibygg(KI-3)	1589				15 000
Samlet ramme avd.		0	0	0	15 000

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet til enkelt investeringsprosjekt overfor kirken**Trosnøytralt bygg i forbindelse med gravferd – Hestnes gravlund**

Rådmann viser til at det tidligere er vedtatt at det ikke skal settes opp et bygg på ny gravlund. Kirken viser til dette og har tidligere uttrykt behov for et trosnøytralt bygg som kan nyttes i forbindelse med gravferd. I forbindelse med B2018 og B2019 skrev en om at dette var et forhold som en burde bli vurdere og som rådmannen vil komme tilbake til i egen sak. Dette har ikke skjedd i forkant av budsjettprosessen for 2019. Dog så har Kirken tatt opp dette forhold og rådmann har lagt inn midler til dette – både med tanke på de pårørende, logistikk og antall deltakere i en bisettelse.

ENDRINGER INNENFOR LEVEKÅRSUTVALGETS ANSVAR

Ansvarsområde/enheter for utvalget

Følgende avdelinger ligger inn under Levekårsutvalgets ansvar:

1. Helse- og omsorg
2. Kultur- og oppvekst

KOMMENTARER KNYTTET TIL HELSE OG OMSORG

Nøkkeldata Helse- og omsorg (HO)

Enheter ved Tjenesteområdet HO

HO omfatter bla.:

- Helsetjenester (Helsestasjon, jordmor, legevakt, kommunalt legesenter, driftstilskudd leger)
- Kjøkken
- Fysio-/Ergoterapitjeneste
- Heldøgnsstøtte / Sykehjem, inklusiv kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold
- IBO (tidligere Interkommunalt bofellesskap)
- Dagsenter, Transporttjenesten
- Hjemmebaserte tjenester
- Tjenester til personer med rus- og psykiske lidelser
- Avlastningsboliger
- NAV (sosiale tjenester, flyktninger)
- Tiltak overfor rus.
- Frivilligsentral
- Koordinerende Enhet
- Hverdagsrehabiliteringsteam
- Frisklivsentral
- En viser til at flere prosjekt (forebygging) ligger inn under HO, som f.eks.:
 - Samspill med pårørende
 - Kreftkoordinator (til febr 2020, deretter ordinær drift)
 - Nærmiljøkontakter i Mestringsenheten
 - Digital aktivitetsmedisin for bedre folkehelse
 - Husbankens boligprogram

Økonomiske hovedtall HO

Moment/år	B-2020	B-2019	R-2018
Utgifter	482 996	486 880	496 646
Inntekter/tilskudd	-92 026	-97 465	-104 644
Netto ramme	390 970	389 415	392 003

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Forslag til økonomiplan for HO

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett	389 415	389 415	389 415	389 415
Fratrekk engangsforhold 2018	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger	5 475	5 475	5 475	5 475
Red. vertskom.tilskudd	-1 000	-2 000	-3 000	-4 000
Gevinstrealisering	-4 200	-4 200	-4 200	-4 200
Krav om gevinstrealisering B2019	-4 689	-12 993	-17 478	-17 478
Sosiale tjenester - samlet	-700	-700	-700	-700
Red. i antall motatte flyktnigner	-2 700	-4 400	-4 300	-4 300
Bosetting 15 flykt/7 utv.introprg. (HD-11)	1 800	4 900	4 000	4 100
Brukerbetalinger	-5	-10	-15	-20
Div forhold Statsbudsjett 2020	1 181	1 181	1 181	1 181
Hestnes - borettslag, bemanning (HD-03)	120	290	290	360
Statlige regulering leger og fysio (HD-10)	1 500	1 500	1 500	1 500
Psykolog 100% st. Lovkrav 2020 (HD-01)	578	578	578	578
Velf.tekn - pasientvarslingssystem (HD-04)	650	1 450	2 250	2 250
Arb.plikt unge sos.hjelpsmottakere	600	600	600	600
Bruk av fond Arbeidsmarkedstiltak 2016	-250			
Jobbmestring Flyktninger	250			
Ny ress.krevende bruker 480% (HD-02)	1 900	1 900	1 900	1 900
Husbanken etableringstilskudd (HD-07)	1 355	1 355	1 355	1 355
BPA 100% stilling (HD-16)	600	600	600	600
Redusert leie Lerviksgården (HD-31)	-220	-220	-220	-220
Opptrappingsplan rus/psykiatri (HD-32)	410	410	410	410
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Samlet ramme avd.	390 970	384 031	378 541	377 706

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer til noen driftsmessige endringer ved HO

Informasjon og kommentarer knyttet opp mot nye forhold som er lagt inn i økonomiplan (markert med rød skrift):

- HD – 01 Psykolog: Kommunene er lovpålagt å ha ansatt psykolog i kommunehelsetjenesten fra 2020. Tilførte midler i rammen samsvarer med føringer i statsbudsjettet.
- HD – 02 Ressurskrevende bruker: Varslet ny bruker som vil ha behov for tett bemanning beregnet til 4,8 årsverk. Gir grunnlag for delvis refusjon innenfor reglene for ressurskrevende tjenester. Netto beløp er tilført rammen.
- HD – 03 Miljøtjensten Hestnes: Behov for økt bemanning knyttet til ressurskrevende tjenester. Gir grunnlag for delvis refusjon innenfor reglene for ressurskrevende tjenester. Netto beløp er tilført rammen.

- HD – 04 Pasientvarslingssystem årlig lisens/drift: Justering av beregnede årlige driftsutgifter knyttet til nytt pasientvarslingssystem som skal anskaffes de neste årene til alle heldøgn omsorgssentrene. (Kjerjaneset, Lundeåne, Lagård, 2-vest og 3ABC)
- HD – 07 Etableringstilskudd: Etableringstilskudd som tidligere ble tildelt kommunen via Husbanken er fra og med 2020 inkludert i kommunens rammeoverføringer. Beløpet samsvarer med føringer i statsbudsjettet.
- HD – 10 Statlige reguleringer leger og fysioterapeuter: Inkludert i denne potten er flere statlige reguleringer av takster/honorarer til leger og fysioterapeuter som ikke inkluderes i justeringer knyttet til lønnskompensasjonspotten.
- HD – 11 Bosetting flyktninger: Anslag på bosetting av flyktninger i økonomiplanperioden er justert til 15 personer pr år pluss familiegjenforening. I tillegg er det tatt høyde for at inntil 7 personer kan få utvidet introduksjonsprogram.
- HD – 16 BPA: Det er behov for økte ressurser tilknyttet flere BPA søknader tilsvarende 2 årsverk. Herav omdisponeres 1 årsverk internt.
- HD – 31 Redusert leie Lerviksgården legesenter: Helse og omsorg får redusert leiekostnader som følge av at det er vedtatt at Lerviksgården legesenter og det kommunale legesenter skal samlokaliseres i Svanedalsgården.
- HD – 32 Opptrappingsplan rus/psykiatri: Tilsvarende endring i rammeoverføringer jfr statsbudsjettet til opptrappingsplan rus/psykiatri.

Ellers påpeker rådmannen følgende:

- Rådmannen finner ikke økonomisk rom for å legge inn driftsmidler til drift av nytt bo- og servicesenter / sykehjem for eldre iht. omsorgsplanen. Investeringsmidler ligger inne i økonomiplan (i 2023). Rådmannen ser at det må kjøres en prosess på hva bygget skal inneholde og hvordan driften skal tilpasse prosjektet.
- Samlede driftskostnader med et slikt senter vil ligge på ca. 35- 45 millioner kroner. I tillegg kommer driftsutgifter for Teknisk og finansutgifter. Finansutgifter er da holdt utenfor.
- Pris for bygging vil ligge på 300-350 millioner kroner. Det påpekes at dette er et tidligere anslag som antakelig må justeres opp.
- Før bygging av dette senteret må det foreligge planer på hvordan dette senter skal realiseres driftsmessig. Dette er et forhold rådmannen vil komme tilbake til.
- Rådmann peker videre på at det pågår diskusjoner med SUS om eksisterende bygg. Dette er noe rådmannen vil komme tilbake til. Det legges ikke inn midler knyttet opp mot dette forhold.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved tjenesteområdet

En påpeker at gitte tjenester reguleres iht. statlige retningslinjer (for eksempel betaling for opphold på sjukeheim). En viser ellers til eget vedlegg i saken.

Forslag til investeringer innenfor HO

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	2020	2021	2022	2023
Nytt senter Lagård - omsorgsplan (HI-09)	1315				10 000
Sykkelparkering - Sykkelbyen (skolene)	1372	400	400		
Pasientvarslingssystem (netto)	1327	850	1 050	1 050	
Inventar/teknisk utstyr/utstyr HO økn. (HI-2)	1333	300	300	300	300
Buss - Transporttjenesten utskiftning	1328			900	
Lysgården - Aktivitetsenter (Anslag)	1329	5 000	30 000	25 000	
Ombygging Lagård b/s - 4 leiligheter (HI-08)	1331				6 000
Ombygging Avl.bolig - forprosjekt (HI-10)	1332				2 000
Samlet ramme avd.		6 550	31 750	27 250	18 300

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer til investeringene ved HO

Det vises til følgende investeringer som ligger i rådmannens forslag:

- H1 – 02 Inventar/teknisk utstyr HO: Inventar/teknisk utstyr som krever utskiftning/supplering
- HI – 08 Ombygging Lagård BSS: Det er ønskelig å bygge om de 4 doble leilighetene på Lagård til enkle boenheter. Det er utfordrende å tildele leilighetene som er doble, spesielt i forhold til demens, utagering og palliasjon. Det er ønskelig å foreta en kartlegging av muligheter og gjennomføring av forprosjekt i løpet av 2020/2021 og ombygging i løpet av 2023.
- HI – 09 Nytt senter Lagård: Nytt omsorgssenter på Lagård vil være en betydelig investering som også vil kreve betydelig økte ressurser til løpende drift. (Samlet investeringsutgifter er vanskelige å anslå før det er foretatt nærmere kartlegginger, men må forventes i størrelsesorden 300 – 350 millioner kroner)
Befolkningsframskrivninger viser de neste 10 årene en forventet økning i aldersgruppen 80+ med 331 personer. Dette tilsvarer en økning på 52%. Befolkningsframskrivninger ca 20 år frem i tid til 2040 viser en økning i denne aldersgruppen på 820 personer dvs en økning på 128% fra dagens tall.
- Det er avsatt kr 10 mill. til forprosjekt nytt omsorgssenter på Lagård.
- Forprosjekt er på ny skjøvet fra 2022 til 2023 på grunn av behov for avklaring rundt eksisterende bygg på Lagård.
- HI – 10 Avlastningsbolig – forprosjekt: Jfr KS 020/19 som bygger på vedtak fra FS 102/15. Rådmannen utreder behov for ny avlastningsbolig. Pga kapasitet planlegges utredningen i 2021. Midler til forprosjekt er lagt inn i rammen i 2023.

Ansatte innen HO.

Kommentarer knyttet til Kultur- og oppvekst (KO)

Nøkkeldata for Kultur- og oppvekst (KO)

Enheter ved tjenesteområdet Kultur- og oppvekst

Enhetene omfatter bla.:

- De kommunale grunnskolene (barne- og ungdomsskolene)
- Voksenopplæringscenteret
- Kommunale barnehager / Tilskudd til private barnehager
- Kulturskolen
- Barnevernet inkludert uteteamet
- Kulturområdet (inkludert bibliotek, kino og fritidstilbud)
- PP-tjenesten

Økonomiske hovedtall KO

Moment/år	B-2020	B-2019	R-2018
Utgifter	487 162	489 925	526 566
Inntekter/tilskudd	-80 385	-84 928	-129 763
Netto ramme	406 777	404 997	396 803

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Forslag til økonomiplan for Kultur- og oppvekst

Rådmannens forslag til budsjett/økonomiplan:

Drift - endringer	2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett	404 997	404 997	404 997	404 997
Fratrekk engangsforhold 2018	-6 150	-6 150	-6 150	-6 150
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger	4 548	4 548	4 548	4 548
Komp VA-endr lag/foreninger (iht endringer)		90	155	215
SFO-nedgang antall deltakere	-300	-300	-300	-300
Gevinstrealisering	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Krav om gevinstrealisering B2019	-4 253	-11 780	-15 428	-15 428
Div. forhold i Statsbudsjett 2020	3 322	3 322	3 322	3 322
Økt tilskudd private barnehager (KD-15)	4 500	4 500	4 500	4 500
Barnevern - Økt ramme tiltak	-1 800	-2 800	-2 800	-2 800
Barnevern - reduksjon reverseres (KD-11)	800	1 800	1 800	1 800
Tidlig innsats/lærernorm tilskudd utgår	2 800	2 800	2 800	2 800
Voksenoppl. endret vilkår for Norsktilsk.		250	250	250
Bibliotek - bøker/medier		50	50	50
Utekontakt - Nye lokaler	90	90	90	90
Ungdomsråd - Lovpålagt	50	50	50	50
Dalane folkemuseum - Just. tilskudd	150	175	175	175
Alternativ mot vold - ordning (EG)	200	200	200	200
Driftstilskudd ny kunstgressbane Eiger	33	33	33	33
Barnevern - 200% stilling (KD-02)	1 450	1 450	1 450	1 450
Barnevern - 100% stilling fra fond	-750	-750	-750	-750
Barnevern - Botiltak EM nedlegges (KD-12)	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Barnevernsvakt - Bjerkreim (KD-13)	-200	-200	-200	-200
Voksenoppl. lavere inntekter (KD-14)	1 920	1 520	1 210	1 010
Barnehage - red. stillinger iht bem.norm (KD-16)	-670	-670	-670	-670
Lerviksgården - husleie/felleskostn. utgår PPT	-310	-310	-310	-310
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Tilskudd bygdebok	150			
Samlet ramme avd.	406 777	399 115	395 222	395 082

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer til driftsmessige endringer ved Kultur- og oppvekst

Rådmannen har følgende kommentarer:

- Komp VA-ending lag/forening
 - Som følge av endring i vann og avløpsgebyr de kommende årene økes også tilskuddet som gjelder kompensasjon for vann og avløp til lag og forening tilsvarende
- KD-15 Tilskudd til private barnehager
 - I forhold til 2019 har vi et høyere antall barn i private barnehager samt at satsen pr barn øker
- KD-11 Barnevern – reduksjon reverseres

- I forhold til budsjettvedtak for 2019 ble det lagt inn en forventet reduksjon av utgifter knyttet til tiltak innen barnevern i årene 2019-2022. Deler av dette reverseres
- KD-02 Barnevern – 200% stilling
 - Det er foretatt ekstern vurdering av barnevernet hvor det fremkommer at enheten ikke er bemannet etter antall saker. Det legges inn 2 stillinger hvorav 1 finansieres fra fond i perioden 2020-2023.
- KD-12 Botiltak EM nedlegges
 - Eksisterende botiltak knyttet til Enslig Mindreårige legges ned da behovet ikke lenger er tilstede.
- KD-13 Barnevernsvakt Bjerkreim
 - Som en følge av at Bjerkreim kommune nå er deltaker i den interkommunale barnevernsvaktordningen får vi inntekter som reduserer de totale utgiftene våre.
- KD-14 Voksenopplæringscenteret – lavere inntekter
 - Vi har omtrent samme elevgrunnlag som tidligere, deler av elevgrunnlaget er elever som kommer tilbake med for dårlig norsk språk for å komme videre i arbeidsliv og utdanning. Elevene har krav på undervisning men vi mottar ikke tilskudd fra Imdi på disse. Fra høsten 2020 planlegges en nedtrapping på undervisningsstillinger da elevgrunnlaget forventes redusert.
- KD-16 Barnehage – red. stillinger iht bemanningsnorm
 - Lavere antall barn i kommunale barnehager medfører også en lavere bemanning. Tallet er basert på antall barn pr 15. september.
- KD-17 Tidlig innsats i skolen tilskudd inn i rammen
 - Deler av tilskuddet knyttet til Tidlig innsats i skolen er finansiert via statsbudsjettet som en del av frie inntekter. Denne delen – ca. 1 mill kroner er ikke tilført avdelingen. Den delen av tilskuddet som er innlagt i rammen er tilført avdelingen.
- Lerviksgården – husleie/felleskostnader utgår ved PPT
 - Som en følge av at Lerviksgården kjøpes av Eigersund kommune utgår leieutgiftene ved PP-tjenesten (pedagogisk psykologisk tjeneste) som har sine lokaler i 2. etg.

Oversikt over beregnet barnehagetilskudd til private barnehager for 2020

Iht. forskrift skal barnehagetilskudd til private barnehager fremkomme i forbindelse med budsjettet og fastsettes innen 31/10. Eigersund kommune har foretatt en beregning av tilskuddet til den enkelte private barnehage for 2020. Grunnen til dette er at det er sum tilskudd som er viktig for den enkelte barnehage. Dette er videre informasjon som vil bli sendt til barnehagene.

Tilskudd drift pr heltidsplass (inkl. administrasjonskostnader):

- Små barn – 232.256 kr
- Store barn - 111.924 kr

Iht. forskrift skal vedtak om dette fattes «snarest» og oversendes de private barnehagene (innen 31/10). Dette har Eigersund kommune gjort administrativt.

Når det gjelder sum tilskudd viser en til følgende tabell (som gir en foreløpig oversikt):

Barnehage	Tilskudd små barn	Tilskudd store barn	Kapitaltilskudd	Totalt tilskudd 2020	Tilskudd 2019	Endring B20-B19
Jernhagen	2 322 558	2 686 174	323 000	5 331 732	4 972 096	359 636
Helleland	3 003 841	2 646 379	347 489	5 997 709	5 593 601	404 108
Raketten	3 251 581	2 686 174	361 000	6 298 755	5 874 474	424 281
Varden	3 483 836	3 805 413	465 500	7 754 750	7 231 798	522 952
Lykkeliten	4 412 859	4 812 729	589 000	9 814 588	9 152 733	661 855
Eigerøy	4 877 371	3 133 870	465 500	8 476 741	7 906 327	570 414
Robåten	3 251 581	4 365 033	503 500	8 120 114	7 572 069	548 045
Kiellandskogen	4 779 307	4 350 110	564 722	9 694 139	9 040 889	653 250
Skattek.	7 896 696	7 834 675	988 000	16 719 370	15 592 320	1 127 050
Hestnes	2 621 909	2 350 402	306 744	5 279 056	4 923 343	355 713
Sum	39 901 539	38 670 959	4 914 456	83 486 953	77 861 669	5 627 303

Rådmannen påpeker følgende:

- Søskenmoderasjon er ikke medtatt i oversikten ovenfor. Når det gjelder søskenmoderasjon så skjer dette etter søknad fra barnehagene – og varierer mellom de enkelte skoleårene (ikke lagt inn i tabellen).
- Beregnet ut fra sammensetning barn – september 2019.
- Beregningsmodellen som brukes til beregning av tilskudd til private barnehager er den modellen som KS og PBL anbefaler og har utarbeidet.
- Rogaland Revisjon har hatt en kvalitetssikring av beregning av tilskuddet for 2020 og godkjent de tall som ligger i grunnlaget.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

Kommentarer knyttet til barnehagesatsene / foreldrebetaling for opphold

I regjeringens forslag til statsbudsjett ligger det inne at denne satsen skal settes til 3.135 kr/mnd fra januar 2020. Dette er makspris for beregnet foreldrebetaling. I tillegg kommer matpenger.

Kommentarer knyttet til andre brukerbetaling

En viser til eget vedlegg.

Forslag til investeringer innenfor Kultur- og oppvekst

Rådmannens forslag til budsjett/økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	2020	2021	2022	2023
Rundevoll barnehage - nybygg (TI-22)	1229	10 000	41 500		
Eigerøy skole - nybygg og oppgradering	1203	80 000	85 000		
Kino - nytt kinoutstyr	1503	1 500			
Kulturhus - Scenelys med mere	1504	2 000			
Kino - Publikums møbler foajae 2. etg (KI-1)	1505		200		
Kino/kulturhus - Nye stoler Sal 2 (KI-2)	1506			500	
Samlet ramme avd.		93 500	126 700	500	0

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer til foreslåtte investeringer ved Kultur- og oppvekstavdelingen

- En viser til det enkelte investeringsprosjekt.
- KI-01 Kino – Publikums møbler i foajé 2. etg
 - Ved større premierer og kulturarrangement er det behov for flere sitteplasser i foajéen. I tillegg kommer en lett oppussing av garderobearealet.
- KI-02 Kino/kulturhus – Nye stoler i Sal 2
 - Stolene er veldig slitte og det finnes ikke likt møbelstoff slik at en kan reparere disse. Pga stor slitasje har også stolene knirk. Salen er brukt både til kinofremvisninger og møter/konferanser både internt og eksternt.
- En viser videre til at under Tekniske tjenester settes det av årlige midler knyttet opp mot tilpasninger, renovering og inventar til skoler og barnehager. Rådmannen varsler (på lik linje som i tidligere budsjett) at skolene vil bli prioritert og at saker om enkelt forhold vil bli fremmet.
- Midler knyttet opp mot Eigerøy skole og Rundevoll barnehage flyttes årsmessig, men total beløpet er det samme som tidligere.

Barnehagebesøk i Rådhuset.

ENDR. INNENFOR PLANTEKNISK UTVALG SITT ANSVAR

Ansvarsområde/enheter for utvalget

Ansvarsområdet for Planteknisk utvalg (PTU) er Tekniske tjenester og Samfunnsutvikling. Organisasjonsstrukturen er ikke endelig og ut fra det fremlegges budsjett og økonomiplan på eksisterende ansvarsområder. Det vil bli foretatt endringer her som vil omfatte budsjettmessig flytting av midler mellom tjenestoområdene Felles (adm), Tekniske tjenester og Samfunnsutvikling.

Rådmannen viser videre til at Tekniske tjenester styrer og er ansvarlige for investeringsprosjekt som også ligger under oversikten til andre avdelinger – herunder HO og KO. Disse forholdene gjelder realisering av bygg og anlegg.

Kommentarer knyttet til Tekniske tjenester

Nøkkeldata for Tekniske tjenester

Enheter ved Tekniske tjenester

Avdelingen omfatter følgende seksjoner/kontor:

- Bygg og eiendomsforvaltning
- Vei og utemiljø
- Vann og avløp
- Brann og redning
- Stab med ansvar for gjennomføring av kommunale utbyggingsprosjekt

Etter endelig organisasjonsstruktur er vedtatt vil enheter fra Tekniske tjenester bli flyttet over til Samfunnsutvikling. Dette vil omfatte bla. Byggesak og Oppmåling. Dette er prosesser som omfatter flere oppgaver og som også inkluderer eksterne aktører.

Økonomiske hovedtall Tekniske tjenester

Moment/år	B-2020	B-2019	R-2018
Utgifter	212 945	221 773	232 000
Inntekter/tilskudd	-118 792	-121 973	-126 665
Netto ramme	94 153	99 800	105 336

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Forslag til økonomiplan for Tekniske tjenester 2020 – 2023

Forslag til budsjett og økonomiplan:

Drift - endringer	2020	2021	2022	2023
Nettobudsjett	99 800	99 800	99 800	99 800
Fratrekk engangsforhold	-9 700	-9 700	-9 700	-9 700
Varige rammeendringer:				
Lønnsendringer	778	778	778	778
Krav om gevinstrealisering B2019	-1 218	-3 466	-5 899	-5 899
Brukerbetaling	-5	-10	-15	-20
Div. forhold i Statsbudsjett 2020	173	173	173	173
Husleie HO-adm (flyktningefond i 2017)	25	25	25	25
Leie og drift - midlertidig brannstasjon	250	250	-1 250	-1 250
Ny brannstasjon - finansutgifter (egen sak)	500	3 000	6 000	7 200
Prisjusteringer generelt - alle enh. (TD-14)	500	500	500	500
Energi - økte kostnader	-500	-500	-500	-500
B&E - Energi eiendommer (TD-16)	3 000	2 500	2 500	2 000
Ny base Teknisk - finansutgifter (egen sak)	500	2 000	5 000	5 700
Gravlund - 20% stilling (TD-2)	110	110	110	110
B&E - Vedlikehold bygn. (TD-4)	500	500	500	500
B&E - Leie lokaler SUS (TD-11)	100	100	100	100
Kommunejurist 30% av 100% st. (TD-18)	80	80	80	80
Økt forsikring bygg og kjøretøy (TD-20)	100	100	100	100
Oppmåling geodata - Prisregulering (SUD-1)	50	10	10	10
Lerviksgården - Husleie utgår + husleieinnt.	-3 480	-3 480	-3 480	-3 480
Lerviksgården - Felleskost. fra KO	40	40	40	40
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Digitalisering av bygg- og eiendomssarkiv	1 600			
Midlertidige lokaler Eigerøy skole	3 160	1 580		
Finansiering midl. Lokaler Eigerøy skole	-3 160	-1 580		
B&E - Maling kulturbygg	800			
Naturforvaltn. Oppgr. turveier (TD-13)	150			
Samlet ramme avd.	94 153	92 810	94 872	96 267

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer til driftsmessige endringer ved Tekniske tjenester

Kommentarer knyttet opp mot nye forhold som er lagt inn (markert rødt):

- Gevinstrealisering
- Div. forhold i Statsbudsjett 2020. Rammetilskudd knyttet til myndighet natur – og mangfoldsloven for mindre verneområder, samt myndighet etter forurensningsloven, forvaltning av landbrukspolitiske tilskudd og tilskudd til gang – og sykkelveier.
- Ny brannstasjon (sak). Gjelder utgifter knyttet til renter på lån fra år 2022.
- TD-14 - Prisjusteringer generelt – alle enheter. Denne kompensasjon gjelder prisstigning for hele avdelingen (eks. selvkost). Det er lagt til grunn en økning på 3,5 %. Ved Tekniske tjenester, hvor mye budsjettmidlene er knyttet opp mot kjøp av varer og tjenester, utgjør denne økningen en betydelig del.

- TD-16 - Energi – økte kostnader. Denne kompensasjonen gjelder at avdelingen har for lite budsjettmidler knyttet til energiutgifter, som har gitt et større merforbruk på dette området over flere år. Avdelingen har blitt tilført midler i 2019 (ibm. en tidligere økonomirapport i år), men det omfattet kun 2019 og ikke årene videre. Budsjettmidlene er varige med en gradvis nedtrapping fram mot år 2023. Dette da en legger til grunn at ENØK tiltak vil ha en merkbar økonomisk effekt i årene som kommer.
- Forventede utgifter totalt ny teknisk base. Gjelder utgifter knyttet til renter på lån
- TD-2 - Gravlund 20% stilling. Vei og utemiljø har et stort etterslep på grønsektoren. Spesielt sentrum og lekeplasser har fått et langt større forfall enn forsvarlig. Vei og utemiljø har i dag 2 vakante stillinger, en på 50% og en på 30%. Disse foreslås samlet til en ny stilling på 80%. Det er svært vanskelig å få kvalifisert personell inn i en 80% stilling, og vi ber derfor om å få tilført en ny 20%, slik at vi kan lyse ut stillingen som en ny fast 100% stilling. Arbeidsområdene vil være grøntdrift i sentrum, lekeplasser, skolegårder, kirkegården osv.
- TD-4 – Vedlikehold bygninger. Økning av vedlikeholdsbudsjett for å kunne ivareta bygninger på et tilfredsstillende minimumsnivå (Dårlige bygg, forventer pålegg og behov for akutte tiltak).
- TD-11 – Leie lokaler SUS. Det vil komme økte driftsutgifter som følge av økt leie av lokaler (lederkontor, 3 pasientrom med tilstøtende toaletter/dusj samt et lager på 2 vest) fra SUS.
- TD -18 – Kommunejurist 30% av 100% st. Utgiftene belastes på Tekniske tjenester. VA-sektoren og investeringsprosjekt (hver med 1/3).
- TD-20 – Økt forsikring bygg og kjøretøy. Kommunen har fått nye forsikringer med virkning fra 1/10-2019. For 2020 er prisene stabile, men som følge av ulike justeringer så vil prisene gå noe opp (bla. som følge av statlige endringer). Dette er endringer som forsikringsselskapene kan justere.
- SUD-1 – Oppmåling geodata – prisregulering. Gjelder indeksregulering av utgiftsposter.
- Lerviksgården. Husleieutgifter utgår som følge av at kommunen går fra å leie til å eie Lerviksgården. Overtakelse finner sted mest sannsynlig i 2020.
- TD-9 – B&E – male Skrivarsgården.
- TD-13- Naturforvaltning. Oppgr.turveier. Grunnet økende etterslep i vedlikeholdet på en del av turveiene som driftes av vei og utemiljø, kombinert med kraftige regnbøyer nå i sommer har medført at det er blitt en del skader på flere av strekningene. Spesielt fikk strekningen mellom Eie og Hellvik en del skader.

Informasjon om forhold som burde vært lagt inn

Rådmannen viser til at de økonomiske rammene ved avdelingen er stramme – og hvor avdelingen har hatt merforbruk i flere år. Avdelingen har meldt inn ett etterslep på vedlikehold av både bygg og anlegg og i den anledning også bedt om økt bemanning. Ytterligere behov, har det ikke vært økonomisk rom for å legge inn. Alle bygg og anlegg skal være lovlige og forsvarlige. Tilstanden er alvorlig for flere bygg. Det vil vi komme tilbake til.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved tjenesteområdet

Endringer i generelle priser

Iht. vedtak blir priser (som kan) justert opp iht. budsjettvedtak. En viser til vedlegg. Rådmannen viser til at innenfor selvkostområdene har en tatt hensyn til selvkostberegninger for å komme frem til gebyrgrunnlaget for 2020. Som følge av at en ikke har flyttet enheter over til tjenesteområdet Samfunnsutvikling, opplyser en også priser/gebyr som omfatter dette tjenesteområde. Ellers så opplyses det følgende endringer:

- Det foreslås ingen endringer i gebyr Plansaker.
- Prisene endres med +3% ved Byggesakskontoret.
- Det foreslås ingen endringer i gebyr knyttet opp mot oppmåling.

Endring av husleie – til gjengs leie

Vi har over flere år justert husleiene fortløpende – og da til gjengs leie. Det som ligger i dette er at det ved utleie er regler om hvordan husleiene kan reguleres. Disse er hjemlet i «Lov om husleieavtaler» (Husleieloven). Dette fører til at endringer må skje med ulike varsel og hvor det er klare tidsfrister – til beste for leietakerne. I dette ligger det også at vi praktiserer justeringer til ”gjengs leie” (dvs. det som oppfattes som ny/justert leie). Dette er et forhold som er praktisert i flere år. Iht. vedtatt reglement for årsbudsjett har rådmann fullmakt til å justere leien.

Endringer i kommunale gebyrer for vann og avløp

For å beregne seg frem til korrekt gebyr nyttes selvkostberegninger. Disse er foretatt etter Kommunal- og moderniseringsdepartementet sine retningslinjer (forskrift for selvkostberegninger). Beregningene foretas i forbindelse med budsjett og etterberegnes i forbindelse med årsregnskapet - for det aktuelle år. I forbindelse med årsregnskapet foretar revisjonen (Rogaland Revisjon) en gjennomgang av selvkostberegningene. I forbindelse med årsregnskapet vil vi ha en ny gjennomgang av selvkostberegningene – herunder henførbare utgifter. Dette vil føre til endringer i fordeling av inntekter/utgifter mellom tjenesteområdene, men vil ikke ha konsekvenser for selve gebyrene.

Avløpsgebyr

- Tjenester innenfor avløpssektoren er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter kan dekkes via gebyr. Gebyret fastsettes for det enkelte år.
- For 2020 foreslås det at de enkelte gebyr for avløp økes med 10%.
- I 2017 ble det (i forhold til gebyret for 2016) foretatt en reduksjon på 40% i avløpsgebyret. Dette nivå ble videreført i 2018. For 2019 ble gebyret satt opp med 70%.
- Vurderinger som er gjort knyttet opp mot disse endringene i gebyret var:
 - Iht. Selvkostforskriften skal det ikke bygges opp fond på området, dog så er det lov til å se flere år over ett – med tanke på stabile gebyr.
 - Vi hadde bygd opp et avløpsfond.
 - En årsak til at vi hadde bygget opp fond hang sammen med lav kalkylerente.
 - En vedtok i 2017 å sette gebyret ned for å bruke avløpsfondet for å dekke differansen – noe som gav kundene lavere gebyr. På denne måten ble fondsmidlene tilbakeført kundene – iht forskrift.
- Avløpsfondet er disponert og det er ikke midler igjen på fondet.
- Økningen i gebyr for økonomiplanperioden er beregnet med utgangspunkt i anslåtte og budsjetterte inntekter i 2020.

Vanngebyr

- Tjenester innenfor vannsektoren er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter kan dekkes via gebyr. Gebyret fastsettes for det enkelte år.
- For 2020 foreslås det at de enkelte gebyr for vann økes med 20%.
- Vi viser til at det legges opp til å bruke 13,3 millioner kroner av bundne fondsmidler (Vannfondet) i 2020. I løpet av 2020 blir dette fond tømt. Dette fører til at gebyret må økes i 2021.
- Videre økning i vanngebyret er primært knyttet opp mot ny vannkilde med tilhørende anlegg og infrastruktur.
- I forbindelse med årsregnskapet for 2015 pekte revisjonen på at selvkostfondet var stort og hadde tilført midler. Eigersund kommune burde se på en reduksjon av vanngebyret. Dette iht. selvkostforskriften hvor disse midlene skal tilbakeføres brukerne.
- I 2017 ble det (i forhold til gebyret for 2016) foretatt en reduksjon på 60% i vanngebyret.
- For 2018 og 2019 ble vanngebyret videreføres på samme nivå som for 2017.
- Vurderinger som er gjort knyttet opp mot gebyret:
 - Iht. Selvkostforskriften skal det ikke bygges opp fond på området, dog så er det lov til å se flere år over ett – med tanke på stabile gebyr.
 - En årsak til at vi hadde bygget opp fond henger sammen med lav kalkylerente.
 - Vi disponerte fondsmidler i 2017, 2018 og 2019.

Endringer i Feiegebyr

- Feiing er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter skal dekkes via gebyr.
- Rådmannen foreslår ingen endring i feiegebyret for 2020.

Endringer i Renovasjonsgebyr

Selv om renovasjonen blir utført av Dalane Miljøverk IKS (DIM) ligger det til kommunestyret å fastsette renovasjonsgebyret for Eigersund kommune. Tjenester innenfor renovasjon er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter skal dekkes via gebyr.

Styret i DIM har vedtatt (foreslått) at avgiftene endres for 2020 – overfor representasjonsskapet. DIM har gitt informasjon om at gebyrene blir endret. En peker dog på at dette er ikke fastsatt i skrivende stund fra styret. Vi baserer oss på foreløpig informasjon. Fra 01.01.2020 settes renovasjonsgebyret til :

- 3.300 kroner for boliger (3.000 kr i 2019).
- 1.600 kroner for hytter/fritidsboliger (1.500 kr i 2019).
- 3.000 kroner for septiktanktømming (standard tank) – (2.850 kr i 2019).
- Alle beløp er oppgitt eksklusiv merverdiavgift.

Dato for fakturering av kommunale gebyr

Forfallsdatoene for kommunale gebyr ble fra og med 2010 satt til 20.03, 20.06 og 20.10. Dette er datoer som videreføres i 2020. Det vil bli vurdert en modul som omfatter «fleksibel fakturering» - hvor kundene kan fordele betalingen på en annen måte enn tre hovedforfall. Dette er i skrivende stund ikke klart, men vi vil komme tilbake til dette i løpet av 2020. Til info har DIM forfall 28.02 og 31.08.

Samlet endring i kommunale gebyr for vann, avløp og feier

Tabellen nedenfor viser hvordan gebyrene på vann og avløp blir i økonomiplanperioden. Merk at utgangspunktet her er gebyret for 2016 og hvor lønnsvekst vil komme i tillegg:

Endring	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vann	-60%	-	-	+20%	+150%	+20%	+10%
Avløp	-40%	-	+70%	+10%	-	-	-
Feier	-	+15%	+20%	-	-	-	-

Samlet utvikling i kommunale gebyr vil for en gitt type bolig bli slik:

Gebyrtype	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Endr.
Vann	2 430	2 430	2 430	2 430	2 430	2 430	972	972	972	1.167	195
Avløp	4 155	4 155	4 155	4 155	4 155	4 155	2 493	2 493	4 238	4.662	424
Renovasjon	2 300	2 500	2 575	2 500	2 700	2 630	2 850	2 850	3 000	3.300	300
Feier	260	260	260	286	286	315	315	362	434	434	-
<i>Sum netto</i>	<i>9 145</i>	<i>9 345</i>	<i>9 420</i>	<i>9 371</i>	<i>9 571</i>	<i>9 531</i>	<i>6 630</i>	<i>6 677</i>	<i>8 644</i>	<i>9.563</i>	<i>916</i>
Mva	2 286	2 336	2 355	2 343	2 393	2 383	1 658	1 669	2 161	2.391	230
Totalt	11 431	11 681	11 775	11 714	11 964	11 914	8 288	8 346	10 805	11.954	1.149

Merk at når det gjelder størrelsen på vann og avløp så er dette en boligtype vi har hatt i oversikten siden 2006. For å kunne vise utviklingen for den samme boligen over tid fortsetter vi med den samme. Dette tall er ikke det samme som en f.eks. vil finne i KOSTRA-oversiktene knyttet opp mot utgifter for en den boligen som SSB benytter. Årsaken til endringen henger bla. sammen med en omlegging av gebyrene hos oss – knyttet opp mot vannmålere/forbruk av vann.

En viser til at tjenestene er selvfinansierende og økningene har kommet som følge av bla.:

- Økte kvalitetsmessige krav.
- Foretatte og kommende investeringer.
- Endringer i markedsrenten.
- Bemanningmessige endringer.
- Økte lønnskostnader (lønnsveksten – i form av nye stillinger og/eller generell lønnsøkning må dekkes innenfor sektoren).
- I forbindelse med at selvkostberegningene ble endret (statlig forskrift) førte dette bla. til at beregningene skulle omfatte flere områder enn tidligere, i tillegg til at både finansieringsordningene og beregningene av finanskostnadene ble endret.
- Når en tar igjen dagens etterslep innenfor investeringsprosjekt på vann- og avløpssektoren – samt har realisert foreslåtte investeringer – vil gebyrene øke.
- Etterslepet innenfor sektoren er delvis innarbeidet i selvkostberegningene, men med en sen virkning. Hvis etterslepet innarbeides raskere vil en måtte øke gebyrene raskere enn det som er skissert.
- Nye investeringer.
- Endringene i perioden henger sammen med bruk av selvkostfondene – som da blir disponert fullt ut (dvs. nullet ut).

Forslag til investeringer innenfor Tekniske tjenester

Investeringer innenfor Tekniske tjenester – vann- og avløpssektoren

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	2020	2021	2022	2023
Vannforsyning					
Tiltak på vannledningsnett (TI-11)	1647	2 000	2 000	2 000	2 300
Utbygging ny vannkilde (TI-16)	160402	69 800	5 000		
Sanering vannledning (TI-17)	1605	2 000	2 000		
Ledningstrase Revsvatnet utv. (TI-9)	160403	30 000	55 000	16 000	
Sanering VA Lindøyveien	1611			7 400	
VA- Leidlandsveien - Krossvikveien	1667	4 000			
Sum vannforsyning		107 800	64 000	25 400	2 300
Avløp					
Tiltak på avløpsnett	1697	2 500	2 500		
Ny lastebil (TI-1)	1671				2 000
Nye kloakkpumpestasjoner (TI-10)	1650	1 000	1 000		1 100
Aase offentlig VA	1653		1 000		
VA- Leidlandsveien - Krossvikveien	1667	5 600			
VA-Leidlandsvn-Krossvikvn. Slamavsk.	1667	-1 800			
Saneringsanlegg Duganeveien (TI-14)	1672	1 100			
Saneringsanlegg Gamlevn./Lundevn. (TI-15)	1673	5 200			
Saneringsanlegg Høgevollsveien (TI-13)	1674		2 100		
Saneringsanlegg Haføyveien (TI-12)	1675		1 600		3 300
Sanering avløpsledning Utv.	1655			2 000	
Sanering avløpsledning sentrum	1657			3 000	3 000
Sum avløp		13 600	8 200	5 000	9 400
Samlet ramme avd.		121 400	72 200	30 400	11 700

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet til investeringsprosjekt ved Tekniske tjenester – VA-sektoren

Kommentarer:

Vannforsyning

- En viser til at nytt vannverk (med ledningsnett, pumper, vei og vannbehandlingsanlegget) vil komme på 136 millioner kroner. Basert på det som legges inn i økonomiplanen vil prosjektet være fullfinansiert og bli slutført i 2021. En viser til ta dette i realiteten er fremskyndet mht slutføring.
- TI-11 - Tiltak på vannledningsnett. Samleprosjekt hos Vann og Avløp, som brukes til ulike tiltak på vannledningsnett.
- TI -16 – Nytt vannverk. Midler må omfordes og flyttes fram i tid, basert på detaljprosjektering av anlegget (utført i mai 2019).
- TI-9 - Ledningstraseen Revsvatnet. Prosjektering er startet men det foreligger ikke detaljprosjektering enda. Det betyr at budsjettallene har en stor grad av usikkerhet. Justeringer må komme i 2021 og 2022. 100 millioner er allerede bevilget. Litt omfordeling gjøres, samtidig som det her bes om nye 16 millioner til å slutføre prosjektet i 2022.

Avløp

- TI-1 – ny lastebil. Utskiftning av eldre lastebil.
- TI-20 – Sanering VA Lindøyveien. Dette er en strekning som ligger prioritert i saneringsplanen.
- TI-10 – Nye kloakkpumpestasjoner. Utskiftning av gamle stasjoner/nedsetting av nye.
- TI-14 - Saneringsanlegg Duganeveien. Nytt saneringsanlegg som ligger i VA sin sektorplan. Må prioriteres på grunn av ledningsnettets plassering oppstrøms for Elveparken.
- TI-15 – Saneringsanlegg Gamleveien./Lundeveien. Saneringsanlegg Gamleveien/Lundeveien. Nytt saneringsanlegg som ligger i VA sin sektorplan. Må prioriteres på grunn av ledningsnettets plassering oppstrøms for Elveparken.
- TI-13 – Saneringsanlegg Nyeveien. Saneringsanlegg Høgevollsveien. Nytt saneringsanlegg som ligger i VA sin sektorplan. Må prioriteres på grunn av ledningsnettets plassering oppstrøms for Elveparken.
- TI-12 – Saneringsanlegg Hafsøyveien. Saneringsanlegg Hafsøyveien. Nytt saneringsanlegg som ligger i VA sin sektorplan.
- TI-17 – sanering avløpsledning sentrum. Samleprosjekt som brukes for å lukke avvik i ledningsnett, overløp med kloakkutslipp og feil i nettet. Innlekking av overvann i spillvannsnettet er et stort fokusområde framover pga. klimatilpasninger

Midlertidig brannstasjon.

Investeringer innenfor Tekniske tjenester – kommunal del

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	2020	2021	2022	2023
Renovering skoler/bygninger	1830	8 000	8 000	8 000	5 000
Kjøp av Lervikrsgården (TI-27)	1182	59 900			
Utsk. brann-/redning-/tank- og stigebil	1987	3 000	3 000		
Brann-utskif. redningsutst, henger,båt	1988			300	
Bil til feier (TI-21)	1970	400			
Opprustning lekeplasser	1401	3 000	3 000	1 500	1 500
Fornyelse maskinpark - Utstr til vintervedl.	1981	800	800	800	800
Egenandel trafikksikkerhetstiltak	1774	300	300	300	200
Nærmiljøanlegg (TI-7)	1414	800	800	800	550
Friluftsområder	1425	250	250	250	250
Hestnes boligfelt byggetrinn II	114002	4 000	13 000		
Boligfelt Helleland	1703	10 000			
Forprosjekt ny Base Utemiljø (TI-28)	1757	3 000			
Grunnkart - oppdatering (SUI-1)	1794			1 350	250
Oppmåling - ny bil	1795			500	
Overføring EN&H - Utvikling næringsområder	1951	10 000	0	0	0
Renovering kommunale broer	1709	800	800	800	
Gatebelysning - utfasing av HQL lyskilder	1710	200	200	200	200
Tiltak på veianlegg	1711	500	500	500	500
Større renoveringsprosjekt veisektor	1714	3 000	3 000	3 000	3 000
Utskifting mindre maskiner/utstyr/varebil vei	1981	1 500	700	700	
Sopebil	1990	2 100			
Gravemaskin/hjulgraver	1984	2 100			
Gatebelysning-utfasingHQL lyskilder utv.	1710	600	600		
Sentralidrettsanl. - oppgr. Gardorober (TI-4)	1730	1 500		0	
Flomsikring Nyeveien 1-19	1783	800			
Belysning Maurholen - Eie	1530	500	500	500	
Turvei Langevann vest (TI-2)	1775	1 500			
Bytte ut større maskin Vei og utemiljø (TI-3)	1717				2 000
Opprusning Lindøy batteri (TI-24)	1535	150			
Samlet ramme avd. (ex tilbakebet)		118 700	35 450	19 500	14 250

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer knyttet til investeringsprosjekt ved Tekniske tjenester

Kommentarer:

- TI-5 – Tiltak veianlegg. Videreføring av midler som brukes til å gjennomføre utbedringer og mindre tiltak på veinettet. Prosjektet foreslås utvidet til å også gjelde murer, trapper, snarveier og gjerder. Kommunen har ansvar for et stort antall murer og trapper rundt i sentrum. Mange av disse begynner å bli i svært dårlig forfatning, og det er behov for å erstatte disse mange steder. Av murer kan nevnes blant annet Nyeveien, Hammergaten, Motala og Hoveræget.
- TI-6 – Trafikksikkerhetstiltak. Videreføring av midler som brukes som egenandel for å kunne søke tilskudd fra fylket. I tillegg er det politisk vedtatt at Eigersund kommune skal søke status som trafikksikker kommune, og kommunen skal ha et høyt fokus på å trygge blant annet skolevei.
- TI-7 – Nærmiljøanlegg. Behov for opprustning de større lekeplassene.

- Renovering av skoler og bygninger. Gjelder opprustning av bygninger med alvorlige tilstands – og konsekvensgrader.
- TI-4 – Sentralidrettsanlegget, oppgradering av garderober. Avdelingen melder om stort behov for oppgradering av disse garderobene. Det er blant annet fuktskader, garderober uten innredning og ytterdører som ikke ivaretar krav om universell utforming. Avsatt 1,5mill i 2022 til renovering av garderober. Eik har fått tilskudd til å gjennomføre deler av rehabiliteringen, men er avhengig at kommunen renoverer sin del samtidig. Midlene flyttes derfor fra 2022 til 2020.
- TI-28 – Forprosjekt teknisk base. Det er besluttet i KS-088/19 vedtak at det bevilges ytterligere kr 3.000.000 til dette prosjektet. Dette er midler til videre grunnundersøkelser av tomta, til utarbeidelse av underlagsdata til en totalentreprise, og til generell prosjektoppfølgning.
- TI-2 – Turvei Langevann vest. Eksisterende prosjekt som har blitt utsatt grunnet manglende kapasitet. Behov for tilførsel av mer midler for å kunne gjennomføre prosjektet. Var til politisk behandling i Juni. Ble da ikke bevilget den nødvendige økningen, men det ble vedtatt at prosjektet skulle ses opp mot budsjett for 2020.
- TI-3 – Bytte ut større maskin vei og utemiljø. Det er behov for å bytte inn større anleggsmaskin. Posten gjelder for maskin, med nødvendig tilleggsutstyr.
- TI-21 – Bil til feier. Det er ansatt ny feier i 2019 etter at oppdragsmengden ble økt i forskrift. Feiervesenet har behov for innkjøp av bil for å kunne gjennomføre sine arbeidsoppgaver. I bilen må det etableres ren/skitten sone slik at eksponering til farlige stoffer unngås i arbeidet med feiing.
- TI-24 - Opprustning Lindøy batteri. Behov for tilrettelegging til kulturminnet for publikum, og reparere og sikre krutthus og kanoner.
- TI-27 – Kjøp av Lerviksgården. Det er besluttet at Eigersund kommune skal kjøpe Lerviksgården. Kjøpesummen utbetales til selger etter at fullstendig teknisk gjennomgang er foretatt og godkjent av begge parter.

Salg av tomter og bygninger

I økonomiplanen er det innarbeidet salg av bygg og tomter som en del av den samlede finansieringen. I rådmannens forslag ligger det inne salg av tomter på 4,0 millioner kroner årlig. Disse midlene settes i sin helhet av på Tomteutviklingsfondet – iht. tidligere vedtak.

Det ligger videre inne forslag om salg av bygg på 2,0 millioner kroner årlig. Dette iht. tidligere økonomiplan-vedtak. Disse midlene settes i sin helhet av på Investeringsfondet – iht. tidligere vedtak.

Forslag til investeringsmessige reduksjoner ved Tekniske tjenester

Det har blitt spilt investeringsforslag som det ikke har vært mulig å få med i oversikten – både av økonomiske, driftsmessige og oppfølgingsmessige årsaker.

LIKVIDITETSMESSIG SITUASJON

Det er fokus på likviditetsmessig styring. Til nå har vi klart oss uten bruk av kassekreditt og har hatt god likviditet og over en lengre periode har Eigersund kommune hatt god likviditet. I fremlagt økonomiplanperiode vil den likviditetsmessige situasjonen vil bli anstrengt og presse. Dette av flere årsaker, hvor vi trekker frem følgende forhold:

- I gitte perioder har vi betydelige utbetalinger (ca 80 millioner kroner i en uke). Vi har derfor videreført mulig opptak av kassekredittlån i løpet av driftsåret på inntil 50 millioner kroner. Kassekreditt lån har vi hatt mulighet til å ta opp fra 2003 uten at det foreløpig har vært nødvendig å bruke av den, men den har vært tilgjengelig som en likviditetsmessig reserve.
- Driftsutgiftene øker.
- Vi kommer til å få økt lånegjeld og større finansutgifter.
- Fondsmidlene blir disponert – og brukt opp.
- Vi regnskapsfører bruk av premieavvik og i økonomiplanperioden. Dette betyr at vi bruker en regnskapsteknisk inntekt til å finansiere driften.

I slutten av oktober 2019 er det som kan defineres som likviditeten vår på 350 millioner kr. Dette i form av rene og likvide bankinnskudd.

Vi er kjent med at en rekke kommuner nå har problemer med likviditeten og må bruke kassekreditt samt holde igjen på utbetalinger. I gitte kommuner ser vi at det har vært problematisk med dekning av lønnsutbetalingene. Vi har hatt et løpende fokus på likviditet i alle år og hvor vi fra 1996/1997 har bygget opp et godt verktøy for å se historiske svingninger med fokus på ”kritiske tidspunkt” i løpet av året.

For å bedre likviditeten kan dette skje ved følgende forhold:

- Foreta låneopptak tidligere. Dette vil føre til at finansutgiftene vil øke det enkelte kalenderår – ved at lån tas opp tidligere. Dette vil føre til økte finansutgifter.
- Øke inntektene våre.
- Redusere utgiftene våre.

Det vises videre til følgende forhold:

- Eigersund kommune har en hovedbankavtale med Sparebank SØR. Likvide midler for Eigersund kommune står på ulike bankkonto i Sparebank SØR. Dette oppfattes som en sikker plassering.
- Eigersund kommune har ingen direkte finansplasseringer i form av grunnfond, aksjer, ulike fond eller rentebytteavtaler.
- Eigersund kommune benytter lån med lang løpetid og har ingen sertifikatlån eller obligasjonslån.
- Finansreglement er vedtatt av Kommunestyret.

FINANSIERING AV FORESLÅTTE INVESTERINGER

Tabellen viser hvordan investeringene (herunder Start-lån) blir finansiert:

Investeringer	Prosjekt	2020	2021	2022	2023
Finansiering					
Bruk av lånemidler (VA)	1999	121 400	72 200	30 400	11 700
Bruk av lånemidler (kommunalt)	1999	110 000	155 000	49 000	46 000
Bruk av lån - Lerviksgården	1999	59 900			
Bruk av lånemidler (kirken)	1577				
Bruk av lånemidler ny brannst.	1851				
Låneopptak Start lån	1196	30 000	30 000	30 000	30 000
Sum ekstern finansiering		321 300	257 200	109 400	87 700
Avsetning til Investeringfondet	1999	4 950	4 950	4 950	2 950
Avsetning til Tomteutv.fondet	1999	2 000	4 000	4 000	0
Avsetning fond rådhus/kulturhus	1999	2 000			
Egenkapital					
Momsrefusjon	1999	23 000	32 000	11 000	10 000
Momsrefusjon først. brannstasjon	1851				
Bruk av investeringsfond	1999	575	975	225	525
Bruk av fond Lindøy Batteri		150			
Bruk av inv.fond ny brannstasjon	1851				
Avdrag ansvarlig lån Lyse	1999	2 950	2 950	2 950	2 950
Salg av tomter	1140	4 000	4 000	4 000	4 000
Refusjon infrastruktur tomter	1140	14 000	13 000		
Salg av bygninger	1999	2 000	2 000	2 000	
Bruk av Tomteutviklingsfondet	1999	14 000	5 900		
Fond Utbygging næringsområder	1999	10 000	0		
Ref. infrastruktur EN&H-tomter	1951				
Sum egenkapital		70 675	60 825	20 175	17 475

Alle beløp er oppgitt i hele tusen kroner.

En viser til at tabellen viser fordeling av finansieringen – herunder hvordan låneopptakene fordeles.

Informasjon om Start-lån

Start-lån er lån som den enkelte kommune kan ta opp via Husbanken og låne ut til unge førstegangsetablerere, vanskeligstilte, rene kjøpslån (for hus) og/eller som refinansiering av dyrere lån (herunder forbrukslån). Lånene blir tildelt iht. forskrift - med fokus på vanskeligstilte.

Rådmann foreslår at låneopptak for kommende periode settes til 30 millioner kroner – pr år. Antall lån har gått ned, men samtidig så har kompleksiteten økt i den enkelte sak. En viser til at hvis behovet skulle tilsi økt låneramme så er dette en vil vurdere og komme tilbake til.

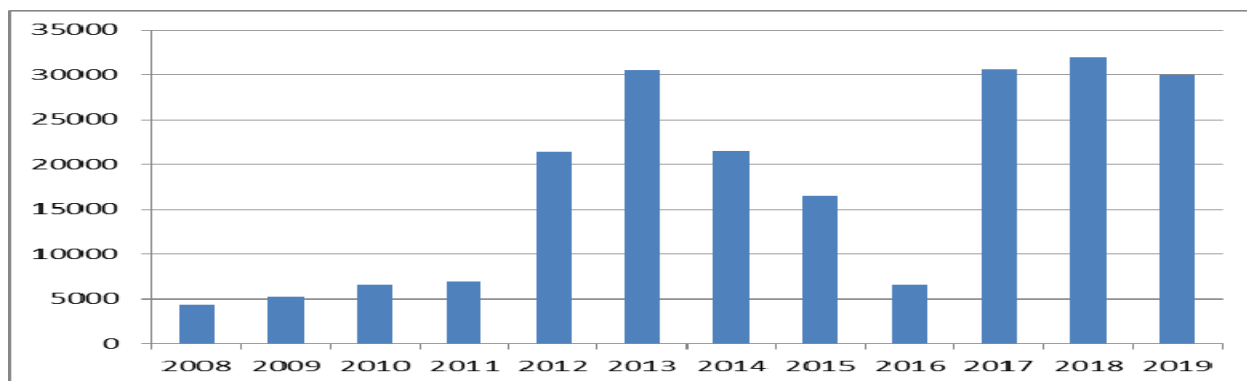
Fra og med er et tidligere tilskudd knyttet opp mot boligtilskuddsmidler (som kan gis i forbindelse med boligtilpasning) lagt inn i rammetilskuddet. Administrasjonen har satt dette beløp av under HO.

En påpeker at dette med å gi Startlån er risiko. Vi gir her lån – og på den måten ligger det alltid inne forhold som tilsier at dette kan medføre tap. Jo større lånemasse – jo større risiko for tap vil ligge i porteføljen. En viser til at Eigersund kommune har en individuell kredittvurdering av den enkelte søker, men samtidig er en opptatt av at ordningen er ment for også ”vanskeligstilte”.

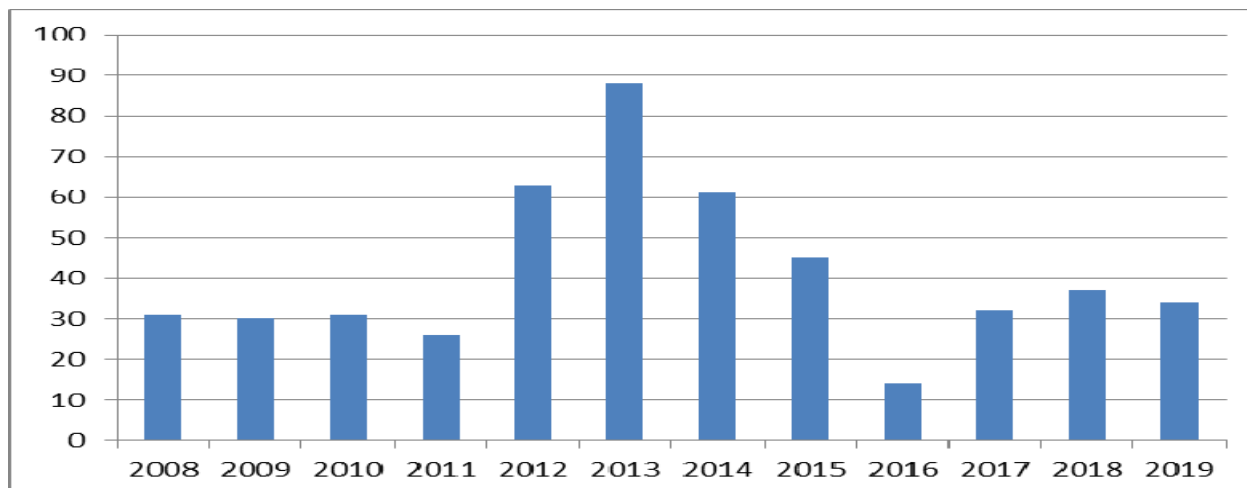
Iht. tilbakemelding fra Husbanken skal disse lån dekkes av låntaker. Derfor legges ikke disse inn med driftsmessig dekning.

Tildeling av Startlån foretas løpende.

Utviklingen for tildeling av Startlån og tilskudd er fordelt slik (oppgitt i hele tusen kroner):

Utvikling på antall personer (som har mottatt Startlån og/eller tilskudd) er følgende:

Kommentarer:

- En presiserer at for tallene for 2019 ikke er endelige.
- I løpet av oppgitt periode har det vært statlige endringer i regelverket. Dette har (naturligvis) fått konsekvenser av tildeling av Startlån og tilskudd.
- I forbindelse med nedgang i oljesektoren har boligsalget gått tregere og blitt redusert. Dette har vi sett tydelige konsekvenser av de siste årene.

- Bankene har strammet inn, knyttet opp mot lån (også som følge av statlige regelendringer)
- Vi har fått færre antall søknader, men sakene er mer sammensatte
- Antall fullfinansieringer har økt.
- Vi ser at saker med manglende dekning kommer nå – i form av manglende eller forsinket betaling på lån.
- Totalt sett har Eigersund kommune over 140 millioner kroner som Startlån.

Informasjon om bruk av lån i økonomiplan

En viser til oversikten over finansiering. Denne viser at lån er hovedkilden til finansiering. Samlede låneopptak i perioden 2020 – 2023 er 775.600.000 kroner. I dette beløp ligger ikke låneopptak knyttet opp mot ny brannstasjon eller ny teknisk base med (ei heller låneopptak til eventuell svømmehall og overtakelse/ombygging av Lagård Sjukehus). Basert på at disse prosjekt må lånefinansieres vil samlet låneopptak økte (ligger høyere enn oppgitt beløp).

GJELDSSITUASJON FOR EIGERSUND KOMMUNE

Gjeldsutviklingen i økonomiplanperioden

Legger en til grunn rådmannens forslag til låneopptak får vi følgende gjeldsutvikling. Hovedlånet for investeringer i 2019 tas opp i 2019 formelt, men hvor vi av økonomiske grunner forsøker å legge utbetalingene i 2020 – noe vi har gjort de siste år. Basert på store investeringer (høyer utbetalinger) og redusert likviditet må vi i løpet av perioden ta opp årets lån i gjeldende år. Dette kan skje fra 2020/2021. Dette gir følgende gjeldsutvikling:

Gjeldsutvikling	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo pr 01.01	1 165 538	1 275 138	1 531 738	1 709 538	1 736 438
Nye låneopptak totalt	167 500	321 300	257 200	109 400	87 700
Samlede avdrag på lån	57 900	64 700	79 400	82 500	84 800
Sum lånegjeld pr 31.12	1 275 138	1 531 738	1 709 538	1 736 438	1 739 338

Alle beløp er oppgitt i hele tusen kroner.

Det som en ser er at gjelden er budsjettert til å komme opp i over 1,74 milliarder kroner i 2023. Tabellen viser tydelig at det årlige låneopptaket er høyere enn årlig nedbetaling – noe som fører til at lånegjelden øker i perioden. Den tid årlige avdrag ligger lavere enn låneopptakene vil samlet gjeld øke gjennom perioden.

En viser til at Eigersund kommune leier en del bygg. Dette som et alternativ til å investere og ta opp lån. Disse forholdene er ikke med i låneoversikten.

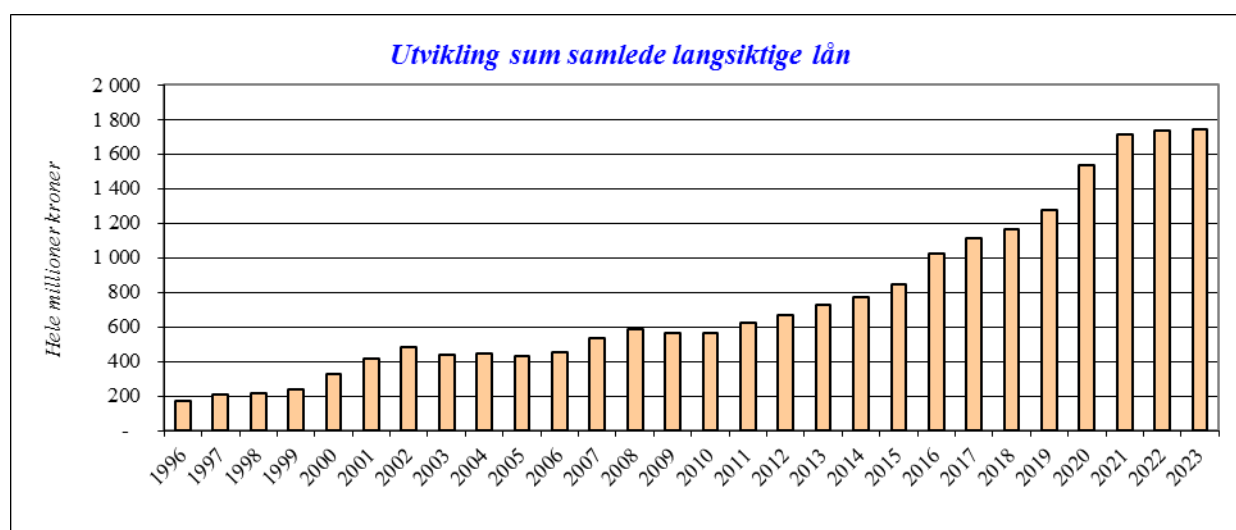
En viser videre til at det er forhold som ligger inne i økonomiplanen (på driftsutgifter), men hvor det vil/kan bli låneopptak. Dette omfatter bla. følgende forhold:

- Ny base for Tekniske tjenester.
- Ny brannstasjon
- Hvis disse forhold blir realisert og lånefinansiert vil samlet lån bli på i underkant av to milliarder kr i 2023. Det presiseres at det er lagt inn midler til disse prosjekt i drift (som kan flyttes over til finansutgifter når sak om prosjektene blir fremmet).

I tillegg arbeides det med forhold som kan – ved realisering – gi økte lånegjeld. Dette omfatter bla. følgende prosjekt:

- Eventuelt nytt Kulturbygg (evt. inkludert bibliotek) og Rådhus.
- Renovering Egersundshallen/ny svømmehall.
- Nytt Helse- og omsorgssenter på Lagård (ligger kun inne med 10 millioner kroner).
- Renovering / nybygg Grøne Bråden skole og Rundevoll skole.
- Utvidelse av barnehage på Hellvik.
- Det presiseres at disse forholdene ikke ligger inne i foreslått økonomiplan.
- Hvis disse forhold blir realisert og lånefinansiert vil samlet lån bli på over 3,6 milliarder kr i 2023. En påpeker at dette baserer seg på foreløpige tall – samtidig en slik lånegjeld IKKE er bærekraftig for Eigersund kommune.

Utviklingen av samlede lån for Eigersund kommune viser følgende (foreslåtte lån):

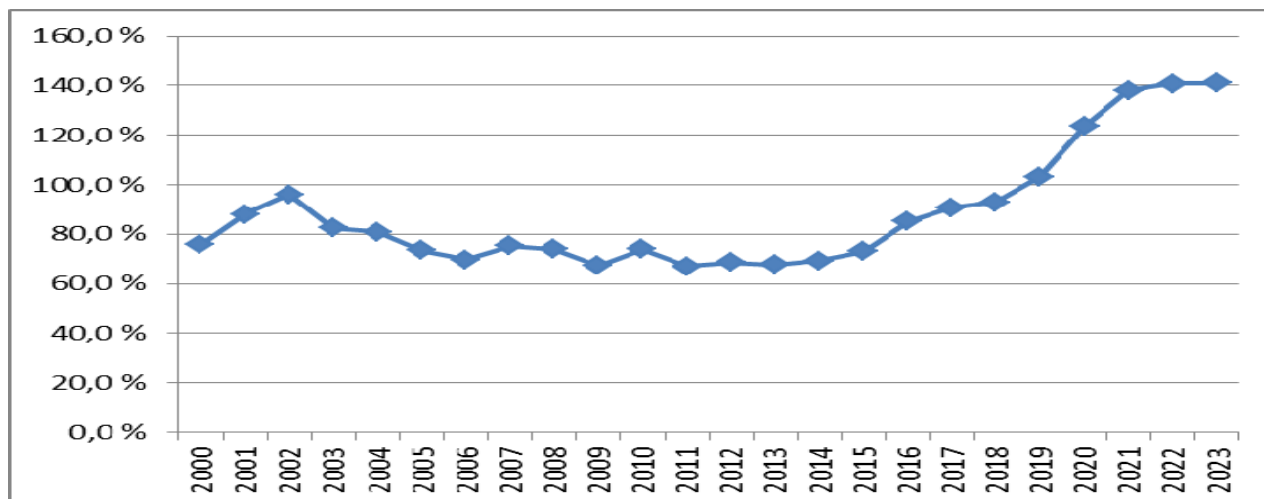

En påpeker at lånegjelden vil øke mer enn tabellen over. Dette da det er vedtatt at vi skal eie (og lånefinansiere) både ny brannstasjon og base Tekniske tjenester. Da prosjekteringen av disse prosjektene ikke er slutført – er dette ført opp som driftsmidler (som etter beslutning på kostnadsramme vil/kan bli budsjettjustert til finansutgifter).

Ellers vil en renteøkning vil dette få store økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune. I perioden har en lagt til grunn en lånerente som varierer det enkelte år og med en marginen som bankene i dag opererer med (renteprognoene er fra Kommunalbanken). Hvis renten øker til ca. 4,1% (som er den historiske gjennomsnittsrenten fra 2000 til i dag – uten marginen som bankene opererer med), betyr dette at renteutgiftene våre stiger med ca. 40-45 millioner kroner (2023). Tidligere har en renteøkning blitt balansert mot økt renteinntekt. Den tid kommunale investeringer øker, likviditeten blir presset og rentekompensasjonsordningene er i ferd med å avsluttes blir ikke økningen i inntektene tilsvarende. Økt rente fører også til økt inntekt fra vann- og avløpssektoren, som skal dekke finansutgiftene etter en egen selvkostberegning.

I tabellen nedenfor har en sett på hvor stor andel langsiktige lån (inkludert årets låneopptak) har vært – sett opp mot årlige driftsinntekter (hentet fra sist avlagt årsregnskap). Det tabellen viser er at i løpet av perioden har gjeldsgraden (sett opp mot driftsinntekter) gått fra 96,1% i 2002 og nedover og hvor den i forbindelse med regnskapet for 2015 lå på 73,1%. Dette er

lavere enn gjennomsnittet for kommunene, som lå på 97,9% av totale driftsinntekter. For kommende økonomiplanperiode vil gjeldsgraden (prosentvis andel av driftsinntektene) øke. Dette henger sammen med økte låneopptak. I 2023 utgjør gjelden vår (lån knyttet opp mot investeringer) 141% av driftsinntektene. Tabellen nedenfor viser utviklingstrekkene – i form av gjeld som prosentvis andel av driftsinntektene:

Hvis vi legger til grunn finansutgifter for ny base Tekniske tjenester og brannstasjon kommer lånegjelden opp i 158% av driftsinntektene. Hvis vi legger inn samtlige investeringsplaner vi har betyr dette at lånegjelden vil utgjøre ca. 270% av driftsinntektene.

Mulige tiltak for å redusere gjelden til Eigersund kommune

For å redusere gjelden kan dette skje ved bl.a. følgende forhold:

- *Økt eiendomsskatt*
 - Øke eiendomsskatten (fra 2020).
 - Bruke økt eiendomsskatt som egenkapital.
- *Redusere investeringene.*
 - Rådmannen viser til at i vedtatte forslag til investeringer ligger det ikke inne prosjekt hvor vi ”flotter” oss, men det som en isolert sett må bedømme som nødvendige investeringer. Rådmannen viser at dette går på lovlighet og forsvarlighet.
- *Salg av tomter.*
 - Rådmann viser til arbeidet knyttet opp mot Rundevoll / Hestnes.
 - Mulige/eventuelle salgsgevinstene ligger fremme i tid og er avhengig av at utbyggingen blir økonomisk vellykket.
 - Ved slutføring av dette boligfeltet må lån tilbakebetales i sin helhet.
- *Øke avdragene i driftsbudsjettet*
 - Dette er ikke innarbeidet i fremlagt forslag til økonomiplan.
 - Vi har ikke økonomisk handlingsrom til å gjøre dette – uten å foreta tilsvarende krav om gevinstrealisering andre steder.
- *Salg av eierandeler i Lyse energi og / eller Dalane energi (med tilhørende selskap)*
 - Det er betydelige ”utfordringer” knyttet mot et salg – og hvor Eigersund kommune har forsøkt dette tidligere (uten å lykkes).
 - Ett salg – kombinert med nedbetaling av gjeld ville frigjort ett betydelig beløp – avhengig av salgsverdi og skatteløsning.

AVSETNINGER/DISPONERINGER FOR BUDSJETTET

I rådmannens budsjettforslag ligger følgende forslag som grunnlag (en viser til forslag til budsjettvedtak):

- Skatteinntekter og rammetilskudd (løpende inntektsutjevning) ut over justert budsjett settes av på Skattereguleringsfondet.
- Et eventuelt mindreforbruk innenfor finanskostnadene (renter og avdrag) settes av på ”Finansfondet”). I forbindelse med avlegging og behandling av årsregnskapet tar kommunestyret stilling til disponeringen av (eventuelt) avsatte midler – herunder til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.
- En positivt differanse innenfor premieavvik settes av på ”Premieavviksfondet”.
- Salg av bygninger. I forslag til investeringsplanen så er det iht. tidligere økonomiplan budsjettet med salg av bygninger. I årene 2020 – 2022 er det årlig budsjettet med salg av bygninger på 2 millioner kroner hver år. Disse midlene er foreslått avsatt på Investeringsfondet. Det knytter seg usikkerhet til dette beløp og den tid salget ikke er realisert har en ikke lagt dette inn som en finansieringskilde for investeringene.
- Salg av tomter (gevinst). I forslag til investeringsplanen så er det iht. tidligere økonomiplan budsjettet med salg av tomter. I årene 2020 – 2023 er det årlig budsjettet med en gevinst på salg av tomter på 4 millioner kroner hver år. Disse midlene er foreslått avsatt på Tomteutviklingsfondet. I 2020 settes 2 millioner kroner av disse av på Fond Rådhus/Kulturhus. Det knytter seg usikkerhet til dette beløp og den tid salget ikke er realisert har en ikke lagt dette inn som en finansieringskilde for investeringene. En viser til at dette kommer i tillegg til refusjonsinntekter av infrastruktur til tomter (knyttet opp mot Hestnes-utbyggingen).
- Avdrag fra ansvarlig lån i Lyse er budsjettet avsatt til Investeringsfondet (iht. forskrift). Dette utgjør et årlig beløp på 2.950.000 kroner.

Aktivitet i Sentrum - Parken

VEDLEGG TIL RÅDMANNENS BUDSJETTFORSLAG

Vedlegg 1 – Budsjettbrev Eigersund kirkelige Fellestråd

En viser til sak – hvor dette dokument er lagt med som vedlegg.

Vedlegg 2 – Budsjettinnspill Kontrollutvalget

En viser til sak – hvor dette dokument er lagt med som vedlegg. Iht. forskrift skal Kontrollutvalgets budsjettforslag følge budsjettbehandlingen. Forholdene er innarbeidet i driftsbudsjett for 2020.

Vedlegg 3 – Kommunen som arbeidsgiver

Status, utfordringer og muligheter

Kommunen har ansvar for å utvikle og levere gode tjenester i et samfunn som er i stadig endring. Eigersund kommunes vedtatte arbeidsgiverstrategi som nå er forankret i kommuneplanens samfunnsdel, gir tydelige føringer for virksomheten.

Vårt mål er at vi skal være en attraktiv arbeidsplass med gjennomføringskraft.

Vi vil:

- Være en helsefremmende arbeidsplass
- Ha stolte og umyndiggjorte medarbeidere
- Utøve god ledelse

Omstilling og endring er blitt en del av hverdagen for ledere og ansatte. Ved økt digitalisering vil dette påvirke måten vi jobber på, hvordan vi driver ledelse, og hvordan vi må tenke kompetanseutvikling. Vi jobber kontinuerlig med å utvikle organisasjonen for å takle endringer som handler om å utvikle nye, bedre, billigere og mer effektive løsninger.

Det er viktig at kommunen – som er en stor og viktig arbeidsplass – klarer å tiltrekke seg og utvikle riktig kompetanse. Dett er avgjørende for at vi skal klare å nå våre mål.

Vår arbeidsgiverstrategi setter en retning, og har konkrete tiltak som rulleres med økonomi og budsjettplanperioden.

Antall årsverk i Eigersund kommune

Antall årsverk pr. 30.09.18

Avd.	Totalt årsverk	Årsverk, Prosjekt	Lærlinger	Faste, årsverk
Adm.	79,9	5,3	30	44,6
Kultur/oppvekst	436,8	27,4		409,4
Helse/omsorg	476,2	11,8		464,4
Tekniske tjenester	130,5	3,4		127,2
Totalt	1123,4	47,8	30	1045,6

Antall årsverk pr. 30.09.19

Avd.	Totalt årsverk	Årsverk, Prosjekt	Læringer	Faste, årsverk
Adm.	85,8	5,5	30	48,3
Kultur/oppvekst	433,4	27,2		406,1
Helse/omsorg	471,4	11,5		459,9
Tekniske tjenester	126,7	2,6		124,1
Totalt	1117,3	46,8	30	1038,4

Endring av antall årsverk fra 01.10.18 frem til 30.09.19

I denne oppsummeringen er det gjengitt en utvelgelse når det gjelder opprettelse av nye årsverk i tidsperioden 01.10.18 til 30.09.19.

Administrasjonen:

Leder, (1 årsverk), Veiledningstorg	AF
Prosjektleder, (1 årsverk) FRAM - «Orden i eget hus»	PR
Rådgiver, (1 årsverk), Finans og analyse	AF

Kultur og oppvekst:

Miljøveileder (0,8 årsverk) Eigerøy skole	AF
Ass. styrer (0,5 årsverk) Slettebø barnehage	AF

Helse og omsorg:

Kommunepsykolog, (1 årsverk), Lovpålagt stilling f.o.m. 01.01.2020	PR
BPA, (1 årsverk) Miljøtjenesten + Hjemmesykepleietjenesten	TF

Tekniske Tjenester

Ingeniør/Fagarbeider, (2 årsverk) Vann og avløp, K-vedtak	AF
Feier (0,5 årsverk), seksjon Brann – Forebyggende, K-vedtak	AF

Det er verdt å være oppmerksom på at vi i denne tidsperioden også har redusert flere årsverk.

H/O har som ledd i gevinstrealisering redusert med til sammen 5,9 årsverk. Denne reduksjonen av årsverk har involvert mange driftsenheter (miljøtjenesten, bo og servicesenter, hovedkjøkken, hjemmesykepleietjenesten og merkantile ressurser)

Tekniske tjenester har redusert renholderstillinger tilsvarende 3,57 årsverk.

Byggesak er redusert med 1 årsverk, og kart og oppmåling er redusert med 1 årsverk.

Rekruttering

Det er stor konkurranse om arbeidskraften i vår region. Eigersund ligger i ytterranden av pressområde på Nord Jæren, og ikke alle har oppdaget byens nærhet gjennom Jærbanen. Gjennom godt omdømme, interessante arbeidsoppgaver og karrieremuligheter må vi sikre oss at mulige jobbsøkere velger Eigersund kommune som sin foretrukne arbeidsplass i fremtiden.

Vi benytter et godt digitalt søkeprogram for utlyste stillinger i kommunen, og er på flere kommunikasjonskanaler (Facebook, LinkedIn, Jucan, hjemmeside, tidsskrifter og NAV) for å nå frem til potensielle søkere. Vi har i stor grad gått bort i fra tradisjonelle trykte medier.

Kommunen skal ikke være lønnsledende, men må ha et stort fokus på hvordan kommunen som arbeidsgiver tiltrekker og beholder kompetanse. I 2019 ble vår lønnspolitiske plan del 1 revidert og vedtatt av formannskapet. Del 2 vil bli utarbeidet mellom administrasjonen og fagforeningene i 2020 og vil ta for seg kriterier for lønnsfastsettelse av ledere, merkantile stillinger og kompetansetillegg.

Utfordringsbildet i dag er å få tak i høyskolegrupper som blant annet sykepleiere, leger og ingeniører. Som ett rekrutteringstiltak lyser Eigersund kommune ut stipend til bachelorstudenter innen sykepleie og vernepleie.

Vi vil være en **helsefremmende arbeidsplass**. Vi vil:

- Ha velfungerende lokaler, utstyr og teknologi som er tilpasset oppgavene og HMS-kravene
- Skape arbeidsglede gjennom involvering, gjensidig anerkjennelse og medskapning
- Skape rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring
- Ha et positivt fokus, der samarbeid og kommunikasjon er basert på respekt, tillit, åpenhet og ansvar

Årlige fellesarrangement for ansatte

Ansattes dag har blitt arrangert de siste fem årene. Arrangementet er ment å motivere og inspirere til utvikling og fortsatt godt arbeid ute i enhetene. Til nå har det vært to like arrangement, et på dagtid og et på ettermiddagstid med ekstern foredragsholder.

Ansatte som er fylt 60 år blir invitert til årlig seniorkurs. Dette kurset har fokus på pensjon og videre muligheter.

Ordfører og rådmannens lederteam inviterer hver høst til en markering av ansatte med sammenhengende tjeneste i 25/40 år og ansatte som slutter etter mer enn 25 års sammenhengende tjeneste.

Kompetanseutvikling

Eigersund kommune tilbyr stipend for å støtte jobbrelatert kompetanseutvikling i kommunen.

Eigersund kommune er høsten 2019 klar for å ta i bruk KS Læring, en nasjonal løsning for deling av kunnskap og kompetanseheving for ansatte i kommune og fylkeskommuner. KS Læring er en samhandlings- og læringsplattform for og av kommunene. Løsningen støtter planlegging og gjennomføring av kompetanseheving, fra nettkurs, arrangement, eller en blanding av disse.

Digital kompetanse

Digital kompetanse er en viktig forutsetning for å kunne utnytte muligheter og hente ut gevinster ved digitalisering. Det er også viktig for å kunne redusere digitalt utenforskap, skape tillit til digitale løsninger, for læring og aktiv deltakelse i arbeidsliv og samfunn.

Digital kompetanse er et av satsingsområdene i ny overordnet IKT- og digitaliseringsstrategi som skal vedtas i 2020. Arbeidet ses i sammenheng og koordineres med utviklingsprogrammet FRAM, hvor digital kompetanse er et av satsingsområdene i to prosjekter:

1. Digital kompetanse hos kommunens ansatte (FRAM – Digitale tjenester)
2. Digital kompetanse hos kommunens innbyggere (FRAM – Livslang læring)

Medarbeiderundersøkelse – 10-FAKTOR

Eigersund kommune gjennomfører medarbeiderundersøkelse annen hvert år. I 2018 gikk vi over til KS sin medarbeiderundersøkelse kalt 10-FAKTOR. Metoden er et verktøy for å måle ti faktorer som er avgjørende for å oppnå gode resultater- og som kan påvirkes gjennom målrettet utviklingsarbeid.

Vi vil i 2020 gjennomføre undersøkelsen for andre gang. Undersøkelsen erstatter ikke tidligere undersøkelser knyttet til arbeidsmiljø og HMS, som må komme i tillegg. For å skape oppslutning og eierskap til metoden vil vi i 2020 forestå opplæring i bruk og oppfølging.

Internkontroll, kvalitet og forbedringsarbeid

Alle ansatte har et ansvar for å bidra til tilfredsstillende internkontroll og å delta aktivt i kontinuerlig forbedringsarbeid for økt tjenestekvalitet. I mars 2019 vedtok administrasjonsutvalget «Kvalitetshåndbok: Verktøykasse i arbeidet med internkontroll, kvalitet og kontinuerlig forbedring». Hensikten med å ha en kvalitetshåndbok er å gi alle ansatte en oversikt over krav og føringer for kvalitetsarbeid i Eigersund kommune. I sammenheng med dette vil det utarbeides en forbedringsstrategi som blant annet vil si noe om hvordan forstå og praktisere Lean som et læringssystem slik at det blir en del av vår kultur og praksis.

I 2020 vil det jobbes videre med å sikre god opplæring i det som skal være en støtte og et praktisk verktøy for alle ansatte i arbeidet med internkontroll, kvalitet og kontinuerlig forbedring. Vi ser på mulig samarbeid andre kommuner om utvikling av en felles kompetansepakke innen forbedringsarbeid og Lean.

Delegeringsreglement

I slutten av september ble samlet delegeringsreglement for både politisk nivå og administrativt nivå ferdigstilt. Tekstdokumentene ligger nå tilgjengelig på kommunens nettsider, samt lenke til KF-delegering som gir en oversikt over aktuelle lover med delegasjonsrekke.

Helse, miljø og sikkerhet

Overordnede rutiner innen HMS er under kontinuerlig revidering. Vi vil ha et større fokus på en helhetlig tilnærming vedrørende rutiner som omhandler internkontroll. Vedtatte rutiner må ses i sammenheng med fremtidig satsing i prosjekt «Orden i eget hus» (en del av utviklingsprogrammet «FRAM»), som omhandler internkontroll og kvalitetsarbeid på alle nivå. I dette arbeidet er fokus på forankring og kultur en forutsetning for å lykkes.

Stamina er kommunens *eksterne bedriftshelsetjeneste* frem til 15. oktober 2020. Det utarbeides årlig samarbeidsplan med bedriftshelsetjenesten hvor nødvendige HMS-tiltak konkretiseres. Samarbeidsplanen forankres og drøftes i hovedarbeidsmiljøutvalget.

Hovedarbeidsmiljøutvalget(HAMU) er det overordnede samarbeidsutvalget for HMS i kommunen. HAMU har opprettet IA-gruppen som et underutvalg og har vedtatt eget byggeutvalg for å sikre HMS tidlig i byggeprosesser. Som et tiltak for å se HMS utfordringer tettere opp mot den daglige driften er det vedtatt opprettelse av kvalitetsutvalg pr. tjenesteområde og lokale kvalitetsutvalg på den enkelte arbeidsplass. Pr. 2019 er dette allerede etablert i helse og omsorg, men vil utvides til å gjelde alle tjenesteområder og arbeidsplasser i tiden fremover.

En av Eigersund kommune sine hovedutfordringer innen HMS er *vold og trusler* rettet mot ansatte. Utfordringen er naturlige sett i sammenheng med tjenesteleveransen, men kommunen har som målsetning å redusere sannsynlighet og konsekvens for at hendelser inntreffer. Et av hovedtiltakene er forebygging gjennom intern kompetanseheving i Durewall-metoden. Pr. nå har vi én instruktør og 21 veiledere som skal ha et spesielt fokus på internopplæring ved de mest utsatte arbeidsplassene.

Durewall metoden er nå under revidering da den medfører betydelige kostnader med hensyn til kompetanseheving av instruktører. Hovedarbeidsmiljøutvalget vil vurdere ny metode med samme formål dersom det vurderes som hensiktsmessig. Statistikk over innmeldte hendelser rapporteres jevnlig til administrasjonsutvalg og arbeidsmiljøutvalgene.

Det meldes hyppige avvik på *inneklimateutfordringer* ved flere kommunale arbeidsplasser. Etter kartlegginger av inneklimate foretatt av yrkeshygieniker meldes det om forhold som er i strid med krav i forskrift til arbeidsmiljøloven, jfr. prioriteringslisten utarbeidet av seksjon bygg og eiendom. Prioriteringslisten brukes som et styringsdokument for å sikre systematisk arbeid med bedring av inneklimate på utvalgte arbeidsplasser. Prioriteringene vil revideres tverrfaglig ut fra innmeldte behov og avvik.

Varsling

Eigersund kommune reviderte sine interne retningslinjer for varsling i 2018. Det jobbes i disse dager med et felles rammeverk for Rogalandskommuner knyttet til dette teamet, der tanken er at det skal utarbeides «beste praksis» og deling på tvers av kommunene. Eigersund kommune deltar i dette arbeidet.

Sykefravær

HMS- arbeidet er en integrert del av det daglige arbeidet og lederne våre skal være opptatt av et forsvarlig arbeidsmiljø for våre ansatte. Eigersund kommune har et mål om *nærvær på 94 %*. For å nå dette målet vil kommunen bryte ned måltallet til avdelingsvis mål. Dette for å skape et større eierforhold om mål og tiltak i den enkelte avdeling. Styringsverktøyet BI (VISMA) vil kunne nyttiggjøres for å ha oppfølging på tiltak og mål.

	Korttidsfravær:					Langtidsfravær:					Totalt fravær:				
	2015	2016	2017	2018	2019*	2015	2016	2017	2018	2019*	2015	2016	2017	2018	2019*
ADM.	2,7	2,3	2,1	1,9	2,5	1,8	4	3,8	3,3	1,5	4,6	6,3	5,9	5,2	4
KULTUR/OPPVEKST	2,3	2,4	2,4	2,2	2,6	4,1	4,9	4	4,5	6,1	6,4	7,4	6,5	6,7	8,7
Skoler	2,1	2,1	2,1	1,8	2,2	3,9	3,4	3,6	4,4	5,4	5,9	5,4	5,8	6,3	7,6
Barnehager	3,8	3,8	4,2	3,5	4,3	5,8	10,3	5,8	6,9	8	9,6	14,1	10	10,5	12,3
HELSE/OMSORG	1,9	2	2,1	2	2,4	5	5,1	5,4	4,8	5	7	7,1	7,5	6,9	7,4
TEKNISKE TJENEST.	1,8	2,1	1,6	1,7	1,4	4,1	3,7	3,3	2,9	4,6	5,9	5,8	4,9	4,6	6
TOTALT	2,1	2,2	2,2	2	2,4	4,4	4,9	4,5	4,4	5,1	6,5	7	6,7	6,4	7,5

*Tall for 2019 er tom 2. kvartal

Prosjekt Arbeidsglede, NED med sykefraværet

Som et ledd i å få redusert sykefraværet i Eigersund kommune har en igangsatt et forprosjekt kalt «Arbeidsglede - NED med sykefraværet». Dette er et av delprosjektene i Prosjekt «Livslang læring» i prosjektprogrammet FRAM. Forprosjektet skal kartlegge, planlegge og pilotere hvordan hovedprosjektet kan realiseres.

Det er fire driftsenheter som vil delta som piloter i dette prosjektet. Det er Lagård bo og servicesenter, Lundeåne bo og servicesenter, Grøne Bråden barnehage og Hellvik barnehage. Pilotene er nå i en kartleggingsfase, og i den forbindelse har en valgt å benytte seg av en såkalt «Dialogduk» utarbeidet av KS og NAV. Dette verktøyet ble utviklet i forbindelse med prosjektet «NED med sykefraværet», hvor KS og NAV hadde spesiell oppfølging av kommuner med sykefravær på 10 % eller mer. Dialogduken er et sett med arbeidsoppgaver som løses individuelt, i gruppe og i plenum. Arbeidet ender opp med at driftsenheten bestemmer seg for tre tiltak som en skal jobbe videre med, og som forhåpentligvis vil styrke nærværet og arbeidsgleden på arbeidsplassen.

Målet for prosjektet er at en i pilotene kan utvikle gode tiltak for å styrke arbeidsgleden på arbeidsplassen - som igjen vil styrke nærværsfaktorer, og senke sykefraværet. Disse, forhåpentligvis, gode tiltakene vil evalueres og kunne benyttes av resten av organisasjonen i ettertid. Forprosjektet startet opp i april 2019 og har varighet frem til september 2020.

Informasjonssikkerhet og personvern

Siden ny personvernlov kom i 2018 har Eigersund kommune jobbet med å tilpasse opplæring, rutiner og retningslinjer i tråd med det nye regelverket. Målet for 2020 er å sikre en mer tilpasset opplæring for alle ansatte gjennom kompetansepakke tilgjengelig i KS Læring.

Kommunen har i dag en informasjonssikkerhetsleder som også fungerer som personvernombud. Disse rollene skal skilles i 2020 for å lettere kunne unngå eventuelle interessekonflikter.

Lærlinger

Flere kommuner har som mål å ha 1 lærling pr 1000 innbygger. For Eigersund kommune har vi et mål om 30 lærlinger til enhver tid, og dette målet videreføres i budsjett og økonomi planperioden.

I 2019 har vi 30 lærlinger fordelt på 1. og 2.årslærlinger. Vi utdanner lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget, helsefagarbeiderfaget, kontorlag, IKT fag og i byggdrifterfaget. For kullet som ble tatt opp i 2019 har vi innført et nytt digitalt opplæringsverktøy for oppfølging av læreplanen.

Fordeling i de ulike fagretningene:

Fagretning	Inntak 2018	Inntak 2019	Totalt
Helsearbeiderfaget	10	8	18
Barne- og ungdomsarbeiderfaget	5	3	8
Kontor og administrasjonsfaget	1	1	2
IKT og servicefaget	1	0	1
Institusjonskokkfaget	0	0	0
Byggdrifterfaget	1	0	1
Sum	18	12	30

Lærlingeordningen er svært viktig for Eigersund kommune. Her får vi mulighet til å forme og fremme læring hos potensielle fremtidige ansatte i kommunen. Vi har dyktige fagledere og instruktører som ser til at lærlingene når sine læremål.

Praksisplasser/ studenter

Eigersund kommune har flere samarbeidspartnere for at personer som faller utenfor arbeidslivet skal få muligheter til å få relevant praksis. Kommunen har satt et måltall om å ha 30 personer i arbeidspraksis til en hver tid. I tillegg har en kontinuerlig inne elever som er ute i arbeidspraksis fra ungdomsskoler og elever fra videregående skole/- høyskoler.

Heltidskultur

Å arbeide for en heltidskultur er noe som engasjerer svært mange og som alle ønsker å få til. I Eigersund kommune har det blitt jobbet med temaet over tid, både i prosjekt og i drift. Målet med dette arbeidet er blant annet å øke kvaliteten og kontinuiteten i tjenestene vi leverer ut til innbyggerne i kommunen. Forhandlingsturnus er benyttet for å gi økt fleksibilitet og muligheter for den ansatte og påvirke egen turnus i tillegg til inngåtte særavtaler på ulike tjenesteområder. I 2020 ønsker vi et nytt fokus på dette. Utfordringen er hvordan øke heltidsstillinger på kort og lang sikt innenfor gjeldende rammer, behov og ønsker. Vi ønsker å presisere at dette må omfatte alle kommunale tjenesteområder, slik at oppdraget om heltid integreres i omstillingen og blir en selvfølgelig del av prioriteringen framover.

Status pr. oktober 2019:

Tjenesteområde	Gjennomsnittlig stillingsstørrelse
Helse og omsorg	62,4 %
Kultur og oppvekst	84,4 %
Teknisk	81,8 %
Samfunnsutvikling	95 %
Administrasjon	88,2 %
Total	74,9 %

Likestilling og mangfold

Ny lov om likestilling og forbud mot diskriminering trådte i kraft 01.01.18. Eigersund kommune vil jobbe for likeverdige vilkår når det gjelder arbeid, lønn, trivsel og utvikling for alle ansatte. Dette skal gjelde uavhengig av kjønn, alder, religion og livssyn, nedsatt funksjonsevne, kjønnsidentitet/kjønnsuttrykk eller etnisk bakgrunn.

Eigersund kommune har en plan for mangfold og likestilling. Planen vil etter avtale med fagforeningene bli revidert etter at lønnspolitisk plan del 2 er utarbeidet i 2020.

I forbindelse med ny organisasjonsstruktur og ved revidering av vår lønnspolitiske plan, har vi fokus på å innføre kjønnsnøytrale stillingsbetegnelser.

Aldersfordeling

Pr. oktober 2019 er det ansatt 1438 personer i Eigersund kommune fordelt på 1179 kvinner og 259 menn. I oversikten er foruten fast ansatte også prosjektstillinger, vikarer, lærlinger, lønnete permisjoner og pensjonistavlønnede medregnet. Oversikten over alderssammensetning i år tar utgangspunkt i gammel organisering. Dette fordi ny organisasjonsstruktur ikke er ferdigbehandlet.

Lærlingene er plassert under kommuneadministrasjonen. Derfor forholdsvis høy andel av arbeidstakere under 30 år i denne avdelingen. Pr i dag har vi 30 lærlinger, 5 menn og 25 kvinner.

	ADM.						KO					
	sum	%	K	%	M	%	sum	%	K	%	M	%
Over 60	12	15	6	50	6	50	50	9,9	45	90	5	10
50 - 59	12	15	8	66,7	4	33,3	120	23,8	105	87,5	15	12,5
40 - 49	11	13,8	6	54,5	5	45,5	155	30,7	131	84,5	24	15,5
30 - 39	11	13,8	7	63,6	4	36,4	109	21,6	92	84,4	17	15,6
Under 30	34	42,5	28	82,4	6	18	71	14,1	59	83,1	12	17
Totalt	80	100	55	68,8	25	31,3	505	100	432	85,5	73	14,5

	HO						TEK.					
	sum	%	K	%	M	%	sum	%	K	%	M	%
Over 60	112	15,7	100	89,3	12	10,7	20	14,3	6	30	14	70
50 - 59	153	21,5	134	87,6	19	12,4	48	34,3	16	33,3	32	66,7
40 - 49	142	19,9	131	20,5	11	7,7	38	27,1	17	32,7	21	55,3
30 - 39	139	19,5	127	91,4	12	8,6	29	20,7	11	37,9	18	62,1
Under 30	167	23,4	148	88,6	19	11,4	5	3,6	2	40	3	60
Totalt	713	100	640	89,8	73	10,2	140	100	52	37,1	88	62,9

Oversikt over prosentvis utvikling av alderssammensetning og kjønn de siste fire årene.

	2017	2018	2019	2017		2018		2019	
	Totalt			kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
under 30 år	13,5 %	13,2 %	19,4 %	86,7 %	13,3 %	89,1 %	10,9 %	85,6 %	14,4 %
30 - 39 år	20,6 %	20,2 %	20,2 %	82,2 %	17,8 %	82,4 %	17,6 %	82,3 %	17,7 %
40 - 49 år	26,3 %	26,7 %	24,2 %	82,7 %	17,3 %	83,2 %	16,8 %	82,4 %	17,6 %
50 - 59 år	26 %	25,2 %	23,3 %	80,6 %	19,4 %	78 %	22 %	79 %	21 %
over 60 år	13,6 %	14,7 %	13,5 %	80,2 %	19,8 %	82 %	18 %	80 %	19,1 %

Vi vil ha **stolte og myndiggjorte medarbeidere**. Vi skal:

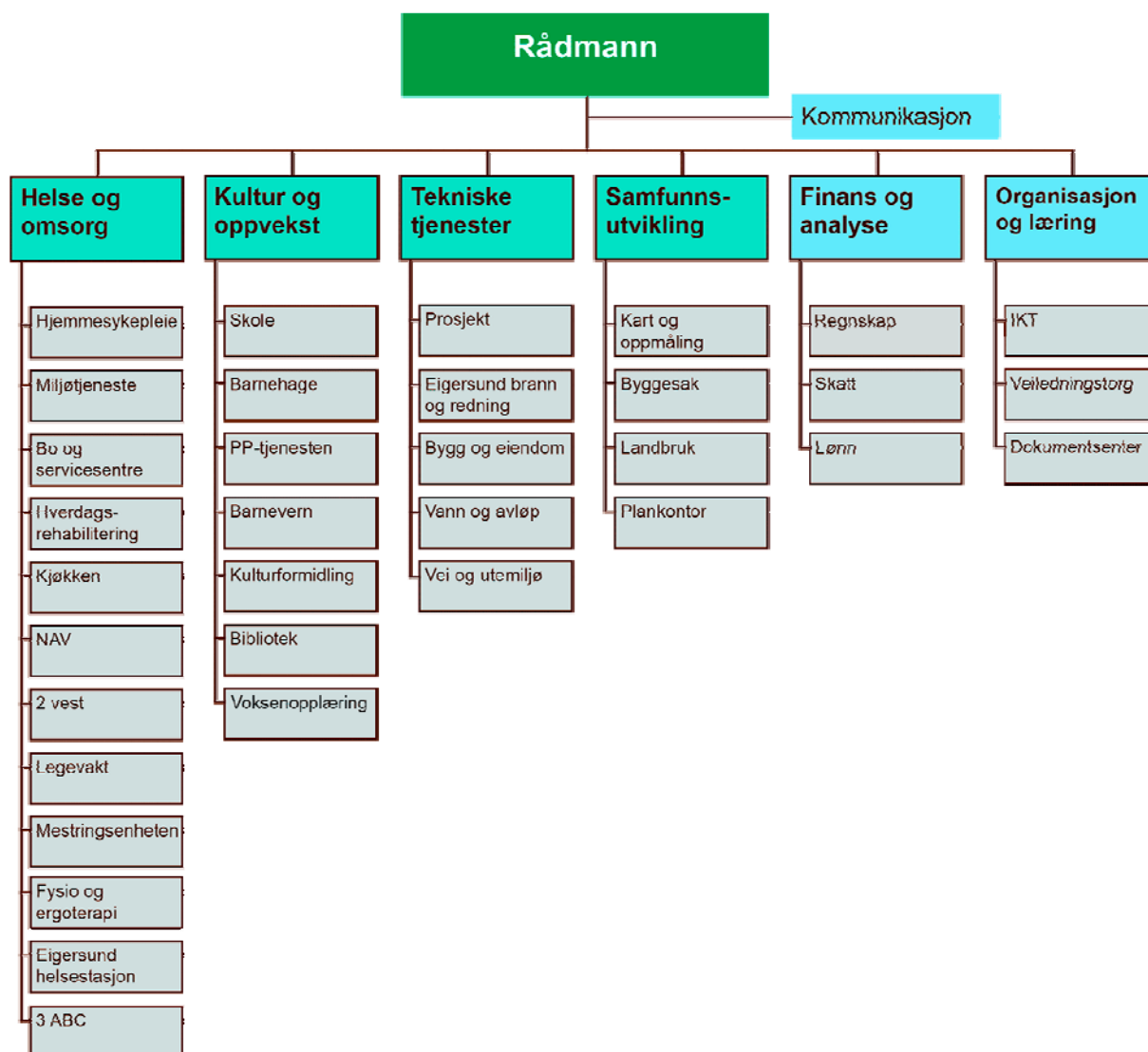
- I fellesskap arbeide for en trivelig arbeidsplass som bidrar til økt stolthet – både for medarbeidere og innbyggere
- Gjøre hverandre gode, heie på hverandre, framsnakke organisasjonen og feire positive resultater sammen
- Ha medarbeidere som er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt
- Ha myndiggjorte medarbeidere som blir involvert, gis tillit og blir delegert myndighet og oppgaver

Omstilling og utvikling

Eigersund kommune har i 2018 og 2019 hatt en gjennomgang av organisasjon og ledelse gjennom prosjekt FRAMSYNT.

Formålet er å skape et solid grunnlag for en framsynt organisasjon og ledelse, slik at vi kan ivareta innbyggernes, næringslivets og andres behov for tjenester, myndighetsutøvelse og samfunnsutvikling. Fremtiden vil gi oss færre ressurser, og det blir en tid med økte behov, raske endringer og teknologiske muligheter. Ny struktur er et av flere virkemiddel for å nå målene våre. Frem mot 2020 vil rådmannen i samarbeid med fagforeningene og vernetjenesten drøfte og beslutte endelig organisering under de ulike tjenesteområdene.

Nytt organisasjonskart f.o.m 01.02.2019:

Organisasjonsutvikling - Prosjektprogrammet FRAM

Prosjektprogrammet FRAM jobber etter vår felles visjon - *Sammen for alle* - som blant annet handler om at det krever felles innsats og samarbeid på tvers i og utenfor organisasjonen for å kunne skape vekst og utvikling.

FRAM handler om å gjennomføre faktiske forbedringer som skal gjøre en forskjell for ansatte, innbyggere og næringsliv. Det stilles store krav til oss som kommune med tanke på fremtidens tjenestebehov og samfunnsutvikling. Dette gir oss store utfordringer, men også muligheter! De mest utfordrende forbedringsmulighetene som ligger foran oss skjer ikke av seg selv. I FRAM og organisasjonen forøvrig er det menneskene som er nøkkelen for at vi skal kunne lykkes med endring og utviklingsarbeidet - og innbyggernes behov skal være i sentrum for alt vi gjør.

Utfordringen med prosjektprogrammet er å prioritere ressurser og medarbeidere til prosjektene samtidig som kommunen opplever et trangere økonomisk handlingsrom.

Mulighetene i FRAM er mange, og kan gi gevinster, f.eks. ved at kostbare avvik rettes opp i tide og kommunen blir mer effektiv i drift, tidsbesparelse ved utnyttelse av digitale system, bedre flyt kan gi bedre kommunikasjon i og utenfor kommunen, nyetablerte kurstilbud kan gi økt digital kompetanse, økt koordinering og ansvarsfordeling kan gi flere praksisplasser til unge sosialhjelpsmottakere og flyktninger – og økt arbeidsglede igjennom nye og utestede tiltak kan redusere sykefravær. Dette er noen av gevinstene eller effektmålene som prosjektprogrammet FRAM jobber for å nå.

Pr. oktober 2019 består prosjektprogrammet FRAM av fire prosjekter og fem delprosjekter.

Prosjekt Digitale tjenester

Digitalisering i Eigersund kommune skal bidra til å forbedre, forenkle og fornye tjenestene vi leverer. For å kunne ta ut disse gevinstene må ansatte være forberedt på å løse oppgaver på nye måter. Digitalisering handler derfor mer om organisasjonsutvikling og endringsledelse, enn om teknologi.

I prosjektet "Digitale tjenester" har vi et overordnet fokus på digitaliseringsarbeid i kommunen. Vi skal etablere metoder og rutiner for interne digitaliseringsprosesser fra behov oppstår til anskaffelse og innføring av nye digitale løsninger, samt bedre utnyttelse av eksisterende digitale løsninger. Prosjektet skal også kartlegge intern digital kompetanse og utarbeide verktøy for målrettet kompetansearbeid.

Prosjekt Livslang læring

Prosjekt Livslang læring er et av fire satsingsområder i FRAM. Våren 2019 så vi et behov for å dele prosjektet opp i fire delprosjekter. Livslang læring består av følgende delprosjekter:

- Prosjekt arbeidsglede, NED med sykefraværet (forprosjekt)
- Frivillighetsstrategi (hovedprosjekt)
- Digital deltakelse for alle (forprosjekt)
- Veien til arbeid (hovedprosjekt)
- Arbeidstrening for flyktninger (hovedprosjekt)

Prosjekt Orden i eget hus

Formålet med «Orden i eget hus» er å sikre lovlig, forsvarlig og effektiv drift.

Hovedmålsettingen i prosjektet er: *«Alle vet hva de skal gjøre når og hvordan – og gjør det.»*

For å oppnå dette skal prosjektet levere et felles kvalitetssystem for Eigersund kommune. Systemet skal sørge for kontinuerlig arbeid med internkontroll, læring og kvalitetsfremmende tiltak. Kvalitetssystemet skal være en helhetlig styrings-, beslutnings- og rapporteringskjede. Det er tenkt integrert i linje – med balanse mellom sentrale krav og lokale hensyn – og skal understøttes av felles verktøy og hjelpemidler, som felles IT-løsning, rutiner og opplæringstiltak. I arbeidet med å realisere kvalitetssystem skal prosjektet yte faglige bidrag ved utforming av delegeringsreglement, funksjonsbeskrivelser og styringsdokument.

Prosjekt Veiledningstorg

I mars 2019 åpnet Eigersund kommune Veiledningstorget. Veiledningstorget skal bidra til at innbyggere, næringsliv og ansatte får veiledning og finner fram til riktige kommunale tjenester. Prosjektet er todelt der første del med etablering av veiledningstorget og besøksregulering er ferdigstilt. Andre del av prosjektet handler om utvikling av fremtidig Veiledningstorg, der utvikling av digitale plattformer, utprøving av digitale verktøy og

tilrettelegging for et aktivt medborgerskap står sentralt. Prosjektet skal medvirke til kontinuerlig forbedring av kommunens tjenester.

I Eigersund kommune vil vi utøve **god ledelse**. Vi skal:

- Ha ledere som evner å planlegge, prioritere og gjennomføre
- Ha ledere som er tilstede, er tydelige og forutsigbare og har god etisk standard
- Ha ledere som både støtter og stiller krav til sine medarbeidere
- Ha ledere som legger til rette for kunnskapsdeling og gir rom for kreativitet, utvikling og refleksjon
- Ha ledere som skaper gode relasjoner i og utenfor organisasjonen

Lederprogram 2019-2020

Høsten 2019 og i 2020 skal det satses på Eigersund kommunes ledere. Lederprogrammet er tredelt, og bygger på målsettingen i arbeidsgiverstrategien.

Rådmannens forventninger til sine ledere:

1. *Stabilisere drift*
 - Rett kapasitet og kompetanse til rett tid
 - Overordnet prioritering
 - Realistisk planlegging av driften
2. *Skape rom for endring*
 - Informere, involvere og inspirere
 - Belyse, berøre og bevege
 - Være tett på, gi ansvar og vise tillit
3. *Sørge for rett utvikling*
 - Formidle enkel beskrivelse av nåsituasjon ift mål for driften
 - Lage handlingsplaner for driften
 - Balansere ledelse og styring

Strategisk lederutvikling

Ansatte og ledere internt i organisasjonen er aktive i utformingen av lederprogrammet, i dialog med erfaren eksternt bistand. MindUp blir vår samarbeidspartner i forbindelse med «Lederprogram 2019-2020». Formålet med strategisk lederutvikling er å bygge videre på den kompetansen som allerede finnes og styrke strategiske evner, gjennomføringskraft, omstilling- og utviklingskapasitet i rollen som leder. Det handler om å se hvilke utfordringer vi står overfor på lang og kort sikt, og velge strategier som sikrer at vi går i samme retning og omstiller driften for bedre og billigere løsninger.

Det er et ønske om å forsterke relasjonsbygging på tvers i organisasjonen for i større grad bygge trygghet, felleskap og en helhetlig tilnærming til kommunens oppgaver. Som en del av lederprogrammet skal rådmannens lederteam gjennom en teamutviklingsprosess.

Ledernes verktøykasse

«Ledernes verktøykasse» er et tiltak som skal iverksettes for fullt i 2020 og handler om hva vil det si å være leder i Eigersund kommune i det daglige. Ledernes verktøykasse er en systematisk intern basisopplæring av lederne som skal bestå av blant annet aktuelt lovverk, forskrifter, interne retningslinjer/ rutiner og systemer. Dette skal gjennomføres parallelt med

lederprogrammet, og skal gjentas årlig. Dette for å sikre at alle ledere er kjent med hvilke forventninger som er knyttet til lederrollen i det daglige.

Digital lederkompetanse er et av satsingsområdene i ny overordnet IKT- og digitaliseringsstrategi som skal vedtas i 2020. Vi vil satse på ledere gjennom opplæring og andre tiltak som legger til rette for digitalisering i Eigersund kommune.

Mentorordning

Hvordan sikre at nye ledere får den nødvendige opplæring og oppfølging i startfasen? I 2020 vil det etableres et mentorprogram for nye ledere med mål om relasjonsbygging i egen organisasjon, samarbeid, gjensidig læring og utvikling av lederrollen.

Mål for langtidsperioden

- Vi skal være en attraktiv arbeidsplass med gjennomføringskraft:
 - Vi vil være en helsefremmende arbeidsplass
 - Vi vil ha stolte og myndiggjorte medarbeidere
 - Vi vil utøve god ledelse
- Utvikle nye, bedre, billigere og mer effektive løsninger
- Følge digital utvikling
- Økt digital kompetanse blant ledere, ansatte og innbyggere
- Etablere et felles kvalitetssystem for Eigersund kommune
- Nærværprosenten skal være på minst 94 %

Tiltak i 2020

Tiltak	Status	Kommentarer
Rekruttering:		
Del 2 av lønnspolitisk plan vil bli utarbeidet		Dette vil bli utarbeidet mellom administrasjonen og fagforeningene i 2020. Del 2 vil ta for seg kriterier for lønnsfastsettelse av ledere, merkantile stillinger og kompetansetillegg
Stipend til bachelorstudenter innen sykepleie og vernepleie		Videreføring av stipendordning
Årlige fellestiltak for ansatte		
Arrangere fellesarrangement for alle ansatte i Eigersund kommune		Ansattes dag med ca. 500 deltakere.
Kompetanseutvikling		
Opplæring og implementering av KS læring		Oppstart høsten 2019. Alle ansatte vil få tilgang til systemet.
Digital kompetanse		Digital kompetanse er et av satsingsområdene i ny overordnet IKT- og digitaliseringsstrategi som skal vedtas i 2020. Arbeidet ses i sammenheng og koordineres med utviklingsprogrammet FRAM, hvor digital kompetanse er et av satsingsområdene i to prosjekter:
Medarbeiderundersøkelsen		
Medarbeiderundersøkelsen - 10-FAKTOR		Sikre gjennomføring og oppfølging av medarbeiderundersøkelsen.

Tiltak	Status	Kommentarer
		For å skape oppslutning og eierskap til metoden vil vi i 2020 forestå opplæring i bruk og oppfølging.
Internkontroll, kvalitet og forbedringsarbeid		
Utarbeide en strategi og handlingsplan for systematisk forbedringsarbeid og Lean i Eigersund kommune		Skal ses i sammenheng med Kvalitetshåndboken
Utarbeide og gjennomføre opplæring i kvalitetshåndbokens innhold		Ses i sammenheng med lederprogrammet og allerede etablert opplæring for ansatte. Ser på mulighetene for å ta i bruk KS læring og e-læring
HMS		
Etablere kvalitetsutvalg i alle tjenesteområder		Tiltak må ses i sammenheng med fremtidig satsing i prosjekt «Orden i eget hus»
Utarbeide årlig samarbeidsplan med BHT		HMS-tiltak konkretiseres i samarbeidsplanen
Forebygging av vold og trusler igjennom intern kompetanseheving		Hovedarbeidsmiljøutvalget vil vurdere ny metode med samme formål dersom det vurderes som hensiktsmessig
Varsling		
Samarbeid om et felles rammeverk		Samarbeid på tvers av kommuner i Rogaland
Sykefravær		
Prosjekt Arbeidsglede, NED med sykefraværet		Prosjektet er en del av FRAM og handler om å teste ut nye tiltak for å øke arbeidsgleden og redusere sykefraværet. Tiltakene vil bli testet ut i fire piloter innen HO og KO. Forprosjektets varighet: April 2019-september 2020.
Informasjonssikkerhet og personvern		
Tilpasset opplæring for alle ansatte		Målet for 2020 er å sikre en mer tilpasset opplæring for alle ansatte gjennom kompetansepakke tilgjengelig i KS Læring.
Heltidskultur		
Nytt fokus på heltidskultur i Eigersund kommune		Vi ønsker å presisere at dette må omfatte alle kommunale tjenesteområder, slik at oppdraget om heltid integreres i omstillingen og blir en selvfølgelig del av prioriteringen framover.
Likestilling og mangfold		
Livsfasepolitikk		Skal utarbeides høsten 2020
Revidere plan for likestilling og mangfold		Eigersund kommune har en plan for mangfold og likestilling. Planen vil etter avtale med fagforeningene bli revidert etter at lønnspolitisk plan del 2 er utarbeidet.
Omstilling og utvikling		

Tiltak	Status	Kommentarer
Ferdigstille endelig organisering		Frem mot 2020 vil rådmannen i samarbeid med fagforeningene og vernetjenesten drøfte og beslutte endelig organisering under de ulike tjenesteområdene.
Organisasjonsutvikling – Prosjektprogrammet FRAM		
Tiltak knyttet til økt digital kompetanse		Digital kompetanse hos kommunens ansatte (FRAM – Digitale tjenester) Digital kompetanse hos kommunens innbyggere (FRAM – Livslang læring)
«Prosjekt Arbeidsglede, NED med sykefraværet»		Delprosjekt i Livslang læring. Forprosjektet "Arbeidsglede, ned med sykefraværet" skal kartlegge, planlegge og pilotere hvordan hovedprosjektet kan realiseres. Delprosjektet startet opp i april 2019 og har varighet frem til september 2020.
Delprosjekt «Veien til arbeid»		Et delprosjekt i FRAM som vil gjennomføres med samarbeid med eksterne og interne aktører. NAV stiller med prosjektleder.
Delprosjekt «Frivillighetsstrategi». Utarbeide ny frivillighetsstrategi for Eigersund kommune.		Delprosjekt i prosjekt Livslang læring. Ferdigstilles i april 2020.
Prosjekt «Orden i eget hus». Etablere kvalitetsutvalg i alle tjenesteområder		Tiltaket planlegges i regi av prosjekt «Orden i eget hus». Dette krever samarbeid på tvers i organisasjonen. Planlegges gjennomført i 2020.
Prosjekt «Veiledningstorg»		Hovedprosjekt – fokus i 2020 er «Fremtidig Veiledningstorg». Digitalisering vil stå i fokus.
Lederprogram 2019-2020		
Strategisk lederutvikling		For alle kommunale ledere. Programmet igangsettes høsten 2019 og videreføres i 2020. Lederprogrammet vil bestå av 3 moduler. Lederprogrammet vil være basert på aktiv læring med refleksjon i samlingene, og det legges opp til trening mellom samlingene.
«Ledernes verktøykasse»		Intern basisopplæring for ledere
Mentorordning		Etablere en mentorordning for nye ledere i løpet av 2020

Vedlegg 4 – Mål og prioriteringer for Helse- og omsorgsavdelingen

Hovedmål

Styrke den enkeltes evne til og mestre dagliglivet uavhengig hvor man bor.

- Jobbe tverrfaglig og helhetlig med tidlig innsats for barn og unge.
- Arbeide aktivt i forhold til innovasjon, kunnskapsutvikling og forskning.
- Sikre hensiktsmessig teknologisk plattform og infrastruktur. Være delaktig i utprøving og implementering av velferdsteknologi.
- Velferdsteknologi blir en integrert del av kommunens tjenestetilbud.
- Fokus på gevinstrealisering. Bruke Veikart for tjenesteinnovasjon som metodikk.(samveis.no)
- Rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell. Fokus på kompetanseheving.
- Utvikle en heltidskultur. Dette for å sikre kvalitet og bærekraft i tjenestetilbudet.
- Jobbe tverrfaglig og tverretatlig med områder innen boligsosialt arbeid.
- Implementere arbeidsoppgaver og mål for inkludering.
- Forsterke samarbeidet med pårørende og frivilligheten.
- Arbeide systematisk med mål om å øke nærværsprosenten i avdelingen

Strategiske tiltak pr tjenesteområde:

Vi vil	Vi skal	Hvordan	Tjenesteområde	Status
Utøve god ledelse	Ha ledere som planlegger, prioriterer og gjennomfører vedtatte strategier og målsetninger.	Gjennomføre lederopplæring med MindUP.	Alle ledere i kommunen	
Legge til rette for bruker- og pårørendemedvirkning i utforming og gjennomføring av helse- og omsorgstjenesten	Følge opp funn fra gjennomført brukerkartlegging. Gjennomføre bruker- og pårørendekartlegging. Arbeide for å videreføre prosjektet Samspill med pårørende.	Gjennom systematisk arbeid i prosjektet Samspill med pårørende. Fokus på recoveryorienterte tjenester innen rus og psykisk helse, samt Hva er viktig for deg?	HO	
Arbeide systematisk med sykefravær og nærvær.	Gjennomføre Framprosjekt der ulike tiltak prøves ut.	Gjennomføre FRAM- prosjekt Opp med arbeidsgleden, NED med sykefraværet	HO, KO, OL	
Videreføre og implementere arbeid knyttet til egenkontroll, internkontroll	Sikre at arbeidet med Kvalitetsutvalg er implementert som planlagt for. Avvikshåndtering og forbedringsarbeid er viktige tema her. Samt sikre at lovpålagte oppgaver knyttet til tidligere arbeidsmiljøutvalg også har fokus.	Videreføre pågående arbeid	HO	
Utvikle en heltidskultur	Starte opp prosjekt knyttet til Heltidskultur	Gjennom systematisk prosjektarbeid	HO, OL	
Følge opp forventninger ift Leve hele Livet (Meld.St.15)	Starte sertifisering som Livsgledhjem	Sertifisering på sykehjem/bo og servicesentre. Samt sikre oppfølgende tiltak via strategiplanen for helse og omsorg.	HO	
Arbeide systematisk med vedtatt IKT-	Sikre bruk av velferdsteknologiske	Gjennomføre anskaffelse vedrørende pasientvarsling	HO	

strategi for helse- og omsorgstjenesten	løsninger som bidrar til økt trygghet og bedre tjenester for brukere og pårørende. Erfaringer viser også at velferdsteknologi kan gi mer effektiv bruk av ressurser i helse- og omsorgstjenestene i kommunene.			

Hvordan møte fremtidens utfordringer og krav

For å møte fremtidens utfordringer og krav i helse og omsorgstjenesten, arbeider Eigersund kommune med å forvalte tildelte ressurser på en bærekraftig måte. Utgiftene til helse- og omsorgstjenestene vil øke kraftig i årene som kommer, om vi ikke foretar oss noe. Det innebærer at vi må endre måten vi jobber på, og måten vi tildeler tjenester på. Dette vil kreve mye av oss som lokalsamfunn. Det blir flere eldre og kronisk syke med sammensatte og komplekse behov, og vi må legge til rette og planlegge for dette. Et tiltak for å få dette til, er å bruke vedtatte tjenestestandarder systematisk i tildelingsarbeidet. Vedtak om Forvaltningsenhet/Samordningsenhet følges opp, med oppstart våren 2020.

Leve hele Livet. Meld.St. 15

Leve hele livet er en kvalitetsreform for eldre, der hovedfokus er å skape et mer aldersvennlig Norge og finne nye og innovative løsninger på de kvalitative utfordringene knyttet til aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp, sammenheng og overganger i tjenesten. Dette er et fokusområde i tjenesteområdet HO.

Kompetanse

En av de store utfordringene vi vil stå ovenfor, vil være å rekruttere nok fagutdannede i framtiden. Det innebærer at vi må legge til rette for kompetansehevede tiltak for både fagskoleutdannede og høyskoleutdannede. Vi vil ha fokus på at dette skjer systematisk etter de ulike avdelingenes behov. I denne prosessen må det sikres at vi jobber hensiktsmessig for å rekruttere, og ikke minst beholde kvalifisert helsepersonell. Det må arbeides systematisk med å skape en Heltidskultur. For å bevare Helse og omsorgsavdelingen som en attraktiv arbeidsplass, vil vi arbeide aktivt i forhold til innovasjon og kunnskapsutvikling.

Velferdsteknologi

Helse og omsorgsavdelingen vil arbeide systematisk med gjennomføring av tiltak forankret i IKT-strategi for helse- og omsorgstjenesten. Dette er som kjent en plan for hvordan man skal integrere velferdsteknologiske løsninger. Det er et mål å sikre hensiktsmessig teknologisk plattform og infrastruktur, samt være delaktig i utprøving og implementering av velferdsteknologi. Formålet med å ta velferdsteknologi i bruk, er å gi enkeltmennesket mulighet til bedre å mestre eget liv og helse, styrke det offentliges oppgaveløsning gjennom innovasjon og anvendelse av ny teknologi og bedre kunne møte de fremtidige utfordringene, bl.a. som følge av den demografiske utviklingen. De kommunale helse- og omsorgstjenestenes bruk av velferdsteknologi, tar utgangspunkt i tjenestenes formål etter lov om kommunale helse og omsorgstjenester m.m.

Eigersund kommune deltar sammen med flere andre kommuner i Sør-Rogaland i det nasjonale velferdsteknologiprogrammet i regi av Helsedirektoratet og KS. Prosjektets formål

er å nå målet i Omsorgsplan 2020: «Velferdsteknologi skal være en integrert del av kommunens tjenestetilbud innen 2020» Samarbeidet har fokusert blant annet på følgende to prosjekt.

- Elektronisk medisineringsstøtte
- Digitalt tilsyn

Samhandling mellom Kultur/oppvekst og Helse og omsorg.

Det vil være fornuftig å arbeide systematisk, tverrfaglig og helhetlig i form av team på tvers mellom de ulike tjenester og tjenesteområder. På denne måten vil vi gi bedre og mer treffsikre tjenester til blant annet barn og unge. Dette er et arbeid som vil ha prioritet. Blant annet via arbeidet HO og KO har startet opp; BTI (Bedre tverrfaglig innsats). I tillegg har Rune Devold utarbeidet en analyse som vil følges opp systematisk.

Frivilligsentralen

I forbindelse med utarbeidelse av strategiplan for Helse og omsorg, vil fokuset på frivillig arbeid være et viktig fokusområde.

Legedekning

Som flere andre kommuner i Norge, har også Eigersund kommune utfordringer knyttet til rekruttering av leger. Dette vil være et viktig fokusområde framover.

Aktivitetsplikt

I henhold til sosialtjenestelovens § 20 a skal det stilles vilkår om aktivitet for tildeling av økonomisk stønad til personer under 30 år, med mindre tungtveiende grunner taler mot det. Det ligger til kommunen å ha individuelt tilpasset tilbud som er hensiktsmessig for den enkelte.

I så stor grad som mulig benyttes NAVs arbeidsrettede tiltak. På grunn av krav som stilles til slik deltakelse, er det enkelte som ikke kan nyttiggjøre seg slike tilbud. Kommunen vil på nyåret starte eget tilbud til de som har behov for et aktivitetstilbud eller arbeidsrettede aktiviteter.

Når det gjelder kommunenes sin plikt til å tilby aktiviteter, så står det blant annet følgende i Prop. 39 L (2014-2015) punkt 6.6.2:

«Kommunen må både kunne tilby lavterskel aktivitetstiltak for personer som vil ha arbeid som et langsiktig og usikkert mål, og arbeidsrettede aktiviteter for personer som har arbeidsevne, men som har behov for å vedlikeholde sin kompetanse i påvente av et egnet arbeidstilbud. Mellom disse ytterpunktene vil det være behov for ulike grader av tilrettelagte kompetansehevende aktivitetstilbud. Lavterskel aktivitetstiltak vil kunne være et organisert dagtilbud som gir struktur i hverdagen, sosial kontakt, hjelp til å avklare den enkeltes opplæringsbehov og opplæring i ferdigheter som er nødvendige eller hensiktsmessige for å kunne få et arbeid eller for å kunne fungere i et arbeidsmiljø. Aktiviteten som pålegges skal være individuelt tilpasset den enkeltes behov og funksjonsnivå.»

Målet er å skape et tilbud som ivaretar kommunens plikt i henhold til lovkrav.

Vedlegg 5 – Mål og prioriteringer for Kultur- og oppvekst

Kunnskap og kompetanse er nødvendige forutsetninger for å finne løsningene på dagens og fremtidens samfunnsutfordringer. Fremtiden for kunnskapskommunen Eigersund skapes i barnehagene og i grunnopplæringen. Kunnskap er nøkkelen til fremtiden, både for hvert enkelt menneske og for samfunnet som helhet. Utdanning gir muligheter for alle.

Utdanningssystemet er samfunnets viktigste bidrag til utvikling av barn og unges kunnskaper, ferdigheter og holdninger som grunnlag for å mestre eget liv i et demokratisk og mangfoldig samfunn. Deltakelse i barnehage og skole legger grunnlaget for sosial mobilitet, demokratisk forståelse og medvirkning. Den samlede kunnskapskapitalen er samfunnets viktigste ressurs. Det er avgjørende for arbeidslivet og det er avgjørende for å kunne håndtere de viktigste utfordringene samfunnet har, på kort og på lang sikt. Gjennom gode barnehager og gode grunnskoler skal vi gi framtidens arbeidstakere faglige og sosiale ferdigheter og nødvendig kunnskap. Barnehagen og skolen må gi barn og unge den dannelsen og utdannelsen de trenger for å mestre fremtiden. Barnehager og skoler er sosiale fellesskap som formidler og utvikler de grunnleggende verdiene samfunnet vårt er tuftet på. Alle barn og elever skal oppleve tilhørighet og likeverd i barnehagen og på skolen. De som trenger ekstra hjelp skal få dette så tidlig som mulig gjennom et systemrettet og tverrfaglig arbeid. Den samla kompetansen Eigersund kommune sine ansatte har, skal bidra til at alle barn og unge opplever et trygt, inkluderende miljø preget av mestring og utvikling både faglig og sosialt. Her er det avgjørende at de ulike enhetene i enda sterkere grad forsterker hverandre gjennom verdier og holdninger som bygger opp under lek og læring. Kulturskolen og andre kulturaktiviteter er sentral for at alle barn og unge skal få muligheter til opplevelse, deltakelse og innlevelse i sitt eget nærmiljø.

I denne budsjett og økonomiplanen, som tidligere, er det inkluderingen og mangfoldet som er i sentrum. Alle voksne som arbeider for barn og unge i Eigersund kommune skal arbeide for at barna og elevene skal kjenne tilhørighet i det mangfoldige samfunnet.

Dette betyr at det er i samspill med barn opplevelsene, leken og læringen skal skje i barnehagen. I 2019 har vi som tidligere år hatt fokus på kompetanseheving rettet inn mot de strategiske tiltakene som underbygger våre mål. Vår deltakelse i prosjektet inkluderende barnehage og skolemiljø er med på å forsterke dette. Gjennom dette prosjektet har leken fått en enda mer sentral plass i opplæringen.

Strategiske mål for avdelingen – knyttet opp mot kommuneplanen

Vi vil	Vi skal	Hvordan	Tjenesteområde	Status
Bli flere – «20 030 i 2030»	Etablere nye fasiliteter for sport og fritid	Videreutvikle det gode samarbeidet med alle lag og organisasjoner. Forsterke det formelle samarbeidet med idrettsrådet	KO	
Fortette med kvalitet	Utvikle de urbane kvalitetene og skape et aktivt sentrum for alle med trygge møteplasser og rom for opplevelser	Avdelingen vil sammen med aktuelle instanser, ungdommer og næringslivet videreutvikle aktivitet i sentrum. Videreutvikle kulturkvartalet, gjennom vitalisering av Skrivergården	KO	
At alle opplever mestring i fellesskapet	Fremme en kultur for åpenhet, inkludering og likeverd	Flere barn og elever som opplever mestring og inkludering. Bedre kvalitet i møter med den enkelte. Fortsette arbeidet med inkludering av alle barn og unge i leg og læring	KO	
	Bidra til hverdagsmestring for alle	Alle barn som går i barnehagen og i grunnskolen opplever trygghet og	KO	

		mestring hver dag.		
	Legge til rette for frivillighet, lavterskeltilbud og uorganisert aktivitet	Samarbeide med lag og organisasjoner om gode fritidstilbud. Bruke frivillighetstilskuddet til å forsterke slike aktiviteter	KO	
	Legge til rette for økt turisme og fritidsbebyggelse.	Legge til rette for gode opplevelser både i sentrum, på Eigerøy, Hellvik og på Helleland	KO	
Utvikle nye, attraktive møteplasser	Legge til rette for flerbruk og sambruk	Ved større investeringsprosjekter, skoler og barnehager, legges det opp til at disse blir sentrale i lokalmiljøet/bydelen.	KO	
	Etablere flere møteplasser på tvers av generasjoner og for begge kjønn	Forsterke det gode kulturtilbudet ved å legge til rette for møteplasser på tvers av generasjoner og kjønn	KO	
	Ha tilbud til barn og ungdom i nærmiljøet, og samle felles tilbud i sentrum	Sammen med Ungdomsrådet videreutvikle Ånnfliik og eventuelt andre tiltak som fremmer et godt fritidstilbud. Skriverallmenningen (Tidligere helsestasjonen) etableres som et lavterskeltilbud for barn og unge.	KO	
Skape opplevelser for livet	Legge til rette for kulturopplevelser og livslang læring for alle	Bruke de allerede etablert kulturarenaene til å videreutvikle gode opplevelser som bidrar til livslang læring for alle	KO	
Være en helsefremmende arbeidsplass	Ha velfungerende lokaler, utstyr og teknologi som er tilpasset oppgavene og HMS-kravene	Systematisk gjennomgang av alle bygg som brukes i tjenesten gjennom faste vernerunder	KO	
	Skape arbeidsglede gjennom involvering, gjensidig anerkjennelse og medskaping	Gode kompetanseplaner for alle. Legge til rette for arbeidsplasser til alle trives og utvikler seg videre.	KO	
	Skape rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring	Systematisk kompetanseheving for alle som arbeider med barn og unge. Videre deltakelse i prosjektet Inkluderende barnehage og skolemiljø. Felles satsing på lekens betydning Kompetanseheving for alle tilsette, formell og uformell, med fokus på at alle barna hører til i et fellesskap. Bedre opplevd kvalitet i møte med den enkelte	KO	
	Ha et positivt fokus, der samarbeid og kommunikasjon er basert på respekt, tillit, åpenhet og ansvar	Fokusere på tillitsbasert ledelse i alle ledd.	KO	
Ha stolte og myndiggjorte medarbeidere	I fellesskap arbeide for en trivelig arbeidsplass som bidrar til økt stolthet – både for medarbeidere og innbyggere	Synliggjøre det gode arbeidet som hver dag gjøres av medarbeiderne, hverdagsheltene.	KO	
	Ha medarbeidere som er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt	Kompetanseheving for alle gjennom systematisk kompetanseutvikling.	KO	
Utøve god ledelse	Ha ledere som planlegger, prioriterer og gjennomfører vedtatte strategier og	Gjennomføre lederopplæring med MindUP.	KO	

	målsetninger.			
Arbeide systematisk med sykefravær og nærvær.	Gjennomføre Fram-prosjekt der ulike tiltak prøves ut.	Gjennomføre FRAM- prosjekt Opp med arbeidsgleden, NED med sykefraværet	HO, KO, OL	

BTI – Bedre Tverrfaglig Innsats

I mars 2018 vedtok kommunestyret at Eigersund kommune skal innføre samhandlingsmodellen BTI – Bedre Tverrfaglig Innsats. Hensikten med BTI-modellen er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert hjelp, uten at det blir brudd i oppfølgingen. BTI bidrar til tidlig innsats, samordning og medvirkning fra barn og foreldre. Modellen gir en oversikt over handlingsforløp, og kan bidra til å rette opp svikt i samhandling mellom tjenester både på lokalt, regionalt og statlig nivå. Dette vil komme gravide, barn, ungdom og familier til gode, og vil også være til hjelp for ansatte som jobber med disse målgruppene. Arbeidet er prosjektorganisert, og forprosjektet var ferdigstilt i januar 2019. Hovedprosjektet er nå i gang. Første fase handler om å tilpasse modellen til lokale forhold, og gi innhold til modellen. I 2019 vil Grøne Bråden barnehage, Rundevoll skole og hjelpetjenestene gjennomføre en pilotering, før modellen rulles ut i hele organisasjonen fra 2021. Eigersund kommune og Sokndal kommune er tatt inn som tiltakskommuner i Program for folkehelse, og vil inngå i et samarbeid om evaluering og forskning knyttet til modellen sammen med Universitetet i Stavanger og Rogaland A-senter/Kompetansesenter Rus avd. Stavanger. Dette vil pågå i hele Økonomiplanperioden, parallelt med implementeringen. Implementeringen av BTI vil være viktig for avdelingen i økonomiplanperioden.

Barnehage

Alle barnehagene i Eigersund kommune driver kontinuerlige utviklings-prosesser for å forbedre egen praksis. En god og fremtidsrettet barnehage må hele tiden være villig til å sette søkelys på egen praksis, samt justere praksis når dette er nødvendig. Vi er opptatt av å lære sammen og sammen utvikle en lærende barnehagesektor og lærende barnehager. Hvordan vi skal oppnå dette handler om å ta i bruk ulike verktøy og arbeidsmetoder. I noen tilfeller tilbys kurs for alle ansatte eller grupper av ansatte som så igjen jobber videre med temaet i egen barnehagen. Men det kan også handle om mer langsiktige prosjekt, nettverksarbeid og drøftinger innad i barnehagene. Styrer og pedagogiske ledere har et særlig ansvar for å drive kompetanseutviklingen framover i egen virksomhet og bidra til at ny kunnskap implementeres i praktisk liv i barnehagene.

Barnehagene skal være inkluderende fellesskap der hvert barn møtes ut i fra egne forutsetninger. Samtidig skal barnehagen være et sted der empati, omtanke og sosialt ansvar og hensyn til andre utvikles og er sentralt.

Kostnad ordinær drift barnehage

Gjennom KOSTRA ser vi at vi fortsatt har høyere driftskostnader pr. barn enn sammenlignbare kommuner. Når det nå er innført pedagog og bemanningsnorm gir det et grunnlag for nærmere analyse av dette forholdet. En anbefaling vil være å finne årsaken til hvorfor Eigersund kommune har høyere kostnader pr barn i kommunale barnehager i forhold til andre kommuner. Dette gjelder både på ordinær drift, drift av bygg og antall barn med ekstra ressurser.

En ny stor kommunal barnehage vil mest sannsynlig gi en mer lønnsom og effektiv drift som vil gjenspeiles i tilskudd til private barnehager fremover i tid.

Analysen gir derfor svar på noen forhold, men for å finne ut hvorfor vi har høyere kostnader enn andre kommuner må vi få til et samspill både internt og eksternt med andre kommuner.

Skole

Grunnskolen er viktig for innbyggerne i Eigersund kommune. I økonomiplanperioden er det viktig og fortsatt følge opp Skoleplanen som er gjeldende fra 2014-2018. I løpet av 2018 vil denne revideres. I dette arbeidet vil rådmannen legge vekt på at alle planene som handler om barn og unge i enda større grad skal henge sammen. Av strategiske tiltak vil rådmannen være i dialog med forskningsmiljø og være tett på nasjonale føringer for å ha en skole som inkluderer alle elevene og som er i tråd med de siste Stortingsmeldinger

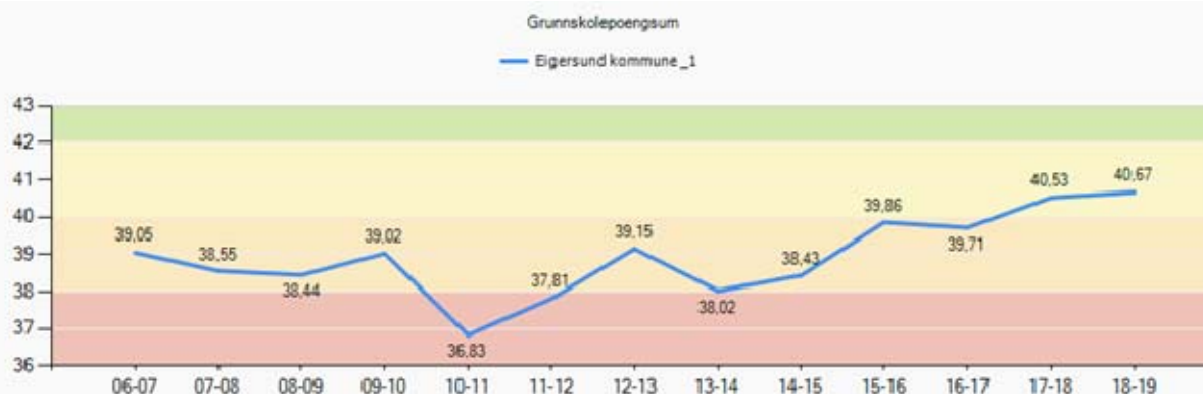
Den felles grunnskolen vi har i Norge er grunnleggende for nasjonen som samfunn. Verdiene er grunnlaget for vårt demokrati og skal hjelpe oss å leve, lære og arbeide sammen i en kompleks samtid og i møte med en ukjent framtid. Disse verdiene er grunnmuren i skolens virksomhet. De må gjøres levende og få betydning for hver enkelt elev i skolefellesskapet gjennom formidling av kunnskap og utvikling av holdninger og kompetanse. Verdiene skal prege skolens og lærernes møte med elevene og med hjemmene.

Grunnskolepoeng

På flere av de forholdene som vi kan måle i grunnskolen, har Eigersund kommune en positiv utvikling gjennom de siste årene. Her er det trukket fram grunnskolepoeng, skolemiljø og en skole som har fokus på inkludering. Dette er et resultat av systematisk arbeid over tid, med fokus på at inkludering er det beste for elevene. Alle skolene vil fortsatt ha fokus på dette.

Grunnskolepoeng for Eigersund kommune viser en positiv utvikling de siste årene. Denne trenden har også holdt seg sist skoleår. Grunnskolepoeng regnes ut ved at alle avsluttende karakterer som føres på vitnemålet, legges sammen og deles på antall karakterer slik at en får et gjennomsnitt.

En annen positiv trend er at standpunkt karakterene samsvarer med eksamens karakterene, som viser at vurderingsarbeidet som blir gjort på skolen er i tråd med den vurderingen som eksterne vurderer gir.

Ressurser og spesialundervisning

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Antall elever	1836	1801	1806	1782
Antall elever med spesialundervisning	178	173	170	139
Andel elever med spes.ped (%)	9,7	9,6	9,4	7,8
Andel ressurser som går til spes.ped (%)	28	31	26	18

Elevtallet går noe ned for skoleåret 2019/2020. Ressurser brukt til undervisning har ikke prosentvis gått like mye ned, så det har vært en liten økning i ressursbruken. Alle skolene i kommunen ligger innenfor «lærernormen», som er en indikator som viser antall elever per lærer i ordinær undervisning, hvor ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk ikke regnes med. Fra høsten 2019 skal gruppestørrelse være 15 elever på 1-4. trinn og 20 på 5.-7. trinn og 8.-10. trinn.

Andelen elever som har rett på spesialundervisning går markant ned fra høsten 2019, og er nå 7,8 %. Landssnittet var for skoleåret 17/18, 7,9 %. Når andel ressurser brukt på spesialundervisning går ned, får skolene et større handlingsrom til å drive tilpasset undervisning. Skolene har jobbet målrettet med å bedre den tilpassede opplæringen innenfor rammen av det ordinære opplæringstilbudet, slik at behovet for spesialundervisning blir mindre. Tall fra GSI viser at flere får spesialundervisningen i den ordinære klassen.

Trygt skolemiljø

	2018-2019	2017-2018
Trivsel	4,26	4,23
Trygt miljø	4,08	4,10
Mobbing blant elever	4,64	4,69
Digital mobbing	4,85	4,85
Mobbing fra voksne	4,91	4,85

(5 er høyeste score, og fargene indikerer scoren i forhold til tallene for hele landet.)

Tall fra Elevundersøkelsen viser at elevene trives, og har noen å være i sammen med i friminuttene. Det er ennå noe å gjøre i forhold til at elevene opplever skolemiljøet som trygt. Det er og for mange elever som opplever mobbing fra medelever. Fire av skolene er med i prosjektet «Inkluderende barnehage- og skolemiljø», som er initiert av Utdanningsdirektoratet. Her er det fokus på hvordan skolen kan skape et trygt skolemiljø. De fire andre skolene blir med fra januar 2020.

Ambulerende team – bekymringsfullt skolefravær

Eigersund kommune har utarbeidet veilederen for å gi konkrete retningslinjer for å forebygge og håndtere alvorlig skolefravær. Høsten 2019 har vi gjennomført et forprosjekt med tanke på å etablere et team som skal bistå skolene i dette arbeidet. Stillingene er lyst ut, og målet er å ha teamet på plass januar 2020. Det vil bli tilsatt to fagpersoner i et to-årig prøveprosjekt. En ønsker også at teamet skal bistå skolene i skolemiljø saker, der elever opplever krenkende atferd eller mobbing.

Kulturskolen

Kulturskolen er en viktig utviklingsarena for mange barn og unge i Eigersund kommune. Gjennom de aktivitetene som tilbys der ønsker vi at barn og unge opplever mestring, deltakelse og estetisk mangfold, som bidrar til vekst og utvikling.

I 2017 kom det ny rammeplan for Kulturskolen – *Mangfold og fordypning*. Denne nasjonale planen understreker Eigersund kommune sin satsing der vi ønsker at kulturskolen skal være en sentral aktør for alle barn og unge i Eigersund kommune. Rammeplanen beskriver tre er ulike hovedområder

- Breddeprogram
- Kjerneprogram
- Fordypningsprogram

I tillegg til kjerneprogrammet og forsterket fokus på fordypningsprogram, vil kulturskolen i Eigersund kommune ha særlig fokus på breddeprogram. Dette gjennom at lærere fra kulturskolen går inn i barnehager og SFO med et tilbud som når bredt ut til flere barn.

Barnevern

Barnevernet har som sin spesielle oppgave å ta vare på de mest utsatte barna. Barnevernet skal beskytte barn mot omsorgsvikt og motvirke at barn lider fysisk og psykisk overlast. Blir barneverntjenesten kjent med slike forhold, har det en lovbestemt plikt til å undersøke hvordan barnet har det, og om nødvendig sette i verk tiltak. Barnevernets arbeid er en blanding mellom støtte og kontroll. Det skal gi hjelp og støtte for at hjemmet skal kunne make sitt oppdrageransvar, men det er også plikt til å gripe inn dersom dette ikke nytter. Fylkesmannen har innført en ordning med dialogmøter mellom dem og barneverntjenestene i kommunene gjeldene fra 2018. Årets dialogmøte ble gjennomført i januar. Utgangspunktet for dialogmøtene er oppdaterte ROS analyser av den enkelte barneverntjeneste. På bakgrunn av ROS analysene gir Fylkesmannen anbefalinger og føringer for det videre utviklingsarbeidet ved den enkelte barneverntjeneste. Det har i etterkant av dialogmøtet blitt arbeidet videre med styrking av den overordnede ledelsen av barnevernet ved implementering av mnd. statusrapporter som gjennomgås med ledelsen i de månedlige statusmøtene med kommunalsjef/rådgiver fra kommunalsjefs stab. KS konsulent utførte våren 2019 en KOSTRA analyse av barneverntjenesten. Denne ble supplert med en tjenesteanalyse høsten 2019. Analysen følges opp gjennom tre veiledninger av ledelsen i barnverntjenesten. Rune Devold har videre vært inne og sett på organiseringen av tjenester overfor barn og unge, herunder barnevernet.

Voksenopplæringen

Elevgrunnlaget på Voksenopplæringscenteret har endret seg gjennom 2019. Data gjort oktober 2018 tyder på at det fortsatt vil være et stort behov for grunnskoleopplæring i tillegg til introduksjonsordningen. Fra september 2018 og gjennom hele 2019 har programrådgivere bidratt til en bedre helhetlig tilbud til de som deltar i introduksjonsordningen. Det vil være med på å bedre legge til rette for at introeleven får en tilpasset, helhetlig opplegg.

Kulturavdelingen

I Eigersund kommune har vi en kulturavdeling som er innovativ og stadig prøver å skape nye opplevelser for innbyggerne. Avdelingen vil forsterke og videreutvikle dette arbeidet gjennom hele planperioden. En vil jobbe videre med allerede godt etablerte aktiviteter, men også jobbe for å få inn nye aktiviteter fra forskjellige kulturfelt. Kulturavdelingen skal legge til rette for

aktiviteter for alle aldersgrupper, men legge hovedvekt på barn, unge og familier. En skal legge til rette for at det skapes kulturaktiviteter i Egersund sentrum, Hellvik og Helleland.

Eigersund kommune gir betydelig økonomisk støtte til frivillige lag og organisasjoner. Dette gjøres for å styrke det frivillige arbeidet knyttet til barn og unge.

Vedlegg 6 – Mål og prioriteringer for Teknisk

Strategiske tiltak pr tjenesteområde:

Vi vil	Vi skal	Hvordan	Tjenesteområde	Status
Bli flere – «20 030 i 2030»	Legge til rette for trygge bomiljø	Arbeide for økt trafikksikkerhet og trygge ferdselsårer, bl.a. gjennom den kommunale trafikksikkerhetsplanen.	TT	
Fortette med kvalitet	Utvikle allsidige rekreasjonsområder med korte avstander til bolig.	Sikre arealer i plan, samt gi føringer for innhold.	TT/SA	
	Sikre grøntstrukturer i og mellom tettsteder og friluftsområder.	Sikre naturlig grønnstrukturer og etablere nye for å skape økt trivsel for innbyggere og ivareta biologisk mangfold.	TT/SA	
	Arbeide for hensiktsmessige klimatiltak i lokalmiljøene	Ta i bruk blågrønn kunnskap ved planlegging av nye utbyggingsområder og ved sikring av eksisterende områder.	TT	
	Sikre en planmessig og forsvarlig vannressursforvaltning i Eigersund kommune og Dalane.	Samarbeide med Rogaland fylkeskommune og øvrige kommuner i Dalane om å tilsette en vannområdekoordinator i Dalane.	TT	
At alle opplever mestring i fellesskapet	Være bevisste på tiltak som skaper inkludering, samt ivareta universell utforming ved planlegging av nye kommunale bygg og uteområder.	Utvikle inkluderende skolegårder som gir allsidige muligheter for mestring – alene og i samhandling med andre. Planlegge bygninger som gir rom for inkludering.	TT	
Utvikle nye, attraktive møteplasser	Etablere møteplasser på tvers av generasjoner, kultur og for begge kjønn	Utvikle et mangfold av aktiviteter og møteplasser i Egersund sentrum.	TT	
	Etablere møteplasser nær der folk bor	Fortsette satsningen på å utvikle og renovere lekeplasser sammen med velforeninger i nabolagene.	TT	
	Legge til rette for flerbruk og sambruk	Ved utbygging av uteområder til skoler og barnehager vil en sikre at disse blir attraktive aktivitets- og rekreasjonsområder utenom institusjonenes brukstid.	TT/KO	
	Utvikle Egersund sentrum med utgangspunkt i dagens og fremtidens behov	Utarbeide en tidsriktig møbleringsplan for gågatene og torget, men som ivaretar og forsterker byens særpreg og kvaliteter.	TT/SA	
Skape opplevelser for livet	Legge til rette for attraktive arenaer for utøvelse av et allsidig friluftsliv.	Eigersund kommune skal fortsette å være en pådriver for et attraktiv og helsefremmende friluftsliv.	TT	
	Etablere familievennlige aktivitetsområder.	Fortsette satsningen på lekeplasser og nærmiljøanlegg der folk bor.	TT	
	Fremme økt folkehelse i friluft	Opprettholde og videreutvikle et godt samarbeid med lokale lag og foreninger, slik at vi i fellesskap skaper innovasjoner og medvirker til gode aktivitetstilbud til bredden av våre av innbyggere	TT	

Vi vil	Vi skal	Hvordan	Tjeneste-område	Status
Være en helsefremmende arbeidsplass	Ha velfungerende lokaler, utstyr og teknologi som er tilpasset oppgavene og HMS-kravene	Systematisk gjennomgang av den kommunale boligmassen, planmessige tiltak og betryggende drift.	TT	
	Utnytte effektene av det å være en Sykkelby	Legg til rette for økt bruk av sykkel som transportmiddel å arbeide for etablering av trygge sykkelveier.	TT/SA	
	Bli en trafikksikker kommune	Innføre tiltak som blant annet gir bedre trafikksikkerhet for ansatte og innbyggere.	TT/ALLE	
Ha stolte og myndiggjorte medarbeidere	Ha myndiggjorte medarbeidere som blir involvert, gis tillit og blir delegert myndighet og oppgaver	Klargjøre roller og forventninger til den enkelte, bl.a. gjennom tydelige funksjonsbeskrivelser.	TT	
	Gi trygghet gjennom økt kompetanse og erfaring	Fokusere på tillitsbasert ledelse i hele organisasjonen.	TT	
	Bygge et godt omdømme.	Fremheve dyktige medarbeidere og det gode arbeidet som kommunen leverer dag etter dag.	TT m.fl.	
Utøve god ledelse	Ha ledere som er tilstede, er tydelige og forutsigbare og har god etisk standard	Arbeide bevisst for god og treffsikker lederopplæring.	TT/OL	
Arbeide systematisk med sykefravær og nærvær.	Legge til rette for en trygg og helsefremmende arbeidshverdag.	Sikre god HMS forståelse og etterlevelse, videreutvikle internkontrollsystemer og legge til rette for trivsel på arbeidsplassen.	TT	

Vedlegg 7 – Mål og prioriteringer for Samfunnsutvikling

Vi vil	Vi skal	Hvordan	Tjenesteområde	Status
Kultur for verdiskaping				
Ha økt verdiskaping	Skape og ta i bruk innovative løsninger gjennom visjonære idéer og likeverdige partnerskap	Digitalisere byggesaksarkivet	SA	
		Partnerskap med det private næringslivet for å skape vekst	SA	
	Dyrke kultur for verdiskaping og samarbeid mellom kommune, næringsliv og andre aktører	Næringsaktiv kommune	SA	
	Være en næringsaktiv kommune både som samfunnsutvikler og tilrettelegger for eksisterende og nye næringer	Omstillingskommune - 3 årig prosjekt til 2020/2021? Kommunedelplan for fritidsbebyggelse	SA SA	
Være i front innen havbaserte næringer.	Satse på det blå og grønne matfatet og legge til rette for lokal foredling i hele næringskjeden	«Sjømatbyen Egersund» STIIM klyngen i samarbeid med Blue Planet og Greater Stavanger:	ENH	
		Innovasjonsøkosystem for havbruksrealterte virksomheter på Sør-vest landet	ENH	
	Legge til rette for økt kompetanse og være en pådriver for å etablere relevante tilbud om høyere utdanning i kommunen	Ungt Entreprenørskap	SA	
		Innovasjonsuke i 2020	SA	
		Digital plattform	SA	
	Stimulere til økt forskning, utvikling og samarbeid mellom bedrifter innen maritim elektronikk industriklyngen	Fagforum innen elektronikk industriklyngen	SA	
Være en pådriver for å styrke samarbeidet mellom utdanningssektoren og lokale næringsaktører.	Inspirasjonssamlinger for unge og nye bønder	SA		
Ta en solid posisjon i et raskt voksende marked innen både offshore vind og offshore havbruk. Vi skal bidra aktivt til kunnskap og utvikling innen fornybar energi	Vindkraftsentrum i energihovedstaden Rogaland	ENH		
Være en tydelig drivkraft i regionen	Styrke Eigersund som regionsenter og tyngdepunkt i Sør-Rogaland	Detaljregulering for deler av Egersund sentrum Områderegulering Eie	SA	
		Ressursgrupper	SA	
	Jobbe på lag med Stavangerregionen og bidra med våre styrker	Greater Stavanger	SA	

Vi vil	Vi skal	Hvordan	Tjeneste-område	Status	
		Nordic Edge/ Smart by			
	Være best på samarbeid og problemløsning	Samarbeid aktivt med Sentrumsforeningen og næringsforeningen	SA		
	Ha en klar kommunikasjonsstrategi og bygge merkevaren «Egersund»/#mittegersund rundt våre eksisterende kvaliteter	«Aktivitet i sentrum»	SA		
Småby i vekst					
Bli flere – «20 030 i 2030»	Legge til rette for gode bomiljøer og et bredt spekter av boligtyper	Detaljregulere boligområde Helleland	SA		
		Detaljregulering for Havsøy (sanering av eldre reguleringsplaner)	SA		
	Opplevs som «byen rett i nærheten» og legge til rette for «grønn» pendling med videreutvikling av stasjonsområdet på Eie	Områderegulering Eie	SA		
		Elektrisk bysykkelordning som forlenger kollektivreisen	SA		
	Arbeide for dobbeltspor til Eigersund og togstopp på Helleland	Tils. planarbeid jernbane Sandnes-Egnd (SUD-6)	SA		
	Etablere nye fasiliteter for sport og fritid	Detaljregulering Husabø skole og idrettsmarka	SA		
		Opplevelsessenter	SA		
	Ta hensyn til klimaperspektivet i arealplanlegging, utbygging, innkjøp og tjenesteutførelse	Følges opp i detaljreguleringer og innarbeides i maler	SA		
	Fremme en attraktiv tettstedsutvikling på Hellvik og Helleland	Detaljregulere boligområde Helleland	SA		
		Detaljregulere for boliger og barnehage Tua, Hellvik	SA		
		Legge til rette for utvidelse av sentrumsområde på Hellvik	SA		
	Fortette med kvalitet	Ta utgangspunkt i byen som helhet. Nyetableringer i form av bygg og infrastruktur skal tilføre urbane kvaliteter, ikke utfordre dem	Detaljregulering for deler av Egersund sentrum	SA	
			Reg. og prosjektering havnepromenade (SUD-10)	SA	
Utvikle de urbane kvalitetene og skape et aktivt sentrum for alle med trygge møteplasser og rom for opplevelser		Opplevelsessenter	SA		
		Detaljregulering for deler av Egersund sentrum	SA		
		Gatebruks- og mterialplan	Teknisk		
Ta vare på og aktivisere den historiske trehusbyen og legge til rette for ny bruk, der kulturminneverdiene står		Ferdigstille kulturminneplan	SA		
	Detaljregulering og	SA			

Vi vil	Vi skal	Hvordan	Tjeneste- område	Status
	sentralt i markedsføring av tilbud og merkevarebygging generelt	prosjektering av havnepromenade (SUD-10)		
		Detaljregulering for deler av Egersund sentrum	SA	
		«Aktivitet i sentrum»	SA	
		«Okka farger» - videreføring	SA	
	Styrke og bygge mer i eksisterende boligområder og tettsteder og ikke legge til rette for «byspredning»	Legge til rette for ny bydel «Lindøy» - mulighetsstudie	SA mfl	
		Detaljregulering for deler av Egersund sentrum		
		Områderegulering Gruset - Jernbaneveien	SA mfl	
	Begrense gjennomgangstrafikken i sentrum	Utredning i regi av RFK og Statens vegvesen gjennomkjøring fylkesveg.	SA	
		Mulighetsstudie for bedre tilrettelegging for sykkel gjennom sentrum (fv44) med påfølgende planarbeid	SA	
	Ha en grønn byutvikling	Planlegge nye boligområder på en slik måte at veksten i persontransport kan skje ved hjelp av gange, sykkel- eller kollektivtrafikk	Revidering av sykkelveinett og trafikksikkerhetsplan	SA
Inkludere elektrisk bysykkelordning i nye boligområder			SA	
Gjøre det enkelt å komme til og fra byen ved hjelp av miljøvennlig infrastruktur og god kollektivtransport		Sykkelbyprosjektet	SA	
		Detaljregulering gang og sykkelveg Leidland-Skadberg i samarbeid med SVV	SA	
		Detaljregulering gang og sykkelveg Hovlandsveien i samarbeid med SVV	SA	
		Detaljregulering gang og sykkelveg på ny bruk til Eigerøy i samarbeid med SVV	SA	
		Detaljregulering gang og sykkelveg Gamle Eigerøyvei i samarbeid med SVV	SA	
		Bysykelordning	SA	
		Revidering av sykkelveinett	SA	
		Ta vare på småbykvalitetene	«Aktivitet i sentrum»	SA
Detaljregulering for deler av Egersund sentrum			SA	

Vi vil	Vi skal	Hvordan	Tjeneste- område	Status
		Reg. og prosjektering havnepromenade (SUD-10)	SA	
		Utredning i regi av RFK og Statens vegvesen gjennomkjøring fylkesveg.	SA mfl.	
	Lokalisere offentlige virksomheter og nye leiligheter i bykjernen	Detaljregulering for deler av Egersund sentrum	SA	
	Ha fokus på jordvern og biologisk mangfold.	Inspirasjonssamlinger for unge og nye bønder	SA	
Sammen om det gode liv				
At alle opplever mestrings i fellesskapet	Bidra til hverdagsmestrings for alle	Oversiktsdokument folkehelse	SA	
	Legge til rette for frivillighet, lavterskeltilbud og uorganisert aktivitet	Frivillighetsstrategi	HO/SA	
		Oversiktsdokument folkehelse	SA	
	Styrke kulturkvartalet og bygge en attraktiv by	Opplevelsessenter	SA	
		Reiselivsstrategi	SA	
		Samle aktiviteter i kulturkvartalet	SA	
		Opplevelsessenter	SA	
	Legge til rette for økt turisme og fritidsbebyggelse.	Kystpilgrimssenter	SA	
		Turistinformasjon Magma Geopark	Magma	
		Kommunedelplan fritidsbebyggelse	SA	
Detaljregulering for deler av Egersund sentrum		SA		
Utvikle nye, attraktive møteplasser	Ha et mangfold av aktiviteter og møteplasser i sentrum	Detaljregulering for deler av Egersund sentrum	SA	
		Frivillighetsstrategi	SA	
	Legge til rette for flerbruk og sambruk	Detaljregulering for deler av Egersund sentrum	SA	
		Opplevelsessenter	SA	
	Etablere flere møteplasser på tvers av generasjoner og for begge kjønn	Detaljregulering for deler av Egersund sentrum	SA	
	Ha tilbud til barn og ungdom i nærmiljøet, og samle felles tilbud i sentrum	Detaljregulering for deler av Egersund sentrum	Sa	
		Gatebruks- og materialplan	SA	
		Frivillighetsstrategi	Sa	
Opplevelsessenter		SA		
Skape opplevelser for livet	Fortette og skape gode, trygge byrom for alle	Detaljregulering for deler av Egersund sentrum	SA	

Vi vil	Vi skal	Hvordan	Tjeneste- område	Status
		Oversiktsdokument folkehelse	SA	
	Ha gode bomiljøer i hele kommunen	Oversiktsdokument folkehelse	SA	
	Opprettholde ren og tilgjengelig natur «rett utenfor stuedøra» og sikre og tilrettelegge bynær grønnstruktur	Oversiktsdokument folkehelse	SA	
	Legge til rette for kulturopplevelser og livslang læring for alle	Oversiktsdokument folkehelse	SA	
		Opplevelsessenter	SA	
En attraktiv arbeidsplass med gjennomføringskraft				
Være en helsefremmende arbeidsplass	Ha velfungerende lokaler, utstyr og teknologi som er tilpasset oppgavene og HMS-kravene	Digitalisere byggesaksarkivet	SA	

Vedlegg 8 – Finansielle måltall for Eigersund kommune

Iht. kommuneloven er det ikke tillatt å legge frem et kommunebudsjett (eller økonomiplan) som ikke er i balanse. Dvs. at det må være balanse i både hele økonomiplanperioden og det enkelte år. Rådmannens forslag legger opp til balanse i perioden og det enkelte år, men vi viser til at budsjettet blir balansert ved bruk av fond.

Iht ny Kommunelov skal det lages finansielle måltall for den enkelte kommune. Den enkelte kommune står fritt til å velge sine egne måltall. Nå er det nok slik at kommunene har hatt vidt forskjellig tilnærming til dette – fra ingen finansielle måltall til veldig mange. Rådmannens anbefaling er at vi setter oss noen mål, men overdriver ikke. Disse måltallene skal følges opp og være noe å forholde seg til – herunder «håndtere».

Merk at det med finansielle måltall kommer i tillegg til andre mål / måltall den enkelte kommune har.

Det forslag som fremmes baserer seg på følgende forhold:

- 1) Finansielle nøkkeltall som staten bruker – bla. i Kommune proposisjonen.
- 2) Tidligere spørsmål – bla. fra politisk hold.
- 3) Måltall som vi i dag omtaler.
- 4) Sett på hva andre kommuner har hatt og har.
- 5) Det er et krav om å redegjøre for forhold som er vittig for å bedømme økonomisk resultat og stilling.

Forslag til finansielle måltall:

Måltall	Nivå/mål	Kommentar
Netto driftsresultat	1,75%	Dette er statens og Teknings Beregningsutvalgs Utvalg (TBU) sin anbefaling og går på nivå av driftsinntektene. Dette er et måltall vi har brukt tidligere..
Samlet lånegjeld (prosent av totale driftsinntekter). Omfatter ikke pensjon, men Startlån.	100%	Staten bruker dette måltallet i sin rapportering. Vi ligger 1/1-18 på 91,4%. Omfatter all gjeld – dog fratrukket pensjon. Gjennomsnittet for kommunene er på 101,7%. Iht anbefalinger burde vi ligget på 60%. Basert på kjente investeringer (og «ukjente») så kan vi komme opp i en lånegjeld på 180% - 200%. Dette vil føre til betydelig høyere rammeendringer (nedover) enn dagens gevinstrealisering – da inntektene ikke øker i samme takt. Dette er et meget viktig måltall – som er en av våre største kostnadsdrivere fremover. Vi vet at gjelden vil øke. Dog så bør en ikke sette 200% som et mål. Vil si at vi ikke bør ha høyere gjeld enn gjennomsnittet – helst noe lavere.
Samlet lånegjeld inkludert leie	101,7%	Vi kan leie fremfor å ta opp lån. Derfor bør dette være et forhold som vi tar hensyn til og korrigerer for. Legger målet her på gjennomsnittet for kommunene.
Disposisjonsfond (prosent av driftsinntekter)	20%	Gjennomsnittet i dag er 12,1%. Men vi har en utfordring når det gjelder både premieavvik og vertskommunetilskuddet. Ut fra det er denne satt høyere. Pr mai ligger vi på 13,6%.

Måltall	Nivå/mål	Kommentar
		Det er viktig for oss med ulike disposisjonsfond. Dette da vi har store svingninger – og hvor disse er større enn i sammenlignbare kommuner. Vi ser nå at premieavviket øker betydelig – dette fører til et økt behov for et premieavviksfond enn vi har hatt. Ergo bør vår avsetning også være høyere enn den som vi alt har.
Sertifikatlån	0%	En viktig indikator for staten. Vi har ikke dette i dag.
Netto renteeksponering	18,9%	Satt opp dagens tall. Netto renteeksponering sier noe om hvor mye en renteøkning på 1% isolert sett vil belaste øk vår. Gjennomsnittet er 40,2%. Viktig indikator for staten.
Sykefravær	6,0%	Sykefraværet har også en finansiell side. Ref tidligere dialog. Må tas ned på kort/lang – på den enkelte enhet.
Avsetning til Vertskommunefondet	6 mill kr	Basert på interne og eksterne vurderinger kan vi risikere en reduksjon i vertskommunetilskuddet på inntil 6 millioner kroner i løpet av ett år. Det bør derfor være viktig å avsette midler på Vertskommunefondet – for å kunne ta hensyn til svingninger som kan/vil komme.
Økonomisk balanse i tjenestoområdene (avd)	Balanse	Det er viktig at tjenestoområdene (avd) går i balanse. I denne oversikt vil en ha fokus på enheter som har hatt økonomisk merforbruk og/eller økte utgifter de siste årene.
Gevinstrealisering	Balanse	Basert på at vi budsjetterer med økende gevinstrealisering (som pr i dag ikke er dekket inn) så bør dette være et måltall. Også med tanke på rapportering i årsberetning etc. Viser til at det ikke er endringer i gevinstrealiseringsbeløpene (inntrekket) siden mai 2019. Viser også til møte i RLT hvor dette ble diskutert.
Lånefinansiering	70%	Et tidligere vedtak sa at vi skulle ha en egenkapitalandel på 50% på INV. Vi ligger over denne. Flere andre kommuner har lagt seg på 70%. En foreslår å legge seg på dette nivå.
Samlet rentenivå	Kalkylerenten	I selvkostberegningen legger staten til grunn en kalkylerente. Denne baserer seg på ulike statlige føringer og knyttet opp mot statslån. Det er denne vi skal sammenlikne oss mot iht Finansreglementet. Merk at denne normalt sett vil ligge lavere enn den renten vi kan oppnå.

KS og Det teknisk beregningsutvalg (TBU) opererer med en anbefaling på et netto driftsoverskudd for kommunene på 1,75% av driftsinntektene. Dette for å ha en sunn kommuneøkonomi over tid. For Eigersund kommune ville dette i 2020 ha utgjort 21,7 millioner kroner. Netto driftsoverskudd i 2020 er budsjettert til -24.494.000 kroner. En vil ikke nå målet til KS og TBU om et netto driftsoverskudd på 1,75% av driftsinntektene for Eigersund kommune (budsjettmessig) i perioden 2019 – 2022.

Kommunestyret fatter vedtak på netto rammer og på et overordnet nivå.

Vedlegg 9 – Kommunale gebyrer og betalingssetser for KO

Barnehage	2019	2020
Pr. mnd. – 11 mnd. pr år: Priser reguleres 1.1.2020		
5 dager	3.040	3.135
4 dager	2.432	2.508
3 dager	1.824	1.881
Matpenger (5 dager)	300	300

Bibliotek	2019	2020
Purregebyr:		
1. gang – barn/voksne	10/20	10/20
2. gang – barn/voksne	20/30	20/30
3. gang – barn/voksne	50/60	50/60
Erstatningskrav for tapte bøker mm.:		
Bok – voksen	365	376
Bok – barn	210	216
Lydbok – voksen	420	433
Lydbok – barn	315	324
CD	155	160
CD musikk	210	216
DVD 1 plate	155	160
Dvd 2 plater	210	216
Salg av utgåtte bøker:		
Barnebok	5	5
Voksenbok	10	10
Salg av kopier og utskrifter fra PC:		
A4 med/uten farge	2/4	2/4
A3 med/uten farge	4/8	4/8

Kino	2019	2020
Barne- og voksenbillett før kl. 18 (3D-filmer)	95 (110)	95 (110)
Barne- og voksenbillett etter kl. 18	105 (115)	110 (120)

Kulturskolen	2019	2020
Priser reguleres 1.8		
Pris pr. halvår:		
Elevavgift	1.772	1.825
Ballett/dans, drama, visuelle kunsthøgskole	1.574	1.621
Musikk fra livets begynnelse (10 ganger)	510	525
Instrumentleie	306	315
Materialpenger visuelle kunsthøgskole	204	210

Sfo – pr mnd	2019	2020
Pr. mnd. – 10 mnd. pr år:		
5 dager pr uke	2.758	2.758
4 dager pr uke	2.206	2.206
3 dager pr uke	1.655	1.655
2 dager pr uke	1.103	1.103
Matpenger (5 dager)	160	160
Helårsåpen pr. mnd - 11 mnd pr år	334	334

Voksenopplæringscenter	2019	2020
Norsk kveldskurs: pr kurs a 48 timer	3.000	3.000
Norsk kurs dagtid: pr måned for kurs på 12 t/u	2.400	2.400
pr måned for kurs på 20 t/u	3.500	3.500
(OBS! Enkelte elever kan ha rett til gratis norskopplæringer)		
Prøveavgifter:		
Statsborgerprøven:	600	600
Norskprøver:	600	600
Samfunnskunnskaps prøve:	600	600

Vedlegg 10 – Kommunale gebyrer og betalingssetser for HO

Helse tjenester	2019	2020
Hjemmesykepleie	0	0
Vederlagsfritt etter søknad med vedtak		
Praktisk bistand pr time	320	355
Maksimalt grense for egenbetaling pr mnd – inntektsavhengig:		
- Inntil 2G	210	Iht. forskrift
- 2G – 3G	1150	1265
- 3G – 4G	1570	1750
- 4G – 5G	2515	2815
- 5G – 6G	3140	3515
- Over 6G	4080	4570
Venøse- og CRP-prøver pr stk (Åpen omsorg)	127	131
Egenandel dagsenter Kjerjanaset inkl. måltider pr dag.	237	244
Dag/natt opphold institusjon pr dag/natt	85	Iht. forskrift
Korttidsopphold sykehjem pr døgn (inntil 60 døgn, da blir betaling som ved langtidsopphold sykehjem)	165	Iht. forskrift
Langtidsopphold sykehjem (Betalingen er inntektsregulert)	Følger gjeldende regulativ	Følger gjeldende regulativ
Egenandel aktivitetssenter (Tyrigården/Lysgården) pr mnd	339	349
Busstransport tur/retur arbeid på Uninor (pris pr mnd)		
Transport 1-2 dager pr uke – månedspris	180	Iht.

Transport 3-5 dager pr uke – månedspris	360	Kolumbus Iht. Kolumbus
---	-----	------------------------------

Hjelpemidler/velferdsteknologi	2019	2020
Installasjon av digitale trygghets alarm (engangsbeløp)	735	757
Trygghets alarm – digital (pris pr mnd)	263	302
Flytting/omprogrammering av digital trygghets alarm (engangsbeløp)	378	389
GPS (pris pr mnd)	263	302

Mat	2019	2020
Middag med dessert, levert på døren Etter søknad med vedtak	121	125
Grøt	74	76
Full kost	5782	5956

Vaksiner mv.	2019	2020
1.gangs konsultasjon ved ny reise - Voksen - Barn under 16 år - Familie	285 180 575	295 185 590
Konsultasjon påfyll, samme reise - Per person - Barn under 16 år - Familie	160 160 325	165 165 335
Medbrakt for injeksjon, inkl. kons.	280	285
Influensavaksine: Risikogruppe pr. person Øvrige pr person	200 250	250 300
Boostrix Polio (difteri/stivkrampe/kikhoste/polio)	365	365
Tetravac, basisvaksinering, Difteri, Stivkrampe, Kikhoste, Polio	415	415
Poliomyelitt –”Imovax Polio”	225	230
Gulfeber –”Stamaril”	405	405
Hepatitt A (Epaxal), barn under 16 år Hepatitt A (Epaxal), voksen	410 410	410 410
Hepatitt A + B (Twinrix), barn under 16 år Hepatitt A + B (Twinrix), voksen	385 505	390 510
Japansk encefalitt	915	915
Kolera / ETEC, Ducoral, 1 dose Kolera / ETEC, Ducoral, 2 doser	260 500	265 510
Meningokokksykdom ACWY	500	

Studenter og barn under 16 år		500
Voksne		700
Rabies	560	565
Skogflåttencefalitt, Ticovac, barn under 16 år	330	340
Skogflåttencefalitt, Ticovac, voksen	365	370
Tyfoidfeber, kapsler (vivotif)	275	290
Sprøyte (typherix)	265	270
Tuberkulose- BCG	105	110
Varicella (Vannkopper)	570	585
MMR (Meslinger, kusma, røde hunder)	105	110
Utskrift vaksinekort og gulfeber bevis pr stk	100	100
Hørselstest	210	215
Engangssett Brystpumpe	300	310

Friskliv sentralen:	2019	2020
Egenandel for kurs i regi av frisklivsentralen pr medlem	305	315
Frisklivstrening		
Bra mat for bedre helse		
Snus og røykeslutt		
Kurs i belastningsmestring		
Kurs i depresjonsmestring		

Fysio- ergoterapi tjenesten:	2019	2020
	Egenandel	Egenandel
<i>Fysio- ergoterapi tjenesten følger til enhver tid gjeldende takster for egenandeler fastsatt av HELFO.</i>	Ihht regulativ	Ihht regulativ
Bassengtrening (grupper) pr gang. 30 min	79	Iht regulativ
Behandlingsutstyr	120	125

Vedlegg 11 – Kommunale gebyrer og betalingssetter for TA

Bygg og Eiendom

Forhold knyttet til Seksjon Bygg og Eiendom	2019	2020
Utleie gymsal, dagsleie utover ord. trening, lokale lag og foreninger	1000	1050
Utleie gymsal, dagsleie, private	1000	1050
Utleie gymsal, konkurranser	2500	2600
Utleie gymsal, dagsleie, kommersielle	3000	3100
Utleie idrettshall, dagsleie utover ord. trening, lokale lag og foreninger	1000	1050
Utleie idrettshall, private	1000	1050
Utleie idrettshall, dagsleie, konkurranser	2000	2050
Utleie idrettshall, dagsleie, kommersielle	3500	3600
Utleie svømmehaller, dagsleie, utover ord. Trening, lokale lag og foreninger	1000	1050
Utleie svømmehaller, konkurranser	3000	3100
Utleie svømmehaller, kommersielle	4000	4100

Feiervesenet

Feiervesenet			
Feiegebyr	Gebyrsats 2019	Gebyrsats 2020	Merknad
Hus	434,-	434,-	Faktureres for i 3.kvartal.
Hytte	521,-	521,-	

Vann og avløp

Seksjon Vann og avløp - Vann- og avløpsgebyrer					
Tilknytningsgebyr	Gebyrsats Vann 2019	Gebyrsats Avløp 2019	Gebyrsats Vann 2020	Gebyrsats Avløp 2020	Merknad
Tilkobling vann – vanlig sats	20.000,-		20.000,-		Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ² Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling avløp – vanlig sats		20.000,-		20.000,-	
Tilkobling vann – lav sats *	10.000,-		10.000,-		Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling avløp – lav sats *		10.000,-		10.000,-	Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling vann -	2.300,-		2.300,-		Arealtillegg for

arealtillegg					hver påbegynte 50 m ²
Tilkobling avløp - arealtillegg		2.300,-		2.300,-	Arealtillegg for hver påbegynte 50 m ²

Abonnementsgebyr	Gebysats Vann 2019	Gebysats Avløp 2019	Gebysats Vann 2020	Gebysats Avløp 2020	Gjelder alle abonnenter som har vann / avløp
- rørdimensjon V 32 mm	440,-	2.100,-	528,-	2.310,-	Eks. Bygningstypeko der: 111-193 (Boliger, Fritidsbolig) Bygningstypeko der: 241-249 (Fiskeri- og landbruksbygnin g) Bygningstypeko der: 311-330 (Kontor og Forretning)
- rørdimensjon V 40 mm	640,-	2.300,-	768,-	2.530,-	Eks. Bygningstypeko der: 611-679 (Kultur og Undervisning)
- rørdimensjon V 50 mm	1.080,-	3.900,-	1.296,-	4.290,-	Eks. Bygningsty pekoder: 511- 539 (Hotell og Restaurant)
- rørdimensjon V 63 mm	1.280,-	4.600,-	1.536,-	5.060,-	Eks. Bygningstypeko der: 311-330 (Kontor og Forretning)
- rørdimensjon V 75 mm	1.480,-	5.300,-	1.776,-	5.830,-	Eks. Bygningstypeko der: 411-449 (Samferdsel og Kommunika- sjon)
- rørdimensjon V 90 mm	3.680,-	13.200,-	4.416,-	14.520,-	

- rørdimensjon V 110 mm	5400	19.500,-	6.480,-	21.450,-	Eks. Bygningstypeko der: 211-239 (Industri og Lager) Eks. Bygningstypeko der: 719-739 (Helse)
- rørdimensjon V 125 mm	6.880,-	24.800,-	8.256,-	27.280,-	
- rørdimensjon V 140 mm	8.600,-	30.900,-	10.320,-	33.990,-	
- rørdimensjon V 160 mm	11.200,-	40.300,-	13.440,-	44.330,-	Eks. Bygningstypeko der: 211-239 (Industri og Lager)
- rørdimensjon V 180 mm	14.240,-	51.300,-	17.088,-	65.430,-	
- rørdimensjon V 200 mm	17.480,-	62.900,-	20.976,-	69.190,-	
- rørdimensjon V 225 mm	22.240,-	80.000,-	26.688,-	88.000,-	

Andre gebyr	2019	2020	Merknad
Vannmålerleie, 0-25mm	200,-	200,-	
Vannmålerleie, 26-50mm	300,-	300,-	
Vannmålerleie, 51-150mm	400,-	400,-	
Vannmålerleie, > 151mm	500,-	500,-	
Vannavgift – variabel del etter forbruk/stipulert, pr. m ³	2,95,-	3,54,-	Gjelder for alle med/uten vannmåler
Avløpsavgift – variabel del etter forbruk/stipulert, pr. m ³	10,80,-	11,88,-	Gjelder for alle med/uten vannmåler
Stengegebyr for vann (avløp) (avslutning av abonnement)	1.500,-	1.500,-	Gjelder for stenging av vanntilførsel (avslutning av avløpsgebyr)

Vedlegg 12 – Kommunale gebyrer og betalingssetter

Samfunnsutvikling

Seksjon Oppmåling

Forhold knyttet til Seksjon Oppmåling – Opprettelse av grunneiendom og fest grunn	2019	2020
Areal fra 0 – 1.500 m ²	19.250,-	21.175,-
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1.150,-	1.265,-

Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	2019	2020
Areal fra 0 – 1.500 m ²	19.250,-	21.175,-
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1.150,-	1.265,-

Oppmåling av uteareal på eierseksjon – gebyr pr. seksjon	2019	2020
1. og 2. seksjon - areal fra 0 – 1.500 m ²	9.625,-	10.588,-
Fra og med 3. seksjon - areal fra 0 – 1.500 m ²	5.000,-	5.500,-
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1.150,-	1.265,-

Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	2019	2020
Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	3.500,-	3.850,-

Ny matrikkelenhet som tilleggsareal til eksisterende matrikkelenhet	2019	2020
Areal fra 0 – 1.500 m ²	14.250,-	15.675,-
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1.150,-	1.265,-

Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka	2019	2020
Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka, jf. matrikkelforskriftens § 40	6.500,-	7150,-

Grensejustering	2019	2020
For inntil 25 meter grenselengde	7.750,-	8.525,-
Grenselengde over 25 meter, økning pr. påbegynte 25 meter	1.150,-	1.265,-
For inntil 2 grensepunkt	7.750,-	8.525,-
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1.150,-	1.265,-

Arealoverføring	2019	2020
Areal fra 0 – 1.500 m ²	14.250,-	15.675,-
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1.150,-	1.265,-
Overføring av areal til offentlig vei- eller jernbanegrund	Som i radene ovenfor	1.188,- pr. time

Klarlegging av eksisterende grense	2019	2020
For inntil 25 meter grenselengde	7.750,-	8.525,-
Grenselengde over 25 meter, økning pr. påbegynte 25 meter	1.150,-	1.265,-
For inntil 2 punkter	7.750,-	8.525,-
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1.150,-	1.265,-
Klarlegging av grenser langs offentlig vei- eller jernbanegrund	Som i radene ovenfor	1.188,- pr. time

Ny merking av eksisterende grense	2019	2020
For inntil 2 punkter	5.000,-	5.500,-
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	600,-	660,-

Timepris	2019	2020
Arbeider som faktureres etter medgått tid - timepris	1.080,-	1.188,-

Utstedelse av matrikelbrev	2019	2020
Matrikelbrev inntil 10 sider	175,-	193,-
Matrikelbrev over 10 sider	350,-	385,-

Byggesak

Seksjon Byggesak - Kapittel 2 - Tiltak som krever søknad om tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver jamfør pb§ 20-4		
a) Mindre tiltak på bebygd eiendom.		5 078
b) Alminnelige driftsbygninger i landbruket.		5 078
c) Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg som nevnt i pbl § 20-1 første ledd bokstav j og som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år.		5 078
d) Andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan forestås av tiltakshaver.		5 078

Kapittel 3 - Tiltak som behandles etter søknad jamfør Pbl §20-3 - basisgebyr		
I tillegg til basisgebyr betales et arealgebyr per m2 bruksareal.		18
Redusert arealgebyr per m2 for tiltak i henhold til § 21-7, 2.ledd		11

1. Boliger inkludert eventuell garasje	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Enebolig.	16 918	20 352	
b) Andre boliger – pr. boenhet.	9 028	11 285	
c) Tilbygg/påbygg til a-b, inkludert hagestue/vinterhage	5 642	7 899	
Garasje			
f) Garasjer eller uthus	5 078	6 771	
g) Naust i tilknytting til bolig	5 078	6 771	

1. Boliger inkludert eventuell garasje	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
Store bolig bygg			
h) Blokk/høyhus/terrassehus (flere enn 5 boenheter)	56 423	78 992	90 277
Bruksendring			
i) Bruksendring (a-g)	11 285	14 669	23 698
Andre tiltak på boligeiendom			
j) Fasadeendring	5 078		
k) Støttemurer	5 078		
l) Innhegning/gjerde/støyskjerm	5 078		
m) Brygger	5 078		
n) graving/fylling/sprenging	5 078		
o) Basseng/brønn/dam	5 078		

2. Fritidshus	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Fritidsbolig, fritidsbygg	14 767	16 927	
b) tilbygg/påbygg til a.	4 514	6 771	
c) Naust	6 771	9 027	

3. Andre bygg	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
3. Alle andre bygg, til- og påbygg, grunngebyr	9 027	17 399	23 697
a) For de første 0 – 500 m ² BRA pr. m ² .	71	71	71
b) For de neste 501 – 1000 m ² BRA pr. m ² .	33	44	56
c) For de neste 1001 – 2000 m ² BRA pr. m ² .	15	27	39
d) 2001 → pr. m ² .	13	13	13
e) 50 % reduksjon for rene lagerbygg, garasjer, drivhus og lignende			
f) 50 % reduksjon for ombygging og bruksendring av eksisterende BRA			

4. Andre tiltak	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Riving av bygning, § 20-1 e.	5 078	5 642	
b) Fasadeendring, § 20-1 c.	5 078		
c) Støttemur, gjerde, støyskjerm.	5 078	6 770	6 770
d) Skilt og reklameinnretning, § 20-1 i	5 078	5 642	
e) Graving, fylling, sprenging, basseng, brønn, dam, § 20-1 a, k, l.	5 078	6 770	6 770
f) Oppføring/endring av	5 078	6 770	6 770

4. Andre tiltak	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
bygningstekniske installasjoner, § 20-1 e.			
g) Deling av eiendom, § 20-1 m (pr. parsell).	4 517		
h) Merknadsgebyr	11 285		
i) Reviderte tegninger, små endringer i areal.	5 078	6 770	6 770
j) Ved større endringer beregnes gebyr som ved ny søknad.			
k) Trinnvis igangsettingstillatelse, pr. igangsetting utover 1 gang, jfr. Pbl § 21-4.	5 078		
l) Midlertidig brukstillatelse	2 000		
m) Forhåndskonferanse	1 545		

5. Melding/Søknad om utslippstillatelse	
a) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 1-5 PE.	6 770
b) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 6-49 PE.	11 285
c) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 50-10.000 PE.	29 339
6. Dispensasjoner	
Det beregnes gebyr for hver dispensasjon. Tiltak som forutsetter dispensasjon både fra kapittel 3.6a "byggeforbud etter pbl" § 1-8 eller kommuneplanens bestemmelse om byggeforbud langs vassdrag og kapittel 3.6a "formål i vedtatt plan" ilegges kun gebyr for dispensasjon fra formål. Det tas ikke gebyr for dispensasjon fra plankrav dersom det også dispenseres fra formål i plan.	
a) Pbl § 1-8 og formål i vedtatt kommuneplan eller reguleringsplan.	18 957
b) Utnyttelsesgrad, byggehøyder og andre tilsvarende forhold fastsatt i pbl § 29-4 eller planbestemmelser.	5 642
c) Plassering (byggelinje/byggegrense), jfr. Pbl §	5 642
d) Andre forhold i planbestemmelser.	5 642
e) Opparbeidelse vei, vann, avløp - § 18-1.	5 642
f) Andre bestemmelser i pbl eller tilhørende forskrifter.	5 642
g) Kommuneplanbestemmelse § 1-2.	8 125

7. Situasjonkart	
a) Utarbeidelse situasjonkart for melding og søknad om tiltak.	564

8. Saksbehandling per medgått time	
(Tiltak/oppgaver av slik karakter at de ikke er dekket i regulativet)	
a) Timesats	1 016
b) Samordningsgebyr	1 016
c) Tilsyn	1 016

Kap. 5. seksjonering av fast eiendom	
Seksjonering	6000
I tillegg belastes gebyr for tinglysing	525

Gebyr for plansaker

Gebyr for plansaker – Eigersund kommune		
Plansaker etter pbl. §§ 12-3 og 12-14 jfr. 12-10		
Etter dette regulativ kreves gebyr for behandling av: Utkast til private innsendte detaljreguleringsplaner etter plan- og bygningsloven §§ 12-3 jfr. 12-1. Utkast fra private om endring av reguleringsplan etter plan og bygningslovens §§12-14, 1 ledd, og 12-3, 2.ledd. Planforslag fra andre sektormyndigheter omfattes av unntak i lov.		
Reguleringsplan og vesentlig reguleringsendring pbl§ 12-3 og 12-14		
1. For behandling av reguleringsplan av eneboliger, rekkehus, tett småhusbebyggelse mv. pbl. §§12-3 og 12-14:	2019	2020
Grunngebyr	15.000,-	15.000,-
Arealgebyr per enhet – enebolig	3.500,-	3.500,-
Arealgebyr per enhet – rekkehus, konsentrert småhusbebyggelse	3.500,-	3.500,-
Andre formål i planen per påbegynt daa.	3.000,-	3.000,-
2. For behandling av reguleringsplan for blokk, terrassert bebyggelse, leilighetsbygg pbl. §§12-3 og 12-14:	2019	2020
Grunngebyr	15.000,-	15.000,-
BRA mindre enn 2.000 m2 betales per m2	35,-	35,-
BRA 2.000 – 5000 m2 betales per m2	20,-	20,-
BRA over 5.000 m2 betales per m2	10,-	10,-
Andre formål i planen betales per m2	3,-	3,-
3. For behandling av reguleringsplan for næringsarealer (industri/lager/kontor/andre næringsformål) pbl. §§ 12-3 og 12-14	2019	2020
Grunngebyr	15.000,-	15.000,-
Planareal inntil 10 daa per daa	4.000,-	4.000,-
Planareal over 10 daa til og med 20 daa per daa	3.000,-	3.000,-
Enhetsgebyr per omsøkt daa fra 20 daa og oppover per daa	2.000,-	2.000,-
Andre formål i planen per påbegynt daa	3.000,-	3.000,-
Massedeponi og masseuttak – 50 % av gebyr i pkt 3		
4. For behandling av reguleringsplan for næringsbygg inkl. kontor og kombinerte bygg i tettbebygde strøk pbl. §§ 12-3 og 12-14:	2019	2020
Grunngebyr	15.000,-	15.000,-
For BRA til og med 3.000 m2 betales per m2	12,-	12,-
For BRA over 3.000 m2 betales per m2	8,-	8,-
Andre formål i planen betales per m2	3,-	3,-

5. For behandling av reguleringsplan for fritidsbebyggelse (hytter, naust og lignende) pbl.§ 12-3 og 12-14:	2019	2020
Grunngebyr	15.000,-	15.000,-
Enhetsgebyr per omsøkt enhet	5.000,-	5.000,-
Andre formål i planen per påbegynt daa.	3.000,-	3.000,-

6. Mindre endring av reguleringsplan pbl. § 12-14	2019	2020
For endringer av bestemmelser per bestemmelse – maksimalt gebyr 8.000,-	4.000,-	4.000,-
For areal opp til 500 m2 planareal som endres	2.500,-	2.500,-
For areal over 500 m2 planareal betales per påbegynt daa som endres	1. 000,-	1. 000,-

7. Maksimumsgebyr pbl. §§12-3 og 12-14	2019	2020
Maksimumsgebyr for plansaker etter pkt. 2-6 for planer under 10.000 m2 bygningsareal eller under 30 daa planareal	80.000,-	90.000,-
Maksimumsgebyr for planer som ikke kommer inn under første strekpunkt	120.000,-	125.000,-

8. Konsekvensutredning	2019	2020
I de tilfellene der kommunen er ansvarlig myndighet for vedlegg I-tiltak, jfr. Forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven, og der det blir utredningsplikt etter vedlegg II-tiltak, skal det for behandlingen av konsekvens-utredninger betales gebyr. For vedtatt KU skal det betales gebyr som tilsvarer 50 % av satsene for reguleringsplan samt utgifter kommunen måtte ha til fagkyndig bistand med å gå gjennom fagrapporter og KU. Kostnader ved utarbeiding av KU skal forslagsstiller dekke i sin helhet.	Fastsetting av planprogram for gebyr kr. 25.000,-	Fastsetting av planprogram for gebyr kr. 25.000,-

9. Timesatser
I de tilfeller plankontoret påtar seg oppdrag bl.a opptegning og/ eller kvalitetssikring av planer, skal det betales en timepris på kr. 750,- per time

10. Andre forhold
Alle planer skal leveres i SOSI-format etter gjeldende standard og etter de krav som til enhver tid stilles. Planer som ikke blir levert i dette formatet skal i utgangspunktet avvises. Det skal beregnes et tilleggsgebyr dersom planen ikke blir levert i SOSI-format eller fullverdig digital form. Tilleggsgebyret skal regnes etter den tid kommunen bruker til digitaliseringsarbeidet eller arbeidet med oppretting av allerede digitalisert plan, jfr. Punkt 9 ovenfor, og kommunens evt.utgifter med dette arbeidet. For overføring til digital form og/eller bearbeiding for tilpassing til kommunens datasystem, må forslagsstiller dekke de faktiske utgiftene basert på tidsbruk, jf. Punkt 9 ovenfor.

10. Andre forhold

Bruksarealet (BRA) beregnes i tråd med NS 3490. Både eksisterende bebyggelse som skal bli stående og ny bebyggelse regnes i utgangspunktet med og omfang avklares i oppstartsmøte. Der kommunen pålegger tiltakshaver å regulere et større areal, kan en få fritak for dette gebyret dersom det ikke skal skje endringer i det – kun opptegning. Arealer som ligger rundt terreng regnes også med.

Gebyret regnes ut fra den maksimale utnyttelsen som planen gir mulighet for.

Gebyret rettes til tiltakshaver og dersom denne ikke er kjent sendes gebyret til den som utarbeider reguleringsplanen (ansvarlig foretak). Gebyret deles ikke opp, så dersom det er flere tiltakshavere skal de klart gi til kjenne for kommunen hvem som er fakturamottaker.

Gebyret beregnes ut ifra tidspunkt for vedtatt plan i kommunestyret og tidspunkt for vedtak fattet av planteknisk utvalg eller administrasjonen når disse fatter endelig vedtak ved endring av planer.

Dersom forslagstilleren skriftlig trekker forslag til detaljreguleringsplan før den blir lagt ut til offentlig ettersyn, eller dersom kommunen vedtar å ikke å legge ut forslaget til offentlig ettersyn, skal det betales 50 % av gebyrsats. Dette gjelder også trekking av mindre endringer av reguleringsplan. Dersom plan trekkes etter dette tidspunktet, skal det betales fullt gebyr.

For reguleringsplaner som omfatter flere formål, byggeområder o.l. skal punktene 1-5 benyttes som grunnlag for beregning for det enkelte formål.

Følgende planformål inngår ikke i beregningsgrunnlaget for gebyr:

Større sammenhengende grøntstrukturer, herunder naturområder, friområder og parker

Landbruks-, natur og friluftformål som ikke kan bebygges

Bruk og vern av sjø og vassdrag der det ikke kan anlegges tiltak

Arealer som ikke er byggeområde og som unntas fra byggemulighet, helt eller i det vesentligste, som følge av regulering til bevaring og vern

Gebyrfastsettelsen i den enkelte sak kan ikke påklages, men det kan søkes om redusert gebyr. Rådmannens avgjørelse om søknad om reduksjon av gebyr kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28-36 og plan- og bygningsloven §1-9.

Vedlegg 13 – Forslag til statsbudsjett for 2020 – informasjon og kommentarer

Totalt sett beregner staten at kommunesektoren har et samlet driftsbudsjett på 555,7 milliarder kroner i 2020 (mot 556 mrd kr i 2019). Dette betyr at kommunene i realiteten får en lavere inntekt i 2020 enn i 2019. Årsaken til dette henger sammen med at skatteveksten i 2019 ikke blir videreført.

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 7. oktober. I kommuneopplegget anslås realveksten i frie inntekter for kommunene til 1,3 mrd. kroner (dvs. 0,3 %), mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst i intervallet 1,0-2,0 mrd. kroner. Realveksten fordeler seg på følgende måte:

<u>Forhold</u>	<u>Mrd kr</u>
Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	1,3
Frie inntekter knyttet til endringer i oppgaver	0,1
Øremerkede tilskudd	1,4
Gebyrinntekt	0,5
Realvekst samlede inntekter	3,2

Økningen i kommunesektorens frie inntekter omfatter følgende forhold og føringer:

<u>Forhold</u>	<u>Mrd kr</u>
Vekst i frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	1,30
Merkostnader til demografi	-0,90
Reduserte kostnader til pensjon	0,45
Satsinger innenfor veksten i frie inntekter	-0,55
Statens anslag på økt handlingsrom	0,30

Hele realveksten, dvs. vekst utover kompensasjon for lønns- og prisvekst, gjelder kommunene. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 3,1 % fra 2019 til 2020. Deflatoren på 3,1 % for 2020 er sammensatt av 3,6 % som årslønnsvekst og 2,2 % som prisvekst. I realveksten ligger det også inne midler som er begrunnet i særskilte formål (400 mill. kr til tidlig innsats/lærernormen og 150 mill. kr til opptrappingsplanen for rus).

Realveksten på 0,3 % er regnet fra inntektsnivået i 2019 slik det ble anslått etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2019. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2019, blir inntektsveksten fra 2019 til 2020 lavere, siden veksten regnes fra et oppjustert nivå sammenlignet med nivået i revidert nasjonalbudsjett 2019. Oppjusteringen for i år har sammenheng med økt skatteinntektsanslag for kommunene med 4,230 mrd. kr. Skatteinntektene for i år er nå anslått å øke med 3,8 % nominelt for kommunene.

Regjeringen foreslår at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2020 settes til 11,10 prosent, som er en reduksjon på 0,45 prosentpoeng i forhold til nivået i år. I kommuneproposisjonen for 2020 ble det igjen varslet at skattøren skal fastsettes ut fra en målsetting om at skatteinntektene for kommunene skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene.

Ordinær skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) anslås å øke med 2,1 % for kommunene, sammenlignet med det oppjusterte nivået i år (med utgangspunkt i mai 2019). Rammetilskuddet for kommunene foreslås å øke med 2,4 %. Sum frie inntekter anslås etter dette å øke med 2,2 % nominelt.

Kommentarer til statsbudsjettet:

- Kommunene har faktisk en høyere inntekt i 2019 enn det kommunene er anslått til å få i 2020.
- Det at skattøret blir justert ned vil gi lavere skatteinnheng for kommunen.
- En vesentlig andel av økte midler til kommunene har klare bindinger – noe en viser under.
- Staten legger til grunn lavere pensjonsutgifter i 2020 enn i 2019. For pensjonsordningene våre er det motsatt – pensjonspremiene øker som følge av lav rente og ny pensjonsordning. Dette blir da ikke kompensert.
- Det er uttrekk i rammetilskuddet som overstiger våre faktiske utgifter (med statliggjøring av skatteinnfordringen blir vi trukket 0,9 millioner kroner mer enn våre faktiske utgifter).
- Ordningen med ressurskrevende tjenester HO får en ytterligere økning på 50.000 kr i innslagspunktet. Dette betyr at refusjonskravet blir redusert.
- Statens beregnede handlingsrom for kommunene på 300 millioner kroner vil utgjøre ca 850.000 kroner for Eigersund kommune. Dette er det som da skal dette nye tiltak – som f.eks. økte energiutgifter (til 3 millioner kroner).

Nye statlige endringer i B2020

I forslag til statsbudsjett ligger det inne betydelige føringer for kommunene – knyttet opp mot hvordan gitte midler skal disponeres. For Eigersund kommune omfatter dette følgende forhold (alle tall oppgitt i hele tusen kr):

Forhold	Beløp	KO	HO	TA	SA
Justering for Nav kontaktsenter	-20		-20		
Justering for overføring av skatt til staten	-1759				-1759
Justering for psykologer til kommunene	578		578		
Dagaktivitets tilbud til hjemmeboende personer med demens	1008		1008		
Tilskudd til habilitering og rehabilitering	237		237		
Tilskudd til samordning av lokale rus og krim forebyggende tiltak	17			17	
Justering for tidlig innstans i skolene, økt lærertetthet 1-10 trinn	3008	3008			
Justering for økt foreldrebetaling	-226	-226			
Justering for økt elevtall statlig/private skoler	-467				
Justering for gratis kjernetid barnehage - 2 åringer helårseffekt 2020	158	158			
Justering for nettogevist gjennomføring av prøver	-4	-4			
Justering for moderasjonsordninger SFO	159	159			
Justering for gratis SFO til barn med særskilte behov på 5-7 trinn	57	57			
Justering for tilskudd til leirskoleopplæring	153	153			
Justering for myndighet etter natur- og mangfoldsloven for mindre verneområder	7			7	
Justering for myndighet etter forurensingsloven	5			5	
Justering for etablering og tilpassing av bolig	1355		1355		
Justering for forvaltning av landbrukspolitiske tilskudd	28			28	
Justering for tilskudd til gang- og sykkelveier	133			133	
Justering for helsestasjons- og skolehelsetjeneste (ny fordeling)	-33		-33		
Justering for frivilligsentraler (ny fordeling)	-11		-11		
Samlet endring	4383	3305	3114	190	-1759

Dette er forhold som rådmannen har tatt hensyn til i sitt budsjettforslag.

Som det fremkommer av tabellen er 4,4 millioner kroner av veksten disponert til nevnte forhold. En påpeker at en har lagt inn budsjettert reduksjon for overføring av skattekontoret til

staten, basert på våre faktiske netto utgifter. På lik linje med andre kommuner taper økonomisk på dette forholdet (for vår del utgjør helårsvirkningen 0,9 millioner kroner).

Samtidig så legger staten til grunn at veksten i frie inntekter skal dekke en opptrapping på 400 mill. kr til tidlig innsats/lærernormen og 150 mill. kr til opptrappingsplanen for rus. For Eigersund kommune sin andel utgjøre dette 1,1 mill. kr til tidlig innsats/lærernormen og 0,4 mill. kr til opptrappingsplanen for rus. Opptrappingsmidler til rus er lagt inn i rammen til HO. Opptrappingsmidler til tidlig innsats/lærernorm er ikke lagt inn – da KO ligger innenfor lærernormen.

Vertskommunetilskuddet i statsbudsjettet

Tilskuddet videreføres – korrigert for naturlige endringer (fracfall). Det en viser til er at det er et krav om at vertskommunene fører prosjektregnskap for tilskuddet. Kommunene må kunne framvise dette til Helsedirektoratet ved forespørsel.

Vertskommunetilskuddet er beregnet til å utgjøre 51.500.000 kroner i 2020. Dette føres som en inntekt i driftsbudsjettet.

En påpeker at dette vil bli gjennomgått og vurdert løpende i forbindelse med utarbeidelse av prosjektregnskap for det enkelte år.

Samlet økonomisk endring for Eigersund kommune fra 2019 til 2020 – samt dekning

Det er endringer som gjør at sammenlikningen mellom 2019 og 2020 blir vanskelig. Dette henger sammen med skatteinngang og endringer knyttet opp mot rammetilskuddet. En må videre ta hensyn til forhold som ligger i ny økonomisk ramme, men som gir klare føringer på disponering. I det videre tar rådmannen utgangspunkt i det som ligger i justert B2019 – for 2020.

Vedlegg 14 – Presset kommuneøkonomi – med lite handlingsrom

Både budsjettet og tidligere økonomirapporter viser at økonomien gir lite handlingsrom og hvor det også er interne forhold som gjør den økonomiske situasjonen vanskelig. Dette er noe som også KS og andre kommuner peker på. Det er derfor viktig å ha fokus på økonomisk styring. I dette dokument legger rådmannen til grunn driftsmessig endringer og viderefører budsjettert krav om gevinstrealisering (dog uten endringer).

Samtidig viser ulike dokument og dialog med andre kommuner at den økonomiske situasjonen for kommunene er presset. Det er dog grunn til å påpeke at den økonomiske situasjonen i kommunene er forskjellig. Videre har kommuneøkonomien blitt bedre enn forventet, men dette henger sammen med høyere skatteinngang i løpet av tidligere år. Høyere skatteinngang både i 2018 og 2019 henger blant annet sammen med tilpasninger til økt utbyttebeskatning og økt sysselsetting. Ved å redusere skattøret (kommunenes andel av skatteinngangen) blir dette «ett års tilfeller».

Generelle forhold som forklarer en presset kommuneøkonomi

- Økte utgifter knyttet opp tjenesteproduksjon til enkelt brukere.
- Forholdet knyttet opp mot refusjonsgrunnlaget for ressurskrevende brukere innenfor helse- og omsorgsområdet blir nok et år justert opp med 50.000 kroner over lønns- og prisvekst. I sum for kommunene snakker vi nå om tapte inntekter på totalt 1,5 milliarder kroner for dette forhold.
- Behov for økt tjenesteproduksjon knyttet opp mot demografi og økt behov innenfor flere områder.
- Flere beregninger (både fra KS, SSB og andre aktører) viser at behovet er høyere enn dagens økonomiske rammer tilsier. Dette bl.a. som følge av et betydelig økonomisk etterslep (både med akkumulerte underskudd og vedlikeholdskostnader) samt realisering og forventninger av nye reformer / tiltak. Kort sagt kan en si at forventningene i både Stortinget og befolkningen til den kommunale tjenesteproduksjonen er høyere enn den muligheten som de kommunale inntektene kan generere.
- Lønnsveksten og pensjon har vært høyere enn det kommunesektoren har blitt kompensert med via inntektssystemet.
- Pensjonsutgiftene økes (iht KLP), mens staten legger til grunn en reduksjon for 2020. Dette i seg selv en spesiell situasjon og hvor det ligger store økonomiske utgifter.
- Finanskostnadene har steget totalt sett, bl.a. som følge av økt lånegjeld. (Det ligger ikke inne en faktor knyttet opp mot kompensasjon for økte finanskostnader i inntektssystemet for kommunene).
- Med økningen i inntektene fra staten ligger det også statlige forventninger / krav om økt tjenesteproduksjon i form av bl.a. nye årsverk innenfor pleie- og omsorgssektoren samt økt antall timer i grunnskolen.
- Det ligger innen en statlig forventning om en ytterligere økning av tjenesteproduksjon i 2019 og en forventet effektivisering på ½% av inntektene.
- Økte pensjonskostnader. Når rentene er lave og pensjonsgrunnlaget i tillegg har steget som følge av økt lønn og flere ansatte er veksten i pensjonskostnadene betydelig. Endringer i pensjonen blir ikke kompensert i de økonomiske overføringene vi mottar fra staten. En kan stille spørsmål om hvorfor ett så viktig parameter ikke er med i beregningene og finner få andre forklaringer enn den økonomiske størrelsen på samlede pensjonsutgifter. Økt lønn og redusert rente fører til en dobbel effekt for kundene (kommunene).
- Den eksisterende tjenesteproduksjonen blir dyrere, som vil omfatte bl.a. følgende forhold:
 - Flere eldre. Eigersund kommune får en økning i personer over 90 år.
 - Eksisterende brukere har behov for økt tjenestetilbud.
 - Økende utvikling i forhold til behovet for ressurskrevende tjenester i barnehage- og skolesektoren samt barnevernet.
 - I helse- og omsorgssektoren er det et refusjonssystem fra staten inntil en fyller 67 år når utgiftene med enkeltbrukere blir høy, mens det ikke er et slikt system i barnehage- og skolesektoren / barnevernet eller for personer over 67 år.
- En forventning – både lokalt og nasjonalt – om økende kommunal tjenesteproduksjon – som ikke blir fullfinansiert.
- Økende byggekostnader – som i neste omgang gir økte finanskostnader
- Endring i befolkningssammensetningen som gjør driften dyrere – og som ikke nødvendigvis er kompensert godt nok.
- Stigende markedsrente.
- Økte energikostnader.

Forutsetninger i fremlagt budsjett og økonomiplan

I rådmannens forslag til budsjett 2020 og økonomiplan 2020 – 2023 ligger følgende forutsetninger til grunn:

- Avdragsbetaling etter minimumsavdragsprinsipp.
- I lite eller ingen grad prisstigning på driftsbudsjettet knyttet opp mot varer og tjenester. Dette gir en utfordring
- Et lokalt anslag for skatt og statens anslag på rammetilskuddet.
- Anslag på pensjonskostnader i perioden er basert på informasjon fra livselskapene – dette gjelder også AFP-ordningen
- Gevinstrealisering ved den enkelte avdeling.
- Nivået på eiendomsskatt videreføres (på samme inntektsnivå samlet som i 2019).
- Endringer innen kommunale gebyr.
- Dagens rentenivå fortsetter.
- Det forutsettes bruk av frie driftsfond.

Positive indikatorer (mulige scenarier)

- Fortsatt lav og stabil rente.
- Videreføring av Vertskommunetilskuddet.
- Økt skatteinngang – både for Eigersund kommune og landet.
- Økt sysselsetting.

Negative indikatorer (mulige scenarier)

- Fare for økende rente og finansuro.
- Negativ skatteutvikling – ved at skatteinngangen blir lavere enn budsjetter og hvor nedtrappingen blir betydelig i årene utover i økonomiperioden.
- Økt arbeidsledighet.
- Lønnsoppgjøret kan bli dyrere enn det som er lagt inn i budsjettet.
- Reduserte statlige overføringer i årene som kommer. En må forvente lavere vekst i inntektene enn det vi har opplevd tidligere. Vi har nå en situasjon hvor overføringene fra Oljefondet er høyere enn selve inntekten fra oljesektoren (som er en ny situasjon).
- Utslag innen eiendomsskatt – dette knyttet opp mot både ny taksering og ny lovgivning. Herunder at utslagene blir forskjellig fra det som nå er stipulert.
- Lavere utbytte fra selskap som vi eier andeler i.
- Økning innenfor barnevernet og sosialhjelp.
- Økning av ressurskrevende tjenester innenfor barnehage, skole og pleie/omsorg.
- Mottak og inkludering/integrering av flyktninger.
- En klarer ikke å realisere gevinstrealiseringen som ligger inne i administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan.
- Endringer av økonomisk karakter innenfor investeringene – dette kan slå ut på ulike måter (herunder at kalkulatoriske inntekter blir lavere enn budsjettet).

Erfaringsmessig viser det seg at det vil skje endringer i løpet av året.

Konsekvenser og alternativ hvor budsjettforutsetningene ikke holder

Konsekvenser hvis budsjettforutsetningene ikke holder

Hvis budsjettforutsetningene ikke holder må vi forvente økonomisk underskudd (dvs. regnskapsmessig merforbruk). I foreslått økonomiplan er det ikke buffere som kan begrense et merforbruk. Konsekvensene av økonomisk merforbruk (underskudd) vil føre til reduksjon av tjenestetilbudet.

Rådmannen viser til at budsjett- og regnskapsforskriften har krav til både realisme og balanse i budsjett og økonomiplan. Dette skal også kombineres med at lovlige og forsvarlige tjenester skal leveres, uavhengig av økonomisk situasjon.

Informasjon om ROBEK

”Register om betinget godkjenning og kontroll” - er et register over kommuner og fylkeskommuner som må ha godkjenning fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å kunne ta opp lån eller inngå langsiktige leieavtaler, samt at lovligheten av budsjettvedtakene skal kontrolleres.

Før de nye reglene i kommuneloven trådte i kraft i 2001, måtte alle kommuner og fylkeskommuner ha en slik godkjenning fra departementet. Med de nye reglene ble godkjenningsordningen begrenset til å omfatte kommuner og fylkeskommuner med økonomisk ubalanse. Ny Kommunelov formulerer det på følgende måte:

§ 28-1. Innmelding i registeret om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)

Departementet skal føre et register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) over alle kommuner og fylkeskommuner hvor minst ett av følgende forhold har inntruffet:

- a) Driftsbudsjettet er vedtatt med et merforbruk.
- b) Driftsdelen i økonomiplanen er vedtatt med et merforbruk.
- c) Driftsdelen i økonomiplanen, driftsbudsjettet eller driftsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser at et merforbruk skal dekkes inn over flere enn to år etter at det oppsto.
- d) Balanseregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser et oppsamlet merforbruk fra driftsregnskapet som er større enn tre prosent av driftsinntektene.
- e) Økonomiplanen eller årsbudsjettet er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at økonomiplanen eller årsbudsjettet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.
- f) Årsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at årsregnskapet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.
- g) Departementet har fattet et vedtak etter inndelingslova § 16 a.

Hvis det åpenbart ikke er behov for å kontrollere kommunens eller fylkeskommunens årsbudsjett og låneopptak, kan departementet bestemme at kommunen eller fylkeskommunen likevel ikke skal føres inn i ROBEK-registeret.

Formuleringene (fra «gammel» til «ny» Kommunelov) er noe endret, men omfatter de samme forhold. Det som er noe endret er at vi nå har selv et større ansvar for å melde fra hvis kriterier om ROBEK skulle være tilfelle.

For de kommuner som er oppført i registeret, er følgende vedtak ikke gyldig før de er godkjent av fylkesmannen:

- Vedtak om opptak av lån og finansiell leasing

- Vedtak om leie av bygninger, anlegg, og varige driftsmidler som kan påføre kommunen utgifter utover de fire neste budsjettår.
- Lovlighetskontroller og godkjenning av budsjett og økonomiplan.

Inntil den enkelte kommune eller fylkeskommune er oppført i registeret, kan det ikke iverksettes godkjenning som beskrevet overfor. Kommuner og fylkeskommuner som inngår kontrakter som krever godkjenning skal orientere sine medkontrahenter om at de er satt under betinget godkjenning og kontroll. Hvis Eigersund kommune kommer i ROBEK-registeret vil dette bety at investeringer uteom VA-sektoren vil bli meget sterkt begrenset. Ingen av de store investeringene vi har lagt inn ville bli godkjent – og kunne ikke blitt realisert.

Pr i dag er det 10 kommuner som er i ROBEK-registeret. Ingen fylkeskommuner er i ROBEK-registeret. Fra Rogaland er det nå ingen kommuner i registeret.

Alternativer hvis budsjettforutsetningene ikke holder

Rådmannen viser til at det foreligger følgende alternativer som er anbefalt / kan vurderes:

1. Igangsette ytterligere økonomiske krav om gevinstrealisering i tjenesteproduksjon – herunder mot konkrete tiltak.
2. Selge eierandeler, eiendommer eller bygg.
 - a. Må gjelde aktiva som kan avhendes i et marked (mottatt salgssum brukes til ekstraordinær nedbetaling av gjeld).
 - b. Dette bør omfatte de forhold som kan avhendes og hvor det er et marked.
 - c. En viser til at slike prosesser vil ta tid – og i gitte sammenhenger være komplisert.
 - d. Rådmannen viser at dette er forhold som pågår og som er lagt inn i budsjettet.
3. Ett alternativ til punkt 2 er betydelig høyere avkastning av våre verdier i Lyse og Dalane energi. Avkastningen i form av utbytte er lavt – sett i forhold til de eierverdiene vi besitter.
4. Kun gjennomføre investeringer hvis det kan skje uten låneopptak (dette med unntak av vann- og avløpssektoren hvor låneopptak er pålagt ved investering og som teoretisk sett skal være selvfinansierende). Slik rådmannen vurderer det er ikke dette et realistisk alternativ, basert på de behov Eigersund kommune har innenfor investering og renovering av bygg.

Selv om det i framlagt budsjett/økonomiplan 2020 – 2023 er i teknisk balanse i økonomien, må rådmannen igjen advare - på det sterkeste - mot å bruke mer penger enn det som det er lagt opp til i framlagt budsjett og økonomiplan. Hvis nye tiltak skal inn må det samtidig vises til hvordan tiltakene skal finansieres. Hvis eiendomsskatten økes kan økningen bla. brukes til å realisere svømmehall (som ikke er lagt inn i fremlagt forslag).

Rådmannen viser videre til at en bruker regnskapsmessige transaksjoner for å finansiere driften i både 2020 og for resten av perioden – dette ved at vi bruker premieavviket til å dekke driftsutgifter. Sistnevnte forhold vil over tid føre til press på likviditeten.

Rådmannen viser til at investeringene det er lagt opp til i økonomiplanen fortløpende må vurderes og noen eventuelt stoppes dersom den økonomiske situasjonen skulle utvikle seg i negativ retning. En viser til at det er investeringer som ikke er lagt inn samtidig som det påpekes at vi har bygningstilstander som er for dårlige iht. lovkrav.

Vedlegg 15 – Analyse KOSTRA- og effektivitetsanalyse

Det har blitt utarbeidet en KOSTRA- og demografianalyse for 2018 (basert på årsregnskapet for 2018 – sist årsregnskap). Basert på flere forhold så har en samarbeidet med Telemarksforskning på denne analysen – på lik linje som for 2017.

Analysen består av to deler:

1. Effektivitetsanalysen skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på ulike tjenesteområder harmoniserer med kommunens økonomiske rammebetingelser (dvs. hensyntatt både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå).
2. Demografianalysen skal illustrere hvordan befolkningsframskrivingene vil påvirke kommunens framtidige kostnader og utgiftsbehov. Vi har beregnet demografikostnadene for perioden 2020-2040, totalt og fordelt på både ulike aldersgrupper og tilhørende tjenesteområder i kommunen.

Ang. Effektivitetsanalyse

Analysene viser at Eigersund kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde avvik i forhold til landsgjennomsnittet på 80.5 mill. kr i 2018. I forhold til kommunens «normerte utgiftsbehov» er det beregnet avvik på 17.2 mill. kr. Dette er hensyntatt kriteriene og vektene i inntektssystemet. *Etter justering for inntektsnivået, viser beregningen et samlet avvik på 42.2 mill. kr.* Merk dog at i 2018 så har vi hatt:

- Utbetaling av 19.990.000 kr i forlik til PBL / private barnehager (egen sak). Dette er bla. med på å trekke funksjon 201 (barnehage) tilsvarende opp. Dette er et forhold som en i KOSTRA-analysene ikke kan trekke ut, men som er en viktig forklaring.
- Vi har videre andre forhold som også er med på å forklare gitte forhold (f.eks. statlige tiltaksmidler – knyttet opp mot oljekrisen/sysselsetting). I 2018 utgjør dette 13,8 mill kr og føres på ulike funksjoner knyttet opp mot tjensteproduksjon – herunder skolelokaler som den største delen.

Eigersund mottar som én av 33 tidligere vertskommuner for HVPU-institusjoner et eget øremerket tilskudd (vertskommunetilskuddet). I 2018 utgjorde dette tilskuddet om lag 53,6M kr. I kommunens regnskap er disse tilskuddsmidlene inntektsført sentralt i henhold til KOSTRA-rapporteringen. Reelt sett kan en derfor si at vertskommunetilskuddet reduserer utgiftene på pleie- og omsorgsområdet tilsvarende, eller i alle fall med en stor andel av tilskuddet. På tjenesteområdet for pleie og omsorg får kommunen etter justering for vertskommunetilskuddet, beregnet et avvik i forhold til «normert og inntektsjustert utgiftsnivå» på -9.1 mill. kr i 2018. Vi har da lagt til grunn at hele vertskommunetilskuddet i utgangspunktet anvendes innenfor pleie og omsorg.

Ut fra dette får vi følgende oversikt – som viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner i 2018:

	Landsgjennomsnittet	Hensyntatt behov	Hensyntatt behov og inntektsnivå
Administrasjon	-4,4	-2,1	0,0
Barnehage	19,7	22,7	26,9
Grunnskole	27,8	13,2	19,7
Kommunehelse	-4,9	-4,4	-3,1
Pleie og omsorg	45,7	-17,8	-9,1
Sosialtjeneste	-12,0	-8,2	-6,8

	Landsgjennomsnittet	Hensyntatt behov	Hensyntatt behov og inntektsnivå
Barnevern	10,4	16,0	17,0
Landbruk	-1,7	-2,2	-2,2
Sum	80,5	17,2	42,2

Merk at oversikten har justering for korrigerede frie inntekter (inkl. e-skatt, konsesjonskraftinnt. og DA) på -3% avvik fra landsgjennomsnittet.

Ang. Demografianalyse

Basert på hovedalternativet (MMMM) er det for perioden 2020-2040 beregnet demografikostnader på 269 mill. kr (29 prosent). I aldersgruppene 0-66 år og 67 år og eldre er det beregnet demografikostnader på hhv. 42.8 mill. kr (6 prosent) og 226.6 mill. kr (94 prosent).

På pleie og omsorg er det beregnet demografikostnader på 219.3 mill. kr (65 prosent). På barnehage og grunnskole er det beregnet demografikostnader på 21.3 mill. kr (14 prosent) og 10.2 mill. kr (4 prosent). På områdene kommunehelse, barnevern og sosial er det beregnet demografikostnader på hhv. 13.2 mill. kr (25 prosent), 2.4 mill. kr (6 prosent) og 3.1 mill. kr (5 prosent).

Tabellen nedenfor viser Beregnede merkostnader knyttet til demografisk utvikling i Eigersund - i millioner kroner – for den enkelte aldersgruppe:

	2020	2021	2022	2023	2020-2023	2020-2040
0-5	2,0	0,2	-0,8	0,5	1,9	24,4
6-15	-1,6	-1,0	1,6	-0,8	-1,8	11,7
16-66	-0,7	-0,7	0,7	0,1	-0,6	6,8
67-79	4,5	3,1	2,1	3,4	13,0	37,9
80-89	2,9	6,3	0,2	3,1	12,5	124,1
90+	-1,1	0,4	-0,4	1,8	0,7	64,7
Sum	5,9	8,3	3,5	8,1	25,8	269,5
0-66	-0,4	-1,5	1,6	-0,2	-0,5	42,8
67+	6,3	9,8	1,9	8,3	26,3	226,6

Denne oversikten viser da hvilke anslått økte utgifter vi vil få kommende år (og periode). Dette er forhold som inntektssystemet teoretisk sett skal kompensere oss for – dog med forbehold om ulike beregninger og anslag.

Økonomiske rammebetingelser

De økonomiske rammebetingelsene vil være styrende for det tjenestetilbudet som kommunen kan tilby innbyggerne. Inntektsnivå og utgiftsbehov vil variere mellom kommunene. Her skal vi se hvordan dette slår ut for Eigersund kommune.

Eigersund kan defineres som en middelinntektskommune. I KOSTRA er Eigersund plassert i kommunegruppe 10, dvs. mellomstore kommuner med middels bundne kostnader og lave frie

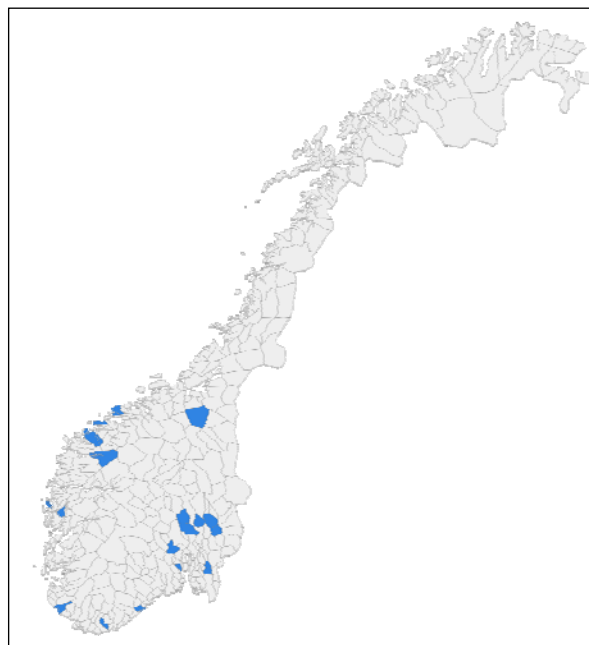
disponible inntekter. Kommunen hadde korrigerte frie inntekter (inkl. e-skatt, konsesjonskraftinnt. og DA) på 97 prosent av landsgjennomsnittet i 2018. Kommunen hadde et samlet beregnet utgiftsbehov i inntektssystemet på ca. 1 prosent over landsgjennomsnittet i 2018.

KOSTRA

I KOSTRA er kommunene delt inn i ulike kommunegrupper etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser. Hensikten er å gjøre det mulig å sammenligne «like kommuner».

Eigersund er med i KOSTRA-gruppe 10:

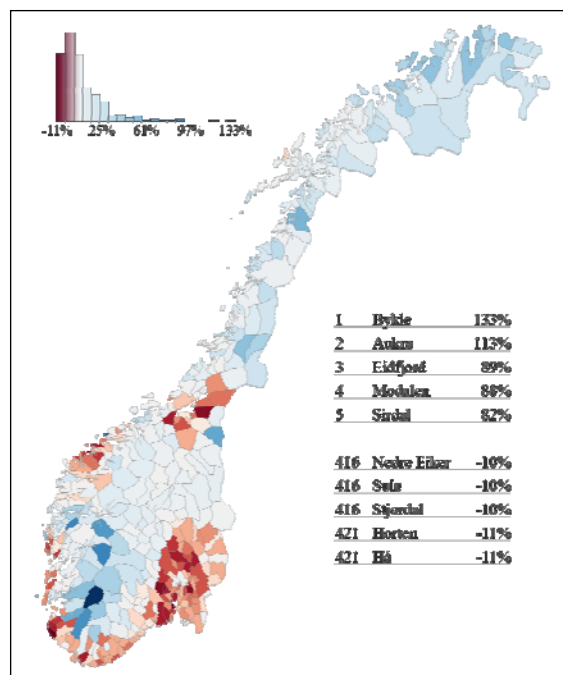
- Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter.
- Denne gruppen har 20 følgende medlemmer: Trøgstad, Eidsberg, Stange, Nord-Odal, Østre Toten, Gran, Søndre Land, Modum, Sande (Vestfold), Tvedestrand, Songdalen, Eigersund, Osterøy, Radøy, Stryn, Hareid, Ørsta, Haram, Fræna, Midtre Gauldal.
- Figuren – til høyre - viser hvor de ulike kommune ligger i landet.

Korrigerte frie inntekter

Korrigerte frie inntekter er en indikator som viser kommunens reelle inntektsnivå. De frie inntektene er her justert for variasjon i utgiftsbehov. Nivået (i prosent avvik landsgjennomsnittet) er mulig å vise både med og uten eiendomsskatt, konsesjonskraftsinntekter og fordel av differensiert arbeidsgiveravgift.

Vi ser sterke regionale mønstre i de korrigerte frie inntektene. Sentrale kommuner har gjennomgående et lavere inntektsnivå, mens distriktskommuner har et høyere inntektsnivå. Vi ser også sterke utslag for kraftkommuner når kraftinntekter er tatt med. Her er det dog store utslag – avhengig av hvilke forhold en tar med/ikke med.

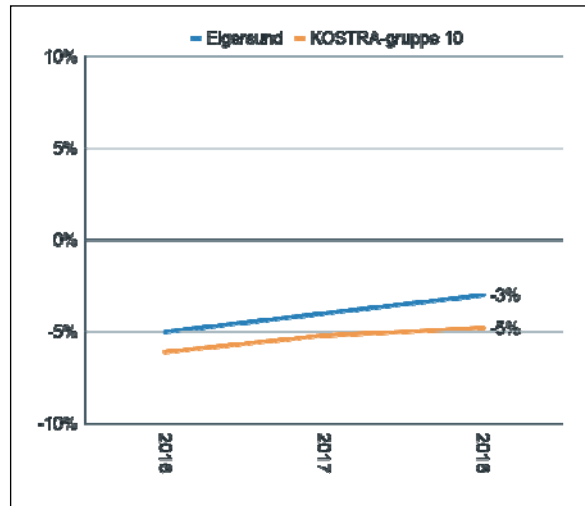

Korrigerede frie inntekter i Eigersund

Figuren viser nivået på korrigerede frie inntekter for Eigersund og KOSTRA-gruppe 10.

Nivået (i prosent avvik fra landsgjennomsnittet) kan vises både med og uten eiendomsskatt, konsesjonskraftinntekter og fordel av differensiert arbeidsgiveravgift.

Slik sett har vi høyere inntekter enn kommuner som det er naturlig å sammenlikne oss med. Dette henger bla. sammen med at skatteinngangen i Eigersund kommune er god (tenker da på nivået opp mot andre kommuner).

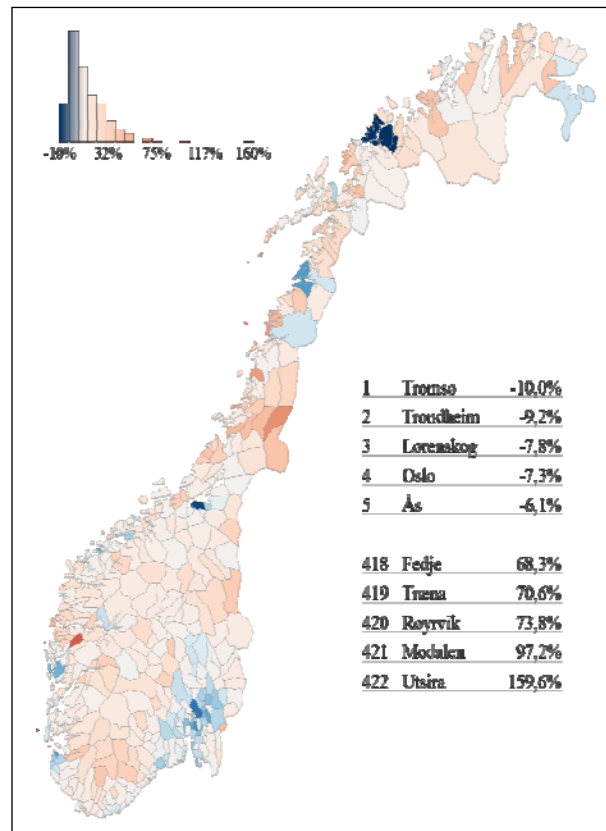
Utgiftsbehov i kommunene

Forskjellene mellom landets kommuner er til dels store når det gjelder kostnadsstruktur, demografisk sammensetning mv. Dette er noe vi kjenner – og som vil bli tydeligere i årene som kommer.

Både etterspørselen etter kommunale tjenester og kostnadene ved å tjenesteytingen vil derfor variere mellom kommunene. Målet med utgiftsutjevningen er å fange opp slike variasjoner. En tar fra de relativt sett lettdrevne kommunene og gir til de relativt sett tungdrevne.

Gjennom utgiftsutjevningen i inntektssystemet skal kommunene i prinsippet få full kompensasjon for de kostnadsforskjellene som de selv ikke kan påvirke.

I kartet kan man se hvordan utgiftsbehovet varierer i Norge. Sentrale kommuner, spesielt de store byene, har et lavere utgiftsbehov en landsgjennomsnittet. Distriktskommunene har gjennomgående et høyere utgiftsbehov.

Det er også mulig å vise variasjon i utgiftsbehov på ulike sentrale tjenesteområder.

Nå er det noe vanskelig å lese vårt tall ut fra kartet, men dette ligger for EK på +1%. Som info så ligger vi her faktisk likt med Bærum kommune. Som er noe overraskende (og for oss økonomer faktisk noe spennende og «morsomt»).

Utgiftsutjevningen fordelt på delkostnadsområder i Eigersund kommune

Kostnadsnøkkelen eller utgiftsbehovet kan dekomponeres på åtte ulike delkostnadsnøkler. Tar her utgangspunkt i inntektssystemet for kommunene. Delkostnøklerne er:

- Landbruk
- Grunnskole
- Pleie og omsorg
- Kommunehelse
- Barnehage
- Administrasjon
- Sosialtjeneste
- Barnevern

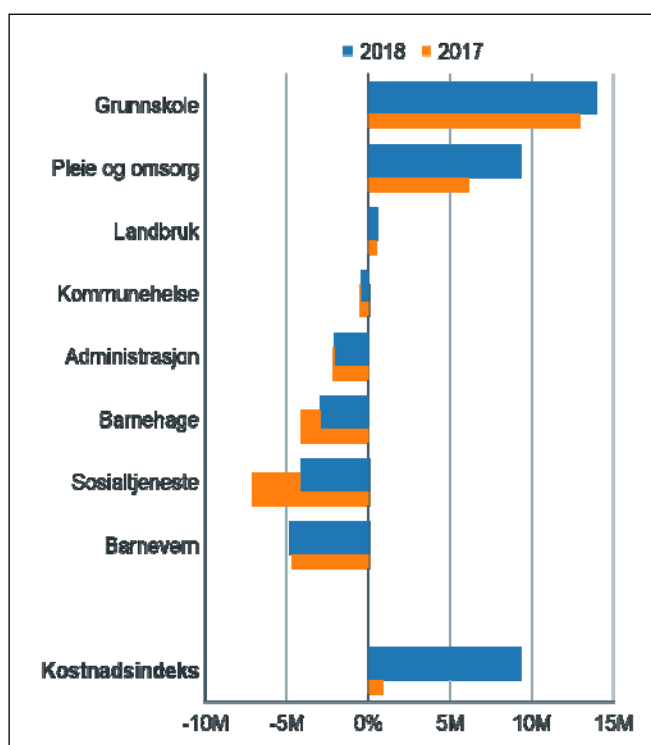
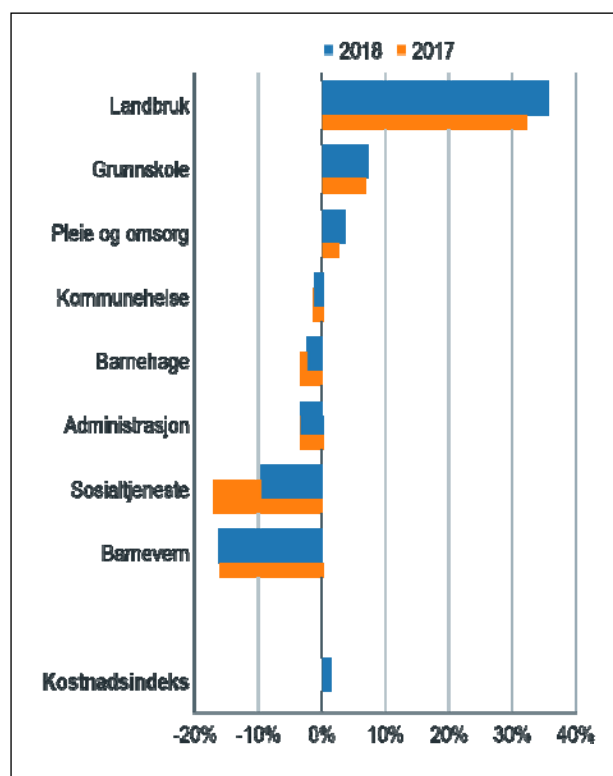
I diagrammet er vist beregnet utgiftsbehov fordelt på ulike delkostnadsområder i prosent avvik fra landsgjennomsnittet (for oss). Figuren viser utslaget i delkostnøklerne i inntektssystemet (utgiftsutjevningen) for oss. Figuren til høyre er oppgitt i prosent.

Her er også mulig å vise tilskudd/trekk i utgiftsutjevningen fordelt på ulike delkostnadsområder.

Nå er prosentberegning både beskrivende, men i gitte situasjoner kan de også gi et noe feilaktig bilde. Dette når «små» forhold omgjøres i kroner så snakker vi om helt andre endringer. Har derfor også utarbeidet ovennevnte forhold i kroner – noe figuren her viser (merk utslagene).

En ser her at dette (naturlig nok) utgjør mest penger innenfor grunnskole og Pleie og omsorg.

Merk videre at iht. kostnadsindeksene (som baserer seg på sammensetningen av befolkningen) så skulle f.eks. barnevern og sosialtjenesten hadde lavere utgifter enn «snittet». Det er innenfor bla. disse områdene vi har hatt økninger de siste årene.

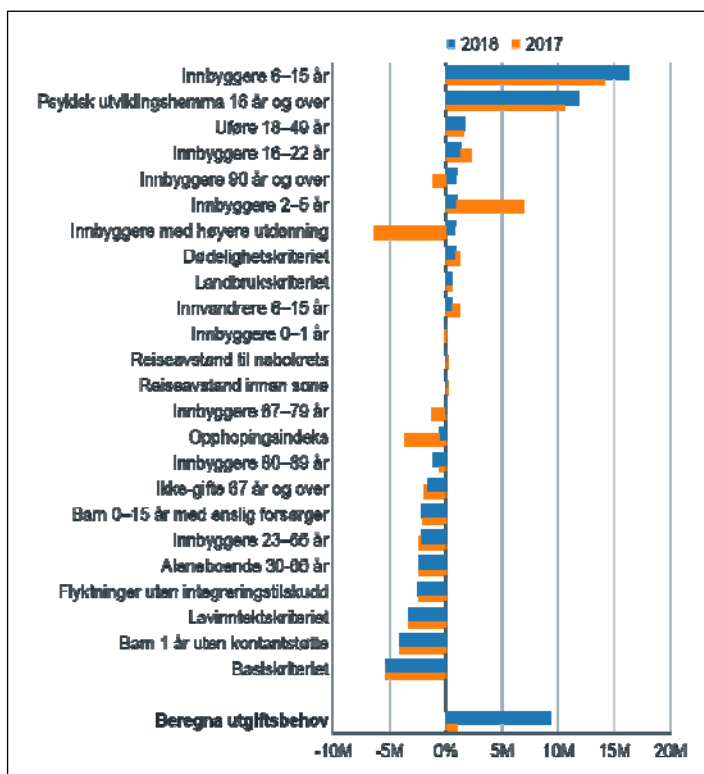
Kostnadsnøkkelen

Kostnadsnøkkelen i inntektssystemet baserer seg på 24 ulike kriterier. Som Kommunalsjef FA så må jeg gi ros til det kommunale inntektssystemet. Dette er et komplisert system, men det baserer seg på objektive kriterier og som det er mulig å følge. Systemet er videre rettferdig (så langt en kan få det til).

Merk videre at det naturligvis vil være «utslag/avvik» som inntektssystemet og kostnadsnøkklene ikke fanger opp – og her kommer bla. skjønnsmidler inn. Videre har vi ulike ordninger som også fanger opp ekstraordinære forhold for enkelt kommuner – f.eks. tilskudd til ressurskrevende tjenester helse og omsorg.

Ut fra dette er nok Norge «verdensmestere» i inntektssystem for kommunene. Dette betyr ikke at det er mulig å diskutere vektingen av kriteriene og eventuelle endringer – eller at jeg er enig i alt i inntektssystemet.

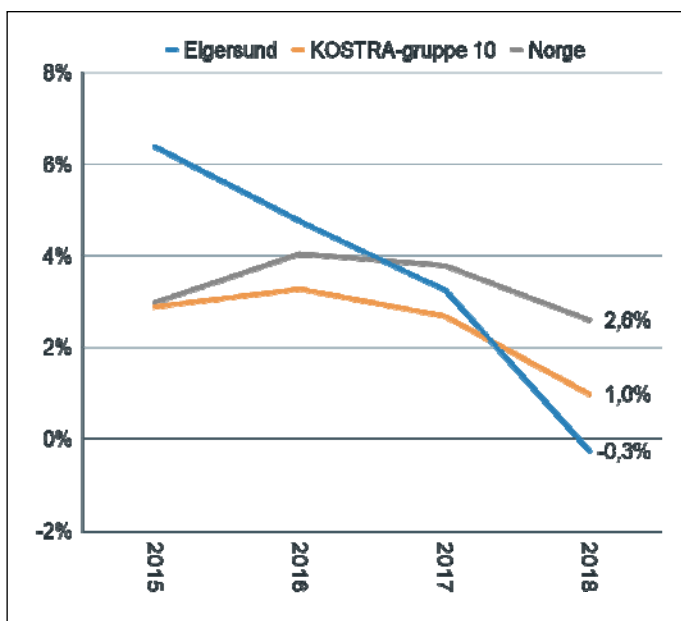
I figuren over se dere utgiftsbehovet – for oss – (i kroner) og i forhold til landsgjennomsnittet for hvert kriterium.

Finans og prioritering

I bla. Kommuneprop 2020 sier staten: «At kommunene har god kontroll på økonomien og kan håndtere uforutsette hendelser, er en viktig forutsetning for å kunne tilby innbyggerne gode velferdstjenester. Kommuner med sunn økonomi, som sørger for å ha et økonomisk handlingsrom, kan i større grad håndtere innstramminger eller uforutsette hendelser uten at det får direkte konsekvenser for tjenestetilbudet til innbyggerne.»

Figuren til høyre viser netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter i 2018.

Eigersund kommune hadde her et netto driftsresultat på -0,3 prosent i 2018 (NB – korrigert mht vertskommunetilskuddet. Med «alt» så har vi et netto driftsresultat på -0,54% som vi tar opp i årsberetningen). På landsbasis var nivået 2,6 prosent i 2018.

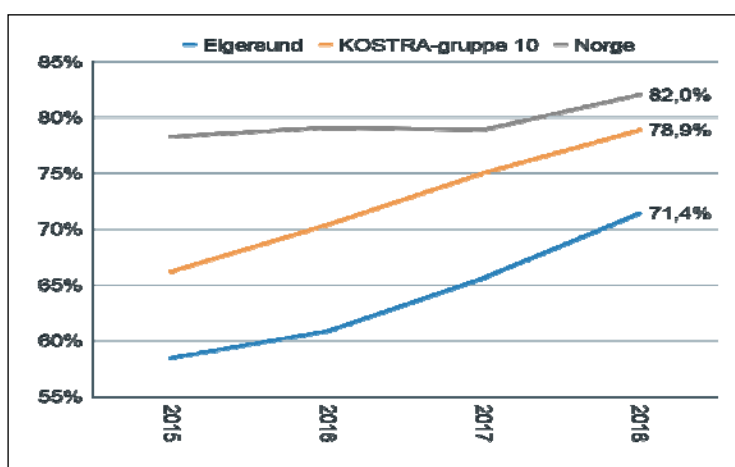
Vi (dvs Eigersund kommune) hadde en noe lavere andel ressursbruk (netto driftsutgifter/egenfinansiering) på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet enn landsgjennomsnittet i 2018.

På barnehage, grunnskole, pleie og omsorg og barnevern var andel ressursbruk høyere enn landsgjennomsnittet. På administrasjon, landbruk, kommunehelse og sosialtjeneste var andel ressursbruk lavere enn landsgjennomsnittet.

Netto driftsresultat blir blant annet brukt av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) som en hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren. TBU anbefaler at nivået på netto driftsresultat for kommunene som helhet bør være 1,75 prosent. Dette for å sikre at kommunene skal sitte igjen med tilstrekkelige midler til avsetninger og investeringer.

Tabellen til høyre viser netto lånegjelden for oss, KOSTRA-gruppe 10 og kommunene totalt. Netto lånegjeld i prosent av Brutto driftsinntekter.

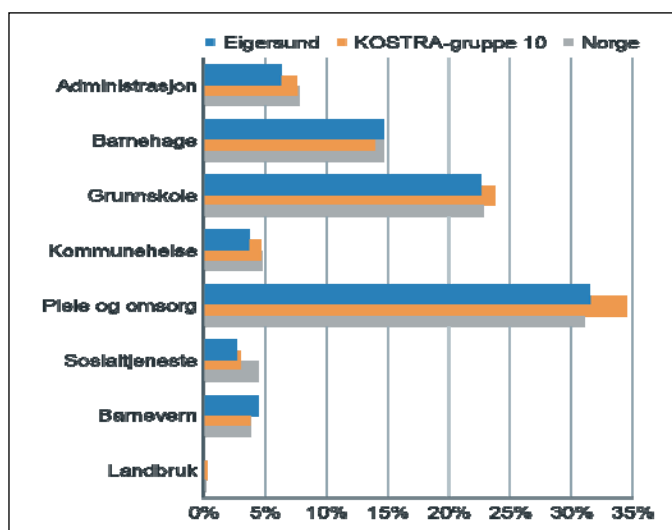
Basert på økonomiplan og planlagte investeringer øker gjelden vår betydelig. Dette betyr at veksten hos oss kan bli høyere enn hos andre kommuner.

Det vurderes slik at det er sammenhenger mellom de ulike nøkkeltallene (iht både denne og andre analyser – herunder statlige dokument og nylige rapporter). Dersom kommunen klarer å forholde seg til et gitt mål på netto driftsresultat, vil dette gi muligheter for å nå målet om en økonomisk buffer i form av et gitt nivå på disposisjonsfondet. Nivået på finansutgifter og lånebelastning (netto lånegjeld) er også tett knyttet sammen. Dersom kommunen klarer å holde nede nivået på lånegjelden, vil også rente og avdragsbelastningen (finansutgifter) bli lavere. Dette er noen av grunnene til at nye økonomibestemmelser tar inn krav om økonomiske måletall (mål).

Prioritering på sentrale tjenesteområder

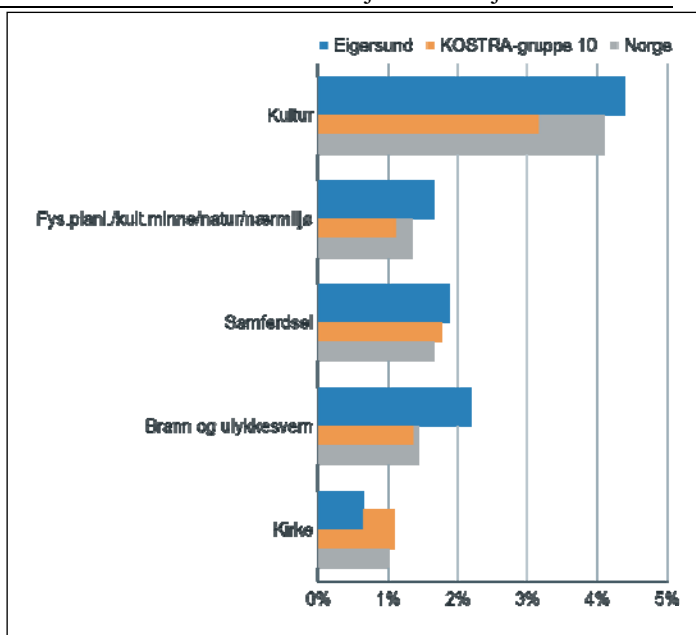
Netto driftsutgifter (= driftsutgifter - driftsinntekter) viser hvordan kommunen prioriterer de frie midlene. Dette ble viktige moment knyttet opp mot bla. kommunesammenslåinger og ble brukt i den saksutredningen vi hadde for Dalane-kommunene. En så der at forskjellene i Dalane-kommunene var «små». Prioriteringsindikatorerne skal si noe om hvor mye av egne penger kommunen «velger» å bruke til de enkelte tjenesteområdene. En tjeneste kan sies å være høyt prioritert når en

kommune bruker en relativt stor andel av sine ressurser på en bestemt tjeneste.

Diagrammet viser andel av totale netto driftsutgifter på tjenesteområdene som inngår i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. Her er også mulig å se andel ressursbruk på ulike funksjoner innenfor de ulike sentrale tjenesteområdene. I tillegg er det mulig å vise tall for tidligere årganger. I diagrammet er det vist andel ressursbruk på andre utvalgte tjenesteområder, samt på ulike funksjoner innenfor de ulike tjenesteområdene. Dette er forhold og områder som ikke er kriterier i inntektssystemet.

En viser til tabellen til høyre.

Effektivitetsanalyse

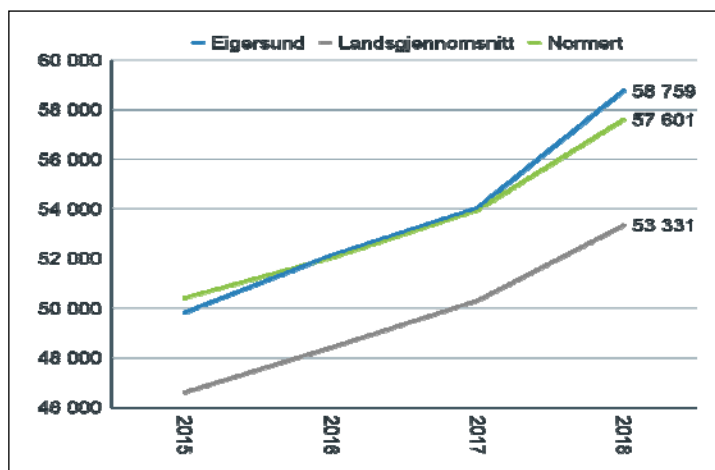
Dette er et forhold som er har forsøkt å arbeide ekstra med – basert på vår situasjon. Viser til at dette er iht fremlagte data og hvor det er mulig å brette dette noe ned (tar ikke alt med i dette notat). Effektivitetsanalysen skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på ulike tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser (dvs. hensyntatt både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå).

Med en slik analyse kan man komme på sporet av tjenesteområder som synes å ligge høyere i ressursbruk enn et «normert beregnet utgiftsnivå» tilsier. Tjenester (funksjoner i KOSTRA-sammenheng) som gjennomgående viser et merforbruk i en slik sammenheng, vil i utgangspunktet være mer aktuelle å søke etter omstillings- og effektiviseringstiltak på enn på de tjenestene som ikke synes å ha spesielt høyt forbruk.

Ressursbruken varierer i Norge. Kommuner med gode økonomiske rammebetingelser har generelt en høyere ressursbruk enn kommuner med svake økonomiske rammebetingelser. Fremkommer i flere oversikter og rapporter. Og er på flere måter «ny info».

I figuren til høyre vises utvikling i netto driftsutgifter (målt i kr per innbygger) på ulike sentrale tjenesteområder for kommunen, landsgjennomsnittet og kommunens "normerte nivå". Normert nivå vil si at utgiftsbehovet for kommunen skal være hensyntatt. Tar her hensyn til forholdene som inntektssystemet tar hensyn til og omfatter.

Oversikten viser at våre utgifter stiger mer enn landsgjennomsnittet.

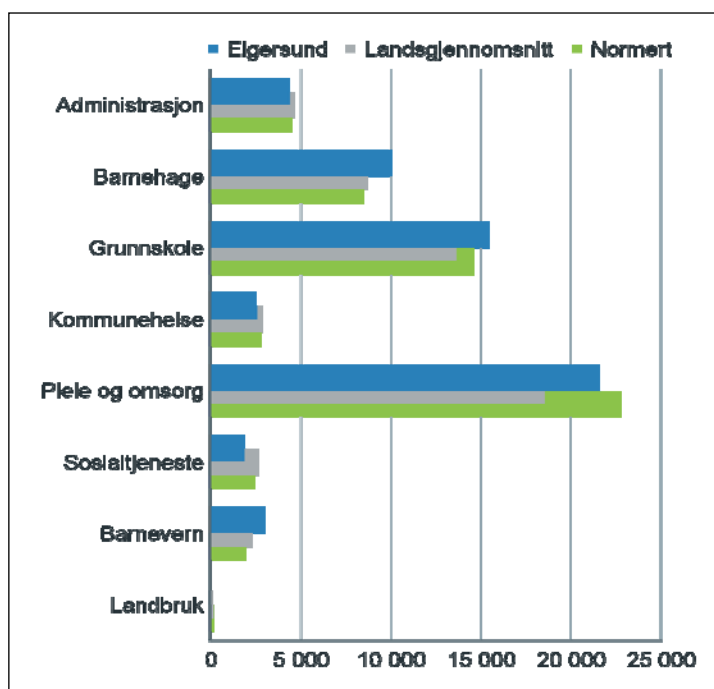

Her er også mulig å vise utvikling i ressursbruk innenfor ulike sentrale tjenesteområder.

Kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder

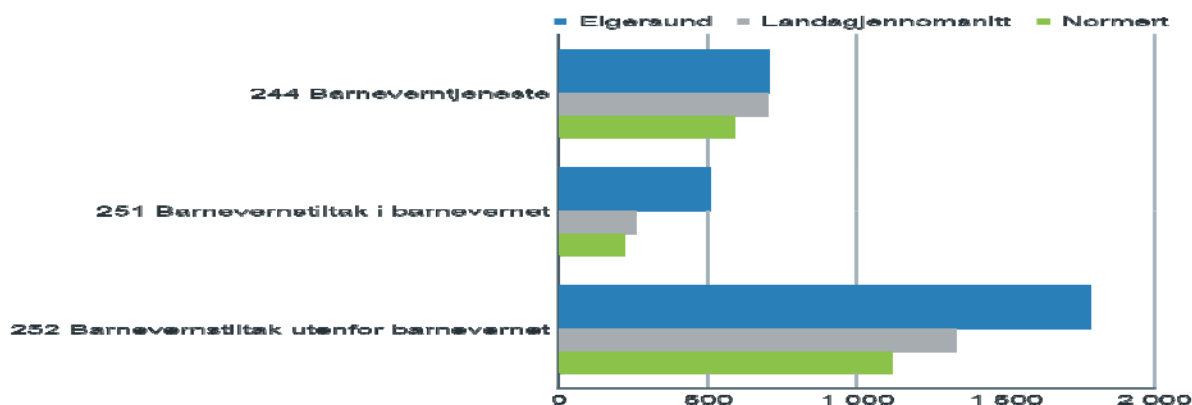
I diagrammet til høyre, vises netto driftsutgifter (målt i kr per innbygger) på ulike sentrale tjenesteområder som inngår i inntektssystemet. Nivået er vist for kommunen, landsgjennomsnittet og kommunens normerte nivå.

Ressursbruken på det enkelte tjenesteområdet kan brytes ned på aktuelle KOSTRA-funksjoner (tar med noen eksempler under). Det er slik sett mulig vurdere hvordan kommunen prioriterer og dimensjonerer innenfor ulike tjenesteområder

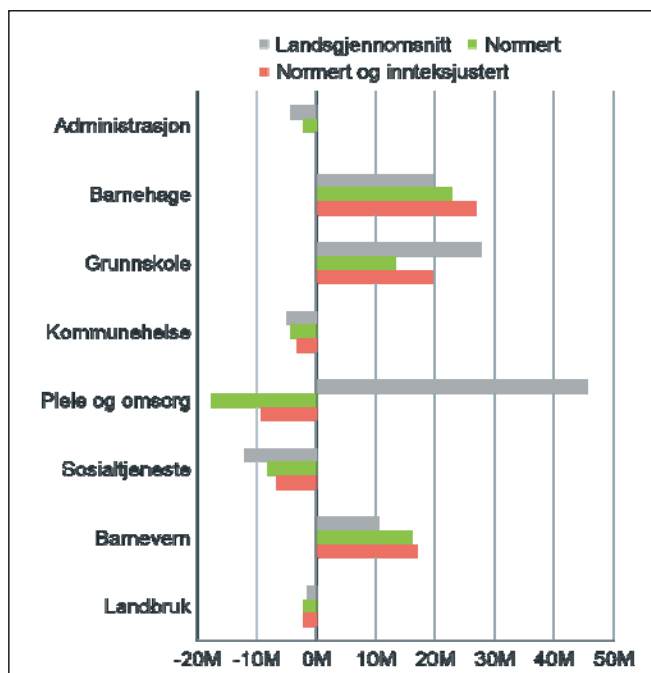
Eigersund mottar som én av 33 tidligere vertskommuner for HVPU-institusjoner et eget øremerket tilskudd (vertskommunetilskuddet). I 2018 utgjorde dette tilskuddet om lag 53,6 millioner kr. I kommunens regnskap er disse tilskuddsmidlene inntektsført sentralt i henhold til KOSTRA-rapporteringen. Reelt sett kan en derfor si at vertskommunetilskuddet reduserer utgiftene på pleie- og omsorgsområdet tilsvarende, eller i alle fall med en stor andel av tilskuddet. Jeg viser her til tidligere kommentar.

Når det gjelder barnevernet så fremkommer følgende:

Kommunens ressursbruk sammenholdt mot rammebetingelser

I diagrammet vises mer-/mindre-utgifter for kommunen (i mill. kr) på ulike sentrale tjenesteområder som inngår i inntektssystemet. Det er sammenlignet mot landsgjennomsnittet, normert nivå og normert og inntektsjustert nivå. Det er også mulig å vise mer-/mindreutgifter på funksjoner innenfor de ulike sentrale tjenesteområdene.

Merk at for HO så er det stor forskjell i forhold til landsgjennomsnittet. Det er også store forskjeller innenfor de ulike «ordningene» i HO.

Kommunens ressursbruk på andre utvalgte tjenesteområder

Vi har også sett på kommunens

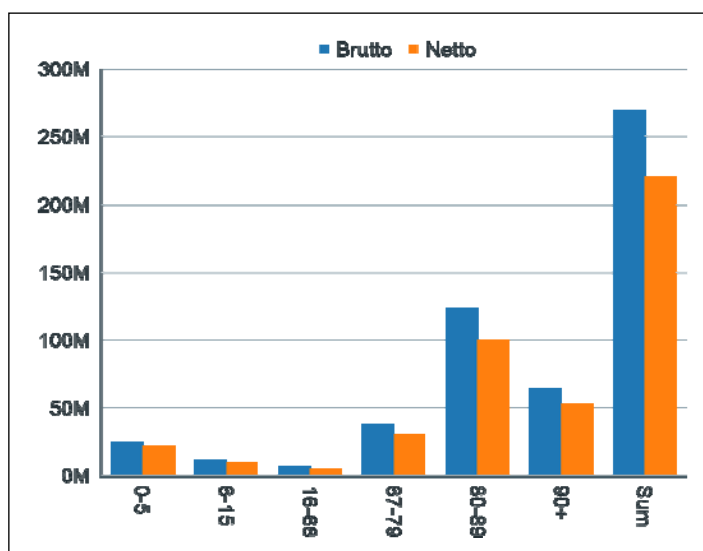
ressursbruk på utvalgte områder som ikke inngår i inntektssystemet. I vurderingen av utgiftsnivået for de aktuelle områdene (normert nivå) har vi tatt høyde for kommunens samlede utgiftsbehov.

Når det gjelder vår ressursbruk sammenholdt mot rammebetingelser på tjenesteområder som ikke inngår i inntektssystemet så ligger vi høyre enn snittet. Det er sammenlignet mot landsgjennomsnittet og normert nivå.

Demografikostnader totalt og for frie inntekter

Har også sett på demografikostnader som vil belaste kommunenes samlede inntekter. Basert på de prognoser som fremkommer fra SSB og Telemarksforskning så ser vi følgende kostnadsendringer.

Den reelle belastningen på de frie inntektene vil være lavere som følge av at noen av de anslåtte utgiftene vil bli dekket gjennom gebyrer og øremerkede tilskudd og andre inntekter.

Figuren gir både et anslag på hvordan den demografiske utviklingen

påvirker kommunenes samlede utgifter, uavhengig av hvordan tjenestene finansieres, og på hvordan demografiutviklingen påvirker utgiftene knyttet til finansiering gjennom de frie inntektene.

Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) estimerer at den demografiske utviklingen i 2019 vil medføre merutgifter (demografikostnader) for kommunene på om lag 1,3 mrd. 2019-kr i 2020. Dette er et uttrykk for hva det vil koste kommunene å bygge ut tjenestetilbudet for å holde tritt med befolkningsutviklingen. Det er det samme tallet som Kommuneproposisjonen 2020 bygger på.

Vedlegg 16 – Oversikt over fond i Eigersund kommune

Oversikt fond - Eigersund kommune	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap
Konto Navn på fond	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
2515001 NÆRINGSFOND	-716	-732	0	-10	-10	-10	-10
2515003 VANNFOND	-34 074	-25 023	-13 266	44	44	44	44
2515004 FOND AVLØP OG RENSING	-11 799	0	0	0	0	0	0
2515005 RENOVASJONSFOND	-323	-330	-330	-330	-330	-330	-330
2515006 PARKERINGSFOND	-2 330	-2 380	-2 380	-2 380	-2 380	-2 380	-2 380
2515007 OPPMÅLINGSFOND	-181	-30	-30	-30	-30	-30	-30
2515008 BYGGESAKSFOND	0	0	0	0	0	0	0
2515009 TAPSFOND BYGGESAK	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
2525002 BOLIGTILSKUDD HUSBANKEN	-1 418	-2 723	-2 723	-2 723	-2 723	-2 723	-2 723
2525003 BOLIGTILSKUDD HUSBANKEN - DEKNING TAP	-299	-299	-299	-299	-299	-299	-299
2525004 VILTFORVALTNINGENS FOND	-114	-114	-114	-114	-114	-114	-114
2525012 PSYKIATRI - KOMP.MIDLER	-411	-411	-411	-411	-411	-411	-411
2525013 HUSBABØ SKOLE - JUBILEUMSBOK	-60	0	0	0	0	0	0
2525014 FOND KVALIFISERINGSPROGRAM	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343
2525015 ØREMIDLER BARNEVERN	-359	-359	-359	-359	-359	-359	-359
2525016 ØYEBLIKKELIG HJELP	-5 980	-5 980	-5 980	-5 980	-5 980	-5 980	-5 980
2525017 LYSGÅRDEN AKT.SENTER	-69	-69	-69	-69	-69	-69	-69
2525018 ARV BEKKEFARET	-114	-85	-85	-85	-85	-85	-85
2535001 INVESTERINGSFOND	-13 701	-15 013	-85	-4 310	-8 285	-13 010	-17 435
2535002 FOND UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDER	-2 670	-2 670	-170	-170	-170	-170	-170
2535005 TOMTEUTVIKLINGSFONDET	-9 333	-10 035	65	-1 935	-35	-35	-35
2535009 UTBYGGING NÆRINGSOMRÅDER	-60	-60	-10 760	-760	-760	-760	-760
2535010 SALGSFOND TOMTER OG BYGG	-14 440	-14 440	-14 440	-440	-440	-440	-440
2535011 REF.FOND HESTNES	-61	-3	-3	-3	-3	-3	-3
2535012 FOND STAT.MIDLER ELVEPARKEN	-2 378	-1 255	0	0	0	0	0
2535013 AVSATTE SPILLEMIDLER UTEMILJØ	0	-964	-964	-964	-964	-964	-964
2550002 BUNDET INVESTERINGSFOND	-138	-138	-138	-138	-138	-138	-138
2555001 FOND TILFLUKTSROM	-814	-828	-828	-828	-828	-828	-828
2555002 BUNDNE INVESTERINGFOND	-2 279	-2 403	-2 403	-2 403	-2 403	-2 403	-2 403
2565001 EIGERØY SKOLE VELFERDSTUR	-13	-63	-63	-63	-63	-63	-63
2565002 DRIFTSFOND	-10 470	-2 519	-4 319	-3 344	-2 844	-834	-834
2565003 BEVILLINGSFOND	-455	-251	-251	-251	-251	-251	-251
2565004 FOND 22.JULI 2011	-593	-568	-568	-568	-568	-568	-568
2565006 PENSJONSFOND	-44 515	-32 662	-19 612	-19 332	-5 497	-2	-2
2565008 PREMIEAVVIKSFOND	-10 909	-18 441	-18 441	-18 441	-18 441	-5 845	-5 845
2565009 FINANSFONDET	-8 347	-11 747	-5 279	-987	-1 697	-1 697	0
2565010 OMSTILLING 2020	-349	0	0	0	0	0	0
2565011 AKTIVITET I SENTRUM	-300	-300	-300	-300	-300	-300	-300
2565012 UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDE	-195	-195	-195	-195	-195	-195	-195
2565014 DRIFTSFOND RÅDHUS/KULTURHUS	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
NYTT INV fond Rådhus/kulturhus			-2 000	-4 000		0	0
2565015 SKATTEREG.FOND	-4 105	-7 705	-4 475	-1 575	-1 575	-1 575	-175
2565017 FOND BARNEVERN	-700	-700	-700	-700	-700	-700	-700
2565018 STRØMFOND	-80	-80	-80	-80	-80	-80	-80
2565019 FOND RESSURSKREVENDE ELEVER	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20
2565020 LØNNSPOTT	-3 595	-9 769	-9 769	-9 769	-6 926	-6 926	-26
2565021 FOND VINTERVEDLIKEHOLD	-1 685	-1 350	-1 350	-1 350	-1 350	-1 350	-1 350
2565022 MASKINFOND	-967	-967	-967	-967	-967	-967	-967
2565024 FOND BARNEVERN-ENSLIGE MINDREÅRIGE	-4 400	-4 400	-4 400	-3 650	-2 900	-2 150	-1 400
2565025 FOND SKOG/FRILUFT (TIDL.ERSTATNINGER)	0	0	0	0	0	0	0
2565026 EIENDOMSSKATTEFONDET	0	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	0
2565027 FOND VEILEDNINGSTORG	0	-1 700	0	0	0	0	0
2565068 SAMHANDLINGSFOND	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99
2565069 VERTSKOMMUNEFOND	-18 864	-25 164	-25 164	-25 164	-25 164	-25 164	-8 088
2565070 BARNEHAGEFOND	-1 264	-6 380	-6 380	-6 380	-1 880	-1 880	-1 880
2565071 TAPSFOND SENTRALADM.	-1 300	-1 670	-1 670	-1 670	-1 670	-1 670	-1 670
2565073 FLYKTNINGEFOND	-14 484	-9 419	-6 561	-5 511	-5 511	-5 511	-11
2565074 DRIFTSFOND KO 2016	-1 010	-1 010	-1 010	-1 010	-1 010	-1 010	-1 010
2565076 TILSK. KATOLSK KIRKE - TILBAKEHOLDT	-607	-792	0	0	0	0	0
2565078 NYE LÆREMIDLER SKOLE	-1 694	-684	-684	-684	-684	-684	-684
2565079 PENSJONSFOND - DALANERÅD	-850	-850	-1 390	-1 390	-1 390	-1 390	-1 390
2565080 KVAL.FOND SOSIAL	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
2565081 INVENTARFOND HO	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366
2565082 BILFOND HO(LEASING)	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
2565084 ARBEIDSMARKEDSTILTAK 2016	-1 364	-1 364	-814	-14	-14	-14	-14
2565086 FRAM-FOND	-1 867	-850	-850	-850	-850	-850	-850
2565087 FOND MIDL.BRANNSTASJON	-7 000	-4 434	-4 434	-3 814	-3 164	-2 514	-2 514
2565088 FOND BPA HO	-1 000	-2 000	-1 380	-1 380	-1 380	-1 380	-1 380
2565089 DISP.FOND IKT	-500	0	0	0	0	0	0
2565090 FOND TROSSAMFUNN	-500	-500	0	0	0	0	0
2565091 DRIFTSFOND BAKKEBØ BORETTSLAG	0	-2 559	-2 559	-2 559	-2 559	-2 559	-2 559
2565092 SLUTTAVTALE TEKNISK	0	-1 943	-718	0	0	0	0
2565093 MIDL.BRAKKER - EIGERØY SKOLE	0	-5 581	-3 042	-621	-621	-621	-621
TOTALT	-255 633	-253 491	-193 727	-149 846	-125 553	-108 777	-78 879

Budsjett og økonomiplan
2020 (2020-2023)

Driftsbudsjett pr. avdeling

Forklaring:

*Denne oversikten viser nettosum pr. ansvar
og totalt pr. avdeling i drift.*

Sentraladm. - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

25.10.2019

	Bud.forslag 2020/V:8	Bud.forslag 2021/V:8	Bud.forslag 2022/V:8	Bud.forslag 2023/V:8
1000 ORDFØRER	2.457.000	2.457.000	2.457.000	2.457.000
1010 KOMMUNESTYRET	1.267.000	1.067.000	1.067.000	1.067.000
1011 FORMANNSKAPET	643.000	643.000	643.000	643.000
1013 KOMMUNEPLANUTVALGET	216.000	216.000	216.000	216.000
1014 PLANTEKNISK UTVALG	851.000	851.000	851.000	851.000
1015 LEVEKÅRSUTVALG	425.000	425.000	425.000	425.000
1023 FELLES BRUKERUTVALG	193.000	193.000	193.000	193.000
1025 ADMINISTRASJONSUTVALGET	58.000	58.000	58.000	58.000
1030 POLITISKE PARTI	250.000	250.000	250.000	250.000
1031 VALG	0	800.000	0	800.000
1041 KONTROLLUTVALG/REVISJONEN	1.409.000	1.409.000	1.409.000	1.409.000
1042 ØVRIG KONTROLL/REVISJON	280.000	280.000	280.000	280.000
1076 "JULEBYEN"	200.000	200.000	200.000	200.000
1079 NÆRINGSUTVIKLING	540.000	540.000	540.000	540.000
1081 ØVRIGE RÅD OG UTVALG	45.000	45.000	45.000	45.000
1082 TILSKUDD NÆRING OG HAVN KF	3.031.000	3.031.000	3.031.000	3.031.000
1085 KONTIGENT KOMMUNENES SENTRALFOF	650.000	650.000	650.000	650.000
1090 DIVERSE BEVILGNINGER	201.000	201.000	201.000	201.000
1093 PASIENTSKADEERSTATNING	450.000	450.000	450.000	450.000
1094 LN VINDKRAFT	50.000	50.000	50.000	50.000
1097 TILSKUDD STAVANGER NÆRINGSFORR.	12.000	12.000	12.000	12.000
1100 RÅDMANNSKONTORET	1.621.000	1.621.000	1.621.000	1.621.000
1101 INFORMASJON - WEB	89.000	89.000	89.000	89.000
1111 PLANKONTORET	7.736.000	5.236.000	4.036.000	4.036.000
1120 EIENDOMSFORVALTNING	64.000	64.000	64.000	64.000
1130 SIVILFORSVARET	127.000	127.000	127.000	127.000
1132 OLJEVERN	98.000	98.000	98.000	98.000
1133 BEREDSKAP	496.000	496.000	496.000	496.000
1140 POSTOMBRINGING	839.000	839.000	839.000	839.000
1150 KIRKELIG FELLESRÅD	5.414.000	5.414.000	5.414.000	5.414.000
1151 RELIGIØSE TROSSAMFUNN	850.000	850.000	850.000	850.000
1200 PERSONALSEKSJONEN	6.778.000	6.778.000	6.778.000	6.778.000
1203 FRAM PROSJEKTKOORDINATOR	1.527.000	1.527.000	727.000	727.000
1205 BEDRIFTSELSETJENESTE	571.000	571.000	571.000	571.000
1210 TRIVSELSFREMMENDE TILTAK	200.000	200.000	200.000	200.000
1211 ERKJENNELIGHETSGAVER	330.000	330.000	330.000	330.000
1230 OPPLÆRING	319.000	319.000	319.000	319.000
1231 LÆRLINGER	3.763.000	3.763.000	3.763.000	3.763.000
1233 LEDERUTVIKLINGSPROGRAM	436.000	236.000	236.000	236.000
1250 HOVEDTILLITSVALGT (HTV)	2.425.000	2.425.000	2.425.000	2.425.000
1251 HOVEDVERNEOMBUD (HVO)	288.000	288.000	288.000	288.000
1290 FELLESTJENESTER FRA PERSONAL	200.000	200.000	200.000	200.000
1295 OU FOND PERSONAL	1.032.000	1.032.000	1.032.000	1.032.000
1300 ØKONOMISJEFEN - FELLES FUNKSJONEF	2.139.000	2.289.000	2.439.000	2.439.000
1310 IKT-KONTORET	9.663.000	10.813.000	11.213.000	11.713.000
1311 EDB ON-LINE	2.310.000	2.310.000	2.310.000	2.310.000
1320 SKATTEKONTORET	945.000	945.000	945.000	945.000
1321 REGNSKAPSKONTORET	2.208.000	2.208.000	2.208.000	2.208.000
1322 LØNNINGSKONTORET	1.756.000	1.756.000	1.756.000	1.756.000
1330 INTERNE TJENESTER	2.355.000	2.255.000	2.255.000	2.255.000
1331 SENTRALARKIV	3.569.000	3.569.000	3.569.000	3.569.000
1340 POLITISKE SEKRETARIAT	1.448.000	1.448.000	1.448.000	1.448.000
1342 SENTRALBORD/EKSPEDISJON	2.131.000	2.131.000	2.131.000	2.131.000
1400 TOMTELEIE/FESTEAVGIFTER	-158.000	-158.000	-158.000	-158.000
1450 BAKKEBØ GÅRD	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
1460 SKOGEIENDOMMER	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000

Sentraladm. - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

25.10.2019

	Bud.forslag 2020/V:8	Bud.forslag 2021/V:8	Bud.forslag 2022/V:8	Bud.forslag 2023/V:8
1900 FELLESKOSTNADER SENTRALADM.	1.980.000	49.000	-1.229.000	-1.229.000
TOTALT	78.744.000	75.913.000	72.385.000	73.685.000

Kultur og oppvekst - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

23.10.2019

	Bud.forslag k	Bud.forslag k	Bud.forslag k	Bud.forslag k
	2020/V:7	2021/V:7	2022/V:7	2023/V:7
2100 SKOLE- OG OPPVEKSTADM.	8.431.000	8.431.000	8.431.000	8.431.000
2101 PP-TJENESTEN	6.492.000	6.492.000	6.492.000	6.492.000
2103 OMSTILLING (MIDLERTID)	-9.243.000	-16.770.000	-20.418.000	-20.418.000
2104 KURS/OPPLÆRING KO	225.000	225.000	225.000	225.000
2105 KULTURADMINISTRASJON	1.577.000	1.577.000	1.577.000	1.577.000
2109 BORGERLIG VIELSE	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
2110 UMLEIE BYTELLET	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
2200 UNDERVISNING GENERELT	8.576.000	8.576.000	8.576.000	8.576.000
2201 SFO FELLES	-184.000	-184.000	-184.000	-184.000
2203 KULTURSKOLETILBUD FUNKSJONSHEMM	82.000	82.000	82.000	82.000
2204 KFK-KOMPETANSE FOR KVALITET	-1.874.000	-1.874.000	-1.874.000	-1.874.000
2210 EIGERØY SKOLE	19.823.000	19.823.000	19.823.000	19.823.000
2211 EIGERØY SFO	-94.000	-94.000	-94.000	-94.000
2214 EIGERØY ASSISTENTER SFO/SKOLE	2.657.000	2.657.000	2.657.000	2.657.000
2220 GRØNE BRÅDEN SKOLE	20.195.000	20.195.000	20.195.000	20.195.000
2221 GRØNE BRÅDEN SFO	52.000	52.000	52.000	52.000
2222 FORSTERKET AVD.GRØNE BRÅDEN SKOI	9.384.000	9.384.000	9.384.000	9.384.000
2224 GRØNE BR.ASSISTENTER SFO/SKOLE/FA	6.900.000	6.900.000	6.900.000	6.900.000
2230 HUSABØ SKOLE	24.921.000	24.921.000	24.921.000	24.921.000
2231 HUSABØ SFO	429.000	429.000	429.000	429.000
2234 HUSABØ ASSISTENTER SFO/SKOLE/FA	3.093.000	3.093.000	3.093.000	3.093.000
2235 MORSMÅLSLÆRERE	2.216.000	2.216.000	2.216.000	2.216.000
2240 RUNDEVOLL SKOLE	17.139.000	17.139.000	17.139.000	17.139.000
2241 RUNDEVOLL SFO	85.000	85.000	85.000	85.000
2242 FORSTERKET AVD. RUNDEVOLL	4.281.000	4.281.000	4.281.000	4.281.000
2244 RUNDEVOLL ASSISTENTER SFO/SKOLE/F	3.006.000	3.006.000	3.006.000	3.006.000
2250 HELLELAND SKOLE	7.156.000	7.156.000	7.156.000	7.156.000
2251 HELLELAND SFO	430.000	430.000	430.000	430.000
2254 HELLELAND ASSISTENTER SFO/SKOLE	1.154.000	1.154.000	1.154.000	1.154.000
2260 HELLVIK SKOLE	11.324.000	11.324.000	11.324.000	11.324.000
2261 HELLVIK SFO	193.000	193.000	193.000	193.000
2264 HELLVIK ASSISTENTER SFO/SKOLE	829.000	829.000	829.000	829.000
2270 HUSABØ UNGDOMSSKOLE	21.010.000	21.010.000	21.010.000	21.010.000
2272 FORSTERKET AVD. HUSABØ U	1.952.000	1.952.000	1.952.000	1.952.000
2274 HUSABØ U. ASSISTENTER SKOLE/FA	1.585.000	1.585.000	1.585.000	1.585.000
2280 LAGÅRD UNGDOMSSKOLE	23.953.000	23.953.000	23.953.000	23.953.000
2282 FORSTERKET AVD. LAGÅRD U	1.977.000	1.977.000	1.977.000	1.977.000
2284 LAGÅRD U. ASSISTENTER SKOLE/FA	1.054.000	1.054.000	1.054.000	1.054.000
2293 UTDANNINGSVALG	197.000	197.000	197.000	197.000
2295 ARBEIDSLIVSFAK	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
2310 EIGERSUND KULTURSKOLE	6.743.000	6.743.000	6.743.000	6.743.000
2311 HAPPY PLAYERS	15.000	15.000	15.000	15.000
2312 FYRFESTIVALEN	144.000	144.000	144.000	144.000
2313 LITTERATURFESTIVAL	50.000	50.000	50.000	50.000
2314 KULTURNATT	40.000	40.000	40.000	40.000
2315 KULTURFESTIVAL I DALANE	100.000	100.000	100.000	100.000
2318 FRILUFTSKONSERT MAURHOLEN	50.000	50.000	50.000	50.000
2320 KULTURHUSET	234.000	234.000	234.000	234.000
2330 KINO	531.000	531.000	531.000	531.000
2331 KIOSK - KINO	144.000	144.000	144.000	144.000
2340 BIBLIOTEKET I EIGERSUND	2.831.000	2.881.000	2.881.000	2.881.000
2341 BIBLIOTEKET - DIV ARRANGEMENTER	50.000	50.000	50.000	50.000
2350 DRIFTSTILSKUDD LAG OG FORENINGER	1.550.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
2351 DRIFTSTILSKUDD PRIVATE ANLEGG	1.974.000	1.974.000	1.974.000	1.974.000
2352 DRIFTSTILSKUDD KOMMUNALE AVGIFTEI	1.348.000	1.438.000	1.503.000	1.563.000
2354 TILSKUDD BARN OG UNGE	35.000	35.000	35.000	35.000

Kultur og oppvekst - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

23.10.2019

	Bud.forslag kr	Bud.forslag kr	Bud.forslag kr	Bud.forslag kr
	2020/V:7	2021/V:7	2022/V:7	2023/V:7
2355 TILSKUDD DALANE FOLKEMUSEUM	1.861.000	1.886.000	1.886.000	1.886.000
2356 KULTURPRIS/KULTURSTIPEND	28.000	28.000	28.000	28.000
2357 TILSKUDD IDRETTSRÅDET	50.000	50.000	50.000	50.000
2358 TILSKUDD MUSIKKRÅDET	30.000	30.000	30.000	30.000
2359 FOLKEPULSEN	100.000	100.000	100.000	100.000
2361 TILSKUDD 17. MAI ARR.	142.000	142.000	142.000	142.000
2391 NYTTÅRSFEIRING PÅ TORGET	187.000	187.000	187.000	187.000
2393 TV-AKSJONEN	32.000	32.000	32.000	32.000
2395 KULTURELLE SPASERSTOKK	50.000	50.000	50.000	50.000
2410 VOKSENOPPLÆRINGEN	10.427.000	10.277.000	9.967.000	9.767.000
2500 BARNEHAGER GENERELT	10.637.000	10.637.000	10.637.000	10.637.000
2501 TILSKUDD PRIVATE BARNEHAGER	84.659.000	84.659.000	84.659.000	84.659.000
2502 STØTTEPEDAGOGER BARNEHAGER	4.881.000	4.881.000	4.881.000	4.881.000
2520 GRØNE BRÅDEN BARNEHAGE	5.806.000	5.806.000	5.806.000	5.806.000
2530 HUSABØ BARNEHAGE	2.736.000	2.736.000	2.736.000	2.736.000
2540 RUNDEVOLL BARNEHAGE	3.608.000	3.608.000	3.608.000	3.608.000
2550 SLETTEBØ BARNEHAGE	11.069.000	11.069.000	11.069.000	11.069.000
2560 HELLVIK BARNEHAGE	8.500.000	8.500.000	8.500.000	8.500.000
2570 TUSENBEINET ÅPEN BARNEHAGE	1.001.000	1.001.000	1.001.000	1.001.000
2720 DALANE BARNEVERN (ADMINISTRASJON)	12.498.000	12.498.000	12.498.000	12.498.000
2721 BARNEVERNET- TILTAK I EIGERSUND KO	29.586.000	29.586.000	29.586.000	29.586.000
2723 BARNEVERNET I EIG -ENSL. MINDREÅRIK	192.000	192.000	192.000	192.000
2725 BARNEVERN - NYE INTERKOMMUNALE S	-4.280.000	-4.280.000	-4.280.000	-4.280.000
2726 INTERKOMMUNALE TILTAKSSTILLINGER	2.386.000	2.386.000	2.386.000	2.386.000
2727 BARNVERNSVAKT	1.291.000	1.291.000	1.291.000	1.291.000
2810 PINGVINEN FRITIDSKLUBB	858.000	858.000	858.000	858.000
2819 AKT. FUNKSJONSHEMMEDE	164.000	164.000	164.000	164.000
2820 UNGDOMMENS KULTURMØNSTRING	36.000	36.000	36.000	36.000
2830 UNGDOMSKONTAKTEN	1.162.000	1.162.000	1.162.000	1.162.000
2831 SLT	17.000	17.000	17.000	17.000
2834 ÅNN FLIIK	100.000	100.000	100.000	100.000
2836 UNGDOMSRÅD	100.000	100.000	100.000	100.000
2911 BOKAS DAG	34.000	34.000	34.000	34.000
2917 KULTURELL SKOLESEKK - KOM.MIDLER	237.000	237.000	237.000	237.000
2918 RAMMEPLAN BARNEHAGER	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
2920 INKL.BARNEHAGE- OG SKOLEMILJØ	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
TOTALT	406.777.000	399.115.000	395.222.000	395.082.000

Helse og omsorg - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

23.10.2019

	Bud.forslag kr 2020/V:7	Bud.forslag kr 2021/V:7	Bud.forslag kr 2022/V:7	Bud.forslag kr 2023/V:7
3100 HELSE- OG OMSORG ADM.	3.807.000	3.807.000	3.807.000	3.807.000
3105 SYKKELBYEN	239.000	239.000	239.000	239.000
3106 VERTSKOMMUNE	550.000	-450.000	-1.450.000	-2.450.000
3149 MILJØVAKTMESTER	397.000	397.000	397.000	397.000
3150 BOLIGSOSIALT ARBEID	184.000	184.000	184.000	184.000
3152 VELFERDSTEKNOLOGI	1.400.000	2.200.000	3.000.000	3.000.000
3163 KOORDINERENDE ENHET PR.	580.000	580.000	580.000	580.000
3201 FOLKEHELSE	104.000	104.000	104.000	104.000
3203 FRISKLIVSSENTRAL	70.000	70.000	70.000	70.000
3210 MILJØRETTET HELSEVERN	618.000	618.000	618.000	618.000
3212 LOKALT KRISETEAM	206.000	206.000	206.000	206.000
3220 FYSIO- OG ERGOTERAPITJ. (HÅNDVERK)	4.735.000	4.735.000	4.735.000	4.735.000
3221 TEKNISKE HJELPEMIDLER	880.000	880.000	880.000	880.000
3230 LEGETJENESTER	3.907.000	3.907.000	3.907.000	3.907.000
3231 LEGEVAKT	662.000	662.000	662.000	662.000
3232 LEGEVAKTSTELEFON HÅ	1.560.000	1.560.000	1.560.000	1.560.000
3234 KOMMUNALT HELSESENTER	2.385.000	2.385.000	2.385.000	2.385.000
3235 LERVIKSGÅRDEN LEGESENTER	462.000	462.000	462.000	462.000
3240 DRIFTSTILSKUDD LEGER	7.540.000	7.540.000	7.540.000	7.540.000
3241 DRIFTSTILSKUDD FYSIOTERAPAUTER	2.460.000	2.460.000	2.460.000	2.460.000
3250 HELSESTASJON	8.275.000	8.275.000	8.275.000	8.275.000
3251 JORDMØDRE	1.109.000	1.109.000	1.109.000	1.109.000
3252 HELSESØSTER - PR.STILLING	26.000	26.000	26.000	26.000
3301 SOSIALE TJENESTER GENERELT	9.877.000	9.877.000	9.877.000	9.877.000
3302 SOSIALE TJENESTER FLYKTNINGER	9.500.000	9.200.000	9.200.000	9.200.000
3303 SOSIALE TJENESTER UTLENDINGER	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
3305 KVALIFISERINGSPROGRAM	5.416.000	5.416.000	5.416.000	5.416.000
3307 VTA-PLASSER/KOMM.SYSSELSETTINGST	5.420.000	5.420.000	5.420.000	5.420.000
3308 FELLESUTGIFTER NAV	1.610.000	1.610.000	1.610.000	1.610.000
3310 EDRUSKAPSVERN	200.000	200.000	200.000	200.000
3311 FLYKTNINGSTJENSTEN	12.244.000	13.644.000	12.844.000	12.944.000
3312 "JA VI KAN" - PROSJEKT	825.000	825.000	825.000	825.000
3313 AKTIVITETSPLIKT-I ARBEID	968.000	968.000	968.000	968.000
3322 TILSKUDD ETABLERING	1.355.000	1.355.000	1.355.000	1.355.000
3326 FRIVILLIGHETSSENTRALEN	731.000	731.000	731.000	731.000
3410 FELLESTJENESTER OR	-249.000	-249.000	-249.000	-249.000
3411 ORG.ENDRINGER (MIDLERTIDIG)	-21.984.000	-29.988.000	-34.473.000	-34.473.000
3412 OMSORGSSTØNAD	685.000	685.000	685.000	685.000
3414 PRIVAT AVLASTNING	1.110.000	1.110.000	1.110.000	1.110.000
3415 STØTTEKONTAKTER	1.935.000	1.935.000	1.935.000	1.935.000
3416 BPA	2.054.000	2.054.000	2.054.000	2.054.000
3501 AKTIVITETSENTERET	5.870.000	5.870.000	5.870.000	5.870.000
3506 OKKA KLUBB	25.000	25.000	25.000	25.000
3530 MILJØTJENSTEN SLETTEBØ	19.084.000	19.084.000	19.084.000	19.084.000
3540 HJEMMESYKEPLEIEN DISTRIKT 1	22.477.000	22.477.000	22.477.000	22.477.000
3550 HJEMMESYKEPLEIEN DISTRIKT 2	22.625.000	22.625.000	22.625.000	22.625.000
3560 MILJØTJENSTEN SLETTEBØ/LAGÅRD	31.319.000	31.319.000	31.319.000	31.319.000
3570 MILJØTJENSTEN SENTRUM/BLÅSENBORO	16.419.000	16.419.000	16.419.000	16.419.000
3571 AVLASTNINGSBOLIG - ÅPEN OMSORG	8.846.000	8.846.000	8.846.000	8.846.000
3572 KOORDINATOR-BARN OG UNGE	814.000	814.000	814.000	814.000
3573 MILJØTJENSTEN HESTNES	9.915.000	10.755.000	10.755.000	11.095.000
3575 AVLASTNING UTENFOR INSTITUSJON	710.000	710.000	710.000	710.000
3580 IBO INTERKOMMUNALT BOFELLESKAP	27.379.000	27.379.000	27.379.000	27.379.000
3590 MESTRINGSENHETEN	3.119.000	3.119.000	3.119.000	3.119.000
3591 PSYKISKE HELSETJENESTER	8.669.000	8.669.000	8.669.000	8.669.000
3592 FOREBYGGING RUS - PR. STILLINGER	1.535.000	1.535.000	1.535.000	1.535.000

Helse og omsorg - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

23.10.2019

	Bud.forslag kr	Bud.forslag kr	Bud.forslag kr	Bud.forslag kr
	2020/V:7	2021/V:7	2022/V:7	2023/V:7
3593 RUS OG PSYKISKE HELSETJENESTER	6.107.000	6.107.000	6.107.000	6.107.000
3594 PSYKOLOG - PROSJEKT	1.098.000	1.098.000	1.098.000	1.098.000
3600 KJERJANESET - ADMINSTRASJON	1.440.000	1.440.000	1.440.000	1.440.000
3601 KJERJANESET - BO- OG AKTIVITETSTILBU	9.341.000	9.341.000	9.341.000	9.341.000
3602 KJERJANESET - DAGSENTER	358.000	358.000	358.000	358.000
3603 KJERJANESET - BOFELLESSAKP	17.114.000	17.114.000	17.114.000	17.114.000
3605 TRANSPORTTJENESTEN	2.004.000	2.004.000	2.004.000	2.004.000
3610 LUNDEÅNE - ADMINSTRASJON	1.221.000	1.221.000	1.221.000	1.221.000
3611 LUNDEÅNE - PSYKRIATRI	10.997.000	10.997.000	10.997.000	10.997.000
3612 LUNDEÅNE - ENKELTBUKERE-	1.749.000	1.749.000	1.749.000	1.749.000
3613 LUNDEÅNE - BOFELLESSKAP 1/NATT	7.890.000	7.890.000	7.890.000	7.890.000
3614 LUNDEÅNE - OMSORGSBOLIG HELDØGN	4.925.000	4.925.000	4.925.000	4.925.000
3615 NATTPATRULJE	5.434.000	5.434.000	5.434.000	5.434.000
3700 LAGÅRD-ADMINISTRASJON	562.000	557.000	552.000	547.000
3710 2.ETG.LAGÅRD SJ-LINDRENDE BEH.	300.000	300.000	300.000	300.000
3711 2.ETG.LAGÅRD SJUKEHEIM	22.757.000	22.757.000	22.757.000	22.757.000
3712 3 ABC	23.356.000	23.356.000	23.356.000	23.356.000
3723 1.OG 2 ETG. LAGÅRD B/S-SENTER	24.280.000	24.280.000	24.280.000	24.280.000
3724 3.ETG. LAGÅRD B/S-SENTER	13.603.000	13.603.000	13.603.000	13.603.000
3731 LAGÅRD-VASKERITJENESTER	2.265.000	2.265.000	2.265.000	2.265.000
3735 LAGÅRD-KOMM.KJØKKENDRIFT	-2.257.000	-2.257.000	-2.257.000	-2.257.000
3752 SH - UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER	809.000	809.000	809.000	809.000
3753 LAGÅRD - LEGETJENESTER	2.350.000	2.350.000	2.350.000	2.350.000
3757 SH - HVERDAGSREHAB.TEAM	2.214.000	2.214.000	2.214.000	2.214.000
3758 HVERDAGSMESTRING OG VELFERDSTEK	350.000	350.000	350.000	350.000
3900 RESSURSKREVENDE TJENESTER	-23.456.000	-24.126.000	-24.126.000	-24.396.000
TOTALT	390.970.000	384.031.000	378.541.000	377.706.000

Teknisk avd. inkl. VAR - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

29.10.2019

	Bud.forslag 2020/V:9	Bud.forslag 2021/V:9	Bud.forslag 2022/V:9	Bud.forslag 2023/V:9
6100 ADMINISTRASJON - TEKNISK	3.193.000	1.588.000	1.583.000	1.578.000
6101 PROSJEKTSTAB	112.000	112.000	112.000	112.000
6120 FELLES ADM PLAN/BYGGESAK/OPPM	-521.000	-521.000	-521.000	-521.000
6310 BYGG & EIENDOM (B&E) - ADMINSTRASJO	5.704.000	5.704.000	5.704.000	5.704.000
6311 B&E - ENERGI EIENDOMMER	12.406.000	11.906.000	11.906.000	11.406.000
6312 B&E - OMSTILLING RENHOLD	-1.218.000	-3.466.000	-5.899.000	-5.899.000
6313 B&E - BARNEHAGEBYGG	2.040.000	2.040.000	2.040.000	2.040.000
6314 B&E - UNDERVISNINGSBYGG	17.310.000	17.310.000	17.310.000	17.310.000
6315 B&E - IDRETTSBYGG	4.328.000	4.328.000	4.328.000	4.328.000
6316 B&E - HO-BYGG	1.065.000	1.065.000	1.065.000	1.065.000
6317 B&E - KOMM.UTLEIEBOLIGER	-3.201.000	-3.201.000	-3.201.000	-3.201.000
6318 B&E - KULTURBYGG	3.203.000	2.403.000	2.403.000	2.403.000
6319 B&E - ADM.BYGG	-1.054.000	-1.054.000	-1.054.000	-1.054.000
6320 B&E - ANDRE BYGG OG EIENDOMMER	2.330.000	3.830.000	6.830.000	7.530.000
6321 B&E - ESPELANDSHALLEN	3.062.000	3.062.000	3.062.000	3.062.000
6330 B&E - NY BRANNSTASJON	500.000	3.000.000	6.000.000	7.200.000
6331 B&E - MIDLERTIDIG BRANNSTASJON	1.669.000	1.669.000	169.000	169.000
6411 EIENDOMSTAKSERING	914.000	914.000	914.000	914.000
6415 OPPMÅLING-GEODATA	909.000	869.000	869.000	869.000
6510 BRANN - BEREDSKAP	16.133.000	16.133.000	16.133.000	16.133.000
6511 BRANN - FOREBYGGENDE	1.979.000	1.979.000	1.979.000	1.979.000
6620 LANDBRUKSKONTOR	2.743.000	2.743.000	2.743.000	2.743.000
6710 NATURFORVALTNING	2.408.000	2.258.000	2.258.000	2.258.000
6711 VILTSTELL	80.000	80.000	80.000	80.000
6720 PARKER	5.060.000	5.060.000	5.060.000	5.060.000
6730 IDRETTSANLEGG	723.000	723.000	723.000	723.000
6750 GRAVLUNDER	1.505.000	1.505.000	1.505.000	1.505.000
6770 KOMMUNALE VEIER/GATER	7.487.000	7.487.000	7.487.000	7.487.000
6771 VEI- OG GATELYS	1.396.000	1.396.000	1.396.000	1.396.000
6776 MASKINPARK (SELVFINANSIERT)	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
6777 VINTERVEDLIKEHOLD	1.904.000	1.904.000	1.904.000	1.904.000
TOTALT	94.153.000	92.810.000	94.872.000	96.267.000

Fellesfunksjoner - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

23.10.2019

	Bud.forslag k	Bud.forslag k	Bud.forslag k	Bud.forslag k
	2020/V:7	2021/V:7	2022/V:7	2023/V:7
7410 PERSONALFORSIKRINGER	1.662.000	1.662.000	1.662.000	1.662.000
7430 PENSJONSORDNINGER	6.040.000	6.040.000	6.040.000	6.040.000
7431 PREMIEAVVIK PENSJON	-36.335.000	-31.580.000	-24.380.000	-17.025.000
7490 LØNNSPOTT	26.742.000	26.742.000	26.742.000	26.742.000
7500 FORSIKRINGER - TIL FORDELING	45.000	45.000	45.000	45.000
TOTALT	-1.846.000	2.909.000	10.109.000	17.464.000

Inntekter og overføringer - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

23.10.2019

	Bud.forslag k	Bud.forslag k	Bud.forslag k	Bud.forslag k
	2020/V:7	2021/V:7	2022/V:7	2023/V:7
8000 SKATT OG INNTEKT OG FORMUE	-453.200.000	-453.200.000	-453.200.000	-453.200.000
8010 EIENDOMSSKATT	-63.950.000	-63.950.000	-63.950.000	-63.950.000
8040 STATLIGE RAMMEOVERFØRINGER	-396.300.000	-397.200.000	-397.200.000	-397.200.000
8043 KOMPENSASJONSTILSKUDD	-2.300.000	-2.000.000	-1.700.000	-1.400.000
8044 TILSKUDD RENTEFRIE SKOLELÅN	-550.000	-500.000	-450.000	-400.000
8045 ØVRIGE STATSTILSKUDD	-51.500.000	-50.500.000	-49.500.000	-48.500.000
8050 STATSTILSKUDD FLYKTNINGER	-17.700.000	-13.600.000	-12.200.000	-12.400.000
8099 KALKULATORISKE UTGIFTER (INTERN RE	-23.381.000	-24.840.000	-29.238.000	-30.371.000
TOTALT	-1008.881.000	-1005.790.000	-1007.438.000	-1007.421.000

Finansposter - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2020) - År/Periode 2020 1 - 12

29.10.2019

	Bud.forslag 2020/V:9	Bud.forslag 2021/V:9	Bud.forslag 2022/V:9	Bud.forslag 2023/V:9
9000 RENTER	23.350.000	31.400.000	34.700.000	36.800.000
9008 KONSESJONSKRAFT	-450.000	-450.000	-450.000	-450.000
9009 AKSJEUTBYTTE	-34.400.000	-33.760.000	-36.440.000	-36.460.000
9010 AVDRAG PÅ LÅN	62.700.000	77.400.000	80.500.000	82.800.000
9020 RENTER / AVDRAG PÅ UTLÅN	600.000	600.000	600.000	600.000
9040 DISPOSISJONSFOND	-9.217.000	-21.678.000	-20.101.000	-33.573.000
9080 OVERFØRING TIL INVESTERINGSREGNSK	-2.500.000	-2.500.000	-2.500.000	-2.500.000
TOTALT	40.083.000	51.012.000	56.309.000	47.217.000

Kontaktinformasjon - Eigersund kommune

Postadresse: Postboks 580, 4379 Eigersund.

Besøksadresse: Veiledningstorget, Lerviksgården, 4370 Eigersund.

Telefon: 51 46 80 00

post@eigersund.kommune.no / www.eigersund.no

Formannskapssalen

Formannskapssalen er i utgangspunktet reservert for politisk møtevirksomhet alle dager etter endt arbeidstid og hele dagen lørdag og søndag i perioden fra rådmannens budsjettpresentasjon til kommunestyrets budsjettmøte. For reservasjon, kontakt politisk sekretariat eller kommunens veiledningstorg på telefon 51 46 80 00. Ved reservasjon, oppgi at det gjelder politisk møte. Kantinen på rådhuset kan også reserveres.

Sentrale politikere

Odd Stangeland (Ap)

Ordfører

488 91 802

odd.stangeland@eigersund.kommune.no

Leif Erik Egaas (H)

varaordfører

901 25 117

leif.erik.egaas@eigersund.kommune.no

Formannskapet	Odd Stangeland	Løvenborgveien 22	4371 Eigersund	488 91 802	odd.stangeland@eigersund.kommune.no
Planteknisk utvalg	Kjell Vidar Nygård	Trosavigveien 218	4375 Hellvik	932 36 261	kjell.vidar.nygaard@eigersund.kommune.no
Levekårsutvalget	Beate Kydland	Hyingeveien 7	4371 Eigersund	920 65 889	beate.kydland@dabb.no
Kontrollutvalget	Kenneth Bakkehaug	Launesveien 25	4373 Eigersund	907 89 232	lobakkeh@online.no
Felles brukerutvalg	Åshild Bakken	Berggaten 1	4370 Eigersund	976 94 114	aashild.bakken@eigersund.kommune.no
Gruppeleder AP	Bente Gravdal	Hjortveien 46 A	4373 Eigersund	902 31 716	bentegravdal@hotmail.com
Gruppeleder FrP	May Helen H. Ervik	Korvettveien 19	4374 Eigersund	993 38 850	may.ervik@eigersund.frp.no
Gruppeleder H	Anja Hovland	Humlestadgt. 30	4370 Eigersund	930 65 647	anja@dabb.no
Gruppeleder KrF	John Mong	Mongveien 201	4372 Eigersund	400 21 891	johnmong58@gmail.com
Gruppeleder SP	May Sissel Nodland	Nodlandsveien 645	4372 Eigersund	936 65 221	maysisselnodland@gmail.com
Gruppeleder SV	Halvor Ø. Thengs	Tengsveien 11	4373 Eigersund	476 36 856	hthengs@gmail.com
Gruppeleder V	Øyvind Misje	Korvettveien	4370 Eigersund	934 26 267	oyvind.misje@dabb.no

Administrasjon

Rådmann	Gro Anita Trøan	51 46 80 13	452 15 006	gro.anita.troan@eigersund.kommune.no
Helse og omsorg	Ingeborg Havso	51 46 80 79	991 68 405	ingeborg.havso@eigersund.kommune.no
Tekniske tjenester	Jone Omdal	51 46 83 09	957 57 317	jone.omdal@eigersund.kommune.no
Organisasjon og læring	Arild Sandstøl	51 46 80 15	976 92 405	arild.sandstol@eigersund.kommune.no
Finans og analyse	Tore L. Oliverson	51 46 80 41	900 67 425	tore.oliverson@eigersund.kommune.no
Kultur og oppvekst	Eivind Galtvik	51 46 80 14	990 88 757	eivind.galtvik@eigersund.kommune.no
Samfunnsutvikling	Dag Kjetil Tonheim	51 46 83 21	958 84 976	dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no
Regnskapsleder	Bente Bø Torvaldsen	51 46 80 53	994 41 546	bente.boe.torvaldsen@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Jorunn Stapnes	51 46 80 49	481 43 864	zorunn.stapnes@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Jan Henning Kristensen	51 46 80 59	986 65 232	jan.henning.kristensen@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Tove Sofie Asbjørnsen	51 46 80 44	990 20 930	tove.sofie.asbjornsen@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Ingebjørg Svihus	51 46 80 43		ingebjorg.svihus@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Ellen Nilsen Skogen	51 46 80 46	480 79 872	ellen.nilsen.skogen@eigersund.kommune.no
Plansjef	Dag Kjetil Tonheim	51 46 83 21	958 84 976	dag.kjetil.tonheim@eigersund.kommune.no
Kommunikasjonssjef	Leif E. Broch	51 46 80 23	908 81 568	leif.broch@eigersund.kommune.no
Politisk sekretær	Irene Randen	51 46 80 45	489 98 285	irene.randen@eigersund.kommune.no
Politisk sekretær	Randi Haugstad	51 46 80 24	489 98 284	randi.haugstad@eigersund.kommune.no

EIGERSUND KOMMUNE

Postboks 580
4379 Egersund

post@eigersund.kommune.no
www.eigersund.no
Telefon 51 46 80 00
Fax 51 46 80 39